

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**18 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN (H.1325-1326,
R.1323, M.1907-1908) TRANSKRİPSİYONU, İSLÂM HUKUKU
AÇISINDAN TAHLİL VE DEĞERLENDİRMESİ**

Hazırlayan
Nurullah FAYDALI

Danışman
Doç. Dr. Şükrü Selim HAS

Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı
İslam Hukuku Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

ARALIK 2010
KAYSERİ

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**18 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN (H.1325-1326,
R.1323, M.1907-1908) TRANSKRİPSİYONU, İSLÂM HUKUKU
AÇISINDAN TAHLİL VE DEĞERLENDİRMESİ**

Hazırlayan
Nurullah FAYDALI

Danışman
Doç. Dr. Şükrü Selim HAS

Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı
İslam Hukuku Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

ARALIK 2010
KAYSERİ

ONAY

Doç. Dr. Şükrü Selim HAS danışmanlığında Nurullah FAYDALI tarafından hazırlanan "18 Numaralı Kırşehir Şer'iyeye Sicili'nin (H.1325-1326, R.1323, M.1907-1908) Transkripsiyonu, İslâm Hukuku Açısından Tahlil Ve Değerlendirmesi" adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı'nda **yüksek lisans** tezi olarak kabul edilmiştir.

09./12/ 2010

JÜRİ:

Danışman : Doç. Dr. Şükrü Selim HAS

Üye : Prof. Dr. H. Yunus APAYDIN

Üye : Prof. Dr. Sebahattin SAMUR

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 21./12./2010 tarih ve 29. sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. H. Yunus APAYDIN
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla;

Bizleri yaratan, mü'minlerden kılan, sayısız nimetlerle donatan, lehimize ve aleyhimize olan şeyleri bize bildiren, Kur'an'ı, beyânı, kalemle yazmayı ve insana bilmediğini öğreten Yüce Allah'a hamdolsun.

İçimizden biri olan, Allah'tan aldığı ayetleri bize ulaştıran, kitabı ve hikmeti öğreten, bizleri her türlü kötülükten arındırıp temizleyen, adâletle hükmeden, kendisinde bizler için güzel örnekler bulunan Nebiyy-i Muhterem (SAV)'e, O'ndan önceki tüm peygamberlere, O'nun âline, ashâbına, etbâna salât ve selâm olsun.

Vahyin, metafizik yolculuğunu tamamlayarak yeryüzüne inmesinin ardından derhal yazıya aktarılması, yazıya aktarılan vahyin kendisinin de yapılan işin yazılmasını emretmesi, teknolojinin neredeyse zirveye ulaştığı günümüzde hâlâ yazısız muhafazanın tam olarak sağlanamaması, sözün uçması, yazının kalması; tüm bunlar, yazının ne kadar önemli bir muhafaza aracı olduğunu, geçmişle bağ kurmanın, tarihle muhatab olmanın yolunun yazıdan geçtiğini gösteren güzel örneklerdir.

Yazının bu değerini hakkıyla takdir etmiş olan ecdadımız, eserlerini taş, toprağa, ağaca, yaprağa, kâğıda yazmış ve İslâm medeniyetinin tüm güzellikleri bu vesile ile günümüze kadar ulaşmıştır.

İşte şer'iyeye sicilleri de bu yazılı literatürün bir parçası olarak, Osmanlı'da İslâm hukukunun nasıl uygulandığını, İslâmî kurallar esas alınarak oluşturulmuş olan hukuk sisteminin, farklı din, dil ve ırktan insanların bir arada yaşadığı toplumda insanlar arasındaki sorunları nasıl çözdüğünü belgeleriyle ortaya koyan müstesna bir kaynaktır. Doalyısıyla bu hazinenin gün yüzüne çıkarılması ve bu işle ilgilenenlerin istifadesine sunulması büyük bir önem arz etmektedir.

18 numaralı Kırşehir şer'iyeye sicilindeki davaların İslâm hukuku açısından değerlendirmesini yaptığımız bu çalışmanın; altı küsur asırlık Osmanlı medeniyeti döneminde oluşmuş her alandaki geniş külliyyatın bir parçası olan hukuk külliyyatının, uygulama alanına yansıyan şer'iyeye sicillerinin bir şehre ait defterlerinden sadece birini ele alması hasebiyle çok küçük bir parça teşkil edeceğini biliyor; bununla birlikte benzer çalışmalarla ortaya çıkacak önemli bir hazinenin bütün halinde görünmesine mütevazı bir katkı sağlayacağını temenni ediyoruz.

Tez konusunun belirlenmesinde değerli yardımlarını esirgemeyen ve tezin hazırlanması aşamasında karşılaştığım zorlukları, sergilemiş olduğu vüs'at, anlayış ve yol göstericiliğiyle kolaylaştıran kıymetli hocam Doç. Dr. Şükrü Selim Has'a, ayrıca çalışmam boyunca tecrübelerinden müstefid olduğum ve özellikle belge özetlerinin hazırlanması sırasında değerli vakitlerini ayırarak yükümü hafifleten aziz dostum ağabeyim Bayram Üstün'e şükranlarımı arz ediyorum.

Gayret bizden, tevfiğ Allah'tandır.

Nurullah FAYDALI

Kayseri 2010

**18 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN (H.1325-1326, R.1323,
M.1907-1908) TRANSKRİPSİYONU, İSLÂM HUKUKU AÇISINDAN TAHLİL
VE DEĞERLENDİRMESİ**

Nurullah FAYDALI

ÖZET

Osmanlı dönemindeki şer'iyeye sicilleri, genellikle o dönemi anlama konusunda en önemli bilgi kaynaklarından biri olarak kabul edilir.

Tezimizin konusu, 18 numaralı Kırşehir şer'iyeye sicilidir. Tezde öncelikle Osmanlı hukuk sistemi ve şer'iyeye sicilleri hakkında kısa bilgiler verilmiş, daha sonra sicildeki davaların özetleri, ardından sicilin transkripsiyonu ve son bölümde de davaların konularına göre değerlendirmesi yapılmıştır. Sicilin orijinal metni de tezin sonuna eklenmiştir.

Tezin amacı, Osmanlı döneminde resmi olarak yürürlükte olan İslâm hukukunun nasıl uygulandığının, farklı din ve ırktan insanların bir arada yaşadığı bir toplumda insanlar arasında vuku bulan davalar neticelendirilirken İslâm hukukunun nasıl işletildiğinin ve İslâm hukukuna aykırı herhangi bir uygulamanın olup olmadığının belirlenmesidir.

Bu sicilde; vekâlet, velâyet, vesâyet, verâset, aile hukuku (nikâh, talak, iddet, nafaka vs.), vakıf, lukata, ru'yet-i hilâl gibi konularda farklı dava örnekleri mevcuttur.

Anahtar Kelimeler: Kırşehir, Şer'iyeye, Sicil, İslâm, Hukuk.

**THE TRANSCRIPT AND EVALUATION OF THE COURT RECORDS
(SHAR'IYYA FILES) OF KIRSEHIR NUMBERED 18 (A.H.1325-1326, R.1323,
A.D.1907-1908) IN TERMS OF ISLAMIC LAW**

Nurullah FAYDALI

ABSTRACT

It is generally accepted that the Shar'iyya Files of Ottoman Empires are some of the most reliable sources of information helping us to understand the period.

The issue of our dissertation is the court records of the city of Kırşehir. In this paper, first of all, brief information about Ottoman Law System and trials the court records is given. Then the file is transcribed and the trials according to topics are evaluated in the final chapter. Besides the original text is appendix in the dissertation.

The aim of the dissertation is to determine how Islamic Law, which is official in Ottoman period, was implemented in terms of coexistent society and in that case, whether there was any contradiction to Islamic law or not.

In the records, there are various case examples about some issues such as attorneyship, parental rights, guardianship, inheritance, family law (wedding, divorce, waiting time of the women divorced, alimony etc.), charitable foundations, objects found and the observation of crescent.

Key Words: Kirsehir, Shar'iyya, Islam, Law.

İÇİNDEKİLER

ONAY	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ÖNSÖZ.....	I
ÖZET	IV
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
KISALTMALAR	VIII
GİRİŞ	1

1. BÖLÜM

OSMANLI HUKUK SİSTEMİ VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

1.1. OSMANLI HUKUK SİSTEMİ	4
1.1.1. Şer'î Hukuk.....	7
1.1.2. Örfî Hukuk.....	8
1.2. KADILIK MÜESSESESİ	10
1.3. MAHKEMELERİN İŞLEYİŞİ VE DAVALARIN KAYIT ALTINA ALINMASI	12
1.4. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN TANIMI VE ÇEŞİTLERİ	13
1.5. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN HUKÛKÎ AÇIDAN ÖNEMİ	15
1.6. KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ	17
1.7. 18 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİ	17

2. BÖLÜM

BELGE ÖZETLERİ.....	20
---------------------	----

3. BÖLÜM

18 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU.....	56
--	----

4. BÖLÜM

SİCİLDEKİ DAVALARIN İSLÂM HUKUKU AÇISINDAN TAHLİL VE DEĞERLENDİRMESİ.....	184
4.1. ŞAHİTLİK.....	184
4.2. HUKÛKÎ TEMSİL (VELÂYET ve VESÂYET)	187
4.2.1. Velâyet.....	187

4.2.2. Vesâyet	191
4.3. VEKÂLET	194
4.4. VERÂSET	198
4.5. AİLE HUKUKU	202
4.5.1. Nikâh (Evlenme)	203
4.5.2. Talak	216
4.6.2. Vakfın Sıhhat Şartları	224
4.6.3. Vakıfların Çeşitleri	225
4.6.4. Vakıf Akdinin Akd-i Lâzım Olup Olmadığı Meselesi	226
4.6.5. Mütevellîlere Dair Hükümler	228
4.6.6. Sicilde Vakıflarla İlgili Örnek Davalar	229
4.6.7. Malın Vakfedilmesiyle İlgili Davalar	229
4.6.8. Vakıf Camilerinin Görevlileriyle İlgili Davalar	231
4.6.9. Vakıfların Tevliyet ve Zâviyedârlık Görevleriyle İlgili Davalar	233
4.7. LUKATA	235
4.8. RU'YET-İ HİLÂL	238
SONUÇ	240
BİBLİYOGRAFYA	242
EK	245
18 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİNİN ORJİNAL METNİ	245
ÖZ GEÇMİŞ	346

KISALTMALAR

- AÜİF : Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
bkz. : Bakınız
c. : Cilt
DİB : Diyanet İşleri Başkanlığı
Ed. : Editör
H. : Hicrî
İA : İslâm Ansiklopedisi
İSAV : İslami İlimler Araştırma Vakfı
M. : Mîlâdî
md. : Madde
MEB : Milli Eğitim Bakanlığı
OSAV : Osmanlı Araştırmaları Vakfı
R. : Rûmî
s. : Sayfa
sa. : Sayı
TDV : Türkiye Diyanet Vakfı
Terc. : Tercüme
TTK : Türk Tarih Kurumu
ty. : Tarih yok
vb. : Ve benzeri

GİRİŞ

Amaç

Şer'iyeye sicilleri, Osmanlı döneminde hukûkun nasıl işlediğini ve günlük hayata nasıl yansıdığını ortaya koyan, hukûkun hemen hemen her alanıyla ilgili örnekleri içinde barındıran, titizlikle kayıt altına alınmış ve günümüze kadar varlığını korumuş çok önemli belgeler topluluğudur. Özellikle İslâm hukuku alanında çalışma yapanların, günümüz hukuk sistemiyle mukayese edebilecekleri en güzel örnekler bu sicillerde mevcuttur. Sicillerin sahip olduğu bu önem, onların araştırılmasını, incelenmesini, günümüz araştırmacılarının istifadesine sunulmasını gerekli kılmaktadır.

Dolayısıyla 18 numaralı Kırşehir sicilini konu alan bu tezi hazırlamamızdaki amaç, o dönemde mahkemelerde kayıt altına alınmış belgelerdeki kararların neye dayanılarak verildiğini, İslâm hukukunun mahkemelerde nasıl uygulandığını görmeye çalışmak ve son derece önemli olan bu belgelerden birini daha araştırmacıların istifadesine sunabilmektir.

Konunun Sınırları

Tezimiz dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde Osmanlı'daki hukuk sistemi, şer'î hukuk ve örfî hukuk ayrımı, kadılık müessesesi ve mahkemelerin işleyişinden kısaca bahsedilmiştir. Ardından şer'iyeye sicillerinin tanımı yapılarak bu sicillerdeki belge türlerine ve şer'iyeye sicillerinin hukûkî bakımdan taşıdıkları öneme değinilmiş ve Kırşehir şer'iyeye sicillerinin şimdiki durumunu da kısaca aktarılmaya çalışılmıştır. Tezimizin konusu olan 18 numaralı Kırşehir şer'iyeye sicilinin ait olduğu dönem, yazı tipi, sayfa ve dava sayısı gibi şekil özellikleri de yine bu bölümün sonunda zikredilmiştir.

İkinci bölümde sicilimizdeki davaların tek tek özetleri verilmiştir. Bu özetleri çıkarmaktaki amaç, davanın konusu, türü, tarihi gibi ana özelliklerini bir veya iki cümlede belirterek, araştırmada kolaylık sağlamaktır.

Üçüncü bölüm, sicil metninin transkripsiyonunun yapıldığı bölümdür.

Dördüncü ve son bölümde ise davaların konularına göre değerlendirmesi yapılmıştır.

Sonuç bölümünde de genel bir değerlendirme yapılarak çalışmanın neticesi hakkında bilgi verilmiştir.

Dipnotlarda zikredilen eserlerle birlikte, dipnotlarda yer almayan, ancak çalışmamız sırasında istifade ettiğimiz diğer eserler bibliyografya kısmında sıralanmış ve sicilin orijinal metinleri de ek kısmında verilmiştir.

Metod

Milli Kütüphane'den sicilimizin fotokopisi alındıktan sonra ilk olarak transkripsiyona başlanmış, dolayısıyla ilk hazırlanan bölüm transkripsiyon bölümü olmuştur. Daha sonra diğer bölümlerin hazırlanmasına geçilmiştir.

Transkripsiyon yapılırken mümkün olduğu kadar metnin okunduğu şekliyle yazılmasına dikkat edilmiştir. Örneğin günümüz Türkçesinde kullanılan “sayfa, için, kardeş, amca” gibi kelimeler, Osmanlı Türkçesindeki okunuş şekilleriyle (sahîfe, içün, karındaş, amûce) yazılmışlardır.

Orijinal metinde yazıyla yazılmış kısımlar yazıyla, rakamla yazılmış kısımlar da rakamla transkribe edilmiştir. Sayfa sonlarında davanın bitmeyip diğer sayfaya geçtiği yerler de transkripsiyonda gösterilmiş, sayfa sonundaki son kelimedenden sonra “**(diğer sayfa)**” yazılarak sayfanın nerede bittiği belirtilmek istenmiştir. Okunamayan kelimelerin her biri “(…)” şeklinde belirtilmiştir. Bunlar genellikle, Ermeni ve Rum kişi isimleri ve bazı yer adlarıdır. Net bir karşılığı bulunamayan veya transkripsiyonunda hata olabileceği düşünülen kelimelerin yanına da “(?)” konmuştur.

Transkripsiyondan sonra davalar konularına göre tasnif edilmiş ve belirlenen konularla ilgili başvurulacak eserler belirlenerek değerlendirme kısmı için gerekli notlar tutulmuştur. Bu yapılırken aynı zamanda sicildeki belgelerin özetleri de çıkartılmıştır.

Belge özetleri bölümünde her bir belgenin özetiyle birlikte davanın türü de (hüccet, ilam, maruz gibi) belirtilmiştir.

Değerlendirme bölümünde ise konu başlıkları altında ilk olarak o konuyla ilgili genel ve kısa bazı bilgiler verilmiş, meselenin İslâm hukukundaki yeri kısaca ortaya konmuş ve konuyla ilgili bir ya da birkaç dava zikredilerek değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu bölümde incelediğimiz davaların tam metnini tekrar vermemizin sebebi, metni tek seferde görebilmek ve anlam bakımından oluşabilecek kopukluğu önlemektir. Dava metninde önemli görülen yerler kalın yazılarak daha belirgin kılınmıştır.

1. BÖLÜM

OSMANLI HUKUK SİSTEMİ VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Bu bölümde, Osmanlı'daki hukuk sistemi ve şer'iyeye sicilleriyle ilgili kısa bilgiler verilecek, ayrıntıya girilmeyecektir. Bu konular hakkında ayrıntılı bilgiler, dipnotlarda belirtilen eserlerden veya bu konulara has olarak yazılmış kitaplardan elde edilebilir.

1.1. OSMANLI HUKUK SİSTEMİ

Osmanlı Devleti uzun yüzyıllar dünyanın en güçlü devleti olarak yaşamıştır. Bunun arkasında askerî ve siyasî güç (gaza ruhu) yanında, devlet kurumlarının sağlamlık ve zamana göre mükemmelliği yatıyordu. Gerçekten Osmanlı adlî sistemi devrin en üstünüydü. Öyle ki, Avrupa devletlerinin bile -söz gelimi VII. Henry yönetimindeki İngiltere'nin- zaman zaman bu sistemi inceleyerek örnek aldıkları bilinmektedir.¹

Bir hukuk sisteminin ne olduğunu en iyi ortaya koyan şey, o hukuk sisteminin esasını teşkil eden hukukî mevzuat ve bunların tatbikat örnekleri demek olan mahkeme kararlarıdır.

Osmanlı Devleti'nin, İslâmî esaslara göre yönetilen bir devlet olduğu, konulan kanunların, her türlü hukûkî uygulamanın dînî bir dayanağının olduğu malumdur. 3 Kasım 1839'da okunan Gülhâne Hatt-ı Hümayûnu'nda; "Cümleye ma'lûm olduğu üzere devlet-i 'aliyyemizin bidâyet-i zuhûrundan berû ahkâm-ı celîle-i Kur'âniyye ve kavânîn-i şer'iyeye kemâliyle riâyet olunduğu..."² özellikle belirtilmiştir. Buradan da anlaşıldığı gibi Osmanlı'da hukukun en önemli ve temel kaynakları, Kur'an ve Sünnet'te yer alan hükümler ve edille-i şer'iyeye binâen hazırlanmış olan fıkıh kitaplarıdır.

¹ Ekrem Buğra Ekinci; "Osmanlı Devletinde Mahkemeler ve Kadılık Müessesesi Literatürü", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c.3, sa.5, s.419.

² *Gülhâne Hatt-ı Hümayûnu*, Takvimhane-i Âmire, İstanbul 1267, s.2; *Düstur*, Matbaa-i Âmire, İstanbul 1289, c.1, s.4.

İslâm öncesi Türk hukuk tarihiyle ilgili bize ulaşan bilgiler oldukça yetersizdir. Bu, İslâmiyet'ten önce Türk toplumunda bir hukuk sisteminin olmadığı anlamına gelmez. Zirâ İslâmiyet'i kabul etmeden önce Türkler, çok sayıda devlet kurmuşlardır. Dolayısıyla bu devletlerin belli bir hukuk sistemi de olmuştur. Sorun, bu hukuk sistemlerinin yazılı bir şekilde elimize ulaşmamış olmasıdır. Bu yüzden İslam öncesi Türk hukukuna dair geniş bilgiler edinmemiz mümkün görünmemektedir.

Buna karşılık İslam sonrası hukuk tarihimiz (özellikle Osmanlı dönemi), bize oldukça zengin bir malzeme sunmaktadır. Bunların başında da Osmanlı Kanunnâmeleri gelmektedir.³ Kur'an ve Sünnet'te sınırları tam olarak belirlenmemiş ve düzenleme işi siyasi otoriteye bırakılmış olan meselelerle ilgili hukukî mevzuat bu kanunnamelerle şekillenmiştir.

Osmanlı hukuk sistemi hakkında önemli bilgiler elde edebileceğimiz diğer bir kaynak ise şer'îye mahkemelerince tutulan ve bize kadar intikal eden "şer'îye sicilleri"dir. Şer'îye sicillerinin tetkiki bize Osmanlı Devleti'nin; şahsın hukuku, aile hukuku, miras hukuku, borçlar-eşya ve ticaret hukuku ile devletler hususi hukuku ile alakalı özel hukukun bütün dallarında; kamu hukukundan usûl hukukunun tamamı, ceza hukukunun %80'i, malî hukukun çoğunluğu, devletler umumî, idare ve anayasa hukukunun ise genel esaslarında şer'î hükümlerin esas alındığını göstermektedir. Bu saydığımız kısım, hukuk nizamının yaklaşık %85'ini teşkil eder.⁴

Kuruluşundan beri Hanefî mezhebinin görüşlerini kabul eden ve hukuk sisteminin büyük bir kısmını bu doğrultuda yazılmış fıkıh kitaplarıyla ve bir kısmını da kanunnamelerle şekillendiren Osmanlı Devleti'nin bu uygulaması, Tanzimat'tan sonra kısmen değişmeye başlamıştır.

Kültür tarihimizin hemen her sahasında bir dönüm noktası olarak kabul edilen Tanzimat, tedvin faaliyetlerinin gelişmesine de etki etmiş, bugünkü mânâda kanunlaştırma hareketlerinin başlamasında bir muharrik görevi üstlenmiştir.

Tanzimat'tan önceki tedvin faaliyetleri, biri şer'î, diğeri örfî veya teâmüli olmak üzere iki sahada uzanmıştır.⁵ Tanzimat'tan sonra da bu alanda iki tür faaliyetle karşılaşırız:

³ Abdulkadir Şener; "İctimâî Usûl-i Fıkh Tartışmaları", *AÜF İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi*, sa.5, Ankara 1982, s.231.

⁴ Ahmet Akgündüz; *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri*, İstanbul 1990, c.1, s.41-46.

⁵ Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, *İctimâiyat*, İstanbul 1947, s.248.

Bunlardan birincisi, Batı kanunlarından iktibasta bulunma, diğeri de “Mecelle” ve “Aile Hukuk Kararnamesi” hareketidir.⁶

Tamamen İslâm hukukuna dayanarak oluşturulmuş olan ve bu yüzden bir kanun kitabı olmasına rağmen çoğu araştırmacı tarafından bir fıkıh kitabı olarak görülen (nitekim Hacı Reşid Paşa *Rûhu'l-Mecelle* isimli eserinde şöyle demektedir: Bir cem'iyet-i ilmiye ma'rifetiyle tertîb olunan fıkıh kitapları ikidir: Birisi Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye'dir. Diğeri Fetevâ-yı Hindiyeye deyû meşhur olan Fetevâ-yı Âlimkiriyye'dir.)⁷; yetmiş üç bâb ve 1851 maddeden oluşan Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye 1869-1876 yılları arasında hazırlanarak bölümler halinde, padişahın fermanıyla yürürlüğe konulmuş ve medenî kanunun kabulüne kadar yürürlükte kalmıştır. Aile Hukuk Kararnamesi ise 1917 de yürürlüğe girmiş, 101 madde “münâkehât” ve 56 madde de “müfârekât” bölümleri olmak üzere 157 maddeden oluşmuştur. Tezimizin konusu olan 18 numaralı Kırşehir sicili, tarihi itibariyle Tanzimat'tan sonra olmakla birlikte, Aile Hukuk Kararnamesi'nin kabulünden önce kayda alınmıştır. Dolayısıyla bu sicildeki aile hukukuyla ilgili hükümler, bu kararnameden önce yürürlükte olan hükümlerdir. Padişahlar, şeriatta hükmü açık olan ve fıkıh kitaplarında detaylıca işlenen konularda pek müdahil olmadıklarından, söz konusu hükümler de o dönemde meşhur olan fıkıh kitaplarında yer alan hükümler olmuştur.

Az önce bahsi geçen “şer'î hukuk – örfî hukuk” ayrımına gelince; temelde her iki hukuk sistemi de şer'î esaslara dayanarak oluşturulmuş, ya da herhangi bir esasa dayanmasa bile, bu esaslara muhalif olmamasına özen gösterilmiştir. Kur'an ve Sünnet'te sınırları tam olarak belirlenmemiş konularda da birçok kanun vazedildiği için, bunların dayanak noktalarının doğrudan Kur'an ve Sünnet olmaması, şer'î hukukun dışında bir de örfî hukuk tanımının ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Yoksa bu, örfî hukukun, şer'î hukuktan ayrı ya da ona muhalif bir hukuk sistemi olduğu anlamına gelmemektedir. Şimdi bu iki hukuk sistemini kısaca tanımaya çalışalım.

⁶ Şener, s.232.

⁷ Hacı Reşid Paşa; *Rûhu'l-Mecelle*, Dâru'l-Hilâfeti'l-Aliyye, 1326, c.1, s.29.

1.1.1. Şer‘î Hukuk

Bilindiği gibi Osmanlı Devleti, oldukça büyük bir toprak parçasına hükmetmiş, bu kadar büyük bir ülkede farklı ırktan, farklı dinden, aynı dine bağlı insanlar içinde farklı mezheplerden ve hatta aynı mezhep içinde farklı görüşlere sahip guruplardan birçok insanı da bir arada tutmuş ve hepsi arasında adaletle hükmetmeye gayret göstermiştir. Bunun için de mensubu olduğu dinin gereklerine göre bir hukuk sistemi oluşturmuştur. Kanunlar oluşturulurken şer‘î kaynaklar kullanılmış, fıkıh kitaplarında yer alan hükümler esas alınarak kanun maddeleri şekillendirilmiştir. Dolayısıyla bu hükümler, doğrudan doğruya Kur‘an ve sünnete dayanan ve fıkıh kitaplarında tedvin edilmiş bulunan hükümlerdir ki bunlar “şer‘î hükümler, şer‘î şerif veya şer‘î hukuk” diye isimlendirilirler.⁸ Bu fıkıh kitapları, medenî kanunun kabulüne kadar kadıların kullandıkları en önemli başvuru kaynakları olmuşlardır.⁹

Fatih devrine gelinceye kadar Hidâye, Kenzü‘d-Dekâik, Kudûrî, Vikâye ve el-Muhtar gibi esasen Osmanlı medreselerinde ders kitabı olarak okutulan kitaplar aynı zamanda mahkemelerde de bilgi kaynağı olarak kullanılmıştır. Fatih devrinden itibaren büyük hukukçu Molla Hüsrev’in kendi eseri Gururü‘l-Ahkâm’ına bir şerh olarak kaleme aldığı Durerü‘l-Hukkâm fî şerh-i Gururü‘l-Ahkâm, kısaca Dürer, Osmanlı mahkemelerinde hemen hemen en çok müracaat edilen bir kaynak olmuştur. Kanuni devrinden itibaren ise mahkemelerde Dürer’in yerini İbrahim bin Muhammed bin İbrahim el-Halebî tarafından yazılmış bulunan Mülteka‘l-Ebhur fî Furûi‘l-Hanefiyye adlı eser almıştır.¹⁰ Sonradan IV. Murad’ın fermanı ile Türkçe’ye de tercüme edilen bu eser adeta ceza hukuku, aile hukuku ve kısaca bütün hukûkî meseleleri bir kanun gibi ihtiva eden Osmanlı Devleti’nin resmi kodu olmuştur.¹¹

Osmanlı’nın resmî mezhep anlayışı Hanefî merkezli olduğu için ve halkın çoğunluğu da bu mezhebe bağlı buldukları için, yararlanılan fıkıh kitapları da çoğunlukla Hanefî fıkıh kitapları olmuştur. Çünkü ülkede Şafîî, Malikî ve Hanbelî mezheplerine bağlı vatandaşlar olmakla beraber halkın çoğu Hanefî Mezhebi’ne mensup bulunuyordu. Bu yüzden hâkimler, Hanefî Mezhebi’ne göre hüküm vermek üzere

⁸ Halil Cin, Ahmet Akgündüz; *Türk-İslam Hukuk Tarihi*, Timaş Yayınları, İstanbul 1990, c.1, s.145; Akgündüz, c.1, s.45.

⁹ Bu kaynaklar hakkında detaylı bilgi için bkz. Recep Cici; “Osmanlı Hukuk Düşüncesini Etkileyen Başlıca Kaynaklar”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, c.8, sa.8, 1999, s.215-246.

¹⁰ M. Akif Aydın; *İslam-Osmanlı Aile Hukuku*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul 1985, s.80.

¹¹ Cin-Akgündüz; c.1, s.93.

görevlendirilmişlerdir.¹² Ancak Hanefi Mezhebi içinde de farklı icthatlar olabilmekte, bir konu hakkında bir imamın verdiği hüküm, aynı mezhep içindeki diğer bir imamın verdiği hükümle çelişebilmektedir. Böyle bir durumda hâkimin neye göre hüküm verecekleri de devlet başkanı tarafından belirlenmiştir. Osmanlı sultanları, hâkimlerin Hanefî Mezhebi'nde sahih görülen görüşle hükmetmelerini emretmişler ve böylece birliği sağlamışlardır.¹³

Osmanlı padişahları ihtilafli bir meselede mevcut görüşlerden birini tercih ederek uygulanmasını istedikleri zaman mutlaka Şeyhulislam'dan, yine Osmanlı hukukundaki ifadeyle, "fetvâ-yı şerîfe" alır ve yapılan idarî ve siyasî tasarrufları böylece İslam hukukuna dayandırılırdı. Kadınlara gönderilen fermanlarda da aynı usul takip edilmiştir.¹⁴

Padişahın emriyle bir konuda diğer üç mezhepten birinin veya herhangi bir İslam hukukçusunun (müctehidin) görüşünün yürürlüğe konduğu da olmuştur. Hâdiselerin fıkıh kaidelerine göre değerlendirilmesi demek olan fetva da bu devirde bir hukuk kaynağı olarak karşımıza çıkmaktadır.¹⁵ Bilhassa Yenişehirli Abdullah Efendi (ö. 1155/1742), Zekeriyazade Yahya Efendi (ö. 1041/1681), Fezullah Efendi (ö. 1115/1703), Ankaralı Mehmed Emin Efendi (ö. 1098/1687), Çatalcalı Ali Efendi (ö. 1103/1692) ve tabiatıyla Ebussuûd Efendi'nin (ö. 982/1574) fetva mecmuaları diğerleri arasında daha çok şöhret kazanmış ve en çok başvuru fetva mecmuaları olmuştur.¹⁶

1.1.2. Örfî Hukuk

Osmanlıların ilk kuruluş yıllarından itibaren bazı mahallî örf ve adetlerin, vergilerin ve özellikle esas teşkilat alanında bazı eski siyasî ve idarî geleneklerin hukukî hayata girdiği, bir başka ifadeyle padişahların irade, ferman ve uygulamalarıyla pozitif hukuk haline geldiği veya İslam Hukuku'nun açık bir hüküm ortaya koymadığı durumlarda padişah irade ve fermanlarıyla doğrudan doğruya pozitif hukuk kurallarının konduğu görülmektedir. İşte zamanla çoğalan ve gelişen bu hukukî kuralların hepsi birden örfî

¹² Abdulaziz Bayındır; *İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)*, İSAV Yayınları, İstanbul 1986, s.33.

¹³ Bayındır, s.34.

¹⁴ Cin; Akgündüz, c.1, s.99.

¹⁵ Bayındır, s.33.

¹⁶ Aydın, s.81.

hukuku meydana getirmiştir.¹⁷ İslâm hukukunda “siyâset-i şer’iyye” diye de adlandırılan bu uygulama; kamu otoritesinin, yönetilen topluluğun yararına olacak ve dinin ilkelerine ters düşmeyecek düzenlemeler ve bu çerçevede uygulamalar yapma yetkisini ifade eder. Siyasetin “şer’iyye” sıfatıyla nitelendirilmesi, devlet yönetimi ve yargıyla ilgili düzenlemelerin şer’in “insanların yararını (maslahat, mesâlih) gerçekleştirme” olarak formüle edilen temel amacının dışında olmadığını belirtmeye yöneliktir.¹⁸

Örfî hukukun, uygulama alandaki en önemli örneklerinden olan kanunnâmeler ise; Osmanlı İmparatorluğu’nda, kısmen şer’î hukuka dayanmakla birlikte, genel olarak örfî hukukun sınırları içinde idârî, malî, cezâî ve benzeri hukuk sahalarına ait olmak üzere, muhtelif zaman ve zeminlerde, padişahların emir ve fermanları şeyhülislamın fetvalarına dayanılarak vaz’ edilmiş kanun ve hükümleri, aynen veya özet halinde içinde bulunduran ve parçalar halinde yavaş yavaş ilan edilen mecmuaların bütününe veya her birine verilen isimdir.¹⁹ Kısmen İslam hukukuna dayanan ve örfî hukukun meyvesi mahiyetindeki kanunnâmelerin önemlilerini şöyle sıralayabiliriz:

- 1- I. Sultan Murad (1326-1389)
- 2- Fatih Sultan Mehmed (1432-1481)
- 3- Kânunî Sultan Süleyman (1495-1566)
- 4- II. Sultan Selim (1524-1574)
- 5- I. Sultan Ahmed (1590-1617)
- 6- IV. Sultan Murad (1612-1640) dönemi kanunnameleri.²⁰

“Örfî hukuk” tabirindeki “örf”ten kastedilen, günümüzdeki anlamıyla örf-âdet değildir. Esas itibariyle örfî hukuk, padişahın, cemiyetin hayrı için şeriatın boş bıraktığı alanlarda sırf kendi iradesine dayanarak çıkardığı kanunları, bir başka ifadeyle koyduğu hukuku

¹⁷ Aydın, s.60.

¹⁸ H.Yunus Apaydın; “Siyâset-i Şer’iyye”, *T.D.V. İslâm Ansiklopedisi*, c.37, s.299.

¹⁹ Kanunnamelerle ilgili olarak bkz.: Ömer Lütfi Barkan; *XV ve XVI. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğu’nda Zirât Ekonominin Hukuki ve Mâlî Esasları*, İstanbul 1943, c.1, s.XX-XXI; *İslam Ansiklopedisi*, “Kanunname Maddesi”, Maârif Vekâleti, İstanbul 1955, c.VI, s.185-196; *T.D.V. İslam Ansiklopedisi*, “Kanunname Maddesi”; Akgündüz, *Osmanlı Kanunnameleri...*, c.1, s.78.

²⁰ Şener, s.231.

ifade etmektedir. “Örf-i padişahî”, “örf-i münif-i sultânî” deyimleriyle kastedilen de bu manadır.²¹

Örf ve âdet, vahiy döneminde İslâm hukukunun birçok hükmünün vaz’ında etkin olduğu gibi, daha sonraları da ictihadî hükümlerin teşekkülünde, hukukun uygulanması ve yorumlanmasında da etkin olmuştur. Mecelle’de konuyla ilgili şu hükümler yer almaktadır: “Âdet muhakkemdir. (Md. 36)”, “Nâsın isti’mâli (insanların teâmül ve âdeti) bir hüccettir ki onunla amel vacib olur. (Md. 37)”, “Âdeten mümteni olan şey, hakikaten mümteni gibidir. (Md. 38)”, “Âdetin delâletiyle manây-ı hakîkî terk olunur. (Md. 40)”, “Örfen maruf olan şey şart kılınmış gibidir. (Md. 41)”, “Örf ile tayin, nass ile tayin gibidir. (Md.25)”. Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere toplum ihtiyaçlarını ifade eden örf ve âdetler İslâm hukukçularınca bir sosyal gerçek olarak kabul edilmiştir. Böyle olunca örf ve âdete dayalı hüküm ve uygulamaları İslâm hukukuna zıt ve ondan bağımsız bir hukuk sistemiymiş gibi göstermenin tutarlı bir yaklaşım olmadığı ortadadır.²²

1.2. KADILIK MÜESSESESİ

İnsanlar arasında vuku bulan anlaşmazlıkları şer’î hükümlere uygun olarak çözümlenmek üzere veliyyü’l-emr tarafından tayin olunan kazâî ve adlî salâhiyeti bulunan kimseye “kadı”, yapılan bu işe de “kazâ” denmektedir.²³

Osmanlı kaynaklarında kadı kelimesine ilk defa Osman Gazi devrinde rastlanmaktadır. Bilecik’in fethinden sonra Selçuklu sultanından istiklâl alâmetleri olarak tabî, alem ve kılıç gelmiş, bunun üzerine Tursun Fakih, Karacahisar’a kadı ve hatib tayin edilerek hutbe Osman Gazi adına okunmuştur. Dolayısıyla ilk kadı, Tursun Fakih olarak görülmektedir.²⁴

²¹ Aydın, s.60.

²² Nasi Aslan; “Klasik Dönem Ceza Kanunnameleri Bağlamında Osmanlı Hukukunun Şer’îliği Üzerine”, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, c.3, sa.2, Temmuz-Aralık 2003, s.22.

²³ Mehmet Erdoğan; *Fıkıh ve Hukuk Terimleri Sözlüğü*, “Kadı Maddesi” Ensar Yayınları, 3. Baskı, İstanbul 2010, s.283; “Kaza Maddesi”, s.298.

²⁴ Yusuf Halaçoğlu; *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlı’da Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, T.T.K. Basımevi, Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara 1995, s.124.

Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında en büyük kadılık, önce İznik, sonra Bursa kadılığı olup, zabtedilen yerlerde de ikinci ve üçüncü derecelerde kadılıklar oluşturulmuştur.²⁵

Bilindiği gibi Osmanlı Devleti idarî taksimat olarak önce eyâletlere, eyâletler livâlara, livâlar kazalara, kazalar nahiyelere ve nahiyeler de köylere ayrılıyordu. Nahiye ve köyler dışında kalan diğer idarî merkezler aynı zamanda birer yargı merkeziydi. Her yargı merkezinde birer kadı bulunurdu. Osmanlı adli teşkilâtının temel taşı olan kadılar, buldukları yerin hem hâkimi, hem belediye başkanı, hem emniyet âmiri, bazan hem mülkî âmiri ve hem de halkın her konuda müracaat edebileceği sosyal güvenlik makamıydı.²⁶ Aynı zamanda bugünkü manada bir noter gibi vekâletnâme ve alım-satım işlerini de yürütürlerdi. Bir kimse, medreseden mezun olup kadıasker divanında bir nevi staj gördükten sonra kadılığa tayin edilirdi. İsteyenler ise bir müddet müderrislik yaptıktan sonra doğrudan doğruya bir kazaya kadı tayin olunurdu. Bu gibiler müderrislikleri sırasındaki derecelerine göre kadılığa getirilirlerdi. Bu durum kanunnamelerde tesbit edilmiştir.²⁷

Yine bu kanunnamelerde kadıların önemli görev ve yetkileri de belirlenmiştir. Bunları şu şekilde özetleyebiliriz: Şer'î hükümleri icrâ; Hanefî mezhebinin tartışmalı olan görüşlerinden en muteber olanı araştırıp uygulama; şer'îye sicillerinin (kararların) yazımı; veli veya vasisi olmayan küçükleri evlendirme; yetimlerin ve gaiblerin mallarını muhafaza; vasi ve vekilleri tayin yahut azl; vakıfları ve muhasebelerini kontrol; evlenme akdini icrâ; vasiyetleri tenfiz ve kısaca bütün hukukî işleri takip, kadıların görev ve yetkileri arasındadır. Kadılar, devletin siyasî ve idarî meselelerine karışmazlar ve bu konuları ilgili mülkî âmirlere terk ederler. Ayrıca merkezden gelen emir ve talimatları icra da kadıların görevleri arasında yer almaktadır.²⁸

Kadı'nın; müslüman, bâliğ ve hür olması, yerli yerinde hüküm verebilen, anlayışlı, dürüst, güvenilir, şahsiyet sahibi, sağlam iradeli, hukuki konulara hâkim olması yanında küçük, bunak, kör, dilsiz ve sağır olmaması gerektiği belirtilmektedir.²⁹ Bu husus Mecelle'de şu şekilde belirtilmiştir: "Hâkîm; hakîm, fehîm, müstakîm ve emîn, mekîn,

²⁵ Said Öztürk; *İstanbul Tereke Defterleri*, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1995, s.45.

²⁶ Ahmet Akgündüz; "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, Ekim 2009, sa.14, s.16.

²⁷ Halaçoğlu, s.124-128.

²⁸ Akgündüz, "İslam Hukukunun Tatbiki...", s.16-17.

²⁹ Ahmet Akgündüz; *Şer'îye Sicilleri*, TDAV Yayınları, İstanbul 1988, c.1, s.70.

metin olmalıdır.” (Mecelle, md.1792) Ayrıca kadıların yargılama esnasında; şakalaşmaması, iki taraftan birinin hediyesini kabul etmemesi, hasımlar arasında din, dil ve ırk ayrımı yapmaması gibi yargılama usullerine uyması gerekir.³⁰

Osmanlı hukuk teşkilâtı kapsamında, kadılar haricinde diğer adliye görevlileri de yer almaktaydı. Nâibler, muhızlılar, çavuşlar, subaşlılar, mübâşirler, müşâvirler, kassâmlar, kâtipler ve hademeler gibi.³¹

1.3. MAHKEMELERİN İŞLEYİŞİ VE DAVALARIN KAYIT ALTINA ALINMASI

Osmanlı hukuk sistemi, kadıların özgür iradelerinde kendini bulmuştur. Padişah dâhil hiçbir kişi ve kurumun tesirinde kalmadan tamamen bağımsız çalışan Osmanlı mahkemeleri, aldıkları karar itibarıyla Divan-ı Hümâyûn tarafından denetlenmiştir. Osmanlı mahkemelerinde kadının yanı sıra bir bilirkişilik (Avrupa’daki jüri) kurumu meydana getirilmiş, davaların görüldüğü oturumlarda “şuhûdü’l-hâl” veya “udûlü’l-müslimîn” gibi adlar altında yer alan bir şahitler heyeti nezaretinde dava alenî olarak görülmüştür. Davalarda alınan her türlü karar ise bugünkü mahkeme ilamlarında olduğu gibi “sicil defterleri”ne kaydedilmiştir. Her oturum sonucu alınan kararın altına “şuhûdü’l-hâl” yazılmıştır. Davaların her birinde bölgenin tanınmış ve hatırı sayılır isimlerinin yer aldığı şahitler heyeti vasıtasıyla kadı, şer’î hukukun yanı sıra örf ve âdeti de gözetme imkânı bulmuş, öte yandan meydana gelebilecek dedikoduların da önüne geçmiştir.³² (**Not:** Sicilimizde sadece 187 numaralı davada şuhûdü’l-hâl zikredilmekte, diğerlerinde ise şuhûdü’l-hâl bulunmamaktadır.)

Kadı huzurunda görülen her dava, yine kadılar tarafından tutulan sicil defterlerine kaydedilmiştir. Bu defter tutma geleneği eskiden beri süregelen ve Mecelle’de bir kanun maddesine dönüşmüştür: “Hâkim, mahkemeye sicillât defteri vaz’edüp vereceği i’lâmât ve senedâtı hile ve fesattan sâlim olabilecek muntazam bir sûrette ol deftere kayd u tahrîr ve ânın hıfzına dikkat ve i’tinâ eder. Ve kendisinin azli vukû’buldukda ya bizzat veya emîni vasıtası ile sicillâtı halefi olan hâkime devr ve teslîm eyler.” (Mecelle md.1814)

³⁰ Akgündüz, *Şer’iye Sicilleri*, c.1, s. 71.

³¹ Akgündüz, *Şer’iye Sicilleri*, c.1, s. 68.

³² Halaçoğlu, s.123-124; Ayrıca “şuhûdü’l-hâl” hakkında daha geniş bilgi için bkz.; Nasi Aslan; *İslâm Yargılama Hukukunda Şuhûdü’l-Hâl -Jüri- Osmanlı Devri Uygulaması*, Beyan Yayınları, İstanbul 1999.

Yazılı belgelerin hazırlanmasında öteden beri İslâm âleminde uygulanmakta olan usul Osmanlı mahkemelerinde de tatbik edilmiş ve yapılan muamelenin çeşidine göre gerekli bilgiler eksiksiz kaydolunmuştur. İslâm hukukunda yazılı muamelelerde takip edilecek usul, fıkıh kitaplarında “eş-şurût” ve “el-mehâdir ve’s-sicillât” bölümlerinde belirtilmektedir. Osmanlılar, yazılı muameleleri daha standart hale sokmuşlar ve fıkıhın bütün bablarıyla ilgili belge çeşitlerini, bir bütünlük içerisinde Türkçe olarak düzenlemiş ve bu konuda kitaplar telif etmişlerdir. Bu şekilde, şer‘iyye sicillerinde kullanılacak kelimelere varıncaya kadar üslup birliği sağlanmıştır.³³

Davaların hangi usûle göre kayıt altına alınacağı, hangi davalarda hangi ifadelerin kullanılacağı, muhakemenin yazıya nasıl geçirileceği gibi hususlarda kadılarına yol göstermek ve kayıt altına alma işine bir standart getirmek amacıyla “sakk mecmuaları” hazırlanmış ve kadılar bu mecmualarda gösterilen usûlle davaları kaydetmişlerdir. Bu mecmualardan en meşhurları; Çavuşzâde Mehmed Aziz’in Dürri’s-Sukûk, Şeyh Mehmed Bursevî’nin Kitâbü’s-Sakk, Debbağzâde Numan Efendi’nin Tuhfetü’s-Sukûk isimli eserleridir.³⁴

Bu eserlerdeki belge örnekleri, günümüzde noterlerde bulunan hazır dilekçe örneklerine veya mahkemelerdeki hazır ifade tutanaklarına benzetilebilir. Bunlarda da belli kalıp cümleler tüm nüshalarda bulunmakta, sadece ilgili kişi veya kişilerin dolduracakları kısımlar boş bırakılmaktadır. Sakk mecmualarında da dava örnekleri verilirken kişi adları “fûlân” şeklinde yazılmış ya da örnek isimler kullanılmıştır.³⁵

1.4. ŞER‘İYYE SİCİLLERİNİN TANIMI VE ÇEŞİTLERİ

İnsanlarla ilgili bütün hukukî olayları, kadınların verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları ihtiva eden defterlere şer‘iyye sicilleri (sicillât-ı şer‘iyye), kadı defterleri, mahkeme defterleri, zabt-ı vakâyî sicilleri veya sicillât defteri denmektedir.³⁶

³³ Bayındır, s.2-3.

³⁴ Ümit Ekin; “Sakk Mecmualarının Tarih Araştırmalarında Kaynak Olarak Kullanılması Üzerine Bir Deneme”, *BİLİG Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanlığı, sayı 53, s.115-116.

³⁵ Sakk mecmuaları hakkında da geniş bilgi için bkz.; *T.D.V. İslâm Ansiklopedisi*, “Sakk Maddesi”; Süleyman Kaya, “Mahkeme Kayıtlarının Kılavuzu: Sakk Mecmuaları”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c.3, sa.5, s.379-416.

³⁶ Akgündüz, *Şer‘iye Sicilleri*, c.1, s. 21.

Şer'iyeye sicillerinin ihtiva ettiği belgeler, konuları itibariyle farklı isimler almaktadır. Bunlardan bazılarını kısaca zikrederim:

Hüccet: Hâkim huzurunda ikrar ve takrir ve akit ve vasî tayini ve bir hususa izin verilmesi gibi hükmü ihtiva etmeyen hususlar hakkındaki vesikalar için kullanılan bir tabirdir. Eskiden bir hükmü hâvî olsun olmasın hâkim (kadı) tarafından hukûkî bir hadiseye dair tanzim olunan vesikaya bu ad verilirdi.³⁷

İ'lâm: Bir mahkemeden sâdır olan hüküm ve kararı hâvî verilen resmi kağıt hakkında kullanılan bir tabirdir.³⁸ Her i'lâm belgesi, davacının iddiasını, dayandığı delilleri, davalının cevabını ve def'i söz konusu ise def'inin sebeplerini, son kısmında verilen kararın gerekçelerini ve nasıl karar verildiğine dair kayıtları ihtiva eder.³⁹

Ma'rûz: Kadı tarafından kaleme alındığı halde kadının kararını ihtiva etmeyen ve hüccet gibi hukuki bir durumun tespiti açısından yazılı bir delil olarak kabul edilemeyen ve sadece kadının icra makamlarına idari bir durumu arz ettiği yazılı kayıtlara veya halkın icra makamlarına yahut kadıya hitaben yazdığı şikâyet dilekçelerine denir.⁴⁰

Müraseleler: Anadolu ve Rumeli kazaskerleri tarafından kadı ve nâiblere ve onlar kanalıyla nahiye nâiblerine tayin ve yetkilerini belirtmek üzere yazılan resmi emirler hakkında kullanılan bir tabirdir. Kadılar tarafından bir husus hakkında yazılan resmi kağıtlara da mürâsele denir.⁴¹

Kadılar adlî görevlerinin yanında, yürütmeye ait görevlere de sahip olduklarından, kendilerine devletin çeşitli makamlarından belgeler gönderilmekteydi. Bu tür belgeler de şer'iyeye sicillerine kaydedilmekteydi. Bunlardan bazıları ise şunlardı:

Fermân: Bir iş veya maslahat hakkında yerine getirilmesi gereken emirlerin tanzim edildiği, padişah tarafından verilen yazılı emir manasına gelir.⁴²

Berat: Osmanlı devlet teşkilatında bazı vazife, hizmet ve memuriyetlere tayin edilenlere, vazifelerini icra salâhiyetini tevdi etmek üzere padişahın tuğrası ile

³⁷ Mehmet Zeki Pakalın; *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, M.E.B. Yayınları, İstanbul 1993, c.1, s.865.

³⁸ Pakalın, c.2, s.51.

³⁹ Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri*, c.1, s. 29.

⁴⁰ Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri*, c.1, s. 37.

⁴¹ Pakalın, c.2, s.621.

⁴² Pakalın, c.1, s.607.

verilen ve vazife tevcihi, tımar tevzii, ticaret, imamet müezzinlik v.s. konularda sadır olan belgelerdir.⁴³

Buyrultu: Küçük bir makamdan büyük bir makama veyahut bir şahıs tarafından herhangi bir resmi makama sunulan kâğıt üzerine o makam sahibi tarafından emir mahiyetinde yazılan yazı hakkında kullanılan bir tabirdir.⁴⁴

Tezkire: Aynı şehir ve kasabada bulunan resmi dairelerin birinden ötekine ve halkın birbirine yazdıkları kâğıt hakkında kullanılır.⁴⁵

Temessükler: Miri arazide ve gayr-ı sahih vakıflarda tasarruf hakkı sahiplerine yetkili makam veya şahıslar tarafından verilen belge demektir. Yani temessük tasarruf vesikası demek olur ki, sonraları tapu tabiri bunun yerine geçmiştir. Yetkili makam ve şahıslar, vakıf mütevellileri, mültezimler, muhassıllar veya muhasebe kalemlerinin biri olabilir.⁴⁶

1.5. ŞER'İYYE SİCİLLERİNİN HUKÛKÎ AÇIDAN ÖNEMİ

Bir hukuk sisteminin uygulanabilirliğinin tesbiti, onun günlük hayattaki sorunlara tatbikiyle mümkündür. Bu yüzden şer'iyeye sicilleri, İslâm hukukunun uygulandığı Osmanlı Devleti'nde, bu hukuk sisteminin gündelik hayatta sorunları nasıl hallettiğini, yaşayan, gelişen ve sürekli değişen bir toplumda bu değişime nasıl cevap verdiğini bize gösteren müstesna belgelerdir.

Türk hukuk tarihinin nazarî kaynakları önem sırasına göre şöyle sıralanabilir:

- 1- Fıkıh kitapları
- 2- Usûl-i Fıkıh kitapları
- 3- Hadis ve Tefsir kitapları
- 4- Monografik eserler (Risaleler)
- 5- Tarihler

⁴³ Pakalın, c.1, s.205; Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri*, c.1, s. 42.

⁴⁴ Pakalın, c.1, s.248.

⁴⁵ Pakalın, c.3, s.491.

⁴⁶ Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri*, c.1, s. 48.

Tatbikî kaynaklar ise şu şekilde sıralanabilir:

- 1- Şer'iyeye sicilleri
- 2- Fetva kitapları
- 3- Arşiv belgeleri
- 4- Hukukî düzenlemeler ve yargı kararları⁴⁷

Görüldüğü gibi nazarî kaynakların bir nevi doğrulayıcısı mahiyetindeki tatbikî kaynakların başında şer'iyeye sicilleri gelmektedir. Gerek özel hukuk alanına giren şahsın hukuku, aile hukuku, miras hukuku, eşya, borçlar ve ticaret hukuku, devletler husûsî hukuku gibi hukuk dallarında, gerekse kamu hukuku alanına giren ceza hukuku, usul hukuku, icra ve iflas hukuku, mâlî hukuk gibi hukuk dallarında sicillerde bulunan kayıtlar incelendiğinde Osmanlı hukuku hakkında, hatta İslâm hukuku hakkında çok önemli bilgiler elde edilecektir.⁴⁸

Hukuk tarihimizi incelerken İslâm hukukunun uygulamada nasıl görüldüğünü, nasıl bir şekil aldığını, herhangi bir değişime uğrayıp uğramadığını, bütün sorunları çözüp çözemediğini biz en önce bu zengin kadı sicillerine bakarak anlayabiliriz. Tabiri caizse, siciller bu anlamda bizim mihenk taşlarımızdır. Yine eski hukukla ilgili bazı yorumların -ki çoğu indî ve ideolojik yorumlardır- doğruluğunu, bu hukukun uygulamasını yansıtan kadı sicillerine bakarak anlayabiliriz. Osmanlı devrinde İslâm hukukunun uygulanışını, bu hukukun şer'î hukukla ilişkisini, sadece kanunnamelere bakarak değerlendirmek doğru olmaz. Bu hususlarda gerçeğe yakın yorumlar yapabilmek için uygulama kaynakları olan siciller ihmal edilemez nitelikte kaynaklardır.⁴⁹

Öbür yandan fetva-kaza ilişkisini şer'iyeye sicilleri vasıtasıyla izlemek mümkündür. Böylece müftü veya şeyhülislâm yahut kenar müftülerince verilen fetvaların mahkeme kararlarına nasıl yansıdığı, hangi konularla ilgili fetva istendiği, fetva karşısında “kadı”nın durumunun ne olduğu hususlarında belirlemeler ve yorumlar yapma imkânına kavuşulabilir.⁵⁰

⁴⁷ Cin; Akgündüz, c.1, s.93-102.

⁴⁸ Akgündüz, *Şer'iyeye Sicilleri*, c.1, s.13-15.

⁴⁹ Fethi Gedikli; “Şer'iyeye Sicillerinin Hukuk Tarihi Açısından Önemi ve Sicillere Dayalı Araştırmalar”, *Dünden Bugüne Osmanlı Araştırmaları*, İSAM, İstanbul, Aralık 2007, s.76.

⁵⁰ Gedikli, “Şer'iyeye Sicillerinin Önemi...”, s.77.

Başta İstanbul Müftülüğü Şer‘î Siciller Arşivi olmak üzere toplam 18 müzede, bilinen ve tespit edilene göre 20000 adet sicil defteri mevcuttur. Her kasaba, kaza ve nahiyede bile kadıların bulunduğu göz önüne alınırsa, bunların ne denli önemli bir hukuk kaynağı olduğu ortaya çıkar.⁵¹

1.6. KIRŞEHİR ŞER‘İYYE SİCİLLERİ

Kırşehir’e ait toplam 24 adet sicil defteri bulunmakta ve bunların tamamı Milli Kütüphane’de muhafaza edilmektedir. Bunlardan 3, 12, 17, 20, 21, 23 ve 24 numaralı siciller farklı üniversitelerde yüksek lisans tezi olarak çalışılmış diğerleri ise henüz okunmamıştır. Transkripsiyonunu yaptığımız sicilin orijinal metni, Milli Kütüphane’deki mikrofilminden fotokopi yoluyla temin edilmiştir.

1.7. 18 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER‘İYYE SİCİLİ

18 numaralı Kırşehir sicili, R. 1 Mart 1323 yılında kayda açılmış, defterin başına “*yüz sahîfeden ibâret olup i‘lâmât ve hüccet sicillâtına mahsûstur*”, ve sonuna da “*yalnız yüz sahîfeden ibâret i‘lâmât ve hüccet sicillâtına mahsûs defterdir*” yazılarak tarih düşülmüş ve mühürlenerek iki kapak arasına alınmıştır.

Sicilde toplam 145 dava bulunmaktadır. İlk davanın tarihi R. 8 Mart 323, numarası 71; son davanın tarihi ise 24 Kânûn-ı Sâni 323, numarası ise 215’tir. Yani sicilin ait olduğu dönem; Hicrî 1325, Rûmî 1323, Mîlâdî 1907-1908 yıllarıdır.

Sicil, rik’a türü yazıyla kaleme alınmıştır. El yazması olduğu için yazım hatalarının olduğu bazı yerlerde karalamalar mevcuttur. Yazı genel olarak okunaklıdır. Ancak bazı yerler kâğıdın yıpranmasından, bazı yerler de mikrofilme aktarılırken bozulmuştur. Çoğu sayfanın sol tarafındaki karanlık kısım, mikrofilme aktarılma sırasında oluşmuştur. Bunların fotokopiye aktarılırken biraz daha kararması veya daha silik çıkması, bu bölümleri okuma konusunda bazı zorlukları da beraberinde getirmiştir.

Sayfaların yoğunluğu her yerde aynı değildir. Bazı sayfalarda sadece sayfanın yarısını kaplayacak uzunlukta bir dava yer almakta, bazen bir sayfada üç dava birden

⁵¹ Cin; Akgündüz, c.1, s.98.

bulunmaktadır. Davaların uzunlukları da değişmektedir. Bazı davalar dört beş satırdan ibaretken çoğunluğu bir sayfa, bazıları da iki sayfaya yakın uzunluktadır.

Davaların kaydı sırasında sicil sayfalarının numaralandırılması da yapılmış, kitabın dışı bakan üst köşelerine yazıyla sayfa numaraları yazılmıştır. 44. sayfaya kadar numaralandırma doğru yapılmış, 45. sayfa numarası yazılmadan 46. sayfa numarasına geçilmiştir. Dava numaralarında herhangi bir kopukluğun olmaması, 45. sayfanın sehven yazılmadığını göstermektedir. Orijinal belgede kadı tarafından yapılan bu numaralandırmadan başka, sicillerin tasnifi ya da mikrofilme aktarma işlemi sırasında arşiv görevlileri tarafından sayfaların üst orta kısmına elle yeniden numaralandırma yapılmıştır. Ancak numaralandırmaya, orijinal belgede “birinci sahife” yazan yerden değil de bir önceki sayfadan başladığı için sayfa numaraları birbirini tutmamaktadır. Ayrıca fotokopide birçok sayfanın numarası da silik olduğu için okunamamaktadır. Bu karışıklığın giderilmesi amacıyla sonradan yazılan numaraların üzerine, orijinal belgedeki sayfa numaralarının karşılıkları tarafımızdan yazılmıştır.

Davaların sonundaki tarihler hicrî ve rûmî olarak iki ayrı şekilde yazılmıştır. Dava metninin sonu, yazıyla yazılan hicrî tarihle bitmekte ve bundan sonra rakamla rûmî tarih yazılmaktadır. Bazı davalarda her iki tarihin de sayıyla yazıldığı, bazılarında da sadece hicrî tarihin bulunduğu görülmektedir. Bazı davalardaki hicrî ve rûmî tarih birbirini tutmamakta, arada birkaç günlük fark olabilmektedir.

Sicildeki davalar konularına göre değil, kronolojik bir şekilde kayıt altına alınmıştır.

Sicildeki davaların konularıyla, bu konularda kaydedilmiş dava numaralarının yer aldığı tablo aşağıda verilmiştir. Bazı davaların birden fazla konunun içinde yer alması, davanın birden fazla kararı içerdiğini göstermektedir (verâset ve vekâlet, nafaka ve vekâlet gibi).

Tablo: Dava Konusu ve Dava Numaraları		
	Dava Konusu	Dava Numarası
1	Vekâlet	71, 73, 74, 77, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 93, 97, 98, 99, 100, 106, 107, 108, 109, 119, 120, 121, 123, 126, 127, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 139, 140, 143, 144, 148, 149, 150, 162, 167, 175, 176, 177, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 190, 193, 194, 195, 197, 201, 203, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 213, 214
2	Verâset	75, 78, 79, 82, 84, 101, 102, 104, 105, 112, 117, 118, 122, 124, 125, 126, 127, 139, 140, 145, 146, 147, 151, 152, 153, 157, 158, 159, 160, 172, 191, 203, 204
3	Vesâyet	90, 92, 95, 96, 103, 114, 116, 129, 137, 138, 141, 161, 163, 164, 168, 170, 171
4	Velâyet	115
5	Nikâh	72, 110, 200
6	Talak	142, 196
7	Nafaka	76, 187, 190, 198, 206
8	İddet	89
9	Büluğ Muhayyerliği	115
10	Mal Varlığının Devredilmesi	80
11	Vakıf Mallarıyla İlgili İşlemler	113, 179, 188, 189, 202
12	Malın Vakfedilmesi	173, 199
13	İmam-Hatiplik Beratı	81, 83, 91, 174, 192, 215
14	Lukata	111, 128, 155, 156, 212
15	Ru'yet-i Hilâl	205
16	Diğer	94, 154, 165, 166, 169

2. BÖLÜM

BELGE ÖZETLERİ

Sayfa 1

Numara 71

Çorum'un Osmancık Kazası Haydarhane Mahallesi'nden Ahmed Efendi bin Ali Ağa'nın; vefat eden kardeşinden kalan mallara kardeşinin karısının el koyduğunu ve kendisine düşen hisseyi vermediğini iddia ederek hissesine düşen kısmın alınması için Lütfullah Efendi bin Abdullah Ağa'yı vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 8 Mart 323

Sayfa 2

Numara 72

Rûmî 1322 senesinde kocası vefat eden Hatice Hanım bint-i İbrahim ile mahallelerinde onbeş seneden fazla zamandır ikamet eden Mustafa bin Hasan arasındaki evlilik akdini bildiren hüccettir. R. 8 Mart 323

Sayfa 2

Numara 73

Kargın Kızıközü köyünden Turan isimindeki bir şahsın davalı olduğu Selim, Hacı Yusuf ve Ali isimli şahıslara karşı Ermeni Milletinden Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 12 Mart 323

Sayfa 3

Numara 74

Kargın Yenice Köyü'nden Hacı Yusuf Ağa bin Mustafa, Kargın Kızıközü Köyü'nden Ali Ağa bin Osman ve Kargın Selimağa Köyü'nden Selim Ağa bin Hacı Osman'ın;

davalı oldukları Turan isimli şahsa karşı Ermeni Milletinden Lion Efendiye vekil tayin ettiklerine dair hüccettir. R. 17 Mart 323

Sayfa 3

Numara 75

Askerde iken vefat eden Ömer bin Halil'in verâsetinin, babası Üzümlü oğlu Halil bin Ömer ile annesi Emine bint-i Yusuf'a münhasır olduğunun belirlenmesi ve vefat eden Ömer'in İhsan Efendi'de olan alacağıının babası Halil'e verilmesi gerektiğine dair ilamdır. R. 18 Mart 323

Sayfa 4

Numara 76

Erevik Köyü'nde yaşayan Arif isimli şahsın; karısı Hayriye Hanım ve küçük oğlu Ahmed için aylık otuz kuruş nafaka takdir edilmesi ve bunun tasarruf izninin Hayriye Hanım'a verilmesine dair ilamdır. H. 15 Safer 1325

Sayfa 4

Numara 77

Mucur Nahiyesi'nin Büyük Solaklı Mahallesi sakinelerinden Fâtıma bint-i Hacı İbrahim'in; kızları Ümmügülsüm ve Fatıma'nın meselelerinin halledilmesi için Ahmet bin Hasan Ağa'yı vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 22 Mart 323

Sayfa 5

Numara 78

Askerde iken vefat eden Ali bin İsmail'in verâsetinin, babası İsmail bin Halil'e münhasır olduğunun belirlenmesi ve vefat eden Ali bin İsmail'in İhsan Efendi'de olan alacağıının babası İsmail'e verilmesi gerektiğine dair ilamdır. R. 31 Mart 323

Sayfa 5**Numara 79**

Askerde iken vefat eden Hüseyin bin Mustafa'nın verâsetinin, küçük oğlu Osman bin Hüseyin ile karısı Fâtıma bint-i İbiş'e münhasır olduğunun belirlenmesi ve vefat eden Hüseyin'in İsmail'de olan alacağı Osman bin Hüseyin'e düşen hissesinin, Osman'ın vasîsi Ali Ağa'ya verilmesi gerektiğine dair ilamdır. R. 31 Mart 323

Sayfa 6**Numara 80**

Ahi Evran Mahallesi ahalisinden Şeyh Mustafa Efendi'nin; mal varlığını hanımı Habibe Hanım'a bıraktığına dair hüccettir. H. 9 Rabî'u'l-evvel 1325

Sayfa 7**Numara 81**

Yağmurlu Köyü'nde bulunan Cami-i Şerif'in imam-hatiplik görevini yürüten Ömer Efendi'nin gözlerinden rahatsız olması sebebiyle yerine atanması için sancak idare meclisince yapılan imtihanda başarılı bulunan Ömer Efendi'nin oğlu Mehmed Efendi'nin görevlendirilmesi ve kendisine bir berat verilmesinin uygun olacağını bildiren maruzdur. H. 17 Rabî'u'l-evvel 1325

Sayfa 8**Numara 82**

İstanbul'da ikamet ederken vefat eden Gülüfdar Hanım'ın verâsetinin, kızı Zehra Hanım'a münhasır olduğunun belirlenmesi ve Arif Efendi'nin Gülüfdar Hanım'a olan borcunun da Zehra Hanım'a verilmesi ayrıca Zehra Hanım'ın, Gülüfdar Hanım'dan kalan altınların beytûlmaldan alınarak kendisine ulaştırılması için Mehmed Sabri Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair ilamdır. R. 19 Nisan 323

Sayfa 9**Numara 83**

Özbağ Mahallesinde bulunan cami-i şerifin imam-hatipliğine beratla bakan Mehmet Efendinin vefatı sebebiyle büyük oğlu Caca Efendi'nin görevlendirilmesine dair maruzdur. R. 26 Nisan 323

Sayfa 10**Numara 84**

Ahi Evran Mahallesi sakinlerinden Ali Efendi bin İlyas Ağa'nın büyük validesi vefat etmiş olan Ümmügülsüm Hanım'ın verâsetinin belirlenmesi ve İhsan Efendi isimli şahısta bulunan alacağının Ali Efendiye verilmesi ayrıca Ali Efendi'nin, Berber Kadir Usta ile arasındaki davayı yürütmek üzere Kirkor Efendi'yi vekil tayin etmesine dair ilamdır. R. 28 Nisan 323

Sayfa 11**Numara 85**

Örcün Mahallesi'nden vefât eden Yüzbaşı Hacı Osman Ağa bin Mustafa'nın karısı Fatma bint-i Osman, büyük oğlu Şükrü ve büyük kızı Cemile'nin; Hacı Osman Ağa'nın diğer kızları Naciye, Rabia ve Hürmüz'le aralarındaki davada Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiklerine dair hüccettir. R. 28 Nisan 323

Sayfa 12**Numara 86**

Medrese Mahallesi ahalisinden Abdulkadir Usta'nın; Ali Efendi bin Elmas Ağa ile aralarındaki davayı yürütmek üzere Ferid Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 28 Nisan 323

Sayfa 12**Numara 87**

Örcün Köyü ahalisinden Hacı Ömer isimli şahsın; Hafız Süleyman Efendi ile aralarındaki davayı yürütmek üzere Ferid Efendi ibn-i Ali Rıza Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 28 Nisan 323

Sayfa 13**Numara 88**

Avanos kazası ahalisinden İbrahim, Ali, Battal, Hasan ve Yusuf isimli şahısların; Süleyman Kâhya ile aralarındaki davayı yürütmek üzere Ali Efendizâde Mehmed Ferid Efendi'yi davalarına bakmak üzere vekil tayin ettiklerine dair hüccettir. R. 28 Nisan 323

Sayfa 13**Numara 89**

Toklumen Köyü ahalisinden Ali isimli şahsın; zevcesinin eve gelip zevcelik yapmadığına dair mahkemeye müracaatı üzerine, mahkemenin Ali'nin zevcesi Ganime Hatun'un zevcelik vazifelerini yerine getirmek üzere evine dönmesine dair verdiği kararı içeren ilamdır. R. 29 Nisan 323

Sayfa 15**Numara 90**

Bekir Kadı Mahallesi ahalisinden vefat eden Süleyman isimli şahsın küçük çocuklarına, dayıları Terzioğlu İsmail'in vasî tayin edildiğine dair hüccettir. R. 2 Mayıs 323

Sayfa 16**Numara 91**

Kırşehir'de bulunan Cacabey Camii imamı Mustafa Efendi'nin vefat etmesi üzerine imametin, küçük oğlu Kasım büyüyene değin, imtihan neticesinde yeterli görülen

Kayaşeyhi Mahallesi'nden Nuri Efendi'ye bırakılmasına dair berat alınmak amacıyla yazılmış maruzdur. R. 5 Mayıs 323

Sayfa 17**Numara 92**

Bekir Kadı Mahallesi ahalisinden vefat eden İsmail isimli şahsın mallarının; çocukları küçük olduğundan, çocukların vasisi İsmail Ağa tarafından satılmasına izin verildiğine dair ilamdır. R. 6 Mayıs 323

Sayfa 18**Numara 93**

Kayaşeyhi Mahallesi ahalisinden Haydar ve Hacı Mehmet isimli şahısların; Mustafa Kâhya ile olan davalarına bakmak üzere Musluzade Yusuf Beyefendi'yi vekil tayin ettiklerine dair hüccettir. R. 8 Mayıs 323

Sayfa 18**Numara 94**

Hamidiye Mahallesi sakinelerinden Hanım isimli kadının; maddi durumunun kötü olması ve çocuklarına bakamaması sebebiyle kızlarını buluğa erinceye değin, aylık yirmişerden kırk kuruş karşılığı hizmet maksadıyla Fatıma Hanım isimli kadına vermesine dair hüccettir. R. 19 Mayıs 323

Sayfa 19**Numara 95**

Medrese Mahallesi ahalisinden vefat eden Murat Ağa'nın küçük kızı Bahriye'nin rüşdüne kadarki işlerini yürütmek üzere Ali Ağa'nın vasi tayin edildiğine dair hüccettir. R. 24 Mayıs 323

Sayfa 19**Numara 96**

Ahi Evran Mahallesi ahalisinden vefat eden Mustafa bin Ali'nin küçük çocuklarına, büyük çocuk Mehmet'in vasi tayin edildiğine dair hüccettir. R. 30 Mayıs 323

Sayfa 20**Numara 97**

Kaman Köyü'nün Evren Mahallesi ahalisinden Bezircioğlu Osman Kâhya isimli şahsın, Hacı Ahmet Efendi isimli şahsı davalarına vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 31 Mayıs 323

Sayfa 20**Numara 98**

Kuşdilli Mahallesi ahalisinden Ermeni Milletinden Manukyan isimli şahsın Dalakçı Köyü'nden Süleyman Çavuş ile olan davasında Kirkor Efendiyi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 31 Mayıs 323

Sayfa 21**Numara 99**

Kaman Köyünün Gaffaruşağı Mahallesi ahalisinden Hacı Mustafa bin Mehmet isimli şahsın bir Ermeni ile olan alacak verecek davasında Hacı Ahmet Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 31 Mayıs 323

Sayfa 21**Numara 100**

Kayaşeyhi Mahallesi'nden Hasan Hüseyin Ağa'nın, Yusuf Çavuş isimli şahısla olan davasında Ermeni Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 31 Mayıs 323

Sayfa 22**Numara 101**

Yenice Mahallesi'nden vefat eden Hacı Mustafa bin Ahmed bin Abdullah'ın verâsetinin, Elmas, Raziye, Habibe ve Cemal'e verilmesine dair ilamdır. H. 5 Cemâzi'l-evvel 325

Sayfa 23**Numara 102**

Ahi Evran Mahallesi ahalisinden iken vefat eden Mustafa bin Ali'nin verasetinin, karısı, biri büyük üç oğlu ve kızına verilmesi ve Mustafa bin Ali'ye ait olan değirmenden birer hisseyi varisleri adına satmaya merhumun oğlu Mehmet'e izin verilmesine dair ilamdır. R. 4 Haziran 323

Sayfa 24**Numara 103**

Kayaşeyhi Mahallesi ahalisinden iken vefat eden Semercioğlu Karabet isimli kişinin çocuklarına, akrabalarından Nakkaşcioğlu Asador'un vasi tayin edilmesine dair hüccettir. R. 5 Haziran 323

Sayfa 24**Numara 104**

Kazankaya Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Hacı Abdurrahman isimli şahsın verasetinin ve İsmail isimli şahısta olan alacağıının, Hacı Abdurrahman'ın babası, annesi ve zevcesine verilmesine dair ilamdır. R. 6 Haziran 323

Sayfa 25**Numara 105**

İstanbul Beyoğlu'nda itfaiye eri iken vefat eden İbrahim bin Mehmed bin Osman'ın verâsetinin ve İhsan Efendi'de olan alacağıının, babası ve annesine verilmesine dair ilamdır. R. 6 Haziran 323

Sayfa 26**Numara 106**

Kırşehir Şehri sakinlerinden Haydar Efendi'nin, vefat eden babası Hacı Feyzi Ağa'nın alacaklarının tahsili için Ermeni Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 12 Haziran 323

Sayfa 26**Numara 107**

Aslen Nevşehirli olan Ermeni Likor'un, Sipâhioğlu oğlu Hızır bin Mustafa ile olan davasında Ermeni Lion Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 12 Haziran 323

Sayfa 27**Numara 108**

Kayaşeyhi Mahallesi'nden vefat eden Ermeni Semercioğlu Karabet'in üç çocuğunun vasîsi olan Nakkaşçı oğlu Asador'un, bu üç çocuğun babalarının alacaklarıyla ilgili görülecek davalarda bir başka Ermeni'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 12 Haziran 323

Sayfa 27**Numara 109**

Karahıdır Köyü sakinlerinden Havva ve Meryem isimli kadınların, kardeşleri Kadir'in oğulları Hasan, Mahmud ve Sadık ile aralarında olan miras davasında Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiklerine dair hüccettir. R. 12 Haziran 323

Sayfa 28**Numara 110**

Hacı Mirza köyü sakinlerinden Ahmet isimli şahsın hanımı Ayşe'nin evini terk edip Ömer isimli bir şahısla birlikte yaşaması üzerine açılan davada, Ayşe'nin, evine dönüp zevceliğini ifa etmesine dair verilen ilamdır. R. 13 Haziran 323

Sayfa 29**Numara 111**

Ali oğlu Yusuf bin Ali bin İbiş'in; kaybolan ve beytûlmala verilen öküzün, şâhitler vasıtasıyla kendisinin olduğunu isbatlaması üzerine kendisine verilmesine dair kararı içeren ilamdır. R. 13 Haziran 323

Sayfa 29**Numara 112**

Kargın Kızıközü köyü ahalisinden iken vefat eden Mustafa isimli şahsın mirasının babası ve zevcesine kaldığına dair hüccettir. R. 13 Haziran 323

Sayfa 30**Numara 113**

Ahi Mesud Zaviyesi'ne ait mezradarlık görevine bakan Yusuf Siddık'ın vefat etmesi ve yerine bakacak evladı olmaması sebebiyle kardeşinin çocuklarından Mehmed Said ve

Hasan'ın bu görevi ifa etmesine dair berat istemiyle Evkaf Nezaretine yazılmış maruzdur. R. 13 Haziran 323

Sayfa 31

Numara 114

Aşıkpaşa Mahallesi sakinlerinden iken vefat eden Molla Ali isimli şahsın kayıp olan oğlu Hasan'ın durumu netleşene kadar, babasından kalan mallarının, kardeşinin oğlu Hakkı tarafından muhafaza edilmesi için Hakkı Bey'in vasî tayin edildiğine dair hüccettir. R. 17 Haziran 323

Sayfa 31

Numara 115

Yenice Mahallesi'nden Firdevs bint-i Raşit'in, henüz rüşdüne ermeden, velîsi Mehmet Efendi tarafından, küçük oğlu Asım'a nikâhlandığını, rüşdüne erdikten sonra ise kendi isteğiyle Müftü Efendi'nin huzurunda bu akde itiraz ettiğini bildirerek akdin feshini talep etmesi üzerine söz konusu akdin feshedildiğine dair ilamdır. R. 19 Haziran 323

Sayfa 32

Numara 116

Kuşdilli Mahallesi'nden iken vefat eden Deli Lokman oğlu Hacı İbrahim Ağa'nın küçük oğlu Ömer'in vasîsi olan Kezban bint-i Hasan bin Veli'ye, Hacı İbrahim Ağa'dan kalan evde Ömer'in hissesine düşen kısmın satılarak Ömer'in ihtiyaçlarının karşılanması hususunda izin verilmesine dair ilamdır. R. 19 Haziran 323

Sayfa 33

Numara 117

Askerde iken vefat eden Hasan bin Ali'nin verasetinin, babası ve annesine kalmasına dair ilamdır. R. 19 Haziran 323

Sayfa 33**Numara 118**

Askerde iken vefat eden Mehmed bin Haydar'ın verasetinin, babası, annesi ve karısına kalmasına dair ilamdır. R. 19 Haziran 323

Sayfa 34**Numara 119**

Uzunaliuşağı Köyü'nden Topal oğlu Ömer bin Mustafa'nın, Monla Ali oğlu Salih bin Monla Ali ile olan davalarına bakmak üzere Ethem Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 19 Haziran 323

Sayfa 34**Numara 120**

Hamid Köyü'nden Beyzade Hacı Ali Bey'in, kendisiyle ilgili davalara bakmak üzere Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 19 Haziran 323

Sayfa 35**Numara 121**

Kuşdilli Mahallesi'nden Ermeni milletinden Ohanes Ağa ve oğlu Agop'un, Merdin oğlu Hacı Sezek aleyhine açtıkları davayı ve diğer davaları yürütmek üzere dava vekillerinden Akif Efendi ibn-i Hacı Ahmed Efendi ile Lion Efendi veled-i Serkez Efendi'yi vekil tayin ettiklerine dair hüccettir. R. 25 Haziran 323

Sayfa 36**Numara 122**

Eldeekli Karabacak Köyü'nden vefat eden Hacı Ali bin Mehmed'in verasetinin, karısı, büyük oğlu, küçük oğlu ve küçük kızına kaldığına; ayrıca Hacı Ali bin Mehmed'in,

İhsan Efendi'de olan alacağıın da oğlu Osman bin Hacı Ali bin Mehmed'e verilmesine dair ilamdır. R. 25 Haziran 323

Sayfa 37

Numara 123

Sofular Köyü sakinlerinden Satılmış oğlu Abdurrahman ve Kuşdilli Mahallesi'nden Ermeni milletinden Hacı (...) veled-i Karabet'in; Yağlı Hasan oğlu Hüseyin ve oğlu Osman'la olan davalarına bakmak üzere Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiklerine dair hüccettir. R. 26 Haziran 323

Sayfa 38

Numara 124

Hamidiye Mahallesi ahalisinden Mehmed Servet Efendi'nin, vefat eden anne ve babasının verasetinin kendisine kaldığını bildirerek, İsmail bin İbrahim'in anne ve babalarına olan borcunun kendisine verilmesini talep etmesi üzerine Mehmed Servet Efendi lehine verilen karara dair ilamdır. R. 9 Temmuz 323

Sayfa 39

Numara 125

Yenice Mahallesi ahalisinden Hazine Hanım isimli bayanın, vefat eden kızının vârislerinden birinin de kendisinin olduğunu ve İsmail bin İbrahim'in, vefat eden kızına olan borcundan hissesine düşen kısmın kendisine verilmesini talep etmesi üzerine Hazine Hanım lehine verilen karara dair ilamdır. R. 16 Temmuz 323

Sayfa 40

Numara 126

Sarıcalar Alışar Köyü'nden Kezban bint-i Mehmed'in, vefat eden iki kocasının vârislerinden birinin de kendisinin olduğunu bildirerek, İhsan Efendi bin Hasan'ın her

iki kocasına olan borcundan hissesine düşen kısmın kendisine verilmesini talep etmesi üzerine Kezban Hanım lehine verilen karara dair ilamdır. Ayrıca aynı dava içinde, Kezban'ın ilk kocasından olan oğlu Mehmet'in, babasından kalan mirastan hissesine düşen kısım ile ilgili görülecek davada annesi Kezban'ı vekil tayin ettiğine dair hüccet mevcuttur. H. 25 Cemâzi'l-âhir 1325

Sayfa 41

Numara 127

Rum milletinden bir şahsın, vefat eden kardeşinin vârislerinden birinin de kendisinin olduğunu bildirerek, İsmail Ağa'nın kardeşine olan borcundan hissesine düşen kısmın kendisine verilmesini talep etmesi ve kardeşinden kendisine kalan mirasın alınmasıyla ilgili işlemler için İstanbul'daki bir banka çalışanını vekil tayin ettiğine dair ilamdır. H. 24 Cemâzi'l-âhir 1325

Sayfa 42

Numara 128

Derekışla Köyü'nden Ömer Ağa bin Abbas Bey'in, iki devesinin çalındığını bildirerek, Abdurrahman bin Bekir'in elinde bulunan iki devenin kendisine ait olduğunu iddia ettiğini, Abdurrahman Ağa'nın da develerin kendisinin olduğunu isbat etmesiyle Ömer Ağa'nın mahkeme salonunu terk ettiğini ve Ömer Ağa'nın gıyabında, develerin Abdurrahman Ağa'ya ait olduğu kararının verildiğini bildiren ilamdır. H. 25 Cemâzi'l-âhir 1325

Sayfa 43

Numara 129

Kayaşeyhi Mahallesi sakinlerinden iken ölen Sinanyan Aradis Efendi'nin oğlu Ohannes'e eniştesi Agop'un vasi tayin edildiğini, Agop'un da vesayeti kabul ettiğini bildiren hüccettir. R. 28 Temmuz 323

Sayfa 43**Numara 130**

Kındam Mahallesi sakinlerinden (...) bin Mustafa'nın, amcası Ömer bin İsa ile olan davalarına bakmak üzere Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 28 Temmuz 323

Sayfa 44**Numara 131**

Medrese Mahallesi sakinlerinden Ulviye bint-i Hakkı'nın, Ermeni milletinden Gedik Artin Ağa ile olan davalarına bakmak üzere kardeşi Ali Ağa'yı vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 28 Temmuz 323

Sayfa 44**Numara 132**

Kuşdilli Mahallesi sakinlerinden Karabet'in, Monla Hasan oğlu Mustafa Kâhya ile olan davalarına bakmak üzere Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 28 Temmuz 323

NOT: 45. sayfa orijinal metinde yazılmadığı için biz de buraya almadık. Bundan sonraki sayfa numarası 46 olarak yazıldığı halde belge numarasının kaldığı yerden (133'ten) devam etmesi, sayfa numarasının sehven bu şekilde yazıldığını göstermektedir.

Sayfa 46**Numara 133**

Kuşdilli Mahallesi sakinlerinden Ermeni Milletine mensup Aygöl bint-i Sahaf isminde bir bayanın, iki Ermeni ile olan davalarına bakmak üzere Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 28 Temmuz 323

Sayfa 47**Numara 134**

Kuşdilli Mahallesi sakinlerinden Mustafa'nın, Ermeni milletinden Kasap oğlu Serkez'le olan davalarına bakmak üzere Akif Efendi ve Lion Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 28 Temmuz 323

Sayfa 48**Numara 135**

Eldeekli Karaoğlanuşağı Köyü sakinlerinden İbrahim ve zevcesinin, Ömer Çavuş oğlu Osman'la olan davalarına bakmak üzere Hacı Ahmet Efendi'yi vekil tayin ettiklerine dair hüccettir. R. 28 Temmuz 323

Sayfa 49**Numara 136**

Boyacı Ali Mahallesi sakinlerinden ve Rum milletinden bir şahsın, davalarına bakmak üzere Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 28 Temmuz 323

Sayfa 50**Numara 137**

Saraycık Köyü'nden vefat eden Mehmet bin İbrahim'in küçük çocuklarına amcaoğulları İbrahim bin Nasuh'un vasi tayin edildiğine, İbrahim bin Nasuh'un da vesayeti kabul ettiğine dair hüccettir. R. 29 Temmuz 323

Sayfa 50**Numara 138**

Kırşehir birinci redif taburu binbaşısı Nabi Bey ibn-i Mehmet Tahir Efendi'nin karısı Nuriye Hanım bint-i Nuri Efendi'nin vefatı sebebiyle küçük çocukların vesayetinin, babaları Nabi Beyefendi'ye verildiğine dair hüccettir. R. 30 Temmuz 323

Sayfa 51**Numara 139**

Kırşehir'in Cemele Köyü'nden Latife bint-i Muhsin'in; vefat eden kocası Ali oğlu Hasan'dan kalan çeşitli mallarla, kocasından sonra vefat eden kızları Fatma ve Ayşe'ye düşen hisselerin hepsine, kocasının amcası Hüseyin Kâhya'nın el koyduğunu, el konulan bu hisseleri almak üzere Beşir Efendi'yi vekil tayin ettiğini, Beşir Efendi'nin de vekâleti kabul ettiğini bildiren hüccettir. R. 31 Temmuz 323

Sayfa 51**Numara 140**

Ahi Evran Mahallesi'nden Ayşe bint-i Hamdi'nin; vefat eden kocası Hacı Mehmed bin Halil'den kalan mallardaki hissesine kocasının kız kardeşleri Ganime ve Zeynep'in el koyduğunu, ayrıca mehir ve nafakasını da vermediklerini iddia ederek, söz konusu hisseyle mehir ve nafakayı almak üzere kardeşi Ali Efendi'yi vekil tayin ettiğini, Ali Efendi'nin de vekâleti kabul ettiğini bildiren hüccettir. R. 31 Temmuz 323

Sayfa 52**Numara 141**

Helvacılar Köyü'nden, Hatice, Sâriye ve Tahsin isimli çocukların vesâyetinin, annelerinin vefatı sebebiyle babaları Şevket bin Hacı Ahmed'e verildiğini, Şevket bin Hacı Ahmed'in de vesâyeti kabul ettiğini bildiren ilamdır. R. 4 Ağustos 323

Sayfa 52**Numara 142**

Ayşe bint-i Yusuf'un, ikibuçuk sene önce evlendiği Süleyman'ın kendisini üç talakla boşadığını, bu sebeple kendisiyle birlikte olmak isteyen kocasının bu durumdan men edilmesini talep etmesine karşılık, Süleyman'ın bu iddiayı reddetmesi ve karısının derdinin başka olduğunu söylemesi üzerine mahkemenin Süleyman lehine karar verdiğini bildiren maruzdur. R. 5 Ağustos 323

Sayfa 53**Numara 143**

Hüseyin Hüsni Efendi bin Yakup'un, başka bir şehirdeki arsasının satılarak ücretinin kendisine verilmesi ve yine aynı şehirde karısı Seyyibe Hanım tarafından kullanılan evin tahliyesi ile ilgili işlemleri yürütmek üzere Nuri Efendi'yi vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. R. 6 Ağustos 323

Sayfa 54**Numara 144**

Necip Efendi ibn-i Ali Efendi'nin, vefat eden Bakkal Seyyid Mehmed Efendi'de olan alacağını, müteveffânın karısı Necibe bint-i Ahmed'den almak üzere Kamanlıoğlu Tevfik Efendi ibn-i Ali Efendi'yi vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. R. 6 Ağustos 323

Sayfa 54**Numara 145**

Askerde iken vefat eden Kör Bekir oğlu Bekir bin Yakup'un verâsetinin, kardeşi Nuri bin Yakup ile karısı Sultan, annesi Ayşe ve kızları Ayşe ve Fatma'ya münhasır olduğunun belirlenmesine dair kararı içeren ilamdır. R. 6 Ağustos 323

Sayfa 54**Numara 146**

Askerde iken vefat eden Galip bin Ahmed'in verâsetinin, babası Ahmed ile karısı Raziye, annesi Ayşe ve kızı Fatma'ya münhasır olduğunun belirlenmesine dair kararı içeren ilamdır. R. 6 Ağustos 323

Sayfa 55**Numara 147**

Askerde iken vefat eden Osman bin Musa'nın verâsetinin, babası Musa'ya münhasır olduğunun belirlenmesine dair kararı içeren ilamdır. R. 6 Ağustos 323

Sayfa 55**Numara 148**

Salih Ağa bin Hacı Ali Ağa'nın, aleyhinde verilen üç senelik mahkûmiyet kararıyla ilgili davada mahkeme ile ilgili tüm işlerini yürütmek üzere dava vekillerinden Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. R. 12 Ağustos 323

Sayfa 56**Numara 149**

Atacı Mehmed'in; Derviş Hüseyin bin İbrahim'in, vefat etmeden önce kendisine ait malları Hacıbektaş Dergâhına vakfettiğini, kendisini de müteveli tayin ettiğini, bu sebeple İzmir'deki alacağını tahsil etmek için Mehmed Besim Efendi'yi vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. R. 15 Ağustos 323

Sayfa 57**Numara 150**

Mehmed Efendi ibn-i Hacı Ömer Efendi'nin; Amasya'nın Gümüşhacıköy kazasındaki evde olan üçte bir hissesinin satılarak bedelinin alınması ve makbuzun da Samsun'daki kardeşi Hafız Ali Efendiye gönderilmesi için Müftü Mustafa Tevfik Efendi'yi vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. 16 Ağustos 323

Sayfa 57**Numara 151**

Askerde iken vefat eden Mısırlı oğlu Halil bin Ali'nin verâsetinin, babası Ali bin Mehmed ile karısı Habibe bint-i Yusuf ve küçük oğlu İbrahim'e münhasır olduğunun belirlenmesine dair kararı içeren ilamdır. H. 23 Recep 1325

Sayfa 58**Numara 152**

Mehmed bin Hacı Yusuf'un; vefat eden babasının verasetinin, kendisiyle birlikte annesi, erkek kardeşleri ve kız kardeşlerine ait olduğunu iddia ederek, babasının Arif Efendi ibn-i Mehmed Efendi zimmetindeki alacağının tahsili için davada bulunması ve şahitler aracılığıyla veraseti isbat ettiğini bildiren maruzdur. 19 Ağustos 323

Sayfa 59**Numara 153**

Askerde iken vefat eden Osman bin Ömer'in verâsetinin, kardeşi Hüseyin bin Ömer'e münhasır olduğunun belirlenmesine dair kararı içeren ilamdır. R. 20 Ağustos 323

Sayfa 59**Numara 154**

Ömer oğlu Osman bin Ömer'in; Kırşehir ceza mahkemesi tarafından haklarında mahkûmiyet kararı verilen İbrahim ile Ayşe aleyhinde daha önce açtığı davanın esas olduğunu ve bundan böyle açacağı davalara itibar olunmamasını bildirmesi üzerine İbrahim ve Ayşe'nin de bu durumu tasdik ettiğini bildiren hüccettir. R. 21 Ağustos 323

Sayfa 60**Numara 155**

Hüseyin bin Mehmed'in; kaybolan ve bulunarak beytûlmâla verilen devesini, şâhitler vasıtasıyla kendi malı olduğunu isbat ederek geri istemesi ve bunun üzerine mahkemenin, devenin Hüseyin bin Mehmed'e geri verilmesine karar verdiğini bildiren maruzdur. R. 21 Ağustos 323

Sayfa 61**Numara 156**

Mehmed Çavuş bin Süleyman'ın; kaybolan ve bulunarak beytûlmâla verilen öküzünü, şâhitler vasıtasıyla kendi malı olduğunu isbat ederek geri istemesi ve bunun üzerine mahkemenin, öküzün Mehmed Çavuş bin Süleyman'a geri verilmesine karar verdiğini bildiren ilamdır. R. 22 Ağustos 323

Sayfa 61**Numara 157**

Askerde iken vefat eden Mustafa bin Bektaş'ın verâsetinin, dedesi Hacı Hasan bin Bektaş ile annesi Elif bint-i Ömer'e münhasır olduğunun belirlenmesine dair kararı içeren maruzdur. R. 22 Ağustos 323

Sayfa 62**Numara 158**

Askerde iken vefat eden Kamil bin Yusuf'un verâsetinin, babası Yusuf bin Kamil'e münhasır olduğunun belirlenmesine dair kararı içeren maruzdur. R. 22 Ağustos 323

Sayfa 62**Numara 159**

Ermeni milletinden Agop veled-i Artin'in; daha önce ölmüş olan Avadis Efendi veled-i Ohanes'in verâsetinin, karısı Gülüfdâr bint-i Ohanes, büyük oğulları Simyan ve Maksud ve küçük oğlu Ohanes ile büyük kızına münhasır olduğunu; kendisinin, küçük çocuk Ohanes'in vasfisi olması hasebiyle, ölen babasından kalan mirasın Ohanes'e düşen hissesinin satılarak gelirin Ohanes'in ihtiyaçları için harcanmasını, bu işlemler için kendisine izin verilmesini talep etmesi ve mahkemeden söz konusu iznin verildiğini bildiren ilamdır. R. 25 Ağustos 323

Sayfa 63**Numara 160**

Askerde iken vefat eden Mehmed bin Yusuf'un verâsetinin, baba bir kardeşleri Ömer ve İsmail ve annesi Fatma bint-i Ahmed ile kız kardeşleri Esme ve Hatun'a münhasır olduğunun belirlenmesine dair kararı içeren maruzdur. R. 29 Ağustos 323

Sayfa 63**Numara 161**

Vefat eden Kasım Efendi bin Ali'nin küçük kızı Zeyneb'in, rühdüne kadarki işlerini yürütmek üzere Niyazi Efendi bin İsmail'in vasfî tayin edildiği ve Niyazi Efendi'nin söz konusu vasîliği kabul ettiğini bildiren ilamdır. R. 15 Eylül 323

Sayfa 64**Numara 162**

Yusuf Çavuş bin Hacı Haydar'm; Hasan Kâhya aleyhine açtığı dava ile diğer alacaklarıyla ilgili davaları yürütmek üzere (...) Efendi veled-i Karabet Ağa'yı vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. R. 17 Eylül 323

Sayfa 64**Numara 163**

Vefat eden Hacı Salih Efendi ibn-i Hacı Şeyh Abdullah Efendi'nin küçük oğlu Cemal'in, rüşdüne kadarki işlerini yürütmek üzere kardeşi Musa Efendi ibn-i Hacı Salih Efendi'nin vasî tayin edildiği ve Musa Efendi'nin söz konusu vasîliği kabul ettiğini bildiren ilamdır. R. 17 Eylül 323

Sayfa 65**Numara 164**

Vefat eden Şeyh Cemal ibn-i Şeyh Hacı Abdullah Efendi'nin küçük oğlu İsmail'in, rüşdüne kadarki işlerini yürütmek üzere amcasının oğlu Musa Efendi ibn-i Hacı Salih Efendi'nin vasî tayin edildiği ve Musa Efendi'nin söz konusu vasîliği kabul ettiğini bildiren ilamdır. R. 17 Eylül 323

Sayfa 65**Numara 165**

Berber Kadir Usta bin Hasan'ın; R.1312 senesinde Elmas Ağa'dan satın aldığı bağa bir ev yaparak bir müddet oturduktan sonra Elmas Ağa'nın oğlu Ali Efendi'nin bağda hissesi olduğunu iddia etmesi üzerine, bağın Kadir Usta'ya satıldığına dair şahitlerin şهادetiyle Ali Efendi'nin iddiasının Mecelle'deki ilgili maddeler gereği geçersiz olduğu ve söz konusu bağdaki iddiasının kabul edilmediğine dair kararı içeren maruzdur. R. 20 Eylül 323

Sayfa 66**Numara 166**

Yenice Mahallesi'nden üç kişinin, vekilleri aracılığıyla, Hamidiye Mahallesi'nden iki kişi hakkında, kendi mahallelerindeki çeşmenin su yolunu tahrip ederek mahallelerine su aldıkları gerekçesiyle davacı olmaları ve Hamidiye Mahallesi'ndeki iki kişinin çeşmeye müdahalelerine son verildiğini bildiren maruzdur. R. 20 Eylül 323

Sayfa 67**Numara 167**

Monla oğlu Şeyho bin Monla'nın; Hacı Hasan oğlu Ali ile Zeynep aleyhine açmış olduğu fiil-i şen'î davasıyla, hakkında vuku bulmuş ve bulacak diğer davalarda Yusuf Beyefendi bin Mevsîf Bey'i vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. R. 20 Eylül 323

Sayfa 67**Numara 168**

Vefat eden Müftîzâde Said Efendi ibn-i Hacı İsmail Efendi'nin küçük oğlu Şecâüddin ve küçük kızı Bedriye'nin, rüşdlerine kadarki işlerini yürütmek üzere baba bir kardeşleri Mustafa Efendi ibn-i Said Efendi'nin vasî tayin edildiği ve Musa Efendi'nin söz konusu vasîliği kabul ettiğini bildiren ilamdır. H. 19 Ramazan 1325

Sayfa 68**Numara 169**

Dava tam olarak anlaşılır bir şekilde okunamamıştır.

Sayfa 69**Numara 170**

Ali Ağa bin Hakkı ibn-i Ali ve kız kardeşi Maviye bint-i Hakkı ibn-i Ali'nin; daha önce vefat etmiş olan Hancı Murad Ağa bin Hacı Samidüddin'in vârislerinden küçük olanlarının vasîleri olmaları hasebiyle, vefat eden Murad Ağa'dan kalan mirasın küçük çocuklara düşen hisselerinin satılarak çocukların nafakalarının temini ve bu işlemler için kendilerine izin verilmesini talep etmeleri üzerine mahkemeden söz konusu iznin verildiğini bildiren ilamdır. R. 16 Tîşrîn-i evvel 323

Sayfa 70**Numara 171**

Mustafa Efendi ibn-i Said Efendi bin Hacı İsmail'in; daha önce vefat etmiş olan Said Efendi ibn-i Hacı İsmail Efendi'nin vârislerinden küçük oğlu Şecaüddin ve küçük kızı Bedriye'nin vasîsi olması hasebiyle, vefat eden Mustafa Efendi'den kalan gayrı menkulden küçük çocuklara düşen hisselerinin satılarak çocukların ihtiyaçlarının temini ve bu işlemler için kendisine izin verilmesini talep etmesi üzerine mahkemeden söz konusu iznin verildiğini bildiren ilamdır. R. 17 Tişrîn-i evvel 323

Sayfa 70**Numara 172**

Askerde iken vefat eden Osman oğlu Mehmed bin Mehmed'in verâsetinin, babası Mehmed bin Osman'la annesi Kezban bint-i Mustafa'ya münhasır olduğunun belirlenmesine dair kararı içeren maruzdur. R. 29 Tişrîn-i evvel 323

Sayfa 71**Numara 173**

Yüzbaşı Hacı Süleyman Ağa bin Hacı Hasan bin Hacı Mehmed ve karısı Asiye Hanım ve kız kardeşleri Nesibe ve Vâhîde'nin; çarşıdaki dükkânlarındaki hisselerini vakfederek, dükkânların kiraya verilmesini, elde edilecek gelirden Âşık Himmetoğlu Câmi'-i Şerîfi imamına ikiyüz kuruş, müezzine de yüz kuruş verilmesini, geri kalanının da caminin tamir ve bakımına tahsis edilmesini şart koşarak Korkor oğlu Hasan Efendi bin Ali Ağa'yı da müteveli tayin ettiklerini bildiren vakıfnâme ilamıdır. R. 19 Tişrîn-i evvel 323

Sayfa 72**Numara 174**

Aşık Himmetoğlu Caâmi'-i Şerîfi'nin hitabet görevini yürüten Abdullah Efendi bin Mehmed'in vefat etmesi ve görevin âtil kalması sebebiyle, Korkor oğlu Hasan Efendi

bin Ali'nin, yapılan imtihan neticesinde görevi yapabileceğinin anlaşılması üzerine kendisine bir berat verilmesinin uygun olacağı görüşünü içeren maruzdur. R. 29 Tişrîn-i evvel 323

Sayfa 73

Numara 175

Abdulvâhid Efendi ibn-i Kenan Efendi'nin; vefat eden babası Kenan Efendi ibn-i Andullah Efendi'den miras olarak kalan gayrı menkullerin satılması ve ücretinin kendisine verilmesi için Kara Ömer oğlu Rıfki Efendi ibn-i Osman Ağa'yı vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. H. 4 Şevval 1325

Sayfa 73

Numara 176

(...) veled-i Leftar Taşçıoğlu'nun, vefat eden kardeşinin İstanbul'daki bir bankada bulunan tahvillerinin satılmasını, paranın yarısının kendisine ait banka hesabına yarısının da kız kardeşine verilmesini, bu işleri takip etmek üzere kız kardeşini vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. R. 5 Tişrîn-i sâni 323

Sayfa 74

Numara 177

Ali Ağa ve Ahmed Ağa ibnân Hacı Halil Ağa ile Mehmed bin Mehmed ve Yusuf bin Mustafa ve Mehmed bin Ömer'in, Hacı İsmail Efendi bin Hacı Ali Efendi'nin aleyhlerinde açmış olduğu alacak, emlak ve îcâr davalarında kendileri adına davaları takip etmek üzere Yusuf Beyefendi bin Mevsilî Beyefendi'yi vekil tayin ettiklerini bildiren hüccettir. H. 12 Şevval 325

Sayfa 74**Numara 178**

Havva bint-i Monla Mustafa, vefat eden babasından miras yoluyla kız kardeşine kalan gayrı menkul hissesine amcasının el koyduğunu ve vermekten imtina ettiğini belirterek, gerekli işlemlerin yapılması için Monla Turan Efendi'yi vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. R. 8 Tişrîn-i sâni 323

Sayfa 75**Numara 179**

Ahi Mesud Bahçecik Zaviyesi'nin zaviyedarlık görevini yürüten İsmail Şakir ibn-i Mehmed Said ile Yusuf Arif ibn-i Abdurrahman'ın vefatları sebebiyle zaviyedarlık görevinin İsmail Şakir'in oğlu Said Efendi'ye, onun da vefatıyla, Said Efendi'nin büyük oğlu Mustafa Efendi'ye verilmesi gerektiği, bunun için Mustafa ve İsmail Şecaüddin Efendilere bir berat verilmesinin uygun olacağı görüşünü içeren maruzdur. R. 15 Tişrîn-i sâni 323

Sayfa 76**Numara 180**

Ermeni milletinden Artin Ağa veled-i Karabet'in; Derviş oğlu Halil Kâhya zimmetindeki alacağı ve diğer alacaklarıyla ilgili olarak Muslihiddin Beyzâde Yusuf Beyefendi'yi vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. H. 22 Şevval 1325

Sayfa 76**Numara 181**

Mustafa Ağa bin Mustafa'nın; Dede oğlu Mustafa ve zevcesi Vahide ve kızı Emine aleyhlerinde, kardeşi Halim Çavuş'u öldürdükleri iddiasıyla açmış olduğu davayla ilgili olarak Muslihiddin Beyzâde Yusuf Beyefendi'yi vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. H. 23 Şevval 325

Sayfa 76**Numara 182**

Peyami oğlu İbrahim bin Mehmed'in; Yusuf avuş zimmetinde olan altmış lira alacak davasıyla ilgili olarak Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiğini, Kirkor Efendi'nin de vekâleti kabul ettiğini bildiren hüccettir. H. 24 Şevval 325

Sayfa 77**Numara 183**

(...) bin Hasan'ın; Monla oğlu Şeyho'nun aleyhine açmış olduğu davayla ilgili olarak Akif Efendi'yi vekil tayin ettiğini, Akif Efendi'nin de vekâleti kabul ettiğini bildiren hüccettir. R. 17 Tişrîn-i sâni 325

Sayfa 77**Numara 184**

Ermeni milletinden Lacin oğlu Lion veled-i Agop'un; Ömer Mülazım oğlu Hüseyin Ağa aleyhinde açtığı alacak davasıyla ilgili olarak Lion Efendi'yi vekil tayin ettiğini, Lion Efendi'nin de vekâleti kabul ettiğini bildiren hüccettir. R. 18 Tişrîn-i sâni 325

Sayfa 78**Numara 185**

Hacı Mehmed bin Hacı Ali Ağa'nın oğulları Baktırzâde Ziya, Âlim, Hacı Ali ve Tahsin Efendiler'den her birinin; vefat eden babalarından kendilerine kalan, kasaba ve köylerdeki tüm alacaklılarıyla ilgili davalarda Kirkor Efendi veled-i İstebân Ağa'yı vekil tayin ettiklerini bildiren hüccettir. R. 18 Tişrîn-i sâni 325

Sayfa 78**Numara 186**

Ermeni milletinden Kazancı oğlu Hâci Agop veled-i Hâci Nakos'un; ölen babası Hâci Nakos Ağa'nın verâsetinin kendisiyle birlikte üç erkek kardeşi, annesi ve iki kız kardeşine münhasır olduğunu, bu yüzden babalarının, kasaba ve köylerdeki tüm alacaklarıyla ilgili davalarda Yusuf Beyefendi bin Muslihiddin Bey ile Kosti Efendi veled-i Lâzâr Efendi'yi vekil tayin ettiklerini bildiren hüccettir. R. 19 Tışrîn-i sâni 325

Sayfa 79**Numara 187**

Hediye Şevket Hanımefendi'nin vekili Akif Efendi'nin; müvekkilesinin eşi Avni Efendi'nin, Hediye Hanım ve oğlu Kemal'i bırakıp gittiğini, bu yüzden Hediye Hanım ve oğlunun geçimlerini sağlamaları için Avni Efendi üzerine nafaka takdir edilmesini talep etmesi üzerine mahkemenin Avni Efendi'ye, günlük üçer kuruştan aylık yüz seksen kuruş nafaka takdir ettiğini bildiren ilamdır. R. 21 Tışrîn-i sâni 323 (Sicilimizde şuhûdü'l-hâlin zikredildiği tek dava budur)

Sayfa 80**Numara 188**

Aşıkpaşa-yı Velî Hazretleri'nin vakfında zaviyedarlık görevini yürüten Derviş oğlu Şeyh Ahmed bin Şeyh İbrahim'in vefat etmesiyle, söz konusu görevin, Şeyh Ahmed'in sekiz yaşındaki oğlu Ramazan'a verilmesinin uygun olduğu ve bunun için Ramazan'a bir berat verilmesi talebini içeren maruzdur. R. 22 Tışrîn-i sâni 323

Sayfa 81**Numara 189**

Ahî Evran-ı Velî vakfının tevliyet, zâviyedârlık ve nezâret görevlerini yerine getiren Şeyh Salih ve Şeyh Cemal'in vefatları, daha sonra Şeyh Cemal'in oğlu İsmail'in vefatı sebebiyle vakfın tevliyet, zâviyedârlık ve nezâret görevlerinin, Şeyh Salih'in oğulları

Şeyh Musa ve Cemal'e verilmesinin uygun olduğu ve bunun için adı geçenlere bir berat verilmesi talebini içeren maruzdur. R. 27 Tişrîn-i sâni 323

Sayfa 82

Numara 190

Ayşe bint-i Ömer'in; eski kocası Şeyho'nun, kendisi ve Aliko aleyhine açtığı cebren firar davasıyla ilgili olarak, Aliko'ya kendi rızasıyla kaçtığını, Şeyho'nun da kendisini zaten boşamış olduğunu söyleyerek nafaka davasında bulunması ve bundan sonraki davaları takip etmesi hususunda Akif Efendi'yi vekil tayin ettiğini ve Akif Efendi'nin de söz konusu vekâleti kabul ettiğini bildiren hüccettir. R. 27 Tişrîn-i sâni 323

Sayfa 82

Numara 191

Askerde iken vefat eden Mehmed Bey oğlu Yakup bin Mehmed'in verâsetinin, babası Hacı Mehmed bin Yakup, annesi Ayşe bint-i Abdullah, karısı Meryem bint-i Hacı İsmail, küçük oğulları Abdurrahman, İbrahim Yakup ve Hacı İsmail ve küçük kızı Elife'ye münhasır olduğunun belirlenmesine dair kararı içeren maruzdur. H. 5 Zi'l-ka'de 1325

Sayfa 83

Numara 192

Cerîd Aşireti köylerinden Takazlı ve Hacılar Köyü'ndeki câmi'-i şerîfin hitâbet görevini yerine getirirken vefat eden Hacı Ömer oğlu Mustafa Efendi bin Mehmed'in; dört büyük ve bir küçük oğullarından büyük olanların, görevi yapacak ehliyete sahip olmadıklarını bildirmeleri üzerine, küçük çocuk Hacı'nın, görevi yapabilecek seviyeye gelene kadar yerine görev yapmak üzere yapılan imtihanda yeterli bulunan Veli Efendi'ye bir berat verilmesinin uygun olacağı görüşünü içeren maruzdur. R. 4 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 84**Numara 193**

Hacıbektaş Nahiyesi'nin çeşitli köylerinden sekiz kişinin; Mustafa Efendizâde Edhem Efendi'nin aleyhlerinde açtığı dava ile açılmış ve açılacak tüm davalarda Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiğini ve Kirkor Efendi'nin de söz konusu vekâleti kabul ettiğini bildiren hüccettir. R. 4 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 84**Numara 194**

Kalyus veled-i Dimitri'nin; Hacı Mehmed oğlu Seyyid aleyhine açtığı zahîre davası ile leh ve aleyhinde açılmış ve açılacak tüm davalarda Kosti Efendi'yi vekil tayin ettiğini ve Kirkor Efendi'nin de söz konusu vekâleti kabul ettiğini bildiren hüccettir. R. 16 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 85**Numara 195**

Veli bin Hacı Süleyman'ın; Mecîdiye Kazası mahkemesinde tuz sirkati maddesinden dolayı haklarında verilen altmış aylık hapis cezasının iptali için açtıkları davayla ilgili olarak Yusuf Beyefendi'yi vekil tayin ettiklerini ve Yusuf Beyefendi'nin de söz konusu vekâleti kabul ettiğini bildiren hüccettir. R. 16 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 85**Numara 196**

Zekiye Hatun bint-i Mehmed'in; üç sene önce evlendiği Mehmed bin Hasan'ın kendisini üç talakla boşadığını, bu sebeple Mehmed'in kendisinden ayrılmasını talep etmesi ve şahitlerin de Zekiye Hatun lehine şehâdette bulunmaları üzerine mahkemenin, Mehmed'i Zekiye Hatun'dan ayırdığını bildiren maruzdur. R. 18 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 86**Numara 197**

Şeyh Salih Efendi ibn-i Şeyh Osman Efendi'nin; hakkındaki davaları yürütmek üzere Yusuf Beyefendi bin Muslihiddin Bey'i vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. H. 27 Zi'l-ka'de 1325

Sayfa 87**Numara 198**

Fatıma bint-i Ali'nin; eşi Ejderoğlu Hasan bin Ahmed'in, oğlu Ahmed ile kendisini nafakasız bırakarak başka bir yere gittiğini ve çocuğun nafakası ve geçiminin sağlanması için kocası Hasan üzerine nafaka takdir edilmesini talep etmesi üzerine, durumun şâhitler aracılığıyla tesbit edilerek, günlük kırkar paradan aylık altmış kuruş nafakanın belirlenmesi ve harcama izninin de Fatıma'ya verilmesini bildiren ilamdır. R. 20 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 87**Numara 199**

Sabriye Hatun bint-i Osman Efendi'nin; kendisine ait bağı ve Ökse mevkiindeki değirmende olan dörtte bir hissesinin gelirini Kayaşeyhi Mahallesi'nde Raşid Çavuşzâde Ahmed Efendi tarafından yaptırılan mescidin tamir ve bakımına ve imamlık yapan kişiye sarfedilmesi ve bu vakıfla ilgili Ahmed Efendi'yi mütevellî tayin ettiğine dair hüccettir. R. 20 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 88**Numara 200**

Tekelcioğlu Edhem bin Mahmud'un; üç sene önce küçük oğlu Mustafa'ya Fatıma'yı nikâhladığını, ancak Fatıma'nın Mustafa'ya itaat etmediğini iddia ederek Fatıma'nın bu konuda uyarılmasını talep etmesi, Fatıma'nın nikâh iddiasını inkâr etmesi, Edhem'in de iddiasını isbat için getirdiği şâhitlerin şehâdetlerinin geçersiz olması sebebiyle

Fatıma'ya yemin ettirilip, Edhem'in Fatıma üzerindeki iddiasının iptaline dair maruzdur. R. 22 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 89

Numara 201

Kırşehir telgraf müdürü Remzi Efendi'nin karısı Azize Hanım bint-i Ali Rıza Beyefendi'nin; vefat eden babasından kalan malların merkez valilik tarafından alınıp makbuzunun kendisine gönderilmesiyle ilgili olarak merkez telgraf müdürü Nusret Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 22 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 90

Numara 202

Bir vakfın müteveli heyetindeki bazı şahısların vefat etmeleri sebebiyle, oğulları arasında vakfa tahsis edilecek paranın üzerlerine düşen miktarının paylaştırılarak, bundan sonraki yapılacaklarla ilgili bir takım kararların alındığını bildiren hüccettir. R. 24 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 91

Numara 203

Bekir Kadı Mahallesi ahâlsinden Hacı Fethullah oğlu Ali bin Hacı İsmail'in; İstanbul Fatih Medresesi talebelerinden olan ve vefat eden oğlu Hafız Hakkı Efendi bin Ali'nin verâsetinin kendisi ve karısına münhasır olduğunu şâhitlerle isbat etmesi ve Hafız Hakkı'nın alacaklarının tahsili için de İstanbul Fatih Medresesi dersi'âmlarından Halil İbrahim Efendi'yi vekil tayin ettiğini bildiren hüccettir. R. 26 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 92**Numara 204**

Askerde iken hastalanıp köyüne dönen ve burada vefat eden Kadir bin Musa'nın verâsetinin, babası Musa bin Hüseyin ile annesi Hüsna bint-i İsmail'e münhasır olduğunun belirlenmesine dair maruzdur. R. 29 Kânûn-ı evvel 323

Sayfa 92**Numara 205**

Hicrî 1325 yılı Kurban Bayramı'nın ilk gününün belirlenmesi amacıyla yapılan gözlem sonuçlarını bildiren maruzdur. H. 9 Zi'l-hicce 325

Sayfa 93**Numara 206**

Cemele Köyü'nden Emine bint-i Ahmed Efendi'nin, kocası Kömbeoğlu Ramazan aleyhine açtığı nafaka ve süknâ davasıyla ilgili olarak kardeşi Yusuf Efendi ibn-i Ahmed Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 12 Kânûn-ı sâni 323

Sayfa 93**Numara 207**

Kayaşeyhi Mahallesi'nden Ermeni milletinden Hâci Pedrus Ağa ve iki oğlunun, her türlü alacak davalarıyla ilgili olarak Kirkor Efendi'yi vekil tayin ettiklerine dair hüccettir. R. 12 Kânûn-ı sâni 323

Sayfa 94**Numara 208**

Rum milletinden Bânî Kalfa veled-i Kostantin'in, yaptığı evlerle ilgili devlete ödemesi gerekenpara ile ilgili olarak açılan davada bir Ermeni'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 12 Kânûn-ı sâni 323

Sayfa 95**Numara 209**

Aşıkpaşa Mahallesi'nden Hacı Ramazan Ağa ibn-i Hacı Mustafa'nın, alacaklarıyla ilgili açılacak davalarla ilgili olarak Ermeni milletinden Kirkor Efendi veled-i İsteban Ağa'yı vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 13 Kânûn-ı sâni 323

Sayfa 95**Numara 210**

Çiftlik Köyü'nden dokuz kişinin, Kayaşeyhi Mahallesi'nden üç kişiyle aralarında olan davayla ilgili olarak Hasan Efendi'yi vekil tayin ettiklerine dair hüccettir. R. 14 Kânûn-ı sâni 323

Sayfa 96**Numara 211**

Medrese Mahallesi'nden Yüzbaşı Abdurrahman Efendi bin Hacı Ali'nin, kardeşinin oğlu Asım bin Mustafa ile olan davasıyla ilgili olarak Akif Efendi ibn-i Hacı Ahmed Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 16 Kânûn-ı sâni 323

Sayfa 97**Numara 212**

Çardak Köyü'nden Hacı Kara oğlu Çapan Ağa bin Hacı Kara'nın, kaybettiği ve tek tek özelliklerini saydığı altı devenin, beytülmal memuru Asım Efendi bin Hasan Ağa'da olduğunu söyleyip, iddiasını şahitlerle isbat etmesi sonucu develerin kendisine verilmesine dair kararı bildiren ilamdır. R. 22 Kânûn-ı sâni 323

Sayfa 98**Numara 213**

Rıza Paşa ibn-i Şeyh Ahmed Paşa'nın, Fatıma Hanım'la olan davasıyla ilgili olarak Karabet Efendi Seferyan'ı vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 24 Kânûn-ı sâni 323

Sayfa 98**Numara 214**

Karahıdır Köyü'nden Hasan Kâhya bin Ali'nin, Mehmed Efendi oğlu Süleyman Ağa ile aralarındaki alacak davasıyla ilgili olarak Akif Efendi ile Kosti Efendi'yi vekil tayin ettiğine dair hüccettir. R. 29 Kânûn-ı sâni 323

Sayfa 99**Numara 215**

Kurutlu Köyü'nden Hacı Musa oğlu Hacı Ahmed Ağa tarafından yapılan câmi'-i şerîfin hitâbet görevini senelik yüz kuruş ücretle îfâ eden Ahmed Efendi bin Abdurrahman'ın vefatı, oğlu Ahmed'in de görevi yapamayacağını söylemesi üzerine, yapılan sınav sonucu Abdurrahman bin Hacı Ahmed'e hitâbet görevini yapabileceğine dair berat verilmesinin uygun olduğunu bildiren maruzdur. 30 Kânûn-ı sâni 323

3. BÖLÜM

18 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİNİN TRANSKRİPSİYONU

Yüz sahîfeden ibâret olup i'lâmât ve hüccet sicillâtına mahsûstur.

1 Mart 1323

Kırşehrî Mahkeme-i Şer'îyyesi (Mühür)

Birinci Sahîfe

Numara: 71

'An asl Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Çorum Sancağı'na tâbi' Osmancık Kazası'nın Haydarhâne Mahallesi ahâlîsinden olup vilâyet-i müşârun ileyhâ dâhilinde ve Medîne-i Kırşehrî redîfi birinci taburunun birinci bölük mülâzım-ı evveli Ahmed Efendi bin Ali Ağa Kırşehrî mahkeme-i şer'îyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mezkûr Osmancık Kazası'nın Haydarhâne Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem bilâ-veled vefât iden li-ebeveyn öz karındaşım Abdulkadir Ağa bin Ali'nin emvâl-i metrûkesinden eşya ve hayvânât ve hâne ve bağının tamamına zevcesi Fâtıma Hanım bint-i Abdullah zabt ve vazî'atü'l-yed idüp hisse-i irsiyyemi virmekden temerrüd itmekte bulunduğundan mezbûre ve bâ-vekîliyle âit olduğu mehâkim-i şer'îyye ve hukukta bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûda tahlîf ve istihlâfa eşya ve hayvânât ve emlak-ı mezkûrelerin taksîmine redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe kendi imzasıyla her nev' istid'â ve levâyah-i tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme sulh u ibrâya emlak-ı mezkûrelerin idârece tâlibi zuhûrunda semen-i misliyle müşterisine bey' ile me'mûru huzûrunda mu'âmele-i ferâğiyenin icrâsına semen-i mezkûru ahz u kabza ve makbuzun bana irsal ve îsâle ve

kendi nefsimde âit idârece bulunan hanemi icâr ve bağımı i'mâra ve'l-hâsıl leh ve aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvînin küllîsini îfâyâ nefsimden farkı olmamak yalnız aleyhimde ikrârı mu'teber tutulmamak üzere mezkûr Osmancık Kazası'nın Câmî' Mahallesi'nden kız karındaşım oğlu Lütfullah Efendi bin Abdullah Ağa'yı kabûlüne mevkûfa tarafımdan vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâdis min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 8 Mart 323

İkinci Sahîfe

Numara 72:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Dinekbağ Mahallesi sâkinlerinden iken tarih-i vesîkadan beş mâh mukaddem (...) binüçyüzyirmiiki sene-i rûmîsi tişrîn-i evvel mâhı ibtidâsında vefât iden (...) oğlu İsmail bin Hüseyin'in zevce-i menkûha-i metrûkesi zâtı ta'rîfü's-şer'î ile mu'arrefe iddeti münkaziye olduğu mukir ve mu'terife bulunan Hatice Hanım bint-i İbrahim medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iiyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde 'an asl Hacıbektaşlı olup onbeş seneyi mütecâviz mezkûr Dinekbağ Mahhallesi'nde mukîm işbu bâ'isü'l-kitâb (...) oğlu Mustafa bin Hasan mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Mustafa beni tezevvüce tâlib ve râğîb olmakla bendahî hüsnü rızâmla beşyüz kuruş mehr-i mu'accel ve beşyüz kuruş mehr-i müeccel tesmiyeleriyle işbu meclis-i şer'de nefsimi hâzır merkûm Mustafa'ya bi'l-isâlâ 'akd u tezvîc eylediğimde oldahî ber-vech-i muharrer tezevvüc ve zabt eyledi deyû mukirre-i mezbûre Hatice Hatun'u sâdır olan cem' kelimât-ı meşrû'asında mezbûr Mustafa vicâhen takdîm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 8 Mart 323

Numara 73:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Kargın Kızıközü Karyesi'nden Hacı Mehmed oğlu Turan bin Hacı Mehmed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iiyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde Kuşdilli Mahallesi

mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden dava vekillerinden Kirkor Efendi veled-i İstebân müvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Kargın Selimağa Karyesi'nden Hacı Osman oğlu Selim ile Kargın Yenice Karyesi'nden Hacı Yusuf ve oğlu Sıddık ve mezkûr Kızıközü Karyesi'nden Osman Kâhya oğlu Ali aleyhinde Kırşehrî ceza mahkemesinde ikâme etmiş olduğum anbar küşâdıyla zahîre sirkatinden ve merkûmûnun aleyhimde hukuk mahkemesinde ikâme etmiş oldukları (...) iştirak davasından dolayı merkûmûn ve bâ-vekilleriyle 'âit olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukûkiyye ve cezâiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve ikâme-i şuhûd ve istimâ'a tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma protesto keşîde ve cevâb i'tâsına tebliğ ve tebellüğe ve ru'yet-i muhâsebeye ehl-i hibre ve mümeyyiz nasb ve ta'yînine ve anbar-ı mezkûrun mahallinde keşf talebine kendi imzasıyla her nev' istid'â ve levâyah tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme sulh u ibrâya ahz u kabza hacz vaz' ve fekkine leh ve aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsine tarafımdan hâzır mûmâ ileyh Kirkor Efendi'yi vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim dedikte oldahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 12 Mart 323

Üçüncü Sahîfe

Numara 74:

Ankara Vilâyet-i Celflesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Kargın Yenice Karyesi ahâlîsinden Hacı Yusuf Ağa bin Mustafa ve Kargın Kızıközü Karyesi'nden Ali Ağa bin Osman Kargın Selimağa Karyesi'nden Selim Ağa bin Hacı Osman nâmûn kimesneler medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden dava vekillerinden Lion Efendi veled-i Serkez Ağa muvâcehesinde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Kargın Kızıközü Karyesi ahâlîsinden Hacı Mehmed Ağa oğlu Turan Ağa'nın Kırşehrî ceza mahkemesinde aleyhimize ikâme etmiş olduğu anbar küşâdıyla sirkat davası merkûmun aleyhine hukuk mahkemesinde ikâme etmiş olduğumuz (...)

iştirak davasından dolayı merkûm Turan ve bâ vekîliyle ‘âit olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve hukuk ve ceza ve ticaret ve mülkiye mahkemelerinde bidâyeten ve i‘tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ikâme-i şuhûda tahlîf ve istihlâfa redd-i a‘zâ ve iştikâ-yı ani’l-hukkâma protesto keşide ve cevâb-ı i‘tâsına tebliğ ve tebelluğa ve ru‘yet-i muhâsebeye ehl-i hibre ve mümeyyiz nasb ve ta‘yîn ve tebdîline ve anbar-ı mezkûrun ‘inde’l-îcâb mahallinde keşf talebine ve lede’l-hâce gıyâben muhâkeme talebine ve kendi imzasıyla her nev‘ istid‘â ve levâyah tanzîm ve devâir-i ‘âidesine takdîme sulh u ibrâya ahz u kabza hacz-i vaz‘ına istid‘â takdîmiyle husûs-ı mezkûrdan dolayı mehâkimden istihsâl idecek hükümden evvel ve sonra dâire-i icrâya mürâca‘ata ve’l-hâsıl vekâlet-i ‘umûmiyyenin mütevakıf olduğu umûrun küllîsini îfâya tarafımdan hâzır-ı mezbûr Lion Efendi’yi vekâlet-i ‘umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta‘yîn eyledik didiklerinde oldahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimeleri kemâ yenbeğî edâ ve îfaya ta‘ahhüd ve iltizam itmeğin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi’l-yevmi’s-sâbi‘ aşar min şehri saferi’l-cüz li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 17 Mart 323

Numara 75:

Ma‘rûz-ı dâ‘î-yi kemîneleridir ki

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî nevâhîsinden Mucur Nâhiyesi’nin Yenice Mahallesi ahâlîsinden Üzümlü oğlu Halil bin Ömer medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘îmizde medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden İhsan Efendi bin Hasan muvâcehesinde da‘va ve takrîr-i kelâm idüp birinci orduyu hümâyûn dokuzuncu alayın ikinci taburun dördüncü bölük neferâtından iken bundan akdem vefât iden oğlum ve mûrisim Ömer bin Halil’in verâseti benimle gâibe-i ‘ani’l-meclis vâlidesi Emine bint-i Yusuf’a münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla oğlum ve mûrisim Ömer’in müdde‘â aleyh merkûm İhsan Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden yüzondokuz kuruş alacak hakkı olup kable’l-ahz ve’l-istîfâ ber vech-i muharrer vefat itmekle meblağ-ı mezkûrda olan hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslîmi için mezbûr İhsan Efendi’ye kıbel-i şer‘den tenbih olunmak bi’l-verâse matlûbumdur deyû ba‘de’d-da‘va ve’s-su’âl oldahî cevabında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr müteveffâ-yı mezbûr Ömer’e olmiktâr kuruş hâlen deyni olduğunu ikrâr ve i‘tirâf idüp

müdde'î merkûmun mâ 'adâ verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'â ileyh merkûm Halil'den ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyine talep olundukta Mucur Nâhiyesi'nin mezkûr Yenice Mahallesi ahâlîsinden Hacı Mustafa oğlu Mehmed bin Hacı Mustafa bin Ali ve Hasan oğlu Mehmed bin Hasan bin Ömer nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup lede'l-istişhâd fi'l-hakîka mezbûr Ömer'in verâseti işbu müdde'â ileyh merkûm Halil ile vâlidesi gâibe-i ani'l-meclis Emine bint-i Yusuf'a münhasıradır bundan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı (**diğer sayfa**) olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû'asına tatbîken evvelen bâ varaka-i mahtûme sirran ve ba'dehû 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunmakla şehâdetleri şer'an makbûle olmagın mücebince müteveffâ-yı merkûm Ömer'in verâsetinin babası Halil ile vâlidesi Emine'ye inhisârına ba'de'l-hükm ve't-tenbih tescil ve bi'l-iltimas Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' aşar min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 18 Mart 323

Dördüncü Sahife

Numara 76:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Erevik Karyesi sâkinelerinden sâhibe-i arzuhâl işbu bâ'isetü'l-vesîka zatı medîne-i mezkûre mahallâtından Medrese Mahallesi ahâlîsinden piyâde zabt neferâtından İbrahim Ağa bin Ömer Çiftlik Karyesi ahâlîsinden Yakup Onbaşı bin Abdullah ta'rifleriyle mu'arrefe Hayriye Hanım bint-i Halil medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde Erevik Karyesi ahâlîsinden olup medîne-i mezkûre hapisânesinde cinâyetle mevkûf mahkeme-i şer'iyyeye celb olunan zevc-i dâhili Alabacak oğlu Ârif bin Ali muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüp zevcim hâzır-ı merkûm Ârif'in firâşından hâsıl ve benden mütevellid bi hakki'l-hidâne hâlen hacr u terbiyemde olan sulbiy-yi sağîr oğlu birbuçuk yaşında Ahmed'le nafaka ve kisve bahâya eşed ihtiyaçla muhtaç bulunan zevcim hâzır-ı merkûm Ârif üzerine kibel-i şer'den mikdâr-ı kifâye nafaka farz ve takdîr buyrulmak matlûbumdur didikte zevc-i merkûm Ârif dahî cevâbında müdde'iyeye-i mezbûre zevce-i menkûhası medhûlün

bihâsı ve sağır Ahmed oğlu olduğunu tav'an ikrâr etmesi üzerine bi'r-rıza zevcesi Hayriye ve sağır oğlu Ahmed'e kibel-i şer'den zevc-i merkûm Ârif üzerine işbu târîh-i vesîkadan i'tibâren beher yevm yirmişer paradan şehri otuz kuruş nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru harc u sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve 'inde'z-zafer zevc-i mezbûr üzerine rucû'a zevce-i mezbûre Hatice Hanım'a kibel-i şer'den izin verilmesine mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-işr min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

Numara 77:

Tahakkuk-ı 'özü-i şer'iyeye binâ'en husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr ve istimâ' için savb-ı şer'-i enverden bi'l-me'zûn Mucur Nâhiyesi nâib-i vekîli Hacı Emin Efendi İbn-i Hacı Süleyman Efendi nâhiye-i mezkûre mahallâtından Solaklı-yı Kebîr Mahallesi'nde vâki' Güdük oğlu Mahmud'un sâkin olduğu hânesine varıp akd-i meclis-i şer'i'âlî ettikte zâtı mahalle-i mezkûre imamı Hâfız Hüseyin Efendi bin Abdullah ve muhtâr-ı evveli Ahmed Ağa bin Mustafa bin Ömer ta'rifleriyle mu'arrefe mahalle-i mezkûrede sâkine Fâtıma bint-i Hacı İbrahim meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda bi't-tav' ve'r-rıza ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp tarihten üç sene mukaddem Kırşehir sancak muhâsebecisi Ali Rıza Efendi'nin (...) (...) sağır kızlarım Ümmügülsüm ve Fâtıma bintân-ı Hasan Ağa'yı ücret-i mu'ayyene ile hizmet itmek üzere nezdine verip ve şimdi ise mezbûre Ümmügülsüm onbeş ve Fâtıma oniki yaşlarına vâsıla olup mürebbîden müstağniye olduklarından hânım mûmâ ileyhâ tarafından buraya 'avdetlerine mâni' ve müdâhale vukû'uyla emr-i me'zûniyenin hâricinde âhar mahalde hizmet ettirmekte bulunduğundan kızlarım haklarında enfa' olacak mu'âmele-i meşrû'a icrâsıyla ücret-i mu'ayyenelerinden (...) istihkâklarını talep ve da'vâya bir vasî veya velîden lâ-büd idüklerine ve kendim müddet-i sefer ba'îd olan Der'aliyye'ye 'azîmetim müte'assir olmasına mebnî kızlarım mezbûretân Ümmügülsüm ve Fâtıma'yı hânım mûmâ ileyh nezdinden istirdâdla kendi re'y ve tedbîriyle istediği mahalle ücret-i müsemma ile teslîme 'inde'l-icâb mezbûretân haklarında müdâhale iden olur ise kendi imzasının vaz'ıyla 'âit olduğu mehâkim ve devâire istid'â takdîmiyle mürâca'atla muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya li-ebeveyn er karındaşları olup Der'aliyye'de Şehzâdebaşı'nda

Çukurçeşme civârında Hoşkadem Mahallesi'nde ta'mîrât müdürî merhûm Şükrü Beyefendi'nin konağı hademelerinden oğlum Ahmed bin Hasan Ağa'yı kabûlüne mevkûfa vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte nâib-i mûmâ ileyh inhâ itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-işrîn min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'tin ve elf. 22 Mart 323

Beşinci Sahîfe

Numara 78:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî nevâhîsinden Mucur Nâhiyesi ahâlîsinden Halil oğlu İsmail bin Halil'in (...) (...) efendileri olmadığından tarafından vekîl oğlu Ahmed bin İsmail medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îmizde medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden İhsan Efendi bin Hasan muvâcehesinde da'va ve takrîr-i kelâm idüp birinci orduyu hümâyûn doksanbirinci alayın ikinci taburunun dördüncü bölük neferâtından iken bundan akdem vefât iden karındaşım Ali bin İsmail'in verâseti yalnız müvekkilim babam İsmail bin Halil'e münhasıra olup başka vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla müteveffâ-yı mezbûr Ali'nin hâzır mûmâ ileyh İhsan Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden dörtyüzyirmibir kuruş otuz para alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber vech-i muharrer vefat itmekle meblağ-ı mezkûrun bi'l-vekâle bana edâ ve teslîmi için hâzır mûmâ ileyh İhsan Efendi'ye kıbel-i şer'den tenbih olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyû ba'de'd-da'va ve'l-istintâk oldahî cevabında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûrdan yüzyirmibir kuruş otuz para müteveffâ-yı mezbûr Ali'ye zimmetinde borcu olduğunu ikrâr lâkin müdde'î vekîli Ahmed bin İsmail'in verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î vekîli Ahmed'in ber vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta nâhiye-i mezkûr kurâsından Geyicek Karyesi ahâlîsinden Ahmed bin Ali bin Ahmed ve Kurugöl Karyesi ahâlîsinden Süleyman bin Ömer bin Ali nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Ali bin İsmail'in verâseti yalnız babası İsmail bin Halil'e münhasıra olup başka mûrisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet

dahî ideriz deyû edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû'asına tatbîken sirran ve 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunan şâhidân-ı merkûmânın şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmanın mücebince mezbûrun verâsetine ba'de'l-hükm meblağ-ı mezkûru babası merkûm İsmail'e edâ ve teslîme müdde'â 'aleyh merkûm İhsan Efendi'ye tenbih olunduğu tescil ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'işrîn min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 31 Mart 323

Numara 79:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Kızılca Karyesi ahâlîsinden Musa Kâhya oğlu Hüseyin bin Mustafa'nın sulbiy-yi sağır oğlu Osman'ın vasîsi karye-i mezkûre ahâlîsinden Mısırlı oğlu Ali bin Mehmed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îmizde medîne-i mezkûre mahallâtından Âşıkpaşa Mahallesi ahâlîsinden İsmail bin İbrahim muvâcehesinde da'va ve takrîr-i kelâm idüp altmışbirinci alayın dördüncü taburun dördüncü bölük neferâtından iken bundan akdem vefât iden Hüseyin bin Mustafa'nın verâseti vasîsi bulunduğum sulbiy-yi sağır oğlu Osman bin Hüseyin ile zevce-i menkûha-i metrûkesi Fâtıma bint-i İbiş'e münhasıra olup bunlardan başka vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'in hâzır-ı mezbûr İsmail zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden yetmişaltı kuruş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istifâ ber vech-i muharrer vefât itmekle meblağ-ı mezkûrda olan sağır-i mezbûrun hisse-i irsiyyesinin bana edâ ve teslîmi için hâzır-ı mezbûr İsmail'e kibel-i şer'den tenbîh olunmak bi'l-vesâyeye matlûbumdur deyû ba'de'd-da'va ve'l-istintâk oldahî cevabında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr yetmişaltı kuruşun müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin zimmetinde borcu olduğu ikrar lâkin müdde'î vasîsi mezbûr Ali'nin verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î vasîsi merkûmdan ber vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta karye-i mezkûre ahâlîsinden Ömer oğlu Halil bin Memik bin Osman ve Osman oğlu İsa bin Hüseyin bin Osman nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzır olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'in verâseti sulbiy-yi sağır oğlu Osman ile zevce-i metrûkesi Fâtıma

bint-i İbiş'e münhasıra olup bunlardan başka vârisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyiş edâ-yı şehâdet-i şer'iyye itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû'asına tatbiken sirran ve 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlû'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunan şâhidân-ı merkûmânın şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmanın mücebince verâsetlerine ba'de'l-hükm meblağ-ı mezkûrda olan sağır-i mezbûr (**diğer sayfa**) Osman'ın hisse-i irsiyyesinin vasîsi Ali Ağa'ya edâ ve teslîme müdde'â aleyh merkûm İsmail'e tenbih olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âflerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'işrîn min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 31 Mart 323

Altıncı Sahîfe

Numara 80:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Ahî Evrân Mahallesi ahâlîsinden Şeyh Mehmed Efendizâde Şeyh Mustafa Efendi İbn-i Şeyh Mehmed Efendi medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde bi't-tav' ve'r-rıza ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp lâbis olduğum elbisem bağ ve bahçe ve tarla ve hânemden başka bana nisbet olunan eşya ve hayvânât bi-tamâmiha zevcem Habîbe Hanım bint-i Muharrem Ağa'nındır nâma ıtlâk olan cemî' menkûlâtta nâm-ı müste'ârdır benim tarafımdan verile başka taraftan müdâhale vukû'bulur ise sem' u ihbâr oluna didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri rabî'i'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

Yedinci Sahîfe

Numara 81:

Der-devletmekîne 'arz-ı dâ'î-yi kemîneleridir

Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehirî kurâsından Yağmurlu Karyesi'nde vâki' câmi'-i şerifin hitâbet ve imâmet cihetlerine bâ berat-ı şerîf-i 'âlîşân mutasarrıf olan karye-i mezkûre

ahâlîsinden Kâtip oğlu Ömer Efendi'nin gözlerine 'âriz olan ağrıdan (...) basardan mahrûm ve hizmeti mu'attal kaldığını ve sulbiy-yi kebîr oğulları Ali ve Mehmed ve Bekir'den Ali ve Bekir'in nâ-ehil idüğü cihetle içlerinden îfâ-yı hitâbete iktidarı olan ve câmi'-i şerîf cema'ati tarafından müntehib bulunan sulbiy-yi kebîr oğlu Mehmed Efendi'nin meclis-i idâre-i livâda lede'l-ımtihân ehliyeti nümâyân olduğu ve askerlikle ilişiği olmadığı taburu binbaşılığı derkenârından anlaşıldıktan sonra mûmâ ileyh Ömer Efendi kasr-ı yedinden ciheteyn-i mezkûreteynin şurût-ı mukarrere nizâmiyesine tevfiikan sulbiy-yi kebîr oğlu Mehmed Efendi uhdesine teveccüh buyrulması / 25 zi'l-hicce binüçyüzonuç tarihinde bâ i'lâm ve mazbata der-bâr-ı şevket karara arz u inhâ olunmuş ise de berât-ı şerîf-i 'âlişânsız fûtûh ve sudûr itmeksizin ber-nefer sulbiy-yi sağîr oğlu Mükremin'i terk ederek vukû'-ı vefâtına binâen cihet-i mezkûre bi'n-nisâbe uhdesine tevcîh olunmakta iken sağîr-i merkûm Mükremin dahî vefât idüp ciheteyn-i mezkûreteyn muattıla kalmış olmakla bu kere cami'-i şerîf cema'ati tarafından müntehib tahrîr-i nüfûs-ı cerîdde karye-i mezkûrenin elliüçüncü hânesinin ikinci numarasında binüçyüz tevellüdlü olarak yirmiüç yaşında mukayyed olduğu ve kur'a bakâyâ ve asker firârisi ve ilişiği olmadığı mahalli nüfus memurluğundan mu'tî künye pusulasıyla Kırşehirî birinci redif taburu zâbitânı (...) tarafından bir kıt'a mazbata meallerinden müstebân olan işbu bâ'isu'l-arz karye-i mezkûre ahâlîsinden Süleyman oğlu Mehmed Efendi bin Süleyman dâ'îleri medîne-i mezbûr idâre meclisinde ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde evkâf müdîri Hasan Necib Efendi İbn-i Râif Efendi hâzır olduğu halde lede'l-ımtihân tecvîden ve kırâeten ciheteyn-i mezkûreteyni îfâyâ ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân olmakla ciheteyn-i mezkûreteyni şurût-ı mukarrere nizâmiyesine tevfiikan mûmâ ileyh Mehmed Efendi dâ'îleri uhdesine tevcîhi ve yedine müceddeden bir kıt'a berât-ı şerîf-i 'âlişân sadaka ve ihsan buyrulması husûsu bi'l-iltimâs huzûr-ı meyâmenşûr-ı 'âflerine arz u i'lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i veliyyu'l-emrindir tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' ve 'işr min şehri rabî'i'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'tetin ve elf.

Sekizinci Sahîfe

Numara 82:

Tahakkuk-ı 'özü-i şer'îyyeye binâ'en husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr ve istimâ' için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen bi'l-hükm irsâl olunan mahkeme-i şer'îyye

başkâtibi Mehmed Efendi bin Mehmed Efendi Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehirî redîf birinci taburunun binbaşısı Nâbî Bey ibn-i Nâsır Efendi'nin medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi'nde müste'ciran sâkin olduğu menziline varup zîr-i zabtta isimleri muharrer zevât huzurlarında akd-i meclis-i şer'î'âlf itdikde zâtı mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Yusuf Ağazâde Mustafa Efendi İbn-i Osman Efendi ve Kuşdilli Mahallesi'nden İhsan Efendi bin Hasan Ağa ta'rifleriyle mu'arrefe mûmâ ileyh Nâbî Bey zevce-i menkûhası Zehra Hanım binti'l-müteveffâ Mehmed Halid Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mahalle-i mezkûre sâkinlerinden Recepzâde Ârif Efendi İbn-i Mehmed Efendi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp 'an asl Derse'âdet'te Gedikpaşa'da Divân-ı'âtî Mahallesi'nin Kandilli Sokağı'nda defterhânî ketbesinden Ahmed Hilmi Efendi'nin hânesinde sâkine iken bundan akdem vefât iden vâlidem Gülüfdar Hanım binti'l-müteveffâ Abdullah Efendi'nin verâseti ancak bana münhasıra olup benden gayrı verâsetini ve terikesini müstehak âharı olmamakla mûrisim vâlidem müteveffiye Gülüfdar Hanım'ın hâzır mûmâ ileyh Ârif Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden ikibin kuruş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber-vech-i muharrer vefât itmekle meblağ-ı mezkûr ikibin kuruşun bana edâ ve teslîmi içün hâzır mûmâ ileyh Ârif Efendi'ye kıbel-i şer'den tenbih olunmak matlûbundur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-suâl oldahî cevabında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr ikibin kuruş müteveffiye-i mezbûre Gülüfdar Hanım zimmetinde hâlen borcu olduğunu ikrâr ancak müdde'iyeye-i mezbûre Zehra Hanım binti'l-müteveffâ Mehmed Halid Efendi'nin ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'iyeye-i mezbûre Zehra Hanım'dan ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyine talep olundukta Kayabaşı Mahallesi ahâlîsinden (...) Hasan Ağa oğlu Mehmed Efendi bin Hasan bin İsmail ve mahalle-i merkûmeden Yunus oğlu Salih bin Yusuf bin Yunus nâm kimesneler meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka Derse'âdet'de Gedikpaşa'da Divân-ı'âtî Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât iden Gülüfdar Hanım binti'l-müteveffâ Abdullah Efendi'nin verâseti yalnız işbu müdde'iyeye-i mezbûre kızı Zehra Hanım binti'l-müteveffâ Mehmed Halid Efendi'ye münhasıra olup bundan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lumumuz değildir biz bu vecih üzre şâhidiz şehâdetdahî ideriz deyû her biri bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân evvelen mensup oldukları zîr-i mestûreye vaz'-ı imza iden Kayaşeyhi Mahallesi muhtar-ı evveli Hacı Mustafa Efendi bin Yusuf bin Veli ve muhtar-ı sânisî Ali Efendi bin

Mustafa bin Hüseyin nâm kimesnelerden sirran ve ba‘dehû merkûmûnla mahalle-i mezkûr ahâlîsinden Nuri Efendi bin Abdullah ve Cacabey bin Mehmed nâm kimesnelerden dahî ‘alenen lede’t-tezkiye adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri iş‘âr ve ihbâr olunmagın mücebince müdde‘iyye-i mezbûre Zehra Hanım’ın verâsetine ba‘de’l-hükm ve’t-tenbîh müdde‘iyye-i mezbûre Zehra Hanım meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Derse‘âdet’te Gedikpaşa’da Divân-ı‘âtî Mahallesi’nde Kandilli Sokağı’nda defterhânî ketbesinden Ahmed Hilmi Efendi’nin hânesinde sâkine iken vefât iden mûrisim vâlidem Gülüfdar Hanım binti’l-müteveffâ Abdullah Efendi’den bana mevrûs ve müntakil beytü’l-mâl sandûkunda mahfûz yirmi adet (...) altının ahz u kabzına tarafıma irsâl ve îsâle ‘inde’l-îcâb mezkûra müdâhale iden olur ise ‘âit olduğu mehâkimde murâfa‘a ve muhâsamaya ve kendi imzasının vaz‘ıyla her nev‘ istid‘â ve levâyihi tanzim ve devâir-i ‘âidesine takdîme ve mehâkimden istihsâl idecek i‘lâmâtı tebliğ ve tebellüğe ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini leh ve aleyhimde vukû‘bulmuş ve bulacak de‘âvînin küllîsini îfâya ve lede’l-îcâb merraten ba‘de uhrâ âharı dahî tevkîle me’zûn olmak üzere Derse‘âdet’te Şalcızâde Ziraat Bankası’nda evrakhânî ketbesinden Mehmed Sabri Efendi’yi kabûlüne mevkûfa tarafımdan vekâlet-i ‘umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta’yîn eyledim didikte kâtib mûmâ ileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me‘an meb‘ûs-i umenâ-yı şer‘le meclis-i şer‘e gelüp ‘alâ vukû‘-i inhâ ve takrîr iken bi’t-takyid mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi’l-yevmi’t-tâsi‘ aşar min şehri rabî‘i’l-evvel li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 19 Nisan 323

Dokuzuncu Sahîfe

Numara 83:

Der-devletmekîne ‘arz-ı dâ‘î-yi kemîneleridir ki

Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehirî mahallâtından Özbağı’nın Silahşor Mahallesi’nde vâki‘ câmi‘-i şerîfin hitâbet cihetine bâ berat-ı şerîf-i ‘âlîşân mutasarrıf olan medîne-i mezkûre mahallâtından Bağbaşı Mahallesi ahâlîsinden (...) oğlu Mehmed Efendi ibn-i İbrahim bin Abdullah’ın vukû‘-ı vefâtına mebnî yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mu‘attıla kalmış ve müteveffâ-yı mezbûrun sulbiy-yi sahîh oğulları Caca ve Besim kebîr diğerk oğlu Mustafa sağîr bulunmuş ve bu gibi hitâbet ciheti mutasarrıflarından vefât idenlerin

cihet-i mahlûlelerinin evlâd-ı kibârının ehlince müreccih olup ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân olanın tercihi nizam ve usûle iktizâsından olmakla benûn-ı merkûmûndan Besim cihet-i mezkûreye bi'r-rıza tâlib olmamakla tahrîr-i nüfus-ı cerîdde medîne-i mezkûre mahallâtından Bağbaşı Mahallesi'nin ikiyüzotuzbirinci hânesinde mukayyed binikiyüzdoksanyedi tevellüdlü olarak yirmibeş yaşında mukayyed olduğu ve kur'a bakâyâ ve asker firârîsi ve ilişiği olmadığı mahallî nüfus memurluğundan mu'tî künye pusulasıyla Kırşehir redîfi birinci taburu zâbitâmı tarafından mühürlenmiş mevrûd bir kıt'a mazbata meallerinden münfehîm ve müstebân olan işbu bâ'isu'l-arz mûmâ ileyh Caca Efendi ibnu'l-müteveffâ Mehmed Efendi dâ'ileri medîne-i mezbûr meclisinde ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde evkâf müdürü Hasan Necip Efendi bin Râif Efendi hâzır olduğu halde lede'l-ımtihân tecvîden ve kırâaten cihet-i mezkûreye ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân olmakla cihet-i mezkûrenin pederi mahlûlünden şurût-ı mukarrere nizâmiyesine tevfiikan ibn-i kebîr mûmâ ileyh Caca Efendi dâ'ileri uhdesine tevcîhi ve yedine müceddeden bir kıt'a berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve 'inâyet buyrulmak husûsu bi'l-iltimâs hzûr-ı meyâmensûr-ı 'âlîlerine arz u i'lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i veliyyu'l-emrindir tahrîran fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'işrîn min şehri rabî'î'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'tin ve elf. 26 Nisan 323

Onuncu Sahîfe

Numara 84:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir mahallâtından Ahî Evrân Mahallesi sâkinlerinden ve medîne-i mezkûrda piyâde tahsildârı Ali Efendi bin İlyas Ağa medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden İhsan Efendi bin Hasan muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre mahallâtından Aşıkpaşa Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât iden büyük vâlidem Ümmügülsüm bint-i Ahmed'in verâseti yalnız vâlidem Güliş Hanım bint-i Abdullah'a münhasıra iken ba'dehû vâlidem dahî vefât idüp verâseti benimle zevci pederim Elmas Ağa bin İshak'a münhasıra kable'l-kısme pederim Elmas Ağa dahî vefât idüp verâseti kezâ benimle gâibe-i 'ani'l-meclis ügey vâlidem Refiye Hanım bint-i Osman Ağa ve mezbûre Refiye'den mütevellid sulbiy-yi sağır oğlu Mevlüd ve sağîre kızı Nazife'ye münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla müteveffâ-

yı evvel büyük vâlidemin hâzır mezbûr İhsan Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden elli kuruş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber-vech vefât itmekle meblağ-ı mezkûru bana edâ ve teslîmiçün hâzır mezbûr İhsan Efendi'ye kibel-i şer'den tenbih olunmak bi'l-verâse matlûbundur deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk oldahî cevabında cihet-i mezkûreden meblağ-ı mezkûr elli kuruşun zimmetinde müteveffiyeye-i mezbûre Ümmügülsüm'e halen borcu olduğunu ikrâr ancak müdde'iy-yi mezbûr Ali Efendi'nin ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'iy-yi mezbûr Ali Efendi'den ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyyine talep olundukta Aşıkpaşa Mahallesi ahâlîsinden Edhem Efendi bin Mustafa Efendi ibn-i Hacı Ömer Efendi ve Ferid oğlu Mustafa ibn-i Osman bin Mustafa nâm kimesneler liecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzîrân olup tarafeyn muvâcehesinde münferiden istîşhâd olunduklarında fi'l-hakîka mahallemiz sâkinelerinden iken bundan akdem vefât iden Ümmügülsüm bint-i Ahmed'in verâseti yalnız kızı Güliş bint-i Abdullah'a münhasıra iken ba'dehû Güliş dahî vefât idüp verâseti işbu müdde'î oğlu Ali Efendi ile zevci Elmas Ağa'ya ve ba'dehû Elmas Ağa dahî vefat idüp verâseti kezâ müdde'î Ali Efendi ile gâibe-i 'ani'l-meclis zevcesi Refiye Hâtun bint-i Osman Ağa ile sulbiy-yi sağîr oğlu Mevlüd ve sağîre kızı Nazife'ye münhasıra olup bunlardan gayrı verâseti ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta ve bu vecih üzre şâhidiz şehâdetdahî ideriz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye ittiklerinde şâhidân-ı merkûmân evvelen bâ varaka-i mahtûme mensup oldukları zîr-i mestûreye vaz'-ı imza iden Aşıkpaşa imamı Hacı Mehmed Efendi bin Hüseyin Efendi ve muhtâr-ı evveli Halil Efendi bin Mehmed nâm müzekkîlerden sirran ve ba'dehu ve merkûmûnla Kayaşeyhi Mahallesi'nden Arif Efendi bin Mehmed Efendi ve Aşıkpaşa Mahallesi'nden İsmail bin İbrahim nâm müzekkîlerden dahî 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunmagın mücebince ba'de'l-hükm ve't-tenbîh müdde'iy-yi mezbûr Ali Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Kirkor Efendi veled-i İstebân muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Medrese Mahallesi ahâlîsinden Berber Kadir Usta aleyhine Kırşehrî mahkeme-i hukûk kısmında ikâme eylediğim vâlidem müteveffiyeye Güliş Hanım'dan mevrûs ve muntekil bağ davasından dolayı merkûm ve bâ vekîliyle ait olduğu mehâkim-i şer'îyye ve hukûkiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve i'âdeten muhâkeme ve murâfa'a ve ikâme-i şuhûda redd-i a'za ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe ve kendi imzasının vaz'ıyla her nev' istid'â ve levâyıh

tanzim ve devâir-i 'âidesine takdîme sulh u ibrâya ve mehâkimden istihsâl ideceği i'lâmâtı vaz'-ı icrâyâ ve mesârif-i muhâkemenin talebine ve'l-hâsıl leh ve aleyhimde vuku'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini îfâyâ me'zûn olmak üzere tarafımdan hâzır merkûm Kirkor Efendi'yi vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâyâ ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis aşar min şehri rabî'i'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 28 Nisan 323

Onbirinci Sahîfe

Numara 85:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir mahallâtından Örcün Mahallesi ahâlîsinden iken bundan (akdem) vefât iden Yüzbaşı Hacı Osman Ağa bin Mustafa'nın sulbiyye-yi kebîr oğlu Şükrü bin Hacı Osman Ağa ve zâtları medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden Şeyh Mehmed Efendi ibn-i Hüseyin Efendi ve Aşıkpaşa Mahallesi'nden İsmail bin İbrahim ta'rifleriyle mu'arrefe müteveffa mezbûr Hacı Osman Ağa zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma bint-i Osman ve kebîre kızı Cemile bint-i Hacı Osman'dan her biri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Kirkor Efendi veled-i İstebân muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Kırşehir mahkeme-i hukûk kısmında aleyhimizde mahalle-i mezkûre sâkinelerinden müteveffâ zevc ve babamızın sulbiyye-i kebîre kızları Naciye ve Rabia ve Hürmüz'ün bâ-hüccet-i şer'iyye vekilleri Örcün Mahallesi'nden (...) Ali oğlu Süleyman Efendi'nin ikâme eylediği sırf nefsimize ait olan hâne ve bahçe eşya ve hayvânât taksimi talebiyle hisse-i irsiyye davasından dolayı mûmâ Süleyman Efendi ile ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'a ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa sulh u ibrâya tebliğ ve tebelluğa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma mümeyyiz ve ehl-i hibre nasb ve ta'yîn ve 'azline ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzim ve devâir-i 'âidesine takdîme mahkeme-i hukûkta lehimize istihkâk davasına ve 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine ve eşhâs-ı sâire

zimmelerinde olan matlûbâtımızın istid'â takdîmiyle ait olduğu mehâkimde taleb-i da'vâya ahz u kabza ve makbûzunu bize irsâl ve îsâle leh ve aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini yalnız aleyhimizde ikrâr ve i'tirâfı mu'teber tutulmamak üzere tarafımızdan hâzır merkûm Kırkor Efendi'yi vekâlet-i 'âmme ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûru kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' aşar min şehri rabî'i'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 28 Nisan 323

Onikinci Sahife

Numara 86:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir mahallâtından Medrese Mahallesi ahâlîsinden berber esnafından Abdulkadir Usta bin Hasan ibn-i Halil medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre mahallâtından Ahi Evan Mahallesi ahâlîsinden piyâde tahsildârı Ali Efendi bin Elmas Ağa'nın Kırşehir mahkeme-i bidâyet-i hukuk kısmında aleyhime ikâme eylediği bağ davasından dolayı merkûm Ali Efendi ve bâ vekîliyle ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd istimâ' tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe ehl-i hibre ve mümeyyiz nasb ve ta'yîne ve bağ-ı mezkûrun mahallinde keşf talebine ve 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine ve kendi imzasının vaz'ıyla her nev' istid'â ve levâyh tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme ve mehâkimden istihsâl idecek i'lâmâtı vaz'-ı icrâya ve mesârif-i muhâkeme talebine sulh u ibrâya ve'l-hâsıl leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini me'zûniyyet-i meşrûha dâiresinde îfâya nefsimden farkı olmamak yalnız aleyhimde ikrâr ve i'tirâfı müteber tutulmamak üzere kabûlüne mevkûf tarafımızdan Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Ali Efendizâde Ferid Efendi'yi vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'işrîn min şehri rabî'i'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 28 Nisan 323

Numara 87:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Örcün Karyesi ahâlîsinden Çıkıncı Veli oğlu Hacı Ömer bin Veli medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Ali Efendizâde Mehmed Ferid Efendi ibn-i Ali Efendi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp karyemiz ahâlîsinden Hafız Süleyman Efendi tarafından Kırşehirî bidâyet-i mahkeme-i hukuk kısmında aleyhimde ikâme eylediği tarîk davasından dolayı merkûm Süleyman Efendi ve sâir eşhâs ile ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'a ve redd-i cevâb ikâme-i şuhûd istimâ' redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma ehl-i hibre ve mümeyyiz nasb ve ta'yîn ve azline mezkûr tarîkin mahallinde keşf talebine ve lede'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine tahlîf ve istihlâfa kendi imzasının vaz'ıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme evrâk-ı lâzimeyi ahz u kabza muhâkemededen sudûr iden i'lâmâtı tebliğ ve tebellüğe leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini îfâya nefsimden farkı olmamak yalnız aleyhimde ikrâr ve i'tirâfı müteber tutulmamak üzere tarafımdan hâzır mûmâ ileyh Ferid Efendi ibn-i Ali Rıza Efendi'yi vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min şehri rabî'i'l-evvel li seneti hamsin ve 'ışrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 28 Nisan 323

Onüçüncü Sahîfe**Numara 88:**

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî'ne tâbi' Avanos Kazâsı kurâsından Bürüncük(?) Karyesi ahâlîsinden hüviyetleri Kırşehirî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Yunus oğlu İbrahim bin Mehmed bin İbrahim ve Medrese Mahallesi ahâlîsinden Monla Abbas oğlu Mehmed bin Hüseyin bin Mehmed ta'rifleriyle mu'arref İbrahim bin Ali Efendi bin İbrahim bin Süleyman ve İhtiyar Ali bin Hacı bin Hasan Ali ve Battal bin Hacı bin Hasan Ali ve Yusuf bin Abdullah bin Yusuf nâmûn kimesneler Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd

meclis-i şer'îşerîf-i enverde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Avanos Kazâsı kurâsından Kayapa Karyesi ahâlîsinden Süleyman Kâhya'nın aleyhimizde ikâme eylediği sirkat davasından dolayı merkûm ve bâ vekîliyle ait olduğu mehâkim-i cezâiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve murâfa'a ve redd-i cevâba ikâme-i şuhûd ve istimâ' vicâhî ve gıyâbî muhâkeme talebine redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma müdde'î ve müdde'â aleyh mu'teriz ve mu'teriz 'aleyh müste'nif ve müste'nif 'aleyh mu'âd ve mu'âdün 'aleyh sıfatlarıyla muhtıra ve lâyiha istid'â tanzim ve kendi imzasının vaz'ıyla ait olduğu dâireye takdîme ve muhâkemededen sâdır olan i'lâmâtı tebliğ ve tebellüğe ve evrâk-ı lâzimeyi ahz u kabza muhâfaza-i hukûkumuz için her bir (...) vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin icrâsına âharı dahî tevkîl ve 'azle me'zûn olmak üzere ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya tarafımızdan Kırşehir mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Ali Efendizâde Mehmed Ferid Efendi ibn-i Ali Efendi'yi kabûlüne mevkûfa vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehri rabî'î'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 28 Nisan 323

Numara 89:

Ma'rûz-ı dâ'î-yi dîrîneleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir kurâsından Toklugümân Karyesi ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl işbu bâ'is-i i'lâm Karaca oğlu Ali bin Ahmed ibn-i Ali'nin zikr-i âtî davada husûmet ve redd-i cevâba bâ-hüccet-i şer'iyye vekîl-i müseccil-i şer'îsi medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Ethem Efendi ibn-i Hacı Ahmed Efendi meclis-i şer'îşerîfte binüçyüzyirmiiki sene-i mâliyesi Mayıs mâhının beşinci günü zevc-i evveli karye-i mezkûreden Kör Ali oğlu Mehmed'in vukû'-ı vefâtını mukir ve mu'terife bulunan karye-i mezkûre sâkinelerinden ve zâtı ta'rîf-i şer'île mu'arrefe Ganîme Hâtûn bint-i Ahmed muvâcehesinde karye-i mezkûre ahâlîsinden müdde'â 'aleyh Bekir Kâhya oğlu Hasan bin Bekir'in zikr-i âtî davada husûmet ve redd-i cevaba vekîl-i şer'îsi medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Lion Efendi veled-i Serkez hâzır olduğu halde müdde'î vekîli Ethem Efendi binüçyüzyirmiiki

sene-i mâliyesi Eylül mâhının onyedinci Pazar günü nehâren hâzıra-i mezbûre Ganîme Hâtûn mezkûr Toklugümân Karyesi ahâlîsinden Musa Kâhya bin Ömer'i nefsinî müvekkilim Ali'ye 'akd u nikâh itmek üzere tarafından mahzar-ı şuhûdda bi't-tevkîl mezbûrenin makbuzu bulunan yediyüz kuruş mehr-i mu'accel ve yediyüz kuruş mehr-i müeccel tesmiyeleriyle vekil mûmâ ileyh Musa Kâhya bi'l-vekâle müvekkilim Ali'ye karyemizde vâki' harman yerinde tezvîc ve tenkîh ittiğinde müvekkilim Ali tarafından vekîli bulunan karındaşı İbrahim dahî ber-minvâl-i muharrer müvekkilim için mezbûre Ganîme Hâtûn'u tezevvüc ve tenekküh ve kabul idüp mezbûre Ganîme olvecihle müvekkilim Ali'nin zevce-i menkûha-i medhûlün bihâsı olup beynlerinde yirmi gün mu'âmele-i zevciyyet kâime olmuşken karye-i mezkûrda vâki' muvâfık mesken-i şer'î olan hânesinden gidüp itâ'at ve hukûk-ı zevciyyete murâ'ât itmemekte olduğundan bi's-su'âl müvekkilimin hânesine gelüp hukûk-ı zevciyyete ri'âyet itmek üzere mezbûre Ganîme Hâtûn'a kibel-i şer'den tenbih olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Ganîme Hâtûn dahî cevabında vekil mûmâ ileyh Ethem Efendi'nin ber-vech-i muharrer nikâh müdde'âsını külliye (diğer sayfa) inkâr itmekle müdde'â 'aleyh vekîli Lion Efendi cevabında (...) iden binüçyüzyirmiiki sene-i mâliyesi Ağustos mâhının yirminci günü işbu hâzıra-i mezbûre Ganîme Hâtûn Çıkınağıl Karyesi'nde vâki' Ömer Efendi oğlu gâib-i 'ani'l-meclis Şükrü'nün hanesinde mahzar-ı şuhûdda bizzat müvekkilim Hasan'a nefsinî tezvîc ve tenkîh ettiğinde müvekkilim Hasan dahî mezbûre Ganîme zevc-i evveli müteveffâ-yı mezbûr Kör Ali oğlu Mehmed'in 'iddeti içinde olduğunu bilerek mehr-i misli olan beşyüz kuruştan ekal olan üçyüzbir kuruş mehr-i mu'accel tesmiyesiyle bizzat tezvîc ve tenkîh ve kabûl idüp beynlerinde zifaf ve halvet vukû'bulduktan sonra mezbûreyi vâlidesi Rahime Hâtûn iğfâl iderek Toklugüman Karyesi'ne götürüp vekîl mûmâ ileyh Ethem Efendi'nin müvekkili müdde'î Ali'ye nikâh ettirmiş olduğundan icâb-ı şer'îsi matlûbumdur deyû nikâh-ı mezkûrun mezbûre Ganîme'nin iddeti içinde olduğunu mukir ve mu'terif iken sûret-i meşrû'adaki davası şer'an mer'î olmamakla ancak halvet-i sahîhanın vukû'una mebnî müvekkilinin nikâh eylediği cihetle iddet lâzım gelmeyüp mehr-i misl ve mûmâsilden ekal olan üçyüz kuruşu mezbûreye i'tâsına tenbih olunduktan sonra müdde'î vekîli Ethem Efendi'nin ber-vech-i muharrer (...) ve inkidâu'l-'iddet 'akd-i nikâh müdde'âsına mutâbık beyine taleb olunduktan zabt-ı cerîdesinde isimlerini kaydettirmiş olduğu şuhûddan zât-ı mezbûreyi 'ârifân mezkûr Toklugüman Karyesi ahâlîsinden Hacı oğlu Monla Süleyman bin Yusuf bin Osman ve Değirmenci oğlu Ali

Efendi bin Bekir bin Ali nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup münferiden istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka (...) iden binüçyüzyirmiiki sene-i mâliyesi Eylûlünün onyedinci Pazar günü nehâren mezbûre Ganîme Hâtûn vekîl mûmâ ileyh Ethem Efendi'nin müvekkili Ali'ye nefsinin tezvîc ve tenkîh itmek üzere karyemiz ahâlîsinden Musa Kâhya bin Ömer'i bizim huzurumuzda tarafından bi't-tevkîl oldahî ba'de'l-kabul mezbûre Ganîme'nin makbûzu bulunan yediyüz kuruş mehr-i mu'accel ve gayr-ı makbûzu bulunan yediyüz kuruş mehri müeccel tesmiyeleriyle vekîl mûmâ ileyh Musa Kâhya karyemizde vâki' harman yerinde bi'l-vekâle müvekkilesi mezbûre Ganîme Hâtûn'u vekîl mûmâ ileyh Ethem Efendi'nin müvekkili Ali'ye bizim huzurumuzda tezvîc ve tenkîh eylediğinde müdde'î Ali tarafından vekîli bulunan karyemiz ahâlîsinden karındaşı İbrahim olvecihle bi'l-vekâle tezevvüc ve tenekküh ve kabûl eyledi biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdetdahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itdiklerinde şâhidân-ı merkûmân evvelen bâ varaka-i mahtûme mensup oldukları zîr-i mestûreye vaz'-ı imza iden karye-i mezkûre imamı Abdullah Efendi ibn-i Hasan Efendi ve muhtar-ı sânisî Hacı İbrahim Ağa bin Halil ibn-i Osman Efendi ve ihtiyar a'zâsından Ali bin Mehmed bin Mürsel nâm müzekkîlerden sirran ve ba'dehû merkûmûnla karye-i mezkûre ahâlîsinden (...) Efendi bin Abdulkadir bin Hüseyin ve Kara Nasuh oğlu Süleyman bin Ali bin Hüseyin ve Kel Hasan oğlu Mehmed bin Hüseyin bin Abdullah nâm kimesnelere dahî bi'l-vâcîh 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunduktan sonra müdde'â 'aleyh vekîli Lion Efendi'nin müvekkili Hasan'ın nikâhı iddet içinde olduğundan bâtl olduğu vekîl-i mezbûr Lion Efendi'ye ba'de't-takdîm müdde'î vekîli mûmâ ileyh Ethem Efendi'nin müvekkili Ali'nin nikâhı şer'an sâbit olmagın mûcebince zevci müdde'î Ali'nin mezkûr Toklugüman Karyesi'nde vâki' muvâfık mesken-i şer'îsi olan menziline varıp hukûk-ı zevciyyete murâ'ât eylemesi lüzûmu mezbûre Ganîme Hâtûn'a kîbel-i şer'den tenbih olduğu tescîl ve bi'l-iltimas Kırşehrî mahkeme-i şer'îyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min şehri rabî'i'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 29 Nisan 323

Onbeşinci Sahîfe

Numara 90:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Bekir Kadı Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Monla Hasan oğlu Süleyman bin Hasan'ın sulbiy-yi sağır oğlu Zeynal ve sulbiyye-i sağîre kızı Fatıma'nın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'eden bir vasî nasb ve ta'yîn olunması ehem ve elzem olmagın emânetle ma'rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechiyle umûr-ı vesâyeti ru'yet ve tesviyeye muktedir idüğü zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmî kesân ihbarlarıyla bu bâbda mahallesi tarafından mevrûd jurnal münderecâtından lede's-şer' zâhir ve nümâyân olan sağîrân-ı mezbûrânın dayıları mahalle-i mezkûr ahâlîsinden Terzioğlu İsmail bin Abdurrahman sağîrân-ı merkûmânın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'eden vasî nasb ve ta'yîn olunup merkûm İsmail dahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâyı ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis min şehri rabî'i'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 2 Mayıs 323

Onaltıncı Sahîfe

Numara 91:

Der-devletmekîne arz-ı kemîneleridir ki

Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Kırşehri'nde vâki' Cacabey Câmî-i Şerîfi dimekle ma'rûf câmî-i şerîfin imâmet ve hitâbet cihetlerine yevmi dört akçe vazîfe ile bâ-berât-ı şerîf-i 'âlîşân mutasarrıf olan medîne-i mezkûre mahallâtından Yenice Mahallesi ahâlîsinden Kasapzâde Mustafa Efendi ibn-i Ahmed bin Mehmed sulbiy-yi kebîr oğlu Mehmed ve sağır oğlu Kasım'ı terkle vukû'-ı vefâtına mebnî yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mu'attıla kalmış olmakla bi'l-ımtihân imâmet ve hitâbet cihetlerine ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân olan ibn-i kebîr merkûm Mehmed Efendi uhdesine tavsiye buyrulmak husûsu bi'l-i'lâm ve mazbata der-bâr-ı şevketkarâra 'arz u inhâ olunmuş ise de berât-ı şerîf-i 'âlîşânsız fütûh ve sudûr itmeksizin mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'nin bilâ veled vukû'-ı vefâtına mebnî imâmet ve hitâbet cihetleri

mahlûl ve mu'attıla kalmış olmakla sağîr-i merkûm Kâsım mezkûr imâmet ve hitâbet cihetlerine ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân oluncaya değin bi'n-niyâbe îfâ-yı hizmet itmek üzere tahrîr-i nüfûs-ı cerîdde madîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi'nin yüzaltmışüçüncü hânesinde binikiyüzyetmişiki tevellüdlü olarak ellibir yaşında mukayyed olduğu ve kur'a bekâyâ ve asker firârîsi ve ilişiği olmadığı mahallî nüfus memurluğundan mu'tî künye pusulasıyla Kırşehrî birinci redîf taburu zâbitânı tarafından mevrûd bir kıt'a mazbata me'allerinden müstebân olan işbu bâ'isü'l-'arza sahib-i 'arzuhâl Recepzâde Nuri Efendi ibn-i Mehmed Efendi dâ'îleri medîne-i mezbûre meclisinde ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde evkâf müdürî Hasan Necib Efendi ibn-i Raif Efendi hâzır olduğu halde lede'l-ımtihan tecvîden ve kırâeten imâmet ve hitâbet cihetlerine ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân olan mûmâ-ileyh Nuri Efendi dâ'îlerine sağîr-i mezbûr Kasım'ın sene-i rüşde vusûliyle bi'n-nefs edâ-yı hizmete kesb iktidar edinceye değin bi'n-niyâbe îfâ-yı hizmet ettirmek üzere sâlifü'l-'arza imâmet ve hitâbet cihetlerine babası müteveffâ-yı merkûm Mustafa Efendi mahlûlünde vazîfe-i mersûmesiyle şurût-ı mukarrere nizâmiyesine tevîken sağîr-i merkûm Kasım uhdesine teveccühle yedine müceddeden bir kıt'a berât-ı şerîf-i 'âlîşân sarf u ihsân buyrulmak husûsu bi'l-iltimas huzûr-ı meyâmenşûr-ı 'âflerine 'arz u i'lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i veliyyu'l-emrindir tahrîran fi'l-yevmi's-sâdis min şehri rabî'i'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 5 Mayıs 323

Onyedinci Sahîfe

Numara 92:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Bekir Kadı Mahallesi ahâlîsinden Terzioğlu İsmail bin Abdurrahman bin Ali medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mahallemiz ahâlîsinden iken bundan akdem vefat iden Monla Hasan oğlu Süleyman bin Hasan bin Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma bint-i Abdurrahman ile sulbiy-yi kebir oğlu Ali ve sağîr oğlu Zeynâl ve sulbiyye-i kebîre kızı Habîbe ve sağîre kızı Fatıma'ya münhasıra olup sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına işbu hüccet-i şer'îyye nâtik olduğu üzere vasîleri bulunduğum cihetle zevc ve babaları müteveffâ-yı mezbûr Süleyman bin Hasan'dan mevrûs emvâl-i gayr-i menkûlesinden olup mahalle-i

mezkûrede vâki' bir taraftan Monla Hasan oğlu Nuri hanesi bir taraftan K r Feyzullah oğulları hanesi bir taraftan müteveffâ Hacı Ahmed Efendi hanesi bir taraftan tarîk-i ' m ile mahdûd tahtânî iki odayı Şâmil bir bâb menzil müşerref harâb ve muhtac-ı ta'm r olup hâl-i h zır  ile istifâde mefkûd bulunduğundan ta'mîrine de iktidarları gayr-i m s 'id olmakla beraber verese-i kibar hisselerini bey' ideceklerinden vasîleri bulunduğum sağ r n-ı mezbûrânın hisse-i Şâyi'aları dahî bi'l-müzâyede bey' ve esm niyle kendülere îrâd tedâriki min külli'l-v c h sağ r n-ı mezb r n haklarında enfa' ve evlâ olduğundan mezkûr hanenin ber-vech-i muharrer fûrûhtuyla esmân-ı hâsılasından başka îrâd tedâriki ve mu'âmelât-ı lâzimesinin memuru huzûrunda ikmâli hakkında k bel-i Şer'den bana izin i'tâsı bi'l-vesâye matlûbumdur didikde vasiy-yi mezbûr İsmail'in bast u beyân eylediği minval-i muharrer üzre olduğu mezkûr Bekir Kadı Mahallesi heyet-i ihtiyariyyesi tarafından mühüren vârid bir k t'a Şehâdetnâme münderecâtını müeyyed mezkûr Bekir Kadı Mahallesi imamı Mehmed Efendi ibn-i Hacı Osman Efendi bin Bekir ve muhtâr-ı evveli Ahmed bin Mehmed bin Hüseyin ve Musa Paşa oğlu Nâfi bin Hacı  mer 'al  tarîki'Ő-Şehâde ihbarlarıyla sabit olmanın m cebince mezkûr hanede sağ r n-ı mezbûrânın sâlifü'l-beyân hisse-i irsiye-i Şâyi'alarının bedel-i misliyle bi'l-müzâyede âhara bey'a ve esmân-ı hâsılasıyla başka îrâd tedârikine ve mu'âmele-i l zimelerinin memuru huzurunda icraya vasiyy-i mezbûr İsmail Ağa'ya k bel-i Şer'den izin verilmek m  hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb   imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' min Şehri rabî'i'l- hir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 6 Mayıs 323

Onsekizinci Sahîfe

Numara 93:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Mecîdiye Kazası kurâsından Himmetuşağı Karyesi sâkinlerinden hüviyetleri Kırşehrî'nin Kayaşeyhi Mahallesi ahâlsinden Said Ağa ibn-i  elebi Ağa ve Bağbaşı Mahallesinden Edhem Efendi bin Mehmed Efendi ta'rifleriyle mu'arref Aziz oğlu Haydar bin Aziz bin Mustafa ve Musa oğlu Hacı Mehmed bin Musa bin Hacı Mehmed Kırşehrî mahkeme-i Şer'iyyesine mahsûs odada ma'k d meclis-i Şer'işerîf-i enverde ikrâr-ı t m ve takrîr-i kelâm idüp Mecîdiye Kazası kurâsından Karaova Karyesi ahâlsinden Mustafa Kâhya bin Mehmed'in Mecîdiye Kazası mahkeme-i bidâyet ceza kısmında aleyhimizde ikâme eylediği sirkat davasından dolayı

istihsâl etmiş olduğu i'lâm-ı cezâiyyeye istinâden Mehmed Kâhya oğlu mûmâ ileyh Mustafa Kâhya bu sırada mahkeme-i mezkûreye bi'l-mürâca'a aleyhimizde tazmînât ve mesârif-i muhâkeme talebinde bulunarak mallarımızın haczine kıyâm olunmasından nâşî merkûm Mustafa Kâhya ve bâ vekîliyle âit olduğu mehâkimde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'a ve redd-i cevâba ve ikâme-i şuhûd istimâ'a tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma ve vukû'bulan haczin fekkine ve kendi imzasıyla her nev' istid'â ve levâyih-ı tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme tebliğ ve tebellüğe leh ve aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini ifâya vesâit-i şer'iyeye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin icrâsına ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrların mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine Keskin Kazası kurâsından Kenanbey Karyesi ahâlîsinden Musluzâde Yusuf Beyefendi'yi kabulüne mevkûfa tarafımızdan vekâlet-i umûmiyye ile vekîl-i murahas ve mufavvaz nasb u ta'yîn eyledik didiklerinde mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâmin min şehri rabî'i'l-âhir li seneti hamsin ve işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 8 Mayıs 323

Numara 94:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Hamîdiye Mahallesi sâkinelerinden şahsı medîne-i mezkûre mahallâtından mezkûr Hamîdiye Mahallesi ahâlîsinden Nebi Efendi ibn-i Müfid Mehmed Efendi ve Aşıkpaşa Mahallesi ahâlîsinden İsmail Ağa ibn-i İbrahim ta'rifleriyle mu'arrefe Hanım bint-i Mehmed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde 'an asl Der'aliyye mahallâtından (...) Mahallesi sâkinelerinden olup kendi Kırşehrî mahallâtından Ahi Evran Mahallesi ahâlîsinden Şeyh Mahmud Efendizâde Şeyh Mevlüd Efendi ibn-i Şeyh Mahmud Efendi hânesinde (...) misâfireten sâkine zâtı mezkûr Ahi Evran Mahallesi'nden Mevlüd Efendi ibn-i Mahmud Efendi ve Yenice Mahallesi'nden Said Efendi ibn-i Mahmud Ağa ta'rifleriyle mu'arrefe Fatıma Hanım bint-i Mahmud Efendi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp benim firâşımdan hâsıla ve benden mütevellidler dokuz ve yedi yaşlarında bulunan sağîrân kızlarım (...) ve Elmas nâm çocuklarımı li-ecli'(...) terbiye ve hüsn-i idâre ve muhâfazalarına muktedire olamadığım gibi kendim efkar-i fukarâdan bulunarak fevt-i yevmiyyeye eşed ihtiyaçla muhtâce bulunduğumdan kızlarım sağîretân-ı mezbûretânı

işbu hâzıra mûmâ-ileyhâ Fatıma Hanım bint-i Mahmud Efendi'ye sene ve şuhûr ve eyyâm beyân olunmaksızın işbu tarih-i vesîkadan itibaren (...) yirmişer kuruştan mâhiyesi kırk kuruş ücreti tesmiyesiyle bi'l-velâye îcâr ve teslim ve vech-i lâyıkla istihdâma dahî izin verip mûmâ-ileyhâ Fatıma Hanım dahî ber-vech-i muharrer (...)’l-istîcâr ve’l-kabul ücret-i müsemması olan meblağ-ı merkûm şehri kırk kuruşu kızlarım sağîretân-ı mezbûretânın müstehak oldukça yirmişerden kırk kuruşu kızlarım mezbûretânın kadr-i ma’rûf kisve vesâire levâzım-ı zarûriyyelerine harc u sarfa (...) on kuruşu sağîretân-ı mezbûretân için te’dîb olunduktan sonra bülüğlarına değin yedine îfâya mûmâ-ileyhâ (**diğer sayfa**) Fatıma Hanım bint-i Mahmud Efendi'ye bi'l-velâye emr u tevkîl eylediğimde mûmâ-ileyhâ Fatıma Hanım dahî ber-minvâl-i meşrûh emrim dairesinde ‘amel ve harekete ta’ahhüd ve iltizam eyledi dedikte ğibbe’t-tasdîku’ş-şer’î mâ vaka’a bi’t-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi’l-yevmi’l-‘ışrîn min şehri rabî’î’l-âhir li seneti hamsin ve ‘ışrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 19 Mayıs 323

Ondokuzuncu Sahîfe

Numara 95:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Medrese Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hacı Muhacir Murat Ağa bin Hacı Şâmil’in sulbiyye-i sağîre kızı Bahriye’nin vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna kıbel-i şer’den bir vasî nasb ve ta’yîn olunması ehem ve elzem olmanın emanet ile ma’rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechile umûr-ı vesâyeti ru’yet ve tesviyeye muktedire idüğü zeyl-i vesîkada muharreru’l-esâmî kesân ihbarlarıyla bu bâbdan mahallesi muhtârlığı tarafından 22 Mayıs 323 tarihli mevrûd bir kıt’a jurnal münderecâtından lede’ş-şer’ zâhir ve nümâyân olan sağîre-i mezbûrenin mürebbîleri mahallemiz mezkûr ahâlîsinden muhacir Ali Ağa bin Hakkı sağîre-i mezbûrenin vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna kıbel-i şer’den vasî nasb ve ta’yîn olup merkûm Ali Ağa dahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta’ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka’a bi’t-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi’l-yevmi’l-hâmîs ve’l-‘ışrîn min şehri rabî’î’l-âhir li seneti hamsin ve ‘ışrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 24 Mayıs 323

Numara 96:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Ahi Evran Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Kara Ahmed oğlu Mustafa bin Ali'nin sulbiy-yi sağîr oğulları Ali ve Osman ve sağîre kızı Fatıma'nın vakt-i rüşd ü sedâdlarına deĝin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunması ehem ve elzem olmagın emanet ile ma'rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechile umûr-ı vesâyeti ru'yet ve tesviyeye muktedir idüğü zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmî kesân ihtiyarlarıyla bu bâbdan lede'ş-şer' zâhir ve nümâyân olan sağîrûn-ı mezbûrûnun karındaşları Mehmed bin Mustafa sağîrûn-ı merkûmûnun vakt-i rüşd ü sedâdlarına deĝin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olup merkûm Mehmed dahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeĝî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-selâsûn min şehr-i rabî'i'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 30 Mayıs 323

Yirminci Sahîfe**Numara 97:**

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Kaman Karyesi mahallâtından Evren Mahallesi ahâlîsinden Bezircioĝlu Osman Kâhya bin Haydar medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada meclis-i ma'kûd şer'işerîfte medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Hacı Ahmed Efendi bin Mehmed muvâcehesinde bi'tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Kırşehirî mülkiye mahkemesinde muhtar zimmetinden dolayı aleyhimde sudûr iden hükm-i gıyâbî i'lâmı kat'iyet halini kesbetmiş deyû mevki'-i icrâya konulmuş olduğundan bu cihete mütedâir davamın takibiyle leh ve aleyhimde vukû' bulmuş be bulacak de'âvînin küllîsini ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukukiyye ve mülkiye ve ticariyye ve cezaiyyede bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevaba ikâme-i şuhûd ve istimâ'ına tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma ve 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine tebliĝ ve tebellüĝe ve mehâkimden istihsâl idecek i'lâmât ahkâmını tenfiz için dâire-i 'âidesine müracaata ve kendi imzasıyla istid'â ve levâyih-ı tanzim ve makâm-ı 'âidesine takdîme hacz vaz' ve fekkine ehl-i hibre ve mümeyyiz nasb ve azline sulh u ibrâya ahz u kabza ve

makbûzunu bana irsâl ve îsâle vesâit-i şer‘iyye ve kânûniyyeye bi’l-mürâca’a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına âharı dahî tevkîl ve azle me’zûn olmak üzere tarafımdan mûmâ-ileyh Hacı Ahmed Efendi’yi vekâlet-i ‘âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta’yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta’ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka’a bi’t-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-ışr min şehr-i rabî‘i’l-âhir li seneti hamsin ve ‘ışrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 31 Mayıs 323

Numara 98:

Ankara Vilâyet-i Ceflesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb‘a-i devlet-i ‘aliyyenin Ermeni milletinden Manukyan (...) Efendi veled-i Karabet medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsus odada ma‘kûd meclis-i şer‘işerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb‘a-i devlet-i ‘aliyyenin Ermeni milletinden vûkelâ-yı de‘âvîden Kirkor Efendi veled-i İstebân Ağa muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre kurâsından Dalakçı Karyesi ahâlîsinden Tatar oğlu Süleyman Çavuş aleyhine Kırşehrî mahkeme-i hukûk kısmında ikâme eylediğim tarla davasından dolayı merkûm ve bâ-vekilîyle ait olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve hukukiyye ve mülkiye ve cezaiyyede bidâyeten ve i’tirâzen ve istînâfen ve temyizen ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ikâme-i şuhûd ve istimâ‘ tahlîf ve istihlâfa ve kendi imzasıyla her nev‘ istid‘â ve levâyıh-ı tanzim ve devâir-i ‘âidesine takdîme redd-i a‘zâ ve iştikâ-yı ‘ani’l-hukkâma ve ‘inde’l-icâb gıyâben muhâkeme talebine tebliğ ve tebellüğe mehâkimden istihsâl idecek i‘lâmât ahkâmını tenfîz için dâire-i ‘âidesine müracaata hacz vaz‘ ve fekkine ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta’yîn ve azline sulh u ibrâya şahs-ı sâlis sıfatıyla dâhil-i muhâkemeye vesâit-i şer‘iyye ve kânûniyyeye bi’l-mürâca’a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına leh ve aleyhimde vukû‘ bulmuş ve bulacak de‘âvînin küllîsine âharı dahî tevkîle me’zûn olmak üzere tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Kirkor Efendi’yi vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta’yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta’ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka’a bi’t-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-ışr min şehr-i rabî‘i’l-âhir li seneti hamsin ve ‘ışrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 31 Mayıs 323

Yirmibirinci Sahife

Numara 99:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Kaman Karyesi mahallâtından Gaffaruşağı Mahallesi ahâlîsinden (...) oğlu Hacı Mustafa bin Mehmed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Hacı Ahmed Efendi bin Mehmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden (...) Artin Ağa'nın Kırşehirî mahkeme-i hukûk kısmında aleyhime ikâme eylediği alacak davasından dolayı merkum ve bâ-vekîle ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukukiyye ve mülkiye ve ticariyye ve cezaiyyede bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsamaya ikâme-i şuhûd ve istimâ'ına tahlîf ve istihlâfa ve kendi imzasıyla her nev' istid'â ve levâyih-ı tanzim ve devâir-i 'âidesine takdîme redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma ve 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine tebliğ ve tebellüğe mehâkimden istihsâl idecek i'lâmât ahkâmını tenfîz için dâire-i 'âidesine müracaata hacz vaz' ve fekkine ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yin ve azline sulh u ibrâya şahs-ı sâlis sıfatıyla dâhil-i muhâkemeye vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına leh ve aleyhimde vukû' bulmuş be bulacak de'âvînin küllîsini îfâya âharı dahî tevkîle me'zûn olmak üzere tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Hacı Ahmed Efendi'yi vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-'ısrîn min şehr-i rabî'i'l-âhir li seneti hamsin ve 'ısrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 31 Mayıs 323

Numara 100:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Kurukafa oğlu Hasan Hüseyin Ağa bin İsmail medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Yağmurlu Karyesi'nden Yusuf Çavuş aleyhinde Kırşehirî mahkeme-i bidâyet-i hukûk kısmında ikâme eylediğim bâ-sened alacak davasıyla

kasaba ve kurâ ahâlîsi zimmetlerinde olan senedli senedsiz alacağımın ait olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukûkiyyede bidâyeten ve i'tirâzen ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve mücâvebeye ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma ve kendi imzasının vaz'ıyla her nev' istid'â ve levâyıh-ı tanzim ve devâir-i 'âidesine takdîme sulh u ibrâya ve mehâkimden istihsâl idecek i'lâmâtı tebliğ ve tebellüğe hacz vaz' ve fekkine ve mesârif-i muhâkeme talebine ve lede'l-hâce gıyâben muhâkeme talebine vesâit-i şer'iyeye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına leh ve aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini icrâya Kırşehirî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Kırkor Efendi veled-i İstebân'ı kabûlüne mevku'f vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî min şehr-i rabî'i'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 31 Mayıs 323

Yirmiikinci Sahîfe

Numara 101:

Ma'rûz-ı dâ'î-yi kemîneleridir

Ankara Vilâyet-i Cefîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Yenice Mahallesi sâkinelerinden zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe sâhibe-i arzuhâl Elmas bint-i Hacı Mustafa medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'imizde Aşıkpâşa Mahallesi'nden İbili oğlu İsmail bin İbrahim muvâcehesinde da'va ve takrîr-i kelâm idüp mezkûr Yenice Mahallesi sakinlerinden iken bundan akdem vefat iden mûrisimiz babam Hacı Mustafa bin Ahmed bin Abdullah'ın verâseti benimle ğâibân-ı 'ani'l-meclis kız karındaşlarım Raziye ile ve karındaşımız oğlu ğâib-i 'ani'l-meclis Cemal'e münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terkesine müstehak âharı olmamakla mûrisimiz babam müteveffâ-yı mezbûr Hacı Mustafa'nın hâzır mûmâ-ileyh İsmail zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden ikiyüz kuruş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istifâ ber-vech-i muharrer vefat itmekle meblağ-ı mezkûr olan hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslîmiçün müdde'â 'aleyh merkûm İsmail'e kıbel-i şer'den tenbih olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyû ba'de'd-da'va ve's-su'âl oldahî cevabında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr ikiyüz kuruşun müteveffâ-yı mezbûr Hacı Mustafa'ya hâlen deyni

olduğunu ikrâr lâkin müdde'iyeye-i mezbûre Elmas'ın ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'iyeye-i mezbûreden ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukta mezkûr Yenice Mahallesi ahâlîsinden Akça oğlu Mehmed Ağa bin Ali bin Abdullah Veli Paşa oğlu Mustafa bin Ahmed bin Veli nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup lede'l-iştihâd fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Hacı Mustafa bin Ahmed bin Abdullah'ın verâseti işbu müdde'iyeye-i mezbûre kızı Elmas ile ğâibetân-ı 'ani'l-meclis kızları Raziye ve Habibe ve ğâib-i 'ani'l-meclis oğlunun oğlu Cemal bin Ahmed Efendi'ye münhasıra olup bunlardan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şahidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevdû'asına tatbîken evvelen bâ-varaka-i mahtûme sirran ve ba'dehû 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olmakla şehâdetleri şer'an makbûle olmanın mücebince müteveffâ-yı merkûm Hacı Mustafa'nın verâsetinin kızları müdde'iyeye-i mezbûre Elmas ve Raziye ve Habibe ve Cemal'e inhisârına ba'de'l-hükm ve't-tenbih tescil ve bi'l-iltimas Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri-cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 5 Cemâzi'l-evvel 325

Yirmiüçüncü Sahîfe

Numara 102:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Ahi Evran Mahallesi ahâlîsinden Kara Ahmed oğlu Mehmed bin Mustafa bin Ali medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mahallemiz ahâlîsinden iken bundan akdem vefat iden pederim Mustafa bin Ali'nin verâseti benimle vâlidem zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint ile sulbiyye-i kebîre kız karındaşım Zelîha sulbiyye-yi sağîr karındaşlarım Osman ve Ali'ye münhasıra olup sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına işbu hüccet-i şer'iyye nâtik olduğu üzere vasîleri bulunduğum cihetle babamız müteveffâ-yı mezbûr Mustafa bin Ali'den mevrûs emvâl-i gayr-i menkûlesinden olup mahalle-i mezkûrda vâki' Ahi Evran Değirmeni dimekle ma'rûf değirmende olan oniki (...) itibariyle bir (...) değirmen müşerref harâb ve muhtâc-ı

ta'mîr olup hâl-i hâzırı ile istifâde mefkûd bulunduğundan ta'mîrine de iktidarımız gayr-
 1 müsâit olmakla beraber verese-i kibâr hisselerini bey' ideceklerinden vasîleri
 bulunduğum sağırân-ı mezbûrânın hisse-i şâyi'aları dahî bi'l-müzâyede bey' ve
 esmânıyla kendülere îrâd tedârîki min külli'l-vücûh sağırân-ı mezbûrân haklarında enfa'
 ve evlâ olduğundan mezkûr değirmenin ber-vech-i muharrer fûrûhtuyla esmân-ı
 hâsılasından başka îrâd tedârîki ve mu'âmelât-ı lâzimesinin memuru huzurunda ikmâli
 hakkında kîbel-i şer'den bana izin i'tâsı bi'l-vesâye matlûbumdur didikte hâlen vasî-yi
 mezbûr Mehmed'in sıbt u beyân eylediği minvâl-i muharrer üzre olduğu mezkûr Ahi
 Evran Mahallesi hey'et-i ihtiyâriyesi tarafından mühüren vârid bir kıt'a şehâdetnâme
 münderecâtını (...) mezkûr Ahi Evran Mahallesi imamı Sun'ullah Efendi bin Salih bin
 Ömer ve ihtiyâr a'zâsından Mustafa Ağa ibn-i Hacı Osman bin Ömer 'alâ tarîki'ş-
 şehâde ihbarlarıyla sabit olmagın mücebince mezkûr değirmende sâlifü'l-beyân sağırân-
 ı mezbûrânın hisse-i irsiyyelerinin bedel-i misliyle bi'l-müzâyede bey'iyile esmân-ı
 hâsılasıyla başka îrâd tedârîkine ve mu'âmele-i lâzimenin memuru huzurunda icrâya
 vasî-yi mezbûr Mehmed'e kîbel-i şer'den izin verilmesine vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ
 olundu tahrîran fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'ısrîn ve
 selâsi mi'etin ve elf. 4 Haziran 323

Yirmidördüncü Sahîfe

Numara 103:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Kayaşeyhi
 Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden iken
 bundan akdem vefat iden Semercioğlu Karabet veled-i (...) sulbiy-yi sağır oğulları (...)
 ve (...) ve (...) vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına kîbel-i şer'den bir
 vasî nasb ve ta'yîn ehem ve elzem olmagın emânet ile ma'rûf ve istikâmetle mevsûf
 umûr-ı vesâyeti ru'yet ve tesviyeye muktedir idüğü zeyl-i vesîkada esâmîleri muharrer
 kesân ihbarlarıyla bu bâbda mahallesi re'îs-i rûhânî ve muhtarî taraflarından 23 Mayıs
 323 tarihli mevrûd bir kıt'a jurnal münderecâtından lede'ş-şer' zâhir ve nümâyân olan
 sağırân-ı mezbûrânın akrabasından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden
 Nakkaşçioğlu Asador veled-i Karabet Ağa'yı sağırân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ü
 sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına kîbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukta
 oldahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ

yenbeği edâ ve îfâya ta‘ahhüd ve iltizam itmeğin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu tahrîran fi’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i cemâzi’l-evvel li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 5 Haziran 323

Numara 104:

Ma‘rûz-ı dâ‘î-yi kemîneleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kazankaya Mahallesi sakinlerinden sâhib-i ‘arzuhâl işbu bâ‘isü’l-i‘lâm Tırnaksızoğlu Mustafa bin Abdurrahman bin Mustafa medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsus odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Aşıkpaşa Mahallesi’nden İsmail bin İbrahim muvâcehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûr jandarma süvârî neferâtından iken bundan akdem vefât iden oğlum ve mûrisim Hacı Abdurrahman bin Mustafa bin Abdurrahman’ın verâseti benimle gâibân-ı ‘ani’l-meclis vâlidesi Havva bint-i Hasan ve zevce-i menkûha-i metrûkesi Meryem bint-i Mehmed’e münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla oğlum müteveffâ-yı mezbûr Hacı Abdurrahman’ın hâzır mûmâ-ileyh İsmail zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden üçyüz kuruş alacak hakkı olup kable’l-ahz ve’l-istîfâ ber-vech-i muharrer vefât itmekle meblağ-ı mezkûre olan hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslîmîçün hâzır merkûm İsmail’e kibel-i şer‘den tenbih olunmak bi’l-verâse matlûbumdur deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’s-su’âl oldahî cevabında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr üçyüz kuruş müteveffâ-yı mezbûr Hacı Abdurrahman zimmetinde hâlen borcu olduğunu tav‘an ikrâr lâkin müdde‘î eb-i merkûm Mustafa’nın ber-vech-i muharrer verâset müdde‘âsını inkâr itmekle müdde‘î merkûmdan ber-vech-i muharrer verâset müdde‘âsına mutâbık beyine talep olundukta mezkûr Kazankaya Mahallesi ahâlîsinden İnce Mehmed oğlu Abdurrahman bin Mehmed bin Abdurrahman Mahmud (...) oğlu Hüseyin bin Mahmud bin Abdullah nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘e hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi’l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Hacı Abdurrahman’ın verâseti babası işbu müdde‘î eb-i merkûm Mustafa ile vâlidesi Havva ve zevcesi Meryem bint-i Mehmed’e münhasıra olup bunlardan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma‘lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzre şahidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri müttefeku’l-lafz ve’l-ma‘nâ bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevdû‘asına tatbîken evvelen sirran ve ba‘dehû

‘alenen lede’t-tezkiye ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri iş‘âr ve ihbâr olunmakla şehâdetleri şer‘an makbûl olmanın mücebince müteveffâ-yı merkûm Hacı Abdurrahman’ın verâseti babası müdde‘î Mustafa ile vâlidesi Havva bint-i Hasan zevce-i menkûha-i metrûkesi Meryem bint-i Mehmed’e inhisârına ba‘de’l-hükm ve’t-tenbih tescil ve bi’l-iltimas Kırşehir mahkeme-i şer‘iyyesinden huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm olundu tahrîran fi’l-yevmi’s-sâdis min şehr-i cemâzi’l-evvel li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 6 Haziran 323

Yirmibeşinci Sahîfe

Numara 105:

Ma‘rûz-ı dâ‘î-yi kemîneleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir kurâsından (...) Karyesi sâkinlerinden sâhib-i ‘arzuhal Osman oğlu Mehmed bin Osman medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsus odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Kuşdilli Mahallesi sâkinlerinden İhsan Efendi bin Hasan muvâcehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp Der‘aliyye’de Beyoğlu Kışlası’nda itfâiye ikinci taburunun üçüncü bölük neferâtından iken bundan akdem vefât iden oğlum ve mûrisim İbrahim bin Mehmed bin Osman’ın verâseti benimle vâlidesi gâibân-ı ‘ani’l-meclis Hatice bint-i Mehmed’e münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla oğlum ve mûrisim müteveffâ-yı mezbûr İbrahim’in hâzır mûmâ-ileyh İhsan Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden yüz kuruş alacak hakkı olup kable’l-ahz ve’l-istîfâ ber-vech-i muharrer vefat itmekle meblağ-ı mezkûr olan hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslîmîçün müdde‘â-‘aleyh merkûm İhsan Efendi’ye kibel-i şer‘den tenbih olunmak bi’l-verâse matlûbumdur deyû ba‘de’d-da‘vâ ve’s-su‘âl oldahî cevâbında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr yüz kuruş müteveffâ-yı mezbûr İbrahim’e borcu olduğunu tav‘an ikrâr lâkin müdde‘î eb-i merkûmun ber-vech-i muharrer mâ-‘adâ müdde‘âsını inkâr itmekle müdde‘î eb-i merkûmdan ber-vech-i muharrer verâset müdde‘âsına mutâbık beyine talep olundukta medîne-i mezkûre mahallâtından Bekirkadı Mahallesi ahâlîsinden Tayyar oğlu Kerim bin Mustafa bin Mehmed ve İmam oğlu Ahmed bin Hasan bin Ahmed nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘e hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi’l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr İbrahim’in verâseti babası işbu müdde‘î Mehmed ile vâlidesi Hatice bint-i Mehmed’e münhasıra olup bunlardan gayrı vârisi ve

terikesine müstehak âharı yoktur olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzre şahidiz şehâdet-i şer'î dahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevdû'asına tatbîken sirran ve ba'dehû 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunmakla şehâdetleri şer'an makbûl olmanın mücebince müteveffâ-yı merkûm İbrahim'in verâsetinin babası müdde'î Mehmed ile vâlidesi Hatice bint-i Mehmed'e inhisârına ba'de'l-hükm ve't-tenbih tescil ve bi'l-iltimas Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âflilerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâdis min şehr-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

6 Haziran 323

Yirmialtıncı Sahîfe

Numara 106:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir kurâsından (...) Karyesi ahâlîsinden (...) zâde Haydar Efendi bin Hacı Feyzi Ağa medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mûrisim müteveffâ babam Hacı Feyzi Ağa'dan mevrûs kasaba ve kurâ ahâlîsi zimmetlerinde olan senetli ve senetsiz matlûbâtımın yerlü yerinden ahz u kabza ve makbuzu bana irsâl ve îsâle sûret-i muhâlefette bulunan olur ise ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyye ve ceza ve mülkiye mahkemelerine ikâme-i da'vâya bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâb ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa tebliğ ve tebellüğe istihsâl idecek i'lâmâtı vaz'-ı icrâya hacz ve fekk-i hacze vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-murâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına leh ve aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini îfâyâ Kırşehir mahallatından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden vükelâ-yı ze'âvîden Kırkor Efendi veled-i İstebân Ağa'yı kabûlüne mevkûfa tarafımdan vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâdis min şehr-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 12 Haziran 323

Numara 107:

‘An asl Nevşehirli olup Kırşehir’nde mukîm Likor veled-i İsak Kırşehirî mahkeme-i şer‘iyyesine mahsus odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb‘a-i devlet-i ‘aliyyenin Ermeni milletinden da‘vâ vekillerinden Lion Efendi veled-i Serkez Ağa muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre mahallâtından Bekirkadı Mahallesi ahâlîsinden Sipâhioğlu oğlu Hızır bin Mustafa’nın Kırşehirî bidâyet ticaret mahkemesinde aleyhimde ikâme eylediği alacak davasından dolayı merkûm ve bâ-vekilîyle ait olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve hukûkiyye ve ticaret ve ceza ve mülkiye mahkemelerine bidâyeten ve i‘tirâzan ve istînâfen ve temyizden ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâb ikâme-i şühûd ve istimâ‘ tahlîf ve istihlâfa ve ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hükm nasb ve ta‘yîn ve (...) kendi imzasıyla her nev‘ istid‘â ve levâiyih-i tanzîm ve devâir-i ‘âidesine takdîme sulh u ibrâya gıyâben muhâkeme talebine mehâkimden istihsâl idecek i‘lâmâtı vaz‘-ı icrâya tebliğ ve tebellüğe redd-i a‘zâ ve iştikâ-yı ‘ani’l-hukkâma hacz u vaz‘ u fekkine protesto-keşide ve cevab i‘tâsına vesâit-i şer‘iyye ve kânûniyyeye bi’l-mürâca’a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına leh ve aleyhimde vukû‘ bulmuş ve bulacak de‘âvînin küllîsine tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Lion Efendi’yi vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta‘yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu tahrîran fi’l-yevmi’s-sâbi‘ min şehr-i cemâzi’l-evvel li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 12 Haziran 323

Yirmiyedinci Sahîfe**Numara 108:**

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb‘a-i devlet-i ‘aliyyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem vefat iden Semercioğlu Karabet veled-i (...) sadr-ı sağîr oğulları (...) (...) ve (...) vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn olunan millet-i merkûmdan Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden Nakkaşçı oğlu Asador veled-i Karabet medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsus odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Kuşdilli Mahallesi

mütemekkinlerinden (...) veled-i Karabet muvâcehesinde bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp vasîleri bulunduğum (...) (...) (...) babalarından mevrûs kasaba ve kurâ ahâlîsi zimmetlerinde olan matlûbâtlarının ait olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukûkiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya leh ve aleyhimde vukû' bulmuş be bulacak de'âvînin küllîsine ve kendi imzasının vaz'ıyla her nev' istid'â ve levâyah tanzim ve devâir-i 'âidesine takdîme sulh u ibrâya gıyâben muhâkeme talebine tebliğ ve tebellüğe vesâit-i şer'iyeye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbir-i lâzimenin îfâsına yalnız aleyhimde ikrâr ve i'tirâfı mûteber tutulmamak üzere tarafımdan hâzır mûmâ ileyh (...) Efendi'yi vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehri cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

12 Haziran 323

Numara 109:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Karahıdır Karyesi sâkinelerinden zâtları Kayserili Ali Ağa bin Mustafa bin Mükremin ve Hacı Hasan Mahallesi'nden Hacı Yusuf bin Hacı Mehmed bin Yusuf ta'rifleriyle mu'arrefe Havvâ ve Meryem bintân-ı Hacı Ali medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde dava vekillerinden Kirkor Efendi veled-i İstapan Ağa muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp müteveffâ babamız ve mûrisimiz Hacı Ali'den bize mevrûs eşyâ ve hayvânât ve tarla değirmen ve hanenin (...) (...) karındaşımız Kadir oğulları Hasan ve Mahmud ve Sadık fuzûlî zabt idüp hiise-i irsiyyemizi vermekten sûret-i muhâlefette bulduklarından merkûmûn ve bâ-vekilleriyle ait olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukuk ceza mülkiye mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ikâme-i şuhûda tahlîf ve istihlâfa tebliğ ve tebellüğe hacz vaz' ve fekkine leh ve aleyhimizde vukû' bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini îfâya tarafımızdan hâzır mûmâ-ileyh Kirkor Efendi'yi vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ

vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 12 Haziran 323

Yirmisekizinci Sahîfe

Numara 110:

Ma'rûz-ı dâ'î-yi kemîneleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Hacı Mirza Karyesi sâkinlerinden sâhib-i 'arzuhal Murtaza Çavuş oğlu Ahmed bin Murtaza medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'imizde karye-i mezkûre sâkinelerinden zâtı ta'rîfu'ş-şer'î ile mu'arrefe Ayşe bint-i Ömer muvâcehesinde karye-i mezkûr sâkinlerinden Musa oğlu Ömer bin Musa hâzır olduğu halde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târîh-i i'lâmdan iki sene mukaddem hâzıra-i mezbûre Ayşe'yi ikiyüzelli kuruş mehr-i mu'accel ve ol-miktar mehr-i mü'eccel tesmiyeleriyle mahzar-ı şuhûdda nefsinî bana tezvîc ve tenekküh idüp ben-dahî tezvîc ve tenkîhi kabûl itmemele ol-vecihle zevce-i menkûha-i medhûlün-bihâm olmuşken tarihten yirmi gün mukaddem zevcem mezbûreyi hâzır-ı merkûm Ömer iğfâl iderek hanemden götürüp nice zaman birlikte bulduklarını (...) (...) vukû' bulan mürâca'atım üzerine mezbûre ile merkûm Ömer (...) idülüp mahkeme-i cezâ'iyeyece muhâkememiz ru'yet olunmakta iken şimdi zevcem mezbûre bana itâ'at ve hukûk-ı zevciyyete murâ'ât itmek üzere hâzıra-i mezbûreye kıbel-i şer'den tenbih olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ol-dahî cevâbında müdde'î zevce-i merkûm Ahmed'in ber-vech-i muharrer zevce-i menkûha-i medhûlün-bihâsı olduğunu tav'an ikrâr ve i'tirâf idüp lâkin (...) iden binüçyüzyirmiiki sene-i mâliyesi Şubat mâhının onaltıncı Salı günü nehâren zevce-i merkûm Ahmed karyelerinde vâki' mesken-i şer'î olan hânelerinde Hacı Mirza Karyesi'nden Hacı oğlu Mehmed ve Deveci Karyesi'nde (...) Hasan Efendi Durmuşlu Karyesi ahâlîsinden Ali oğlu İsmail'den mâ-'adâ kimse olmadığı halde bunların huzurunda zevcim merkûm Ahmed beni talâk-ı selâse ile tatlîk idüp kendüsünden mutallaka bulunmama bihakkın itaat ve hukûk-ı zevciyyete murâ'attan imtinâ' iderim deyû ber-vech-i muharrer zevciyyet müdde'âsını def' zevce-i merkûm Ahmed dahî cevabında zevce-i mezbûre Ayşe'nin ber-vech-i muharrer talâk-ı selâse müdde'âsını inkâr itmekle dâfi' mezbûre Ayşe'den ber-vech-i muharrer talâk-ı selâse müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta zabt-ı cerîdesinde isimlerini zapdettirmiş olduğu

şuhûddan yalnız Durmuşlu Karyesi ahâlîsinden Ali oğlu İsmail bin Ali bin Musa'yı li-ecli'ş-şehâde ikâme etmiş ise de davaya gayr-ı muvâfık şehâdet itmekle diğer şâhitlerini ikâmeden izhâr-ı acz ile zevc-i merkûm Ahmed'in tahlîfe tâlip olmakla mezbûrenin talebiyle zevc-i merkûm Ahmed tahlîf olmanın mücebince mezbûre Ayşe zevc-i merkûm Ahmed'in Hacı Mirza Karyesi'nde vâki' mesken-i şer'î olan hânesine gidüp itâ'at ve hukûk-ı zevciyyete murâ'ât itmek üzere mezbûre Ayşe'ye tenbih olunduğu tescil ve bi'l-iltimas Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis-i 'aşar min şehri cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'tin ve elf. 13 Haziran 323

Yirmidokuzuncu Sahîfe

Numara 111:

Ma'rûz-ı dâ'î-yi kemîneleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî Sancağı'na marbût Mecîdiye Kazası kurâsından Mahmutlu Karyesi ahâlîsinden sâhib-i 'arzuhâl hüviyeti Kırşehirî medînesinden Behlülzâde Mehmed Efendi dâmâdı Ali Efendi bin Şeyh Ağa bin Yusuf ve Hancı Hacı İsmail Ağa bin Hacı Mustafa bin Hacı İsmail ta'rifleriyle mu'arref Ali oğlu Yusuf bin Ali bin İbiş Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre muhâsebecisi ve beyt-i mâl memuru İzzetlü Ataullah Efendi tarafından mürsel olup zikr-i âtî husûs hakkında husûmeti re'y olunan muhasebe-i livâ ketbesinden Âsım Efendi bin Hasan (...) muvâcehesinde işbu mahkeme-i şer'iyye havlîsine ihsâr ve mu'âyene olunup nitâcen malım olan yedi yaşar (...) boza meyyal boynuzları kısa dörtyüz kuruş kıymetinde bir re's öküzüm tarihten tahminen onbeş gün mukaddem hânem derûnunda bulunan ahırdan zâyi' olup teharrî üzere iken yâve denilerek merkez livâyâ götürülmüş ve mûmâ-ileyh Âsım Efendi mezkûr öküzü beytü'l-mal için yâve olmak üzere vaz'-ı yed itmekte bulunmuş olduğundan (...) olvecihle malım olan mezkûr öküzü bana hâlen teslîme mûmâ-ileyh Âsım Efendi'ye tenbîh olunmak matlûbumdur deyû bi'l-istihkâk ba'de'd-da'vâ ve's-su'âl oldahî cevâbında mezkûr öküzü beytü'l-mâl için bi'l-emâne hisbe'l-me'mûrîye vaz'-ı yedini tav'an ikrâr idüp müdde'î merkûmun mâ-'adâ müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î merkûm Yusuf'tan ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine talep olundukta Mecîdiye Kazası kurâsından Mahmutlu Karyesi ahâlîsinden Halil oğlu Hacı Hasan bin

Halil bin Halil ve Emir Ali oğlu Mehmed Efendi bin Ali bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka işbu mahkeme-i şer'iyeye havlîsine ihsâr olunup müşâhede eylediğimiz yedi yaşar (...) boza meyyal boynuzları kısa bir re's dörtyüz kuruş kıymetinde öküz müdde'î merkûm Yusuf'un nitâcen malı olup tarihten tahminen onbeş gün mukaddem hânesi derûnunda ahırdan zâyi' olan müdde'â-bih öküz müdde'î Yusuf'un malı olduğunu biliriz biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân evvelen bâ varaka-i mestûre Kırşehirî mahallâtından Yenice Mahallesi ahâlîsinden Behlülzâde Mehmed Efendi mahdûmu Emin Efendi ibn-i Mehmed Efendi bin Feyzullah Efendi ve Mehmed Efendi dâmâdı Ali Efendi bin Şeyh Ağa bin Yusuf nâm kimesnelere sîrran ve ba'dehû tarafeyn muvâcehesinde Yenice Mahallesi'nden (...) oğlu Hacı Hüseyin Ağa bin Hacı Mustafa bin Hüseyin ve Cemal Efendi ibn-i Ahmed Efendi bin Hasan'dan dahî 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunmakla şehâdetleri şer'an makbûle olmagın ba'de'l-half mezkûr öküzün müdde'î Yusuf'a hâlen teslîm eylemesi lüzûmu müdde'â-'aleyh Âsım Efendi'ye tenbih olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âilîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmîs-i 'aşar min şehri cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 13 Haziran 323

Numara 112:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Kargın Kızıközü Karyesi ahâlîsinden olup birinci ordu-yu hümâyûn ikinci alayının birinci taburun üçüncü bölük neferâtından iken bundan akdem vefât iden Mustafa bin Muhsin bin Yusuf'un verâseti babası Muhsin ile zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatıma bint-i Ali'ye münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhid-i şer'îde lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i mezkûre ahâlîsinden Aziz bin Hüseyin ve (...) Karyesi'nden Mehmed bin Hacı İsmail nâm kimesnelerin şehâdetleriyle isbat olunmagın mûcebince merkûmânın verâsetlerine hükmolunduğu tescil ve bi'l-iltimas Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âilîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmîs-i 'aşar min şehri cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

13 Haziran 323

Otuzuncu Sahîfe

Numara 113:

Ma'rûz-ı dâ'î-yi kemîneleridir

Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Kırşehir sancağ-ı merkeziyesinde vâki' Ahi Mes'ûd zâviyesi mülhekâtından Çakır oğlu ve (...) mezra'ası vakfının mezra'adârlık cihetine bâ-berât-ı şerîf-i 'âlîşân olan evlâd-ı vakıftan Ali ve Osman ve Mehmed Said ve Hasan ve Yusuf Sıddık ibnûn-ı Mehmed Esad bin Mehmed'den mezbûr Yusuf Sıddık Halife'nin bundan akdem li-ebeveyn öz karındaşları merkûmûn Ali ve Osman ve Mehmed Said ve Hasanı terkle bilâ-veled vukû'u vefâtına mebnî (...) (...) mahlûl ve hizmet-i lâzimesi mu'attıla kalup evkâf-ı kadîmeden olan vakf-ı mezbûrun vakfiyesi elde mevcûd ve sicill-i mahkemede dahî mukayyed ve mahfûz değil ise de müteveffâ-yı mezbûr Yusuf Sıddık Halife gibi olan vâkıftan olup bilâ-veled vefât idenlerin hisse-i mahlûleleri mevcûd ve batında müsâvî olan evlâda mütesâviyen taksim ve meşrûtiyyet üzere tarifleri te'âmül-i kadîmden olmakla mezkûr mezra'adârlık ciheti ber-mûceb-i te'âmül merkûmûn Ali ve Osman ve Mehmed Said ve Hasan Halifelere isâbet idüp cihet-i mezkûre beynlerinde dört hisse itibariyle tarif olunmakta iken bunlardan mûmâ-ileyh Ali Halife dahî sulb-i kebîr oğulları Mustafa ve Mehmed Çelebi ve Rüşdü ve Halil ve Hamdi'yi terkle vefât idüp mezkûr mezra'adârlık cihetinde olan rib' hisse-i mahlûlesi ibnûn merkûmûn uhdelere tevcih olunup ba'dehû ibnûn merkûmûn Osman Halife dahî bilâ-veled vefât iderek müteveffâ-yı evvel ibnân-ı merkûmân Sıddık ve Osman Halifelerin hisseleri mahlûl kalmakla mezkûr mezra'adârlık ciheti ber-mûceb-i te'âmül karındaşları merkûmân Mehmed Said ve Hasan Halifelere isâbet idüp işbu bâ'isu'l-'arz merkûmân Mehmed Said ve Hasan Halifeler ber-mûceb-i te'âmül-i kadîm mezra'adârlık cihetinin meşrûtalari buldukları medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi hey'et-i ihtiyâriyesi tarafından musaddak şehâdetnâme münderecâtıyla zâhir ve nümâyân olmakla sâlifü'l-'arz mezra'adârlık cihetinin karındaşları müteveffâ-yı mezbûrân Yusuf Sıddık ve Osman Halifelerin mahlûlesinden vazîfe-i mersûmeleriyle ber-mûceb-i te'âmül ve meşrûtiyyet mûmâ-ileyhân Mehmed Said ve Hasan uhdelere seviyen ve müştereken teveccühle yedlerine bir kıt'a berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve inâyet buyrulmak niyâzıyla huzûr-ı meyâmensûr-ı 'âlfilerine arz u i'lâm olundu bâkî emr u

fermân hazret-i veliyyu'l-emrindir tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve 'iştir min şehri cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'iştirîn ve selâsi mi'etin ve elf. 13 Haziran 323

Otuzbirinci Sahîfe

Numara 114:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir mahallâtından Âşıkpaşa Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden (...) oğlu Monla Ali bin Abdullah'ın sulb-i kebîr evlâdı olup işbu târîh-i huccetden yirmi sene mukaddem gaybet-i munkatı'a ile gâib olup hayat ve memâtı nâ-ma'lûm olan Hasan bin Monla Ali'nin hali mütebeyyin oluncaya değin pederinden muntekil emvâlini hıfza vesâir umûru ru'yete kibel-i şer'den bir kayyım nasb ve ta'yîn olunması lâzım ve lâbüd olmanın emanetle ma'rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vecihle umûr-ı mezkûreyi ru'yete kâdir idüğü mahallesi hey'et-i ihtiyâriyyesi tarafından mevrûd bir kıt'a şehâdetnâme münderecâtıyla 'inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olan gâib-i mezbûrun karındaşı müteveffâ Hüseyin bin Ali'nin oğlu işbu bâ'isu'l-kitab Hakkı bin Hüseyin gâib-i mezbûrun hali beyyine oluncaya değin emvâlini hıfza vesâir umûr-ı lâzimesini ru'yete kibel-i şer'den vasî-i kayyım nasb ve ta'yin olundukta merkûm Hakkı dahî kayyım ve sâbit mezkûreyi kabûl ve umûr-ı lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşar min şehri cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'iştirîn ve selâsi mi'etin ve elf. 17 Haziran 323

Numara 115:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir mahallâtından Yenice Mahallesi'nde sâkine ve sinni ve cüssesinin bülûğa tahammülü olmakla bülûğu mukir ve mu'terife olup zatı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe işbu bâ'isetü'l-vesîka Firdevs bint-i Raşit nâm bikr-i bâliğa medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde ceddinin karındaşı oğlu Hafız Mehmed Efendi bin Hüseyin muvâcehesinde mezbûr Mehmed Efendi'nin yedi yaşında sulb-i sağır oğlu Asım hâzır olduğu halde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Mehmed Efendi velî-i akrabım olmak hasebiyle hâl-i sabâvetimde beni sağır oğlu hâzır-ı mezbûr Asım'a velâyet-i inkâh ve tezvîc ve sağır hâzır-ı mezbûr için bi'l-velâye tezevvüc ve kabûl

eylediğini ‘âlîme olduğum zamandan berû vakt-i bülûğumda nefs-i ihtiyârla fesh-i nikâh mülâhazasında iken târîh-i vesîkadan üç sene mukaddem Karakış mâhının onyedinci günü akşam namazından sonra Kazankaya Mahallesi’nde vâki‘ ev ki pederim Receb’in sâkine olduğum menzilinde bâliğa olduğum anda müteveffâ Müftî Efendi’nin odasına varup nefs-i ihtiyâr ve ‘akd-i mezkûru i’râz ve işhâr etmiştim (...) mezbûr Mehmed Efendi’ye su’âl olunup ‘akd-i mezkûrun feshiyle hükmolunmak matlûbumdur didikte gıbbe’s-su’âl mezbûr Mehmed Efendi dahî cevâbında müdde‘iyye-i mezbûreyi ber-vech-i muharrer velâyetle oğlu sağır hâzır-ı merkûm Asım’a inkâh ve tezvîc ve sağır-i mezbûr için bi’l-velâye tezevvüc ve kabûl eylediğini ikrâr lâkin vech-i meşrûh üzere olan mezbûrenin müdde‘âsını ma‘lûmum değildir deyû inkâr idince müdde‘iyye-i mezbûre Firdevs’ten ber-minvâl-i muharrer müdde‘âsına beyine taleb olundukta ‘udûl-i ihrâr-ı ricâl-i müslimînden mezkûr Kazankaya Mahallesi ahâlîsinden olup zât-ı mezbûreyi ‘ârifân Mehmed Efendi ibn-i Ali Efendi bin Lokman ve Karakaşoğlu Hidayet Usta bin Hüseyin bin Abdullah nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘e hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi’l-vâki‘ işbu müdde‘iyye-i mezbûre Firdevs târîh-i mezkûrda hâzır olduğumuz meclise gelüp (...) bu anda bâliğa olmamla nefsimi ihtiyâr idüp ceddimin karındaş oğlu Hafız Mehmed Efendi’nin sağır oğlu Asım’a velâyet eylediği ‘akitten i’râz eyledim deyû bizi işhâd eyledi biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû edâ-yı şehâdet-i şer‘iyye itdiklerinde şâhidân-ı merkûmân usûl-i **(diğer sayfa)** mevdûasına tatbiken evvelen bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları zîr-i mestûreye vaz‘-ı imzâ iden mezkûr Kazankaya Mahallesi imamı Alim Efendi bin Mehmed bin Süleyman ve muhtar-ı evveli Hüseyin bin Mahmud bin Ömer ve muhtâr-ı sânîsi Ali bin Mehmed bin Abdullah’ın sirran ve ba‘dehû merkûmûn ile mahalle-i mezkûr ahâlîsinden Körükçüoğlu Ömer Efendi bin Ömer bin Ömer ve Yörük oğlu Mehmed bin Ali bin Musa’dan dahî ‘alenen lede’t-tezkiye ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde oldukları hayyiz-i kabûlde vâki‘ olmanın mücebince ‘akd-i mezkûrun feshiyle hükm mâ-hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu tahrîran fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-‘ışr min şeh-r-i cemâzi’l-evvel li seneti hamsin ve ‘ışrîn ve selâsi mi’etin ve elf.

Otuzikinci Sahîfe

Numara 116:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi'nde sâkine zâtı ta'rîfu'ş-şer'î ile mu'arrefe Kezban bint-i Hasan bin Veli medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mezkûr Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Deli Lokman oğlu Hacı İbrahim Ağa bin Lokman bin Ali'nin verâseti sulbî-i kebîr oğlu Hacı Cafer Ağa ile sulbî-i sağîr oğlu Ömer ve sulbiyye-i kebîre kızı (...) Hanım'a münhasıra olup sağîr-i mezbûr Ömer'in vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna vasî nasb ve ta'yîn olduğum cihetle babası müteveffâ-yı mezbûr Hacı İbrahim Ağa'dan mevrûs emvâl-i gayr-ı menkûlesinden olup mezkûr Kuşdilli Mahallesi'nde kâin bir taraftan Tamburcu Hacı Bekir Ağa Hanesi bir taraftan müteveffâ Hacı İbrahim Ağa arsası bir taraftan tarîk-i 'âm ile bir taraftan namazgâh ile mahdûd menzil-i hâne-i müşerref harâb ve muhtâc-ı ta'mîr olup hâl-i hâzırı ile istifâde mefkûd bulunduğundan tamirine de iktidârımız gayr-ı müsâid olmakla verese-i kibâr hisse-i irsiyyemizi bey' ideceklerinden vasîsi bulunduğum sağîr-i mezbûr Ömer'in hisse-i şâyi'ası dahî beraber bi'l-müzâyede bey' ve esmâniyla kendisine başka îrâd tedârîki min külli'l-vücûh hakkında enfa' ve evlâ olduğundan mezkûr hânenin ber-vech-i muharrer fûrûhtuyla esmân-ı hâsılasından başka îrâd tedârîki ve mu'âmelât-ı lâzimesinin memuru huzûrunda ikmâlî hakkında kîbel-i şer'den bana izin i'tâsı bi'l-vesâye matlûbumdur didikte hâl vasiye-i mezbûre Kezban'ın bast u beyân eylediği minvâl-i muharrer üzre olduğu mezkûr Kuşdilli Mahallesi hey'et-i ihtiyâriyyesi tarafından mühüren vârid 18 Cemâzi'l-evvel 325 tarihli bir kıt'a şehâdetnâme münderecâtını müeyyed Kuşdilli imamı Hacı Osman Efendi (...) ibn-i İbrahim ve muhtâr-ı evveli Ali Ağa bin Hacı Musa bin Abdurrahman ve ihtiyar a'zâsından Hacı Bekir Ağa bin İsa bin Bekir nâmûn kimesneler 'alâ tarîki'ş-şehâde ihbarlarıyla sâbit olmakla mücebince mezkûr hanede sâlifü'l-beyân sağîr-i mezbûr Ömer'in hisse-i irsiyyesinin bedel-i misliyle bi'l-müzâyede fûrûhtuyla esmân-ı hâsılasının başka îrâd tedârîkine ve muamele-i lâzimesinin memuru huzurunda îfâsına vasiye-i mezbûre Kezban Hatun'a izin verilmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-ışrîn min şehr-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'ışrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 19 Haziran 323

Otuzüçüncü Sahîfe

Numara 117:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Kargın Yenice Karyesi ahâlîsinden olup hâssa ordu-yu hümâyûnun altmışyedinci alayının birinci taburunun birinci bölük neferâtından iken bundan akdem vefât iden Hasan bin Ali'nin verâseti babası Ali bin Hasan ile vâlidesi Safiye bint-i Mükremin'e münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhid-i şer'îde lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i mezkûre ahâlîsinden Mehmed bin Abdurrahman bin Ahmed ve İbrahim bin Yusuf bin Murat nâm kimesneler şehâdetleriyle isbat olunmanın mücebine merkûmânın verâsetlerine hükmolunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'ısrîn min şehr-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'ısrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 19 Haziran 323

Numara 118:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Kargın Yenice Karyesi ahâlîsinden olup üçüncü ordu-yu hümâyûnun altmışsekizinci alayının birinci taburunun üçüncü bölük neferâtından iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Haydar'ın verâseti babası Hıdır bin İbrahim ile vâlidesi Elif bint-i Ömer ve zevce-i menkûha-i metrûkesi Sultan bint-i Kasım'a münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhid-i şer'îde lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i mezkûre ahâlîsinden Mehmed bin Abdurrahman bin Ahmed ve İbrahim bin Yusuf bin Murat nâm kimesneler şehâdetleriyle isbat olunmanın mücebine merkûmânın verâsetlerine hükmolunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'ısrîn min şehr-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'ısrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 19 Haziran 323

Otuzdördüncü Sahîfe

Numara 119:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Uzunaliuşağı Karyesi ahâlîsinden Topal oğlu Ömer bin Mustafa medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Ethem Efendi ibn-i Hacı Ahmed Efendi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp (...) Karyesi ahâlîsinden Monla Ali oğlu Salih bin Monla Ali'nin aleyhimde Kırşehirî hukuk mahkemesinde ikâme eylediği başlık ve alacak vesâire davasından dolayı merkûm ve bâ-vekîliyle âit olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve murâfa'aya ikâme-i şuhûda tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline tebliğ ve tebellüğe mehâkimden istihsâl idecek i'lâmât ahkâmını tenfîz için âit olduğu devâire mürâca'ata huzûr-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Ethem Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis 'ısrîn min şehr-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'ısrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 19 Haziran 323

Numara 120:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Hamid Karyesi ahâlîsinden (...) Beyzâde Hacı Ali Bey bin (...) Bey medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp binüçyüzyirmiiki senesi Cedîd Kale karye ahâlîsi zimmetlerinde olan (...) alacak davasıyla leh ve aleyhimde vukû bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsine âit olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûk ve cezâ ve mülkiye ve ticâret mahkemelerinde îcâb idenler ile bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve murâfa'aya 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe tahlîf ve istihlâfa ikâme-i şuhûda ahz u kabza ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline mehâkimden istihsâl idecek i'lâmâtı vaz'-ı icrâya hacz u vaz' u fekkine vesâit-i

şer'iyeye ve kânûniyyeye bi'l-murâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına yalnız aleyhimde ikrâr ve i'tirâfı mu'teber tutulmamak üzere kabûlüne mevkûfa medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden dava vekillerinden Kirkor Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl-i Murahhas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'işrîn min şehr-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 19 Haziran 323

Otuzbeşinci Sahîfe

Numara 121:

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîriçün savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan mahkeme-i şer'iyeye başkanı Mehmed Efendi bin Mehmed Kırşehirî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden (...) oğlu Ohanes veled-i Agop'un mahalle-i mezkûrda vâki' sâkin olduğu menziline varup millet-i merkûmeden Kasap oğlu Hacı Kirkor veled-i Artin Temizyan (...) veled-i Agop hâzır oldukları halde 'akd-i meclis-i şer'i'âlî itdikde meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda merkûm Ohanes Ağa ve oğlu Agop ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezkûre mütemekkinlerinden ve millet-i merkûmeden Merdin oğlu Hacı Sezek (...) aleylerinde Kırşehirî bidâyet-i hukûk mahkemesinde ikâme eylediğimiz dükkân davasıyla leh ve aleyhimizde ikâme olunmuş ve ba'demâ olacak bi'l-cümle de'âvînin ait olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukûkiyye ve ticâriyye ve mülkiye ve ceza mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten vicâhî ve gıyâbî ve i'tirâzi'l-gayr sûretiyle muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya hükm-i gıyâbî ve sukût-ı dava talebine redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma tahlîf ve istihlâfa mümeyyiz ve ehl-i hibre ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline hacz vaz' ve fekkine her nev' kararların ahzına ve mehâkimden sudûr idecek hükümler aleyhine şerâit-i i'tirâziyye ve istînâfiyye ve temyîziyyenin i'tâsına ve evrâk-ı resmîyyenin tebliğ ve tebellüğüne mehâkimden istihsâl olunacak i'lâmâtın tenfîz te'hîr ahkâmını talebe ahz u kabza sulh u ibrâya ve mu'âmelât-ı icrâiyyeyi takibe ve'l-hâsıl vekâlet-i umûmiyyenin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâyaya son dereceye kadar me'zûn olmak üzere tarafımızdan Kırşehirî'nde mukîm da'vâ vekillerinden Akif Efendi ibn-i Hacı Ahmed Efendi ile Lion Efendi veled-i Serkez Efendi'yi münferiden ve

mücteme'an icrâ-yı vekâlet itmek üzere kabullerine mevkûfa vekâlet-i 'âmme-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde kâtib mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve me'an meb'ûs-ı imnâ-yı şer'le meclis-i şer'e gelüp 'alâ vukû'ihâ inhâ ve takrîr itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'ışrîn min şehr-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'ışrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 25 Haziran 323

Otuzaltıncı Sahîfe

Numara 122:

Ankara Vilâyet-i Ceflesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Eldelekli Karabacak Karyesi ahâlîsinden sâhib-i 'arzuhal Osman bin Hacı Ali bin Mehmed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde İhsan Efendi bin Hasan muvâcehesinde dava ve takrîr-i kelâm idüp karye-i mezkûre ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden mûrisim babamız Hacı Ali bin Mehmed'in verâseti benimle gâibân-ı 'ani'l-meclis vâlidem Nuriye bint-i Mehmed ve sağır karındaşım Haydar ve sağıre kız karındaşım Sultan'a münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla mûrisimiz babamız müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ali'nin hâzır mûmâ-ileyh İhsan Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden ikiyüz kuruş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istifâ ber-vech-i muharrer vefât itmekle meblağ-ı mezkûrda olan hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslîmiçün hâzır mûmâ-ileyh İhsan Efendi'ye kibel-i şer'den tenbih olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-su'âl oldahî cevâbında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr ikiyüz kuruş müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ali'ye zimmetinde hâlen borcu olduğunu tav'an ikrâr lâkin müdde'î mezbûr Osman'ın ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î mezbûr Osman'dan ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyine talep olundukta karye-i mezkûre ahâlîsinden Hacı Hasan Ağa bin Yusuf bin Abdullah Orta Oba Karyesi'nden Musa bin Bekir bin Musaddık nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup lede'l-iştihâd fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ali bin Mehmed'in verâseti işbu hâzır merkûm müdde'î oğlu Osman ile zevce-i menkûha-i metrûkesi Nuriye bint-i Mehmed ve sağır oğlu Haydar ve sağıre kızı Sultan'a münhasıra olup bunlardan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı yoktur olduğu bizim malûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû her

biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû'asına tatbîken sirran ve 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olmakla şehâdetleri şer'an makbûle olmagın mücebine müteveffâ-yı merkûm Hacı Ali'nin verâsetinin müdde'î oğlu Osman zevcesi Nuriye sağîr oğlu Haydar ve sağîre kızı Sultan'a inhisârına ba'de'l-hükm ve't-tenbih tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'ısrîn min şehr-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'ısrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 25 Haziran 323

Otuzyedinci Sahîfe

Numara 123:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Sofular Karyesi ahâlîsinden Satılmış oğlu Abdurrahman bin Satılmış medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Hacı (...) veled-i Karabet'ten her biri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre kurâsından Sofular Karyesi ahâlîsinden Yağlı Hasan oğlu Hüseyin ve oğlu Osman'ın Kırşehirî mahkeme-i hukûk kısmında aleyhimize ikâme eyledikleri alacak davasından dolayı merkûmân ve bâ-vekilleriyle âit olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma ehl-i hibre ve mümeyyiz hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline kendi imzasının vaz'ıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme sulh u ibrâya ve lede'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine tebliğ ve tebellüğe hacz vaz' ve fekkine vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına zarar ve ziyân ve mesârif-i muhâkeme talebine leh ve aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini Kırşehirî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden dava vekillerinden Kirkor Efendi'yi kabûle vukûfa tarafımızdan vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl-i murahhas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ısrîn min şehr-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'ısrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 26 Haziran 323

Otuzsekizinci Sahîfe

Numara 124:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Hamîdiye Mahallesi'nde sâkin medîne-i mezkûre (...) sâbıkı Mehmed Servet Efendi bin Ahmed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre mahallâtından Aşıkpaşa Mahallesi ahâlîsinden İsmail bin İbrahim muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp bundan akdem yekdiğerini müte'âkiben vefât iden mûrislerim babam Ahmed bin Ömer Hüsnü ile vâlidem Habîbe bint-i Hurşid'in verâsetleri yalnız bana münhasıra olup benden gayrı vâris ve terikelerine müstehak âharı olmamakla mûrislerim müteveffâ-yı mezbûrânın hâzır mûmâ-ileyh İsmail Ağa zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden sekizyüz kuruş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber-vech-i muharrer vukû'-ı vefâtlarına binâen meblağ-ı mezkûru bi'l-verâse hâlen talebi derim bi's-su'âl bana edâ ve teslîmiçün hâzır mûma-ileyh İsmail Ağa'ay kıbel-i şer'den tenbih olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ oldahî cevâbında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr sekizyüz kuruş müteveffâ-yı mezbûrâna borcu olduğunu tav'an ikrâr lâkin müdde'î mûmâ-ileyh Mehmed Servet Efendi'nin ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î merkûmdan ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta medîne-i mezkûre mahallâtından Hamîdiye Mahallesi ahâlîsinden Doluoğlu İbrahim Efendi bin Abdurrahman bin Mehmed ve İbrahim Ağa bin Mehmed bin Hamza nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup tarafeyn muvâcehesinde iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka bundan akdem yekdiğerini müte'âkiben vefât iden Ahmed Efendi bin Ömer bin Hüsnü bin Ali ile zevcesi Habibe bint-i Hurşid bin Ahmed'in verâsetleri yalnız işbu müdde'î hâzır mûmâ-ileyh oğulları Mehmed Servet Efendi'ye münhasıra olup bundan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû'asına tatbîken evvelen bâ-varaka-i mahtûme zîr-i mestûreye vaz'-ı imza iden Hamîdiye Mahallesi imamı Ahmed Efendi bin Ali bin Ahmed ve muhtar-ı evveli Yusuf bin Hüseyin bin Mehmed ve muhtar-ı sânisî Tosun Mustafa bin Ömer bin Kadir nâm-ı müzekkîlerden sirran ve ba'dehû mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Mahmud Ağazâde Mehmed Said Efendi bin Mahmud

Ağa bin Ahmed Ağa ve Hasan Ağazâde Bekir Efendi bin Hacı Ahmed bin Hacı Hasan nâm kimesnelerden bi'l-muvâcehe 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olmakla şehâdetleri şer'an makbûle olmanın mücebine müteveffâ-yı mezbûrânın verâsetlerinin müdde'î oğulları Mehmed Servet Efendi'ye inhisârına ba'de'l-hükm ve't-tenbîh tescil ve bi'l-iltimas Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-vâhid ve'l-ısr min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 9 Temmuz 323

Otuzdokuzuncu Sahîfe

Numara 125:

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîr ve istimâ'îçün savb-ı şer'-i enverden me'zunen bi'l-hükm irsâl olunan mahkeme-i şer'î başkâtibi Mehmed Efendi bin Mehmed Efendi Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Yenice Mahallesi'nde vâki' Mülâzım Ahmed Ağa bin Ali Ağa'nın sâkin olduğu menziline varıp 'akd-i meclis-i şer'i'âlî ettikte meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zâtı ta'rîfu'ş-şer'î ile mu'arrefe Hazine bint-i Ahmed Efendi meclis-i şa'kûd-ı mezkûrda Aşıkpaşa Mahallesi ahâlîsinden İsmail bin İbrahim muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp bundan akdem vefât iden mûrisim sağîre kızım Emine bint-i Tevfik Efendi'nin verâseti benimle ğâibûn 'ani'l-meclis karındaşları Saadeddin ve Selim ve Asım ve sağîr karındaşı Hasan Niyazi ve kız karındaşları Seher ve Sabriye'ye münhasıra olup bunlardan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla mûrisim kızım Emine'nin hâzır merkûm İsmail Ağa zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden alacak hakkı olan sekizyüz kuruşun kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber-vech-i muharrer vefât itmekle meblağ-ı mezkûrda olan hisse-i irsiyenin bana edâ ve teslîmîçün hâzır merkûm İsmail Ağa'ya kıbel-i şer'îden tenbih olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-su'âl oldahî cevâbında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr zimmetinde hâlen borcu olduğunu tav'an ikrâr lâkin müdde'iyye-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını külliye inkâr itmekle müdde'iyye-i mezbûreden ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyine talep olundukta mezkûr Yenice Mahallesi ahâlîsinden Nureddin Efendi bin Aziz bin Arif ve Hüseyin Ağa bin Mehmed Efendi bin Abdullah nâm kimesneler li-eclî'ş-şehâde hâzırân olup iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffiye-i mezbûre Emine'nin verâseti işbu müdde'iyye-i mezbûre (...)

Hazine bint-i Ahmed Efendi ile ğâibûn ‘ani’l-meclis karındaşları Saadeddin ve Selim ve Asım ve sağır karındaşı Hasan Niyazi ve kız karındaşları Seher ve Sabriye’ye münhasıra olup bunlardan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı yoktur olduğu bizim ma‘lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şahidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri edâ-yı şehâdet itmekle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû‘asına tatbîken sirran ve ‘alenen lede’t-tezkiye ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş‘âr olmanın şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olmakla müteveffîye-i mezbûrenin verâseti vârisûn-ı merkûmûna münhasıra olduğu kâtib mûmâ-ileyh mahallinde ketb ve tahrîr ve me‘an meb‘ûs-ı imnâ-yı şer‘le meclis-i şer‘e gelüp ‘alâ vukû‘ inhâ ve takrîr itmegin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu tahrîran fi’l-yevmi’t-tâsi‘ ve’l-‘ısr min şehr-i cemâzi’l-âhir li seneti hamsin ve ‘ısrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 16 Temmuz 323

Kırkınıc Sahîfe

Numara 126:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Sarıcalar Alişar Karyesi sâkinelerinden sâhib-i arzuhâl zâtı medîne-i mezkûre mahallâtından Medrese Mahallesi ahâlîsinden Hacı Mustafa Efendi bin Hacı Süleyman bin Mustafa Direkliköşe Mahallesi’nden (...) oğlu Recep Ağa bin Mahmud bin Abdullah ta‘rifleriyle mu‘arrefe Kezban bint-i Mehmed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘işerîf-i enverde Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden İhsan Efendi bin Hasan muvâcehesinde da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüp Trabzon Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Of Kazası kurâsından Zisino Karyesi sakinlerinden iken vefât iden zevc-i evvelim Mehmed bin Hacı Hüseyin bin Ömer’in verâseti benimle ğâib-i ‘ani’l-meclis sulbî kebîr oğlum Hasan Hüseyin’e münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla zevc-i sânîm Ahmed Çavuş bin Hacı Hüseyin bin Ömer’in verâseti kezâ benimle ğâibân ‘ani’l-meclis kebîr oğullarım Mehmed ve Kibar’a münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla mûrisimiz zevçlerim müteveffâ-yı merkûmânın hâzır merkûm İhsan Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer‘îden alacak hakları olan dokuzyüz kuruşu kable’l-ahz ve’l-istîfâ ber-vech-i muharrer vukû‘-ı vefâtlarına mebnî meblağ-ı mezkûrda olan hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslîmîçün hâzır merkûm İhsan Efendi’ye kıbel-i şer‘den tenbîh olunmak bi’l-verâse matlûbumdur deyû ba‘de’d-da‘vâ oldahî cevabında cihet-i merkûmeden meblağ-ı

mezkûr müteveffâ-yı merkûmân Mehmed bin Hacı Hüseyin ve Ahmed Çavuş zimmetinde hâlen borcu olduğunu ikrâr idüp lâkin müdde'iyeye-i mezbûre Kezban'ın ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'iyeye-i mezbûre Kezban'ın ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta mezkûr Alişar Karyesi ahâlîsinden Mustafa bin Mehmed bin Ali ve Musa bin Yusuf bin Ali nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı merkûmân Mehmed bin Hacı Hüseyin bin Ömer'in verâseti müdde'iyeye-i mezbûre zevcesi Kezban bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğulları Hasan Hüseyin'e münhasıra ve Ahmed Çavuş bin Hacı Hüseyin bin Ömer'in verâseti kezâ müdde'iyeye-i mezbûre zevcesi Kezban bint-i Mehmed ile ğâibân 'ani'l-meclis kebîr oğulları Mehmed ve Kibar'a münhasıra olup bunlardan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şahidiz şehâdet dahî ideriz deyu her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân evvelen bâ-varaka-i mahtûme mensub oldukları zîr-i mestûreye vaz'-ı imza iden mezkûr Alişar Karyesi imamı Haydar Efendi bin Mervan bin Haydar ve muhtar-ı evveli Çelebi Mehmed bin İbrahim bin Ömer nâm kimesnelerden sirran ve ba'dehû Tatarilyas Karyesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Hüseyin bin Ahmed Direkliköşe Mahallesi'nden Recep Ağa bin Mahmud bin Ali dahî 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olmakla şehâdetleri şer'an makbûle olmagın mücebince müdde'iyeye-i mezbûre Kezban ile sulbî kebîr oğulları Hasan Hüseyin ve Mehmed ve Kibar'ın verâsetlerine ba'de'l-hükm ve't-tenbih verese-i mezbûrûndan ibn-i kebîr merkûm Mehmed bin Ahmed Çavuş meclis-i şer'işerîf-i enverde vâlidesi Kezban bint-i Mehmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Trabzon Vilâyet-i Celîlesi'ne tâbi Of Kazası kurâsından Zisino Karyesi ahâlîsinden iken vefât iden mûrisim babam Ahmed Çavuş bin Hacı Hüseyin'in emvâl-i metrûkesinden olup emvâl-i menkûl ve hayvânât eşya hane ve tarlayı mezkûr Zisino Karyesi'nden Çilesiz oğlu Tufan müdahale iderek hisse-i irsiyyemi virmekden imtinâ' itmekte bulunduğundan merkûm ve bâ-vekîliyle ait olduğu mehâkimde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya hane ve tarlayı bedel-i misliyle bey' u fûrûhta memuru huzurunda mu'âmele-i ferâğiyyesinin icrâsına semen-i mezkûru ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâyâ tarafımızdan hâzıra-i mezbûre vâlidem Kezban'ı vekâlet-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve

ta'yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya taahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'ısrîn min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'ısrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

Kırkbirinci Sahife

Numara 127:

'An asl Der'aliyye'de Beyoğlu'nda Ağa Cami'-i Şerif Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Rum milletinden Kırşehirî (...) (...) veled-i Leftar Krşehirî mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde Aşıkpaşa Mahallesi sâkinlerinden İsmail bin İbrahim muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp Der'aliyye'de Beyoğlu'nda Rumeli mahallinde mukîm teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Rum milletinden iken vefât iden li-ebeveyn mûrisim karındaşım (...) nâm-ı diğeri (...) verâseti benimle ğâibe-i 'ani'l-meclis Der'aliyye'de Beyoğlu'nda Rumeli mahallinde mukîm kız karındaşım (...) münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla mûrisimiz karındaşımız müteveffâ-yı merkûm (...) veled-i Leftar'ın hâzır merkûm İsmail Ağa zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden üçbin kuruş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber-vech-i muharrer vefât iden (...) (...) mirasımız üç sehinden olup meblağ-ı mezkûrda olan ikibin kuruş hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslîmîçün hâzır merkûm İsmail Ağa'ya kibel-i şer'den tenbih olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyû ba'de'd-da'va ve'l-istintâk oldahî cevabında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr üçbin kuruş zimmetinde hâlen müteveffâ-yı merkûma borcu olduğunu tav'an ikrâr lâkin müdde'î merkûmun ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î merkûmdan ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyine talep olundukta millet-i merkûmdan (...) veled-i (...) veled-i (...) (...) veled-i (...) veled-i (...) li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup iştihâd oluduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı merkûm (...) (...) verâseti işbu müdde'î (...) (...) veled-i Leftar ile ğâibe-i 'ani'l-meclis kız karındaşı (...) münhasıra olup bunlardan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzre şahidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevdûasına tatbîken evvelen bâ-varaka-i mahtûme mensûb oldukları zîr-i mestûreye vaz'-ı imzâ iden millet-i merkûmeden Abraham veled-i Hikor veled-i

Abraham (...) veled-i (...) veled-i (...) nâm kimesnelerden sirran ve ba'dehû merkûmûnla (...) veled-i (...) veled-i (...) nâm kimesnelerden 'alenen lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olmagın (...) müdde'î merkûm (...) (...) ile kız karındaşı ğâibe-i 'ani'l-meclis (...) verâsetlerine ba'de'l-hükm ve't-tenbih müdde'î merkûm (...) (...) meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Der'aliyye'de Beyoğlu'nda Rumeli mahallinde mukîm iken vefât iden mûrisim karındaşım (...) (...) Bankasında olan nukûd-ı mecdûde vesâire eşya ve nukûddan hisse-i irsiyyemi ahz u kabza tarafıma irsâl ve îsâle 'inde'l-îcâb müdâhale iden olur ise ait olduğu mahkeme-i hukûk ve ticârette bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve murâfa'aya ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme tebliğ ve tebellüğe leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini îfâya nefsimden farkı olmamak ve aleyhimde ikrârı muteber tutulmamak ve lede'l-îcâb merraten ba'de uhrâ dahî tevkîle me'zûn olmak üzere Der'aliyye'de (...) Bankası (...) Efendi'yi kabûle mevkûfa tarafımdan vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl-i murahhas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'îşrîn min şehri-cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'îşrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

Kırkikinci Sahîfe

Numara 128:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Sivas Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Zile Kazâsı kurâsından Derekişla Karyesi ahâlîsinden Abbas Bey oğlu Ömer Ağa bin Abbas Bey Kırşehirî mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'î şerîf-i enverde Kırşehirî kurâsından İmancî Otağı Karyesi ahâlîsinden Abdurrahman bin Bekir bin Ömer muvâcehesinde işbu mahkeme-i şer'îyye havlîsine ihsâr ve mu'âyene olunup nitâcen malım olan altı yaşar sarı bir mal göğün renginde bir dört yaşar kırmızı renginde ki mecmû'u iki re's sâye develerimi tarihten bir sene mukaddem Tokat tarîkinde (...) sârık tarafından ahz olunmuştu teharrî üzere iken hâzır merkûm Abdurrahman Ağa yedinde bulunup vâzî'u'l-yed itmekte olduğundan bi'l-istihkâk taleb iderüm deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk oldahî cevâbında müdde'âya her biri ikişer bin kuruş kıymetinde develerin her ikisi de nitâcen yedimde malım bulunan (...) devemden doğma kapumdan yetişme (...) renginde yedi yaşar bir diğeri

boz renginde dört yaşar ki mecmû'u iki re's saye devenin birisi yedi seneden berû ve diğeri dört seneden berû nitâcen yedimde malım mülküm olmakla bihakkın zabt ve vâzı'u'l-yed iderim deyû müdde'î Ömer'in ber-vech-i muharrer müdde'âsını ba'de'd-def' ve'l-inkâr husûs-ı mezkûrda tarih mukaddem (...) olmakla müdde'î merkûm Abdurrahman Ağa'dan ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukta İmancı Otağı Karyesi ahâlîsinden Süleyman bin Molla Musa bin Hacı Hüseyin ve Yakup Efendi bin Halil bin Kara Mustafa bin Molla Ahmed bin Hacı İbrahim Ahmed bin Halil bin Ali nâmûn kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olup iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka işbu mahkeme-i şer'iyeye havlîsine ihsâr olunup mu'âyene ve müşâhede eylediğimiz yedi yaşar (...) renginde bir diğeri dört yaşar boz renginde bir ki mecmû'u iki re's sâye develer müdde'â 'aleyh Abdurrahman Ağa'nın kendi yedinde nitâcen malı bulunan (...) devesinden doğma kapusundan yetişme yedi seneden berû birisi dört seneden berû birisi müdde'â 'aleyh Abdurrahman Ağa'nın yedinde nitâcen malı olduğunu biliriz bizler bu hususta bu vecih üzre şahitleriz şehâdet dahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şuhûd-ı merkûmûn usûl-i mevzûasına tatbîken evvelen bâ-varaka-i mahtûme zîr-i mestûreye vaz'-ı imzâ iden mezkûr İmancı Karyesi imamı Osman Efendi bin Mustafa Efendi bin Osman ve muhtâr-ı evveli Mustafa bin Hacı Mehmed bin Ali nâm kimesnelere sirran ve ba'dehû 'alenen tezkiyeleri sûrette bulunduğu bir zamanda müdde'î merkûm Ömer meclis-i hâkimden tegayyüb eylediğinden Mecelle-i Celîle'nin madde-i mahsûsası mûcebince vekîl-i (...) ta'yîn olunan Arif Efendi ibn-i Mehmed Efendi muvâcehesinde medîne-i mezkûre mahallâtından Yenice Mahallesi ahâlîsinden Çoban oğlu Hacı Ali Efendi bin Nâbî bin Ali Kargın Kızıközü Karyesi'nden Turan Ağa bin Hacı Mehmed bin Abdullah'tan dahî 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunmakla şehâdetleri şer'an makbûl olmanın mûcebince ba'de't-tahlîf mezkûr develerin müdde'â-'aleyh Abdurrahman Ağa'ya hâlen teslim olunması lüzûmu müdde'î Ömer Ağa'ya izâfetle vekîl-i (...) mûmâ-ileyh Arif Efendi'ye tenbih olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehir mahkeme-i şer'iyesinden huzûr-ı 'âflilerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'ışrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

Kırküçüncü Sahîfe

Numara 129:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb‘a-i devlet-i ‘aliyyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem fevt olan Sinanyan Aradis Efendi veled-i Ohanes’in sadr-ı sağır oğlu Ohanes veled-i Aradis’in vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna kibel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîn olunması ehem ve elzem olmanın emânetle ma‘rûf ve istikâmetle mevsûf umûr-ı vesâyeti ru‘yet ve tesviyeye muktedir idüğü zeyl-i vesîkada esâmîleri muharrer kesân ihbarlarıyla bu bâbda mahallesi muhtar ve rûhânî tarafından 18 Temmuz 323 tarihli mevrûd bir kıt‘a jurnal münderecâtından lede‘ş-şer‘ zâhir ve nümâyân olan sağır-i mezbûrun eniştesi Agop veled-i Artin’i sağır-i mezbûrun vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna kibel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn olundukta oldahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâyı ta‘ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu tahrîran fi’l-yevmi’t-tâsi‘ ve’l-ısrîn min şehr-i cemâzi’l-âhir li seneti hamsin ve ‘ısrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 28 Temmuz 323

Numara 130:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kındam Mahallesi ahâlîsinden (...) bin Mustafa medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre ahâlîsinden Karslıoğlu ‘amûcem Ömer bin İsa aleyhine Kırşehirî bidâyet-i hukûk kısmında ikâme eylediğim bağ ve hâne ve eşya ve hayvânât davasından dolayı merkûm ve bâ-vekîliyle ‘âit olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve hukûkiyye ve ticaret ve ceza ve mülkiyede bidâyeten ve i‘tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa‘aya ikâme-i şuhûd ve istimâ‘ tahlîf ve istihlâfa redd-i a‘zâ ve iştikâ-yı ani’l-hukkâma sulh u ibrâya ahz u kabza tebliğ ve tebellüğe kendi imzasının vaz‘ıyla her nev‘ istid‘â ve levâyah-i tanzîm ve devâir-i ‘âidesine takdîme hacz vaz‘ ve fekkine lede’l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine keşf ve ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta‘yîn ve ‘azline mehâkimden istihsâl idecek i‘lâmât ahkâmını tenfîz ve talebe mesârif-i muhâkeme zarar ve ziyân da‘vâsına protesto keşîde ve cevâb-ı i‘tâsına vesâti-i şer‘iyye ve kânûniyyeye bi’l-murâca‘a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına leh ve

aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsine şahs-ı sâlis sıfatıyla istid'â takdîmiyle dâhil-i muhâkemeye kabûlüne mevkûfa tarafımdan Kırkor Efendi veled-i İstebân Ağa'yı vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâlisi 'aşar min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

28 Temmuz 323

Kırkdördüncü Sahîfe

Numara 131:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Medrese Mahallesi'nde sâkine şahsı zâtı ta'rîfu'ş-şer'î ile mu'arrefe Ulviye bint-i Hakkı medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından mezkûr Medrese Mahallesi ahâlîsinden karındaşı Ali Ağa ibn-i mezbûr Hakkı muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Kırşehirî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Gedik Artin Ağa'nın Kırşehirî hukuk mahkemesinde aleyhimizde ikâme eylediği alacak davasıyla leh e aleyhte vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvînin âit olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyye ve ticaret ve mülkiye mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa sulh u ibrâya ahz u kabza redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe ve kendi imzasıyla her nev' istid'â ve levâyh-i tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbir-i lâzimenin îfâsına ve 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine ve'l-hâsıl vekâlet-i umûmiyyenin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Ali Ağa'yı vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-'ısr min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 28 Temmuz 323

Numara 132:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb‘a-i devlet-i ‘aliyyenin Ermeni milletinden Karabet veled-i Kanbos medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘îşerîf-i enverde mahalle-i mezkûr mütemekkinlerinden ve vükelâ-yı de‘âvîden Kirkor Efendi veled-i İstebân Ağa muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Karahıdır Karyesi’nden Monla Hasan oğlu Mustafa Kâhya aleyhine Kırşehirî bidâyet-i hukuk mahkemesinde ikâme eylediği alacak davasıyla kasaba ve kurâ ahâlîsi zimmetlerinde olan senedli ve senedsiz ve faturalı ve faturasız matlûbâtımın ‘âit olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve hukûkiyye ve ticaret ve mülkiye ve ceza mahkemelerinde bidâyeten ve i‘tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa‘aya ikâme-i şuhûd ve istimâ‘ tahlîf ve istihlâfa sulh u ibrâya ahz u kabza redd-i a‘zâ ve iştikâ-yı ani’l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe ve kendi imzasıyla her nev‘ istid‘â ve levâyih-i tanzîm ve devâir-i ‘âidesine takdîme hacz vaz‘ ve fekkine ve ‘inde’l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta‘yîn ve ‘azline mehâkimden istihsâl idecek i‘lâmât ahkâmını tenfîze mesârif-i muhâkeme zarar ve ziyân da‘vâsına (...) kararına vesâti-i şer‘iyye ve kânûniyyeye bi’l-murâca‘a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına leh ve aleyhimde vukû‘bulmuş ve bulacak da‘vâtın küllîsini icrâya vekâlet itmek üzere tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Kirkor Efendi veled-i İstebân Ağa’yı vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta‘yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeği edâ ve îfâya ta‘ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu tahrîran fi’l-yevmi’s-sâbi‘ min şehri cemâzi’l-âhir li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf.

28 Temmuz 323

Kırkaltıncı Sahîfe (Kırkbeşinci sayfa sehven yazılmamış)

Numara 133:

Husûs-ı âti’l-beyânın mahallinde ketb ve tahrîriçün savb-ı şer‘-i enverden me’zûnen mürsel mahkeme-i şer‘iyye başkâtibi Mehmed Efendi bin Mehmed Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb‘a-i devlet-i ‘aliyyenin Ermeni milletinden Merdin oğlu Hacı

Sezek veled-i (...) mahalle-i mezkûrda vâki' hânesine varup 'akd-i meclis-i şer'î'âlf ittikde şahsı mahalle-i mezkûre mütemekkinlerinden ve millet-i merkûmeden Cırcıryan (...) veled-i Hacı Agop ve Delal Karabet oğlu Petrus ta'rifleriyle mu'arrefe Çakmaklı oğlu Sahaf kerîmesi Aygöl bint-i Sahaf meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mahalle-i mezkûr mütemekkinlerinden millet-i merkûmeden (...) oğlu Ohanes ve oğlu Agop'un aleyhimde Kırşehrî mahkeme-i hukûk kısmında ikâme eylediği dükkân vesâire davasından dolayı merkûmân ve bâ-vekîlileriyle 'âit olduğu mehâkim-i şer'îyye ve hukûkiyye ve ticaret ve mülkiye ve ceza mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe kendi imzasıyla her nev' istid'â ve levâyih-i tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme ehl-i hibre ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline ve 'inde'l-icâb gıyâben muhâkeme talebine sulh u ibrâya ve muhâkemededen istihsâl olunacak i'lâmâtı tenfîz ve ahkâmını talebe zarar ve ziyân ve mesârif-i muhâkeme hükm-i gıyâbî ve sükût-ı karara hacz vaz' ve fekkine vesâti-i şer'îyye ve kânûniyyeye bi'l-murâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini îfâya me'zûn olmak üzere kabûlüne mevkûfa tarafımdan dava vekillerinden Kirkor Efendi veled-i İstebân Ağa'yı vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl-i murahas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte kâtib mûmâ ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve me'an meb'ûs-ı umenâ-yı şer'le meclis-i şer'e gelüp 'alâ vukû'î inhâ ve takrîr itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 28 Temmuz 323

Kırkyedinci Sahîfe

Numara 134:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden Said Efendi zâde Mustafa Efendi bin Said Efendi ibn-i Hacı İsmail Efendi medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Kırşehrî'nin Kayaşeyhi Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Kasap oğlu Serkez'in aleyhimde Kırşehrî bidâyet-i hukuk mahkemesinde ikâme etmiş olduğu alacak davasıyla ba'de-izin Kırşehrî mehâkim-i mevcûdesinin her kısmında leh ve

aleyhimde ikâme olunmuş ve olunacak bi'l-cümle hukûk-ı 'âdiye ve hukûk-ı ticâriyye ve cezâ ve mülkiye davalarının îcâb idenleriyle bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten ve vicâhen ve gıyâben ve i'tirâzü'l-gayr sûretiyle muhâkeme muhâsama ve murâfa'asına hüküm-i gıyâbî ve sükût davası talebine redd-i a'zâ ve iştikâyı 'ani'l-hukkâma tahlîf ve tehalüfe ve kabûl-i tehalüfe mümeyyiz ehl-i hibre ve hâkim ta'yîn ve 'azline ve emvâl-i menkûl ve gayr-ı menkûle haczine ve ol-bâbdaki haczin fekkine ve her nevî' ikrârların ahzine ve sudûr iden hükümler aleyhinde şerâit-i i'tirâziyye ve istînâfiyye ve i'âde ve şerâit-i gayriyyenin îfâsına ve ma'sûmiyyet müdde'âsına ve mehâkim-i müşârun-ileyhâ ile devâir-i resmiye makâmât-ı 'aliyyeye takdîmi lâzım gelen müsted'iyât ve levâyah ve protesto ve hacz-i (...) tanzîm cevâb-ı i'tâsına davetiye varakası i'lâm ve evrâk-ı sâire-i resmiyyenin tebliğ ve tebellüğüne ve istihsâl olunacak i'lâmâtın tenfiz ve (...) ahkâmı talebine ahz u kabza sulh u ibrâya ve mu'âmelât-ı icrâiyyeyi takibe ve şerâit-i meşrû'a vechile âharı tevkîl ve azle ve'l-hâsıl müteferri' olduğu umûrun küllîsini îfâya son dereceye kadar me'zûn olmak üzere dava vekillerinden Hacı Ahmed Efendi zade Akif Efendi ile (...) Lion Efendileri kabullerine mevkûfa münferiden ve mücteme'an tarafımdan vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl-i mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 28 Temmuz 323

Kırksekizinci Sahîfe

Numara 135:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Eldelekli Karaoğlanuşağı Karyesi ahâlîsinden Sadık Efendi oğlu İbrahim bin Halil ve zevce-i menkûhası Mecidiye Kazası kurâsından Abdiuşağı Karyesi sâkinelerinden şahsı Eldelekli Ortaoba Karyesi'nden Hüseyin oğlu Nasuh bin Haydar bin Monla Mustafa ve Himmetuşağı Karyesi'nden Ali oğlu Hasan bin Ali bin Hasan tarifleriyle marife Hatice bint-i İdris medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden ve dava vekillerinden Hacı Ahmed Efendi bin Mehmed muvâcehesinde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Mecidiye Kazası kurâsından Abdiuşağı Karyesi'nden Ömer Çavuş oğlu Osman'ın aleyhimizde ikâme eylediği nikâh davalarından dolayı merkûm

ve bâ-vekîliyle ait olduğu Kırşehir ve Mecidiye mahkeme-i şer'iyeye ve hukûk ve cezada bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hükkâma tebliğ ve tebellüğe nikâh ve fesh-i nikâha ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme ve 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine vesâit-i şer'iyeye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsini îfâyaya tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Hacı Ahmed Efendi'yi vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimleri kemâ yenbeğî edâ ve îfâyaya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'iştirîn ve selâsi mi'tetin ve elf. 28 Temmuz 323

Kırkdokuzuncu Sahîfe

Numara 136:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi mahallâtından Boyacı Ali Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Rum milletinden hüviyeti medîne-i Kırşehir mahallâtından Kazankaya Mahallesi ahâlîsinden Mahmud zâde Hacı Nafi Efendi bin Hacı Mehmed Ağa bin Mahmud ve Rum milletinden Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden Kostî Efendi veled-i Tosun veled-i Kostî tarifleriyle marife (...) veled-i (...) Kırşehir mahkeme-i şer'iyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde dava vekillerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Kırkor Efendi veled-i İsteban Ağa muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Kırşehir mahallâtından Yenice Mahallesi ahâlîsinden (...) oğlu Ali aleyhine Kırşehir mahkeme-i hukûk kısmında ikâme eylediğim alacak davasıyla leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvînin ait olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukûkiyye ve ticaret ve mülkiye ve cezâiyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa sulh u îbrâya ahz u kabza redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hükkâma tebliğ ve tebellüğe ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme hacz-i vaz' ve fekkine 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim ta'yîn ve azline muhâkemededen istihsâl idecek i'lâmât ahkâmını tenfîz ve talebine mesârif-i

muhâkeme talebine zarar ve ziyan davasına protesto keşîde ve cevâb-ı i'tâsına şahs-ı sâlis sıfatıyla dâhil-i muhâkeme olmak üzere istid'â takdîmiyle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrun mütevakıf olduğu umûrun küllisini îfâya tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Kirkor Efendi'yi vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimleri kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-'ısr min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'ısrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 28 Temmuz 323

Ellinci Sahîfe

Numara 137:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Saraycık Karyesi ahâlîsinden iken bundan ekdem vefât iden Mehmed bin İbrahim'in sulb-i sağîr oğulları Nasuh ve Mustafa ve sağîre kızı Ayşe'nin vakt-i rüşd ü sedâdlarına değîn tesviye-i umûrlarına kîbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunması elzem olunup emânetle ma'rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechiyle umûr-ı vesâyeti ru'yet ve tesviyeye muktedir idüğü 'inde's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olan amûcezâdeleri İbrahim bin Nasuh sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değîn tesviye-i umûrlarına kîbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukta oldahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'ısrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 29 Temmuz 323

Numara 138:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî birinci redîf taburu binbaşısı Nabi Bey ibn-i Mehmed Tahir Efendi'nin firâşından hâsıl ve zevcesi müteveffiye Nuriye Hanım bint-i Nuri Efendi'den mütevellid sulb-i sağîr oğlu Mehmed Şükrü ve sağîre kızı Merve'nin vakt-i rüşd ü sedâdlarına değîn tesviye-i umûrlarına kîbel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîni ehem ve elzem olmagın emânetle ma'rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechiyle umûr-ı vesâyeti ru'yet ve tesviyeye muktedir idüğü lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olan sağîrân-ı mezbûrânın pederleri işbu bâ'isü'l-vesîka Nabi Beyefendi

ibn-i Mehmed Tahir Efendi sağırân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn olundukta mûmâ-ileyh dahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeği edâ ve îfâya ta‘ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka‘a ketb u imlâ olundu tahrîran fi‘l-yevmi’s-sâlis min şehri cemâzi‘l-âhir li seneti hamsin ve ‘iştirîn ve selâsi mi’etin ve elf.

30 Temmuz 323

Ellibirinci Sahîfe

Numara 139:

Ankara Vilâyet-i Ceflesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir kurâsından Cemele Karyesi sâkinelerinden zâtı ta‘rîfü’ş-şer‘î ile marife Latife bint-i Muhsin medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘işerîf-i enverde Aşıkpaşa Mahallesi sakinlerinden Beşir Efendi bin Mustafa muvâcehesinde bi’t-tav‘ ve’r-rıza ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp zevc ve mûrisim Helvacılar Karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Zor Ali oğlu Hasan’ın emvâl-i metrûkesinden hâne bahçe bağ ve tarla vesâireyi zevcim merkûmun ‘amûcesi Hüseyin Kâhya bi-gayr-ı hakk vâzı‘u‘l-yed idüp nafaka ve mehir ve hisse-i irsiyyemle zevcim Hasan’dan sonra vefât iden sağire kızlarım Fatma ve Ayşe’den isâbet iden hissemi dahî virmekten imtinâ‘ itmekte bulunmakla merkûm Hüseyin Kâhya ile ait olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve hukûkiyye ve ceza ve mülkiye mahkemelerinde bidâyeten ve i’tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa‘aya ikâme-i şuhûda tahlîf ve istihlâfa sulh u ibrâya tebliğ ve tebellüğe kendi imzâsıyla her nev‘ istid‘â ve levâyıh tanzîm ve devâir-i ‘âidesine takdîme ‘inde‘l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine ve‘l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsiyle leh ve aleyhimde vukû‘bulmuş ve bulacak de‘âvînin küllîsini tarafımdan hâzır mûma-ileyh Beşir Efendi’yi vekâlet-i ‘âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta‘yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimeleri kemâ yenbeği edâ ve îfâya ta‘ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu tahrîran fi‘l-yevmi’t-tâsi‘ ve‘l-‘iştirîn min şehri cemâzi‘l-âhir li seneti hamsin ve ‘iştirîn ve selâsi mi’etin ve elf. 31 Temmuz 323

Numara 140:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Ahi Evran Mahallesi sâkinelerinden zâtı ta'rîfî'ş-şer'î ile marife Ayşe bint-i Hamdi medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iiyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde karındaşı Ali Efendi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Bekirkadı Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden zevc ve mûrisim Hacı Mehmed bin Halil'in emvâl-i menkûl ve gayr-ı menkûlesine kız karındaşları Ganîme ve Zeynep vâzı'atü'l-yed iderek hisse-i irsiyyemle mehir ve nafakamı virmekten imtinâ' itmekte bulduklarından mezbûretân ve bâ-vekilleriyle ait olduğu mehâkim-i şer'iiye ve hukûk ve ceza ve mülkiyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba sulh u ibrâya tahlîf ve istihlâfa tebliğ ve tebellüğe ahz u kabza ve makhbûzun bana irsâl ve îsâle kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsine tarafımdan hâzır mûma-ileyh karındaşım Ali Efendi'yi vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iiye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 31 Temmuz 323

Ellikinci Sahîfe**Numara 141:**

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Helvacılar Karyesi ahâlîsinden Şevket bin Hacı Ahmed'in firâşından hâsıl ve zevcesi müteveffiyeye Ümüş bint-i Mehmed'den mütevellide sulbiyye-i sağîre kızları Hatice ve Sâriye ve sulb-i sağîr oğlu Tahsin'in vakt-i rüşd ü sedâdlarına değîn tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîni ehem ve elzem olmagın emânetle ma'rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechile umûr-ı vesâyeti ru'yet ve tesviyeye muktedir idüğü 1 Ağustos 323 tarihli karyesi hey'et-i ihtiyâriyesi tarafından mühüren mevrûd bir kıt'a şehâdetnâme münderecâtından lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olan sağîrûn-ı mezbûrûnun babaları işbu bâ'isü'l-vesîka Şevket bin Hacı Ahmed sağîrûn-ı mezbûrûnun vakt-i rüşd ü sedâdlarına değîn tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukta

oldahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâmin min şehri recebi'l-ferd li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 4 Ağustos 323

Numara 142:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Mecidiye Kazâsı kurâsından Derefakılı Karyesi sâkinlerinden zâtı ta'rîfû's-şer'î ile mu'arrefe sâhibe-i arzuhâl Ayşe bint-i Yusuf Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre kurâsından Sarıcalar Köşker Karyesi sâkinlerinden Hacı Abdurrahman oğlu Süleyman bin Hacı Abdurrahman muvâcehesinde üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüp tarihten tahmînen ikibuçuk sene mukaddem hâzır merkûm Süleyman'a üçyüz kuruş mehr-i müeccel ve olmiktar mu'accel tesmiyeleriyle nefsimi 'akd u tezvîc idüp oldahî zevc ve kabûl iderek zevc-i dâhilim olmuşken (...) iden binüçyüzyirmiiki sene-i mâliyesinin güz mevsiminde tarihten on mâh mukaddem ay ve gününü der-hâtr idemediğim bir gün öğle vakti karyelerinde vâki' hânelerinde beni talâk-ı selâse ile tatlîk idüp kendisine mutallaka bulunmuşken şimdi müdâhale-i nikâhta bulunduğundan vâki' olan müdâhalenin men'î matlûbumdur deyû ba'de'd-dava ve'l-istintâk oldahî cevâbında hâzıra-i mezbûre Ayşe zevce-i menkûha-i medhûlün-bihâm iken tarihten bir mâh mukaddem zevcem hâzıra-i mezbûre Ayşe ile vâlidem ve karındaşım ve karındaşım zevcesinden bî-huzûr kaldığından cihetle mahkeme-i şer'iyyede ikâme ettiği (...) başka mesken-i şer'î hâne davası üzerine taraf-ı şer'den mahkeme-i şer'iyye başkâtibi Mehmed Efendi me'zûnen karyemize (...) olunup muvâfık sûrette (...) başka bir vecih mesken-i şer'î hâne tedârik ve tehiye edildiğini ra'yü'l-'ayn mu'âyene ve müşâhade ettiğini hâzır-ı şer'deki ikrârı üzerine mezbûrenin itâ'atine kıbel-i şer'den tenbîh olunmuşken sümme't-tedârik aleyhimde talâk-ı selâse ile tatlîk davasında bulunduğundan şu halde davasında tenâkuz vâki' olmakla itâ'atine tenbih olunmasını talep iderim didikte kütüb-i fıkhiyyeye bi'l-mürâca'a mezbûrenin talâk-ı selâse davasının reddiyle zevc-i merkûm Süleyman'ın karyesinde vâki' hânesine gidüp itâ'at ve hukûk-ı zevciyyete murâ'ât eylemesi lüzûmu mezbûre Ayşe'ye kıbel-i şer'den tenbîh olduğu tescil ve bi'l-iltimas Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine

i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri recebi'l-müşerref li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 5 Ağustos 323

Elliüçüncü Sahîfe

Numara 143:

'An asl (...) Vilâyet-i Celîlesi'nin (...) ahâlîsinden olup el-yevm Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî jandarma taburu kumandanı Hüseyin Hüsnü Efendi bin Yakup Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mezkûr (...) Vilayeti'nin (...) nâm mevkide kâin ma'lûmü'l-hudûd bâ-sened-i hâkânî taht-ı tasarrufumda bulunan bir kıt'a (...) mülk bağımın oraca tâlibine semen-i misliyle bey' u fûrûhta ve memuru huzûrunda mu'âmele-i ferâğîyyesinin icrâsına ve semen-i mezkûru tarafıma irsâl ve îsâle ahz u kabza ve yine bâ-sened-i hâkânî (...) (...) mahallesinde kâin ma'lûmü'l-hudûd me'a müştemilât fevkânî beş gözü şâmil bir bâb hâne ile bir mikdâr havlu zevcem Seyyibe Hanım bint-i Selim Bey tarafından müdâhale itmekte bulunduğundan vâki' olan müdâhalesinin men'iyile tahliyesi husûsunda ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûk ve mülkiye mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsine ve lede'l-hâce gıyâben muhâkeme talebine sulh u ibrâya tebliğ ve tebellüğe ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyah-i tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme mehâkimden istihsâl idecek i'lâmât ahkâmını tenfiz için ait olduğu devâire mürâca'ata hacz vaz' ve fekkine vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına yalnız aleyhimde ikrâr ve i'tirâzı mu'teber tutulmamak üzere nefsi (...) Vilâyeti'nde dava vekillerinden Nuri Efendi'yi kabûlüne mevkûfa tarafımdan vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri recebi'l-ferd li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 6 Ağustos 323

Ellidördüncü Sahîfe

Numara 144:

‘An asl Ankara Vilâyet-i Celîlesi’nin (...) ahâlîsinden olup halen Kırşehirî vergi ketbesinden Necip Efendi ibn-i Ali Efendi Kırşehirî mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp vilâyet-i müşârun-ileyh mahallâtından Ahî Hacı Murat Mahallesi ahâlîsinden iken vefât iden Bakkal Seyyid Mehmed Efendi zimmetinde bâ-i‘lâm matlûbumdan mütebâkî me‘a mesârif alacak hakkımı müteveffânın emvâl-i metrûkesine vâzı‘atü’l-yed bulunan zevcesi Necîbe bint-i Ahmed’den taleb u ahz u kabza ve makbûzu bana irsâl ve îsâle imtinâ‘ ettiği sûrette mezbûre ve bâ-vekîliyle ait olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve hukûkiyyede bidâyeten ve i‘tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa‘aya ikâme-i şuhûda tahlîf ve istihlâfa redd-i a‘zâ ve iştikâ-yı ‘ani’l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe mehâkimden istihsâl idecek i‘lâmâtı vaz‘-ı icrâya hacz vaz‘ ve fekkine kendi imzâsıyla istid‘â ve levâyih tanzim ve devâir-i ‘âidesine takdîme mümeyyiz ehl-i hibre ve hâkim nasb ve ta‘yîn ve azline vesâit-i şer‘iyye ve kânûniyyeye bi’l-mürâca‘a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine yalnız aleyhimde ikrâr ve itirazı muteber tutulmamak üzere vilâyet-i müşârun-ileyh mahallâtından (...) Mahallesi ahâlîsinden Kamanlıoğlu Tevfik Efendi ibn-i Ali Efendi’yi kabûlüne mevkuûfa tarafımdan vekâlet-i ‘âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta‘yîn eyledim didikte mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu tahrîran fi’l-yevmi’t-tâsi‘ min şehri recebi’l-ferd li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 6 Ağustos 323

Numara 145:

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî nevâhîsinden Hacıbektaş Nahiyesi kurâsından (...) Karyesi ahâlîsinden olup hâssa ikinci alayın dördüncü taburun sekizinci bölüğünün onbeşinci sıhhiye neferâtından iken bundan akdem vefât iden Kör Bekir oğlu Bekir bin Yakup’un verâseti karındaşı Nuri bin Yakup ile zevcesi Sultan bint-i Ali ve vâlidesi Ayşe bint-i Hacı Ali ve sulbiyye-i sağîre kızları Ayşe ve Fatma’ya münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhidde lede’t-tezkiye ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde

idükleri iş'âr ve ihbâr olunan karye-i mezkûr ahâlîsinden Halil oğlu Mustafa bin Halil bin Cebrail ve Ali oğlu Süleyman bin Ali bin Veli nâm kimesneler şehâdetleriyle isbat olunmâğın mûcebince mezbûrûnun verâsetlerine hükmolunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm olundu. 9 Recep 1325 / 6 Ağustos 323

Numara 146:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir kurâsından Güzler Karyesi ahâlîsinden olup hâssa ordu-yı hümayûn süvârî dördüncü alayın ikinci bölüğünün serçavuşu iken bundan akdem vefât iden (...) oğlu Galip bin Ahmed'in verâseti babası Ahmed ile zevcesi Raziye bint-i Mehmed ve sulbiyye-i sağîre kızı Fatma'ya münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhidde lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Mehmed Ağa ibn-i Nuri Efendi ve Hüseyin Efendi ibn-i Ali Efendi nâm kimesneler şehâdetleriyle isbat olunmâğın mûcebince mezbûrûnun verâsetlerine hükmolunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm olundu. 9 Recep 1325 / 6 Ağustos 323

Ellibeşinci Sahîfe

Numara 147:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir kurâsından Sıddıklı Büyükoba Karyesi ahâlîsinden olup hâssa ordu-yı hümayûn hademe neferâtından iken vefât iden (...) oğlu Osman bin Musa'nın verâseti yalnız babası Musa bin Bekir'e münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhidde lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i mezkûre ahâlîsinden Ali bin Metin bin Ali ve Emin bin Mustafa bin Emin nâm kimesneler ile isbât itmekle mûcebince eb-i merkûm Musa'nın verâsetine hükmolunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm olundu. 9 Recep 1325 / 6 Ağustos 323

Numara 148:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından (...) Karyesi ahâlîsinden (...) zâde Salih Ağa bin Hacı Ali Ağa medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Kırşehirî cezâ mahkemesinden zulm-i te'addî ve sirket ve dolandırıcılık davasından dolayı gıyâben üç sene mahkûmiyetimi hâvî aleyhime sâdır olan i'lâmı 'adem-i kbûlümnden dolayı ait olduğu mehâkimde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ve lede'l-hâce gıyâben muhâkeme talebine tebliğ ve tebellüğe redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve azline leh ve aleyhimde mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyye ve ticâret ve mülkiye mahkemelerinde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvîde vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına ve'l-hâsıl mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâyâ kabûlüne mevkûfa dava vekillerinden Kirkor Efendi veled-i İstebân'ı tarafımdan vekâlet-i umûmiyye ile vekîl-i murahas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri recebi'l-ferd li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 12 Ağustos 323

Ellialtıncı Sahîfe**Numara 149:**

'An asl Sivas Vilayet-i Celîlesi'ne tâbî' Kangal Kazası ahâlîsinden olup Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî nevâhîsinden Hacıbektaş Nahiyesi'nde medfûn Hacıbektaş Velî Hazretleri'nin dergâh-ı şerîfnde mukîm Atacı Mehmed Baba bin (...) medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp fi'l-asl medîne-i mezkûr nevâhîsinden mezkûr Hacıbektaş Nahiyesi'nde medfûn Hacıbektaş Velî Hazretleri'nin dergâh-ı şerîfnde mukîm Derviş Hüseyin bin İbrahim ibn-i (...) nâhiye-i mezkûr mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ve zîrde muharrer bir kıt'a irâe ve ibrâz eylediği vakıfnâme varakasında isimleri muharrer (...) muvâcehelerinde mezbûr Derviş Hüseyin bin İbrahim hâl-i hayatında ve kemâl-i akl-i sıhhatinde zâtına nisbet ve ait ve râci' olan kâffe-i emvâl ve eşya ve nukûd mevcûduyla sâir eşhâsta olan kezâ emvâl ve eşya ve nukûdunu dahî velî-i müşârun-ileyhin dergâh-ı şerîf-i mezkûruna bi't-tav' ve'r-rıza vakf

u habs itmegin sâlifü'z-zikr eşya ve nukûd vesâirenin mâ-haleka lehine (...) sarfa beni mütevellî nasb ve ta'yîn ettiğini (...) mûmâ-ileyhimûnla hey'et-i nâhiyenin tasdîkiyle musaddak 3 Muharrem 325 ve 3 Şubat 322 tarihli vâkîf-ı mezbûrun mührüyle mühevvir vakıfnâme varakası münderecâtından münfehim olmakla bu kere vâkîf-ı mezbûrun vukû'-ı vefâtıyla müteveffâ-yı mezbûrun dahî îfâya beni mütevellî nasb ve ta'yîn iden vâkîf-ı mezbûr Derviş Hüseyin bin İbrahim ibn-i (...) İzmir vilâyet-i celîlesinde bulunan dava vekili Behlül Efendi'nin kayını Mehmed Besim Efendi yedinde olan alacağı nukûdu mevcûdu (...) emanet olan otuz adet lira-yı osmânî ile müteveffâ-yı mezbûrun (...) maaş oniki adet lira-yı osmânî ki min-haysi'l-mecmû' kırkiki adet lira-yı osmânînin medyûn mûmâ-ileyhten ahz u kabza ve ait olduğu mehâkimde taleb ve davaya ve 'inde'l-îcâb oraca müdâhale iden olur ise ait olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukûkiyye ve mülkiye ve ticaret mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve mücâvebeye ve 'inde'l-îcâb bi'l-muhâbere tarafımdan verilecek me'zûniyet-i meşrû'alarıyla sulh u ibrâya ve âharı dahî tevkîl ve azle me'zûn olmak ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle tebliğ ve tebellüğe ve kendi imzâsının vaz'ıyla nev' istid'â ve levâiyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme hacz vaz' ve fekkine redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma ve protesto keşîde ve cevâb i'tâsına ve istihsâl ettiği evrâk-ı resmiyyeyi makâm-ı 'âidesine takdîme ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini icrâ ve îfâya ve nefsimden farkı olmamak yalnız aleyhimde ikrâr ve i'tirâzı muteber tutulmamak üzere mezkûr İzmir Vilâyet-i Celîlesi'nde mukîm mûmâ-ileyh Mehmed Besim Efendi'nin kabûlüne mevkûfa üzere tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-îşr min şehr-i recebi'l-ferd li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

15 Ağustos 323

Elliyedinci Sahîfe

Numara 150:

'An asl Sivas Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Amasya Sancağı'na muzâf Gümüştacıköy Karyesi ahâlîsinden hüviyeti Kırşehir mahallâtından Aşıkpaşa Mahallesi ahâlîsinden Niyaz Efendi bin İsmail ibn-i Abdullah ve Yenice Mahallesi ahâlîsinden Ali Efendi bin Hüseyin Efendi ibn-i Ali ta'rifleriyle mu'arref Mehmed Efendi ibn-i Hacı Ömer Efendi

ibn-i İzzet Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mezkûr Gümüşhacıköy Kazası'nın (...)çayır Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Mübâşir Emin Ağa hânesi bir taraftan Hacı Raşit Efendi bahçesi bir taraftan Kurt Murat hânesi bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd bâ-tapu taht-ı tasarrufumda olan fevkânî sekiz oda ve iki salon ve tahtında bir bâb mağaza ahır ve samanlık ve mâ-ı cârî ve tahmînen birbuçuk dönüm miktarı bahçe ve eşcâr-ı müsmire ve müştetilât-ı sâireyi hâvî bir bâb menzilde olan sülûs hisse-i şâyi'amı mahallinde zuhûr iden tâlibine bedel-i misliyle bey' u fûrûhta ve bedeli ahz u kabza ve makbûzu Samsun'da mukîm birâderim Hacı Ömer Efendi zâde Hafız Ali Efendi'ye irsâl ve îsâle ve lâzım gelen (...) tanzîm ve (...) ve takdîme ve memuru huzûrunda mu'âmele-i ferâğîyye ve takdîriyyesini îfâ ve icrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakıf olduğu umûrun küllîsini îfâya tarafımdan kabûlüne mevkûfa Gümüşhacıköy Kazası'nda mukîm Fekâhetlü Müftî Mustafa Tevfîk Efendi'yi vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'işr min şehr-i recebi'l-ferd li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 16 Ağustos 323

Numara 151:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Kızılca Karyesi ahâlîsinden olup hâssa ordu-yı hümâyûn ikinci nişancı alayının birinci süvârî alayı neferâtından iken bundan akdem vefât iden Mısırlı oğlu Halil bin Ali'nin verâseti babası Ali bin Mehmed ile zevcesi Habibe bint-i Yusuf ve sulb-i sağîr oğlu İbrahim'e münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhidde lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunan karye-i mezkûre ahâlîsinden Ali bin Musa bin Ali ve Abdurrahman bin Abdullah nâm kimesneler ile isbât itmekle mûcebince merkûmânın verâsetlerine hükmolunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âfîlerine i'lâm olundu. 23 Recep 325

Ellisekizinci Sahîfe

Numara 152:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Sıddıklı Büyükoba Karyesi ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl Mehmed bin Hacı Yusuf medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Arif Efendi ibn-i Mehmed Efendi muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp bundan akdem vefât iden babam ve mûrisimiz Hacı Yusuf bin (...) verâseti benimle vâlidem gâibe-i 'ani'l-meclis zevcesi Fatma bint-i Hamza ve karındaşlarım Hacı Hasan ve Mehmed ve kız karındaşlarım Döndü ve Fatma ve Zeynep'e münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla mûrisimiz babam müteveffâ-yı mezbûr Mehmed bin Hacı Yusuf'un hâzır mûmâ-ileyh Arif Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden dokuzyüz kuruş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber-vech-i muharrer vefât itmekle meblağ-ı mezkûrda olan hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslîmîçün hâzır mûmâ-ileyh Arif Efendi'ye tenbih olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve's-su'âl ol-dahî cevâbında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr dokuzyüz kuruş müteveffâ-yı mezbûr Hacı Yusuf zimmetinde hâlen borcu olduğunu tav'an ikrâr lâkin müdde'î Mehmed'in ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î mezbûr Mehmed'den ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta karye-i merkûmeden Râif bin Hasan ibn-i Mahmud ve Mustafa bin Hamza ibn-i Hasan nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup tarafeyn muvâcehesinde iştihâd olundukta fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Hacı Yusuf bin (...) verâseti işbu hâzır merkûm müdde'î oğlu Mehmed ile gâibe-i 'ani'l-meclis zevcesi Fatma bint-i Hamza ile diğere oğulları Hacı Hasan ve Mehmed ve sulbiyye-i kebîre kızları Döndü ve Fatma ve sağîre kızı Zeynep'e münhasıra olup bunlardan başka vârisi ve terikesine müstehak âharı yoktur olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû'asına tatbîken sirran ve 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olmakla şehâdetleri şer'an makbûle olmanın mücebince müteveffâ-yı merkûm Hacı Yusuf'un verâsetinin zevcesi Fatma bint-i Hamza sulb-i kebîr oğulları müdde'î Mehmed ve Hacı Hasan ve diğere

Mehmed ve sulbiyye-i kebîre kızları Fatma ve Döndü ve sağîre kızı Zeyneb'e inhisârına ba'de'l-hükm ve't-tenbîh tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âfîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'işrîn min şehr-i recebi'l-ferd li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 19 Ağustos 323

Ellidokuzuncu Sahîfe

Numara 153:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Sıddıklı Büyükoba Karyesi ahâlîsinden olup birinci ordu-yı hümâyûn beşinci alayın üçüncü taburun dördüncü bölük neferâtından iken bundan akdem vefât iden Osman bin Ömer'in verâseti yalnız karındaşı Hüseyin bin Ömer'e münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhidde lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunan karye-i mezkûre ahâlîsinden Mevlûd bin İsmail bin Ömer ve Arif bin Ömer bin Mustafa nâm kimesneler ile isbât itmekle mûcebince merkûmun verâsetine hükmolunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âfîlerine i'lâm olundu.

24 Recep 325 ve milâdî 20 Ağustos 323

Numara 154:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî'ne muzâf Mecidiye Kazâsı kurâsından Abdiuşağı Sağır Karyesi ahâlîsinden (...) mahallâtından ve tüccâr mu'teberâtından Tavazlızâde Hacı Mustafa Efendi ibn-i Hacı Süleyman Ağa bin Mustafa ve Sarıcalar Köşker Karyesi ahâlîsinden Hacı İbrahim Ağa mahdûmu Bekir Efendi bin Hacı İbrahim bin Ömer ta'rifleriyle mu'arref Ömer oğlu Osman bin Ömer ibn-i Abdullah Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde mezkûr Abdiuşağı Sağır Karyesi sâkinelerinden İdris kızı Hatice bint-i İdris ile ve Eldeleklî Karaoğlan Uşağı Karyesi sâkinlerinden ve 'asâkir-i şâhâne efrâdından olup me'zûnen karyesine avdet iden Halil oğlu İbrahim bin Halil bin Ali'nin bâ-hüccet-i şer'iyye vekilleri medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden ve dava vekillerinden Hacı Efendi bin Mehmed Ağa muvâcehesinde nefer-i merkûm

İbrahim hâzır olduğu halde merkûm Ömer oğlu Osman bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp vekîl mûmâ-ileyh Hacı Ahmed Efendi'nin müvekkile Hatice Hatun'u tarihten onbir sene mukaddem yüzeli kuruş mehr-i mü'accel ve ol-miktar mu'accel tesmiyeleriyle nefesine 'akd u tezvîc ol-dahî tezevvüc ve kabûl idüp altı sene bir arada mu'âmele-i zevciyet kâime iken her nasılsa beynimizde vukû'bulan 'adem-i hüsn-i mu'âşeretten dolayı (...) iden binüçyüzyonyedi sene-i mâliyesi Ağustos mâhında zevcem mezbûre Ayşe'yi talâk-ı selâse ile tatlık idüp ba'dehû bi'l-iğfâl bir sene sonra yani üçyüzonsekiz senesi Mecidiye Kazâsı mahkemesinde mezbûre Ayşe ile hâzır merkûm Halil oğlu İbrahim aleyhlerinde bi'r-rızâ fi'l-i şen'î davasında bulunarak mezbûre ile hâzır merkûm İbrahim'e gıyâben birer sene ile mahkûmiyetlerine dâir sâdir olan i'lâmı Kırşehirî cezâ mahkemesinde tenzîl olunarak on mâh cezâ ile mahkûm olunmuş ise de evvelce ikâme etmiş olduğum dava (...) esas olduğundan bundan böyle tarafımdan (...) mezbûre Ayşe ile merkûm İbrahim aleyhlerinde dava vukû'bulur ise davamda muhtal ve (...) (...) sem' u i'tibâr olunmasûn deydü hâzır mezbûr Osman'ı mûmâ-ileyh İbrahim ve mezbûrenin vekîli Hacı Ahmed Efendi vicâhen tasdik itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min şehri- recebi'l-ferd li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 21 Ağustos 323

Altmışmıncı Sahife

Numara 155:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Sıddıklı Ortaoba Karyesi sâkinlerinden Hüseyin bin Mehmed bin Hüseyin medîne-i mezkûr mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre muhâsebecisi ve beytü'l-mâl memuru izzetlü Ataullah Efendi tarafından mürsel olup zikr-i âtî davada husûmet ve redd-i cevâba re'y olunan muhâsebe-i livâ ketbesinden Asım Efendi ibn-i Hasan Ağa muvâcehesinde işbu mahkeme-i şer'iyye havlîsine ihsâr ve mu'âyene olunup şirâen malım olan onsekiz yaşar boza meyyâl beyaz tonunda erkek bir re's dokuzyüz kuruş kıymetinde devemi tarihten onüç gün mukaddem hanem civarında zâyî' olup teharri' üzere iken yâve denilerek merkez livâyâ göndermiş ve mûmâ-ileyh Asım Efendi mezkûr deveyi beytü'l-mâl için yâve olmak üzere vaz'-ı yed itmekde bulunmuş olduğundan (...) mezkûr deveyi bana teslim mûmâ-ileyh Asım Efendi'ye tenbih

olunmak matlûbumdur deyû ba‘de‘d-da‘vâ ve‘s-su‘âl oldahî cevabında mezkûr deveyi beytü‘l-mâl için bi‘l-emâne hisbe‘l-me‘mûrîye vaz‘-ı yedini ikrâr müdde‘î merkûmun mâ-‘adâ müdde‘âsını inkâr itmekle müdde‘î merkûm Hüseyin bin Mehmed‘den ber-vech-i muharrer müdde‘âsına mutâbk beyine taleb olundukta mezkûr Siddıklı Ortaoba Karyesi‘nden (...) bin Hüseyin bin Musa ve Ömer bin Bekir bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘e hâzırân olup iştihâd olunduklarında işbu mahkeme-i şer‘iyye havlîsine ihsâr olunmuş ra‘yü‘l-‘ayn mu‘âyene ve müşâhede eylediğimiz boza meyyâl beyaz tonunda onsekiz yaşar erkek bir re‘s deve müdde‘î Hüseyin bin Mehmed‘in yedinde şirâen malı olduğunu biliriz biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri bi‘l-müvâcehe ber-nehc-i şer‘î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû‘asına tatbîken evvelen bâ varaka-i mahtûme mensup oldukları zîr-i mestûreye vaz‘-ı imzâ iden mezkûr Siddıklı Ortaoba Karyesi muhtar-ı evveli Hasan oğlu Halil bin Hasan ve muhtar-ı sânisî Arif bin Mustafa bin Beşir nâm kimesnelere sirran ve ba‘dehû karye-i mezkûreden Ahmed bin Abdullah bin Emin ve İsa bin Yusuf bin Osman‘dan dahî ‘alenen lede‘t-tezkiye ‘adl ve makbûlü‘ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş‘âr olunmagın mücebinece ba‘de‘t-tahlîf mezkûr devenin müdde‘î Hüseyin bin Mehmed‘e hâlen teslimi lüzûmu vekîl mûmâ-ileyh Asım Efendi‘ye tenbih olunduğu tescîl ve bi‘l-iltimâs Kırşehrî mahkeme-i şer‘iyyesinden huzûr-ı ‘âfîlerine i‘lâm olundu tahrîran fi‘l-yevmi‘l-hâmis ve‘l-‘işrîn min şehri recebi‘l-ferd li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi‘etin ve elf. 21 Ağustos 323

Altmışbirinci Sahîfe

Numara 156:

Mecidiye Kazası kurâsından Tepecik Karyesi sâkinlerinden hüviyeti Kırşehrî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Ethem Efendi ibn-i Hacı Ahmed bin Abdullah ve İmaret Mahallesi ahâlîsinden Şeyh Mehmed Efendi ibn-i Şeyh Hasan Efendi bin Şeyh Osman Efendi ta‘rifleriyle mu‘arref sâhib-i arzuhâl Mehmed Çavuş bin Süleyman ibn-i Abdullah Kırşehrî mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘işerîf-i enverde Kırşehrî muhâsebecisi ve beytü‘l-mâl memuru İzzetlû Atullah Efendi tarafından zikr-i âtî davaya husûmet ve redd-i cevâba vekîl muhâsebe-i livâ ketebesinden Asım Efendi bin Hasan muvâcehesinde nitâcen malım olan altı yaşında boz ala tonunda bir re‘s beşyüz kuruş kıymetinde öküzümü tarihten altı gün

mukaddem zâyi' idüp taharrî üzre iken yâve olmak üzre hükümete teslim olunup vekîl mûmâ-ileyh Asım Efendi vâzı'u'l-yed itmekte bulunduğundan bi's-su'âl mezkûr öküzin bana teslîmine mûmâ-ileyh Asım Efendi'ye tenbih olmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ol-dahî cevâbında mevsûf-ı mezkûr öküze bi'l-emâne hisbe'l-me'mûriyye bi'l-vekâle vâzı'u'l-yed ider olduğunu ikrâr lâkin müdde'î merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î merkûmdan ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta Mecidiye Kazası'ndan Mehmed oğlu Hasan bin Mehmed bin Yusuf kazâ-i mezkûr kurâsından (...) Karyesi ahâlîsinden Ali bin Hüseyin bin Bekir nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka işbu mahkeme-i şer'iyye havlusuna ihzâr olunup re'yü'l-'ayn mu'âyene ve müşâhede eylediğimiz altı yaşında boz ala tonunda bir re's öküz müdde'î Mehmed Çavuş'un nitâcen malı olduğunu biliriz biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû'asına tevfiken evvelen bâ varaka-i mahtûme zîr-i mestûreye vaz'-ı imzâ iden Kırşehirî mahallâtından İmaret Mahallesi ahâlîsinden Şeyh Mehmed Efendi ibn-i Şeyh Hasan Efendi bin Hacı Osman Efendi ve Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Ethem Efendi bin Hacı Ahmed Efendi ibn-i Abdullah nâm müzekkîlerden siren ve ba'dehû Kırşehirî jandarma süvari zabtiye neferâtından Salim Ağa bin Ömer Ağa ibn-i Ali ve Yağmurlu Ali Ağa bin Abdullah bin Ahmed nâm kimesnelerden dahî 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunmagın şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmakla mücebince ba'de't-tahlîf mezkûr öküzin müdde'î merkûm Mehmed Çavuş'a hâlen teslîm lüzûmu vekîl mûmâ-ileyh Asım Efendi'ye tenbih olunduğu tescil ve bi'l-iltimas Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehri recebi'l-ferd li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 22 Ağustos 323

Numara 157:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Küçükkavak Karyesi ahâlîsinden olup hâssa süvârî mızraklı alayı neferâtından iken bundan akdem vefât iden Mustafa bin Bektaş'ın verâseti cediti Hacı Hasan bin Bektaş ile vâlidesi gâibe-i 'ani'l-meclis Elif bint-i Ömer'e münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhid-i şer'îde lede't-

tezkiye ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri iş‘âr ve ihbâr olunan Çatalarkaç Karyesi’nden Ahmed bin Abbas bin Ahmed ve Küçükkavak Karyesi’nden Bekir bin Ömer bin Bekir nâm kimesneler ile isbat itmekle mûcebince merkûmânın verâsetlerine hükmolunduğu tescîl ve bi’l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer‘iyyesinden huzûr-ı ‘âlfilerine i‘lâm olundu tahrîran fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-‘işrîn min şehri recebi’l-ferd li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 22 Ağustos 323

Altmışikinci Sahîfe

Numara 158:

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Toklugümân Karyesi ahâlîsinden olup hâssa ordu-yı hümayûn beşinci alayın süvârî neferâtından iken bundan akdem vefât iden Kamil bin Yusuf’un verâseti yalnız babası Yusuf bin Kamil’e münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhid-i şer‘îde lede’t-tezkiye ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri iş‘âr ve ihbâr olunan medîne-i mezkûre mahallâtından Bekir Kadı Mahallesi ahâlîsinden Şeyh İbrahim ibn-i Hacı İbrahim Efendi bin Abdullah ve İmaret Mahallesi ahâlîsinden Naşid bin Şeyh Murtaza bin Şeyh Osman nâm kimesneler ile isbât itmekle mûcebince eb-i merkûmun verâsetine hükmolunduğu tescîl ve bi’l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer‘iyyesinden huzûr-ı ‘âlfilerine i‘lâm olundu tahrîran fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-‘işrîn min şehri recebi’l-ferd li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 22 Ağustos 323

Numara 159:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb‘a-i devlet-i ‘aliyyenin Ermeni milletinden (...) Agop veled-i Artin medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada ma‘kûd meclis-i şer‘îşerîf-i enverde bi’t-tav‘ ve’r-rıza ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Kayaşeyhi Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb‘a-i devlet-i ‘aliyyenin Ermeni milletinden iken bundan akdem fevt olan Avadis Efendi veled-i Ohanes’in verâseti karısı ve metrûkesi Gülüfdâr bint-i Ohanes ile sulb-i kebîr oğulları Simyan ve Maksud ve sadr-ı sağîr oğlu Ohanes ve sadriyye-i kebîre kızı (...)’ye münhasıra olduğu bi’l-

ihbâr lede'ş-şer'i'l(...) zâhir ve nümâyân olduktan sonra sağır-i merkûm Ohanes'in vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna işbu cihet-i şer'iyeye nâtik olduğu üzere vasîsi bulunduğum cihetle babası müteveffâ Avadis Efendi'den mevrûs emvâl-i gayr-ı menkûlesinden olup mezkûr Kayaşeyhi Mahallesi'nde vâki bir taraftan müteveffâ Kalaycı Süleyman Usta hanesi bir taraftan (...) oğlu Ali Efendi hanesi bir taraftan Konyalıoğulları hanesi bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd fevkânî dört oda ve tahtânî dokuz oda ve bir miktar bahçeyi şâmil bir bâb menzil hane ile sevf-i sultânîde Uzun Çarşı'da vâki bir taraftan Tayyaroğlu Numan (...) dükkâmı bir taraftan Sarı Ohanes dükkâmı bir taraftan medrese bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd bir (...) dükkân müşerref harâb ve muhtâc-ı ta'mîr olup hâl-i hâzır ile istifâde mefkûd bulunduğundan ta'mîrlere de iktidarları gayr-ı müsâit olmakla beraber verese-i kibâr hisselerini bey'ideceklerinden vasîsi bulunduğum sağır Ohanes'in hisse-i şâyi'ası dahî bi'l-müzâyede bey' ve esmânıyla başka îrâd tedâriki min külli'l-vücûh sağır hakkında enfa' ve evlâ olduğundan mezkûr hâne ve dükkânın ber-vech-i muharrer fûrûhtuyla esmân-ı hâsılasından başka îrâd tedâriki ve mu'âmelât-ı lâzimesinin memuru huzûrunda ikmâli hakkında kibeli-i şer'den bana izin i'tâsı bi'l-vesâye matlûbumdur didikte hâl vasiyi mezbûrun bast u beyân eylediği minvâl-i muharrer üzere olduğu mensup oldukları mahallesi papazı (...) Efendi veled-i Agop ve muhtarı (...) veled-i Hacı Artin ihtiyâr a'zâsından (...) veled-i Karabet tarafından mühürlen 20 Ağustos 323 tarihli vürûd iden bir kit'a şehâdetnâme münderecâtını müeyyed millet-i merkûmeden (...) Efendi veled-i Karabet Arhan oğlu Hacı veled-i Nişan Ağa ihbârlarıyla sâbit olmanın mücebince mezkûr hâne ve dükkânda olan sağır-i merkûmun sâlifü'l-beyân hisse-i şâyi'asının bedel-i misliyle bi'l-müzâyede ahza bey'a ve esmân-ı hâsılasıyla başka îrâd tedârikine ve mu'âmele-i lâzimesinin **(diğer sayfa)** memuru huzûrunda îfâya vasî-yi merkûm Agop Ağa'ya kibeli-i şer'den izin verilmegin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min şehri recebi'l-ferd li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 25 Ağustos 323

Altmışüçüncü Sahife**Numara 160:**

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Taşkiran Karyesi ahâlîsinden olup hâssa ordu-yı hümâyûn sekizinci alayın ikinci taburun ikinci bölük neferâtından iken bundan akdem vefât iden Mehmed bin Yusuf'un verâseti li-ebeveyn karındaşları Ömer ve İsmail ve gâibûn 'ani'l-meclis vâlidesi Fatma bint-i Ahmed ile kız karındaşları Esmâ ve Hatun'a münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhid-i şer'ide lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunan Hacı Mirza Karyesi ahâlîsinden Ali oğlu Musa bin Ömer ve Hüseyin oğlu Mehmed bin Hüseyin nâm kimesneler ile isbât itmekle mûcebince merkûmûnun verâsetlerine hükmolunduğu tescil ve bi'l-iltimâs Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis min şehri şa'bâni'l-mu'azzam li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 29 Ağustos 323

Numara 161:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Kasım Efendi bin Ali'nin sulbiyye-i sağîre kızı Zeynep'in vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna kibel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîni ehem ve elzem olmagın emanetle ma'rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechile vesâyeti ru'yet ve tesviyeye muktedir idüğü mahallesi hey'et-i ihtiyâriyyesi tarafından mühüren vârid şehâdetnâme münderecâtıyla 'inde's-şer' zâhir ve nümâyân olan sağîre-i mezbûrenin dâîsi olup Aşıkpaşa Mahallesi ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-vesîka (...)zâde Niyazi Efendi bin İsmail sağîre-i mezbûrenin vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukta ol-dahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegın mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi'l-'işrîn min şehri şa'bâni'l-mu'azzam li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 15 Eylül 323

Altmışdördüncü Sahife

Numara 162:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Çadırılı Köşker Karyesi ahâlîsinden Yusuf Çavuş bin Hacı Haydar medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Çağırkan Karyesi ahâlîsinden Hasan Kâhya aleyhinde Kırşehirî bidâyet-i hukûk kısmında ikâme eylediğim alacak ve harman davasıyla kazâ ve kurâ ahâlîsinin zimmetlerinde olan senedli ve senedsiz defterli ve deftersiz (...) vesâir alacak davasının cümlesine leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsine ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyye ve ticâret ve mülkiye ceza mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve bunlardan dilediğini azle tebliğ ve tebellüğe ahz u kabza sulh u ibrâya ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme ve 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine hacz-i vaz' ve fekkine vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsıyla vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya kabûlüne mevkuûfa tarafımdan (...) Efendi veled-i Karabet Ağa'yı vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî 'aşar min şehri şa'bânî'l-mu'azzam li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 17 Eylül 323

Numara 163:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Ahi Evran Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Hacı Salih Efendi ibn-i Hacı Şeyh Abdullah Efendi'nin sulb-i sağîr oğlu Cemal'in vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna kibel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîni lâzım ve mühim olmanın emanetle ma'rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechile umûr-ı vesâyeti ru'yet ve tesviyeye muktedir idüğü mahallesi hey'et-i ihtiyâriyyesi tarafından mühüren vârid şehâdetnâme münderecâtıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olan mezkûr Ahi Evran Mahallesi ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-vesîka li-eb karındaşı Musa Efendi ibn-i Hacı Salih Efendi sağîr-i merkûmun vakt-i rüşd ü sedâdına değin tesviye-i umûruna kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukta oldahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve

hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis 'aşar min şehri şa'bâni'l-mu'azzam li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 17 Eylül 323

Altmışbeşinci Sahîfe

Numara 164:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Ahi Evran Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Şeyh Cemal ibn-i Şeyh Hacı Abdullah Efendi'nin sulb-i sağîr oğlu İsmail'in vakt-i rüşd ü sedâdına değîn tesviye-i umûruna kibel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîni ehem ve elzem olmagın emanetle ma'rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechile umûr-ı vesâyeti ru'yet ve tesviyeye muktedir idüğü mahallesi hey'et-i ihtiyâriyyesi tarafından mühüren vârid şehâdetnâme münderecâtıyla 'inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olan sağîr-i merkûm İsmail'in 'amûcesizâdesi işbu bâ'isü'l-vesîka mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Musa Efendi ibn-i Hacı Salih Efendi sağîr-i mezbûrun vakt-i rüşd ü sedâdına değîn tesviye-i umûruna kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukta oldahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis 'aşar min şehri şa'bâni'l-mu'azzam li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 17 Eylül 323

Numara 165:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Medrese Mahallesi ahâlîsinden berber esnafından Kadir Usta bin Hasan'ın zikr-i âtî davaya bâ-hüccet-i şer'iyye vekîli medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Ali Efendizâde Mehmed Ferid Efendi medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Ahi Evran Mahallesi ahâlîsinden Ali Efendi bin Elmas Ağa'nın kezâ zikr-i âtî davaya bâ-hüccet-i şer'iyye vekîli dava vekillerinden Kirkor Efendi veled-i İstebân muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp müvekkilim Kadir Usta medîne-i mezkûrenin Kızıllağ nâm mevkide şarken tarîk-i 'âm garben Ahmed Ağa oğlu Mehmed Çavuş cenûben Bekir

Ağa bağları şimâlen tarîk-i hâssa ile mahdûd dokuz dönüm miktarı bir kıt'a bağı üçyüzoniki sene-i rûmîsi tarihinde üçbinyediyüzelli kuruşa müddeâ-aleyh Ali Efendi'nin pederi müteveffâ Elmas Ağa'dan kemâl-i 'akl ve sıhhatinde ve ol-vakit onbeş yaşında müddeâ-aleyh Ali Efendi'nin muvâcehesinde mahzar-ı şuhûdda iştirâ ve semenini ahz ve ba'de'l-iştirâ derûnuna bir bâb menzil binâ itdürüp el-yevm mutasarraf ve sâkin iken şimdi müdde'â-aleyh Ali Efendi (...) müdahale itmekte bulunduğundan men'ini bi'l-vekâle taleb-i da'va müdde'â-aleyh vekîli dahî cevabında müdde'â-bih bağı müvekkilim Ali Efendi'nin validesi Güliş Hanım'ın mülkü olmakla vefâtıyla meclis-i şer'e ibrâz eylediğim hüccet-i şer'iyeye nâlık olduğu verâseti müvekkilim Ali Efendi'yle zevci Elmas Ağa'ya ba'dehû Elmas Ağa dahî kable'l-kısme vefâtına mebnî verâseti kezâ müvekkilimle zevcesi Refiye Hatun bint-i Osman Ağa ile mezbûre Refiye'den mütevellid sağır oğlu Mevlüd ve sağire kızı Nazife'ye intikâl etmişken müvekkilimin binüçyüzonbir senesinde Der-'aliyye'ye 'azîmetle Baytar Mektebi'ne dehâlet ettiği bir sırada müdde'î müvekkilimin pederinden iştirâ eylemiş ve müvekkilim ise Der-'aliyye'den üçyüzyirmiiki senesinde avdet idüp el-yevm yirmiüç yaşında bulunmuş olduğundan müdde'â-bih bağda 'alâ tarîki'l-münâsaha yüzaltmış sehinden yüzotuzdört sehîm hisse-i irsiyyesine vâki' olan müdâhalesinin men' olunması bi'l-vekâle iddi'â Ferid Efendi dahî bi-tekrar cevabında müdde'â-aleyh hîn-i 'akd-i bey'de (...) ve (...) olduğu gibi üçyüzdokuz sene-i rûmîsinde Der-'aliyye'den avdetinde müvekkilimin müdde'â-bih bağı (...) dâhiline mesken binası sûretiyle i'mâren tasarruf-ı müllâk ile tasarrufuna alim ve muttali' olmuş ve görmüş iken sükût ettikten başka mal pederimin idi diye (...) kezâ mahzar-ı şuhûdda ikrâr dahî eylemiş iken dört beş sene sonra müdde'â-bih bağda hisse-i irsiye talebinde bulunmuş Mecelle-i Celîle'nin binaltıyüzellidokuzuncu madde-i mantûkunca kat'iyyen mesmû' olamayacağı gibi binaltıyüzkırksekizinci maddesi mantûkunca davası sahih olmadığından men'-i mu'arazasına hükmolunmasını müdâfa'a-i beyân müdde'â-aleyh vekîli Kırkor Efendi'nin inkârına mukârin vekîl mûmâ-ileyh Ferid Efendi'den ber-vech-i muharrer müdde'âsına (**diğer sayfa**) mutâbık beyine taleb ulundukta zabt-ı cerîdesinde isimlerini kaydettirmiş olduğu şuhûddan Bağbaşı Mahallesi ahâlsinden (...) oğlu Şükrü bin Mustafa bin Koca Ömer ve Yenice Mahallesi'nden İsa oğlu Tahir bin Mehmed bin İsa nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup münferiden bi'l-muvâcehe iştihâd olduklarında 'alâ vukûfi'd-da'vâ müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet eylemeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû'asına tatbîken mensub oldukları

Yenice Mahallesi imamı Hidayet Efendi bin Hacı Abdullah bin Hidayet ve muhtar-ı evveli Ömer Ağa bin Hacı Abdullah bin Ömer ve Bağbaşı Mahallesi imamı Recep Efendi bin Muhsin bin Yakup ve muhtar-ı evveli Ömer Ağa bin Musa bin Hasan'dan evvelen bâ-varaka-i mahsûsa sirran ve ba'dehû 'alenen tezkiyeleri icrâ olunacağı sırada müdde'â-aleyh vekîli Kirkor Efendi meclis-i hükümden teğayyüb eylediğinden Mecelle-i Celîle'nin binsekizyüztotuzuncu maddesinin fıkra-i ahîresi mucbince gıyâbında Yenice Mahallesi ahâlîsinden İsmail Efendi bin Mustafa bin Ali ve Ahi Evran Mahallesi'nden Halil Ağa bin Hacı Osman bin Mustafa'dan 'alenen lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri anlaşılmaqla müdde'â-aleyh Ali Efendi'nin müdde'â-bih bağdaki vech-i şer'î müdâhaleden men'ine hükmolunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâdis min şehri şa'bâni'l-mu'azzam li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

20 Eylül 323

Altmışaltıncı Sahîfe

Numara 166:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından kavm-i gayr-ı mahsûr olan Yenice Mahallesi ahâlîsinden Hidayet Efendi bin Hacı Abdullah Efendi ve İnci Ali oğlu Ömer Ağa bin Abdullah ve Arif Ağa bin Süleyman taraflarından zikr-i âtî davaya husûmet ve redd-i cevâba bâ-huccet-i şer'iyye vekilleri medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden dava vekillerinden Kirkor Efendi veled-i İstebân medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından yine kavm-i gayr-ı mahsûr olan Hamîdiye Mahallesi ahâlîsinden Hacı Hasan Hüseyin Efendi bin Abdulkadir ve Tosun Ağa bin Osman muvâcehelerinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp müvekkillerinin sâkin oldukları mezkûr Yenice Mahallesi'nde vâki' mine'l-kadîm Çatalçeşme nâmıyla ma'rûf çeşmeye mahsûs sudan mahalle nâmına su almak üzere hâzırân mûmâ-ileyh Hacı Hasan Hüseyin Efendi ve Tosun Ağa çeşmenin su yolunu tahriple bir (...) su almak istediklerinden vâki' olan müdâhalelerinin men'ini bi'l-vekâle taleb iderim deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk onlar

dahî cevablarında mezkûr Yenice Mahallesi'nde vâki' Çatalçeşme'nin menba'ından Hacı Osman oğlu Hasan Hüseyin'in hanesine kadar mahallemiz Hamidiye Mahallesi'nde vâki' Hakkı Efendi'nin çeşmesinin su yolu taksîmî olup mezkûr çeşmenin su yolu bozulmuş olmakla câmi'-i şerîfin yanına kadar i'mâr olunarak kenarı icrâ kılınan mahallemiz Hamîdiye Mahallesi'ne müceddeden binâ ve inşâ olunan câmi'-i şerîfe ve (...) hürmet olmak üzere Hakkı Efendi'nin çeşmesinin suyundan bir (...) su terk edilmesi üzerine şu sûretle mezkûr suda bir (...) çeşmemize mahsûs suyumuz olmakla ol-sûretle müdâhale ider olduklarını müdde'iler vekîli Kirkor Efendi'nin inkârına mukârin def'-i da'vâ eylemeleriyle müdde'â-aleyh merkûmândan mine'l-kadîm Çatalçeşme'nin suyundan hisseleri olduğuna dair beyine talep olundukta (...) isbâtta izhâr-ı 'aciz ettiklerinden mezkûr Çatalçeşme'ye vâki' olan müdâhalelerinin men'i müdde'â-aleyh merkûmân Hacı Hasan Hüseyin ve Tosun Ağalara tenbih olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis-i 'aşar min şehri şa'bâni'l-mu'azzam li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 20 Eylül 323

Altmışyedinci Sahîfe

Numara 167:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir'ne tâbi' Mecîdiye Kazası kurâsından Şuayibli Karyesi ahâlîsinden hüviyeti Kırşehir mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden ve tüccar mu'teberâtından Hacı Edhem Ağa bin Haydar ve Rıza Efendi bin Hüseyin Efendi ta'rifleriyle mu'arref Monla oğlu Şeyho bin Monla Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp karyemiz ahâlîsinden Hacı Hasan oğlu Ali ile (...) zevcesi Zeyneb aleyhinde Mecîdiye Kazası mahkemesinde ikâme eylediğim cebren fi'l-i şen'î davasıyla leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvîde mehâkim-i şer'iyye ve hukûk ve ticâret ve cezâ ve mülkiye mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline tebliğ ve tebellüğe redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma 'inde'l-icâb gıyâben muhâkeme talebine ve kendi imzasıyla her nev' istid'â ve levâyah tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme ve mehâkimden istihsâl ideceği i'lâmât ve mukarrarât ahkâmını tenfîz

ve icrâya hacz vaz‘ ve fekkine vesâit-i şer‘iyye ve kânûniyyeye bi’l-mürâca’a tedâbîr-i lâzimenin îfâsıyla vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya kabûlüne mevkûfa Keskin Kazası kurâsından Beyoba Karyesi ahâlîsinden Yusuf Beyefendi bin Mevsılî Bey’i tarafımdan vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta’yîn eyledim didikte mâ vaka’a bi’t-taleb ketbolundu tahrîran fi’l-yevmi’s-sânî ve’l-‘işrîn min şehri şa‘bâni’l-mu‘azzam li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf.

20 Eylül 323

Numara 168:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Müftûzâde Said Efendi ibn-i Hacı İsmail Efendi’nin sulb-i sağır oğlu Şecâüddin ve sağîre kızı Bedriye’nin vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta’yîni ehem ve elzem olmanın emanetle ma‘rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechile umûr-ı vesâyeti ru’yet ve tesviyeye muktedir idüğü ‘inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve nümâyân olan sağîrân-ı mezbûrânın li-eb karındaşları işbu bâ‘isü’l-vesîka mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Mustafa Efendi ibn-i Said Efendi sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer‘den vasî nasb ve ta’yîn olundukta oldahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabul ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka’a bi’t-taleb ketbolundu tahrîran fi’l-yevmi’t-tâsi’-i ‘aşar min şehri ramazâni’l-mübârek li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf.

Altmışsekizinci Sahîfe

Numara 169:

Tahakkuk-ı ‘özü’ şer‘iyyeye mebnî husûs-ı âti’l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr ve istimâ’içün savb-ı şer‘-i enverde me’zûnen irsâl olunan mahkeme-i şer‘iyye başkâtibi Mehmed Efendi ibn-i Mehmed Ağa Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehrî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi’nde vâki‘ müteveffâ Hacı Ali Mülazım Ağa hânesinde müste’ciren ikâmet itmekte bulunan Polis Mehmed Efendi menziline varup ‘akd-i meclis-i şer‘i’âlî ettikte meclis-i ma’kûd ve mezkûrda zâtı medîne-i mezkûre mahallâtından Yenice Mahallesi ahâlîsinden Veli Ağa bin Ali bin Abdullah ve

Polis Efendi bin Hasan ta'rifleriyle mu'arref (...) Hanım bint-i Ali Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp (...) Kırşehir (...) (...) Der'aliyyeli zevce-i mutallakası bulunduğum Bekir Sıdkı Efendi ve (...) (...) şahs-ı âhar zimmetlerinde senedli ve senedsiz matlûbâtımı da'vâ ve mûmâ-ileyh ile âharı tarafından leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve
(Bundan sonraki kısım anlaşılır bir şekilde okunamamıştır.)

Altmışdokuzuncu Sahîfe

Numara 170:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Medrese Mahallesi ahâlîsinden muhâcir Ali Ağa bin Hakkı ibn-i Ali ve kız karındaşı Maviye bint-i Hakkı ibn-i Ali medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mahallemiz ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Hancı Murad Ağa bin Hacı Samidüddin'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Maviye bint-i Hakkı ile sulbiyye-i kebîre kızları Münevvere ve Meryem ve sağîre kızı Secaye'ye münhasıra iken kable'l-kısme mezbûre Münevvere dahî vefât idüp verâseti zevci Abdullah bin Ali ile sağîr oğlu Mehmed ve sağîre kızları Nazife ve Zeliha ile vâlidesi mezbûre Maviye'ye münhasıra olup sağîrûn-ı mezbûrûnun vakt-i rüşd ü sedâdlarına değîn tesviye-i umûrlarına işbu hüccet-i şer'iyye nâtik olduğu üzere vasîleri bulunduğumuz cihetle babaları müteveffâ-yı mezbûr Murad Ağa bin Hacı Samidüddin'den mevrûs emvâl-i gayr-i menkûlesinden olup mezkûr Medrese Mahallesi'nde vâki' bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd fevkânî ve tahtânî dokuz göz odayı şâmil bir bâb hâne ve bir mikdâr havlu müşerref ve muhtâc-ı ta'mîr olup hâl-i hâzırî ile istifâde mefkûd bulunduğundan ve ta'mîrine de iktidarları gayr-i müsâit olmakla beraber verese-i kibâr hisse-i irsiyyelerini bey' ideceklerinden vasîleri bulunduğumuz sağîrûn-ı mezbûrûn nafakaya eşed ihtiyaçla muhtâc bulduklarından hisse-i şâyi'aları dahî bunlar meyânında bi'l-müzâyede bey' ve mu'âmele-i lâzimesinin me'mûru huzûrunda ikmâli hakkında kîbel-i şer'den bize izin i'tâsı bi'l-vesâye matlûbumuzdur didiklerinde hâl vasî-yi mezbûr Ali ve Maviye Hatun'un bast u beyân eyledikleri minvâl-i muharrer üzere ol-dahî mezkûr Medrese Mahallesi hey'et-i ihtiyâriyyesi tarafından mühüren vârid olan bir kıt'a şehâdetnâme münderecâtını müeyyid mahalle-i mezkûre imamı Ataullah Efendi ibn-i Hafız Ömer Efendi ve muhtâr-

ı evveli Ömer Efendi bin Ali nâm kimesneler ‘alâ tarîki’ş-şehâde ihbarlarıyla sâbit olmagın mücebince mezkûr hânedede sâlifü’l-beyân sağırûn-ı mezbûrûnun hisse-i irsiyyelerinin bedel-i misliyle bi’l-müzâyede bey’a esmân-ı hâsılasını nafaka ve kisvebahâlarına sarfolunmak ve mu‘âmele-i lâzimenin me’mûru huzûrunda icrâya vasîleri mezbûr Ali Ağa ile mezbûre Maviye Hatun’a kibel-i şer‘den izin verilmegin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketbolundu tahrîran fi’l-yevmi’l-vâhid‘-i ‘işrîn min şehri ramazâni’l-mübârek li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 16 Tişrîn-i evvel 323

Yetmişinci Sahîfe

Numara 171:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden Hacı İsmail Efendizâde Mustafa Efendi ibn-i Said Efendi bin Hacı İsmail medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsus odada ma‘kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp bundan akdem vefât iden pederim ve mûrisim Said Efendi ibn-i Hacı İsmail Efendi’nin verâseti benimle vâlidem Zeyneb Hanım bint-i Ömer Efendi ve sulb-i sağır oğlu Şecaüddin ve kebîre kızları Ayşe Hatice ve (...) ve sağıre kızı Bedriye’ye münhasıra olup sağırân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değın tesviye-i umûrlarına işbu hüccet-i şer‘iyye nâtik olduğı üzere vasîleri bulunduğum cihetle mûrisimiz babamız müteveffâ-yı mezbûr Said Efendi ibn-i Hacı İsmail Efendi’nin mevrus emvâl-i gayr-i menkûlesinden olup Sûk-ı Sultâniyye’de Çardak Kahve civârında bir taraftan Hacı Ahmed hanı bir taraftan tarîk-i ‘âm bir taraftan Çardak Kahve bir taraftan Hacı Ahmed Efendi dükkânıyla mahdûd (...) dükkân dörtte üçü müşerref harâb ve muhtâc-ı ta‘mîr olup hâl-i hâzırı ile istifâde mefkûd bulunduğundan ve ta‘mîrine de iktidarları gayr-i müsâit olmakla beraber verese-i kibâr hisselerini bey’ ideceklerinden vasîleri bulunduğum sağırân-ı mezbûrânın hisse-i şâyi‘aları dahî verese-i kibâr hisseleri meyânında bi’l-müzâyede bey’ ve esmânıyla başka îrâd tedârîki ve mu‘âmele-i lâzimesinin me’mûru huzûrunda ikmâli hakkında kibel-i şer‘den bana izin i’tâsı bi’l-vesâye matlûbumdur didikte hâl vasî-yi mezbûr Mustafa Efendi’nin bast u beyân eylediğı minvâl-i muharrer üzere olduğı mezkûr Kuşdilli Mahallesi hey’et-i ihtiyâriyyesi tarafından 13 Tişrîn-i evvel 323 tarihli mühüren vârid olan bir kıt’a şehâdetnâme münderecâtını müeyyid mahalle-i mezkûre imamı Hacı Osman Nuri Efendi bin Hacı ve muhtâr-ı sânisî Mustafa Ağa bin Ali ve ihtiyâr a‘zâsından Hacı

Bekir Ağa bin Abdullah nâm kimesneler ‘alâ tarîki’ş-şehâde ihbarlarıyla sâbit olmagın mûcebince mezkûr dükkânda sâlifü’l-beyân saġîrân-ı mezbûrânın hisse-i irsiyyelerinin bedel-i misliyle bi’l-müzâyede bey‘ ve esmân-ı hâsılasıyla başka îrâd tedârîki ve mu‘âmele-i lâzimesinin me’mûru huzûrunda icrâya vasî-yi mezbûr Mustafa Efendi’ye kibel-i şer‘den izin verilmegin mâ hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketbolundu tahrîran fi’l-yevmi’s-sâlis-i ‘iştirîn min şehri ramazâni’l-mübârek li seneti hamsin ve ‘iştirîn ve selâsi mi’etin ve elf. 17 Tiştirîn-i evvel 323

Numara 172:

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Yörücek Karyesi ahâlîsinden olup nizâmiye altmışsekizinci alayın üçüncü taburun ikinci bölüğünün onikinci hisbe neferâtından iken bundan akdem vefât iden Osman oġlu Mehmed bin Mehmed’in verâseti pederi Mehmed bin Osman’la vâlidesi Kezban bint-i Mustafa’ya münhasıra olduġu mahzar-ı hasm-ı câhidde lede’t-tezkiye ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş‘âr olunan medîne-i mezkûre mahallâtından Yenice Mahallesi ahâlîsinden Abdurrahman Ağa bin Mehmed ve Medrese Mahallesi’nden Köse oġlu Abdurrahman Ağa bin Abdurrahman nâm kimesneler ile isbât itmekle mûcebince merkûmânın verâsetlerine hükmolunduġu tescil ve bi’l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer‘iyyesinden huzûr-ı ‘âlîlerine i‘lâm olundu tahrîran fi’l-yevmi’r-râbi‘ min şehri şevvâli’l-mükerrrem li seneti hamsin ve ‘iştirîn ve selâsi mi’etin ve elf.

29 Tiştirîn-i evvel 323

Yetmişbirinci Sahîfe

Numara 173:

Elhamdülillâhillezî e‘azze ‘ibâdihî bi-sarfi emvâlihîm ile’l-hayrâti ve e‘ânehüm ‘ale’l-iktisâbi ez‘âfi’l-mehâmid ve’s-salâtü ve’s-selâmü ‘alâ hâtim-i rusulihî Muhammedin hayru’l-beriyât ve ‘alâ âlihî ve eshâbihî ilâ yevmin yestezillü’l-mer’u tahte’s-sadakâti emmâ ba’d işbu vakfiye-i şer‘iyyenin tahrîr ve inşâ ve testîr ve imlâsına bâdî ve bâ’is olduġu tahakkuk-ı ‘özü-i şer‘iyyeye mebnî husûs-ı âti’l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr

ve istimâ' için savb-ı şer'î'l-enverden me'zûnen bi'l-hükm irsâl olunan mahkeme-i şer'iyeye başkâtibi Mehmed Efendi bin Mehmed Ankara Vilâyet-i Celilesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Kayabaşı Mahallesi'nde vâki' medîne-i mezkûre jandarma yüzbaşısı Hacı Süleyman Ağa'nın sâkin olduğu menziline varup 'akd-i meclis-i şer'î'âlî ittikte meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zâtı ta'rîfü'ş-şer'î ile mu'arref ve mu'arrefeler mahalle-i mezkûrede sâkin ve sâkineler sâhibu'l-hayrât ve râğibu'l-hasenât bâ'isü'l-kitâbi'l-müstetâb mûmâ-ileyh Yüzbaşı Hacı Süleyman Ağa bin Hacı Hasan bin Hacı Mehmed ve zevcesi Asiye Hanım ve kız karındaşları Nesibe ve Vâhide bintân-ı Osman meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zikr-i âfî vakfa li-eclî't-tescîl mütevellî nasb ve ta'yîn eyledikleri mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Korkor oğlu Hasan Efendi bin Ali Ağa muvâcehesinde mûmâ-ileyh Hacı Süleyman Ağa ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp atyeb mâlımdan ifrâz eylediğim medîne-i mezkûre çarşısında bedestân civârında bir taraftan Nalbant Hacı Mehmed dükkânı bir taraftan Yüncü Kara oğlu Mustafa dükkânı bir taraftan bedestân bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd üçbin kuruş kıymetinde (...) dükkânımı hisbeten lillâhi'l-ferdi's-samed vakf-ı sahîh-i müebbed ile vakf u haps idüp yine meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mûmâ-ileyh Hacı Süleyman Ağa zevcesi Asiye Hanım ve kız karındaşları mezbûre Nesibe ve Vâhide bintân-ı Osman'dan her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp atyeb mâlımızdan ifrâz eylediğimiz medîne-i mezkûre çarşısında iki taraftan Semerci oğlu Karabet dükkânları bir taraftan Mahsar oğlu Hacı Recep dükkânı bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd dokuzyüz kuruş kıymetinde (...) dükkânda olan hisse-i şâyi'amızı hisbeten lillâhi'l-ferdi's-samed vakf-ı sahîh-i müebbed ile vakf u haps idüp şöyle şart eyledi ki 'alâ vech-i helâl bâ-yed-i mütevellî rehn-i kavî veyâ kefil-i mel'î ile zuhûr eyleyecek müste'cirîne îcâr olunup hâsıl olan îcârdan murûr-ı eyyâm ile harâb ve muhtâc-ı ta'mîr olup bir kere mûmâ-ileyh Hacı Süleyman Ağa tarafından müceddeden ta'mîr ve inşâ olunan Kayabaşı Mahallesi'nde vâki' Âşık Himmetoğlu Câmi'-i Şerîfi'nde ikiyüz kuruş imam olan zâta ve yüz kuruş da müezzin olana mütebâkîsi câmi'-i şerîfin ta'mîr ve termîmine sarfoluna yine meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mûmâ-ileyh Hacı Süleyman Ağa ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp ve biz lâbis-i libâs-ı hayât oldukça vakf-ı mezkûrun tevliyeti bana ve hanımdan sonra tevliyeti mezkûreye ve erşed zukûr evlâdım evlâdımın evlâd-ı evlâd-ı evlâdı batnen ba'de batnin mutasarrıf olalar ve me'âzallah-i te'âlâ ba'de'l-inkırâz tevliyet-i mezkûre mahallemiz ahâlîsinden mevsûku'l-kelim olanları ma'rifetiyle ve hâkim-i şer'in izin ve icâzetiyle bir mütevellî ola ve bi-emrillah-i te'âlâ murûr-ı eyyâm ile icrâ-yı şerâit-i mezkûre mu'tezira

olur ise icâr-ı mezkûr mutlaka fukarâ-i müslimîne sarfoluna deyû şart ve kuyûd bedeli fâriğan ‘ani’ş-şevâğil mütevellî merkûma def‘ u teslîm eylediğimizde ol-dahî ber-vech-i muharrer teslîm vesâir mütevellîleri tasarruf ve kabûl eyledi didiklerinde ğıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î vâkıf-ı mezbûr ve mezbûreler butlân-ı vakf-ı nukûda ve zımnında olan kuyûd ve şurûta ve sonra da kabûl-i ‘adem-i lüzûmunu tesbit idüp dükkâneyn-i mezkûreyi istirdâda tâlib ve mütevellî mezbûr dahî sıhhat ve lüzûmuna zâhib olan eimme-i dîn kavilleriyle mukâbele ve dükkâneyn-i mezkûreyi redd ü teslîmden imtinâ‘ ile meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda şer‘işerîf garrâ-yı bedr-i münîrde müterâfi‘ân ve her biri münîfâsınca fasl ve hisseme (**diğer sayfa**) tâlibân olduklarından ‘âlimen bi’l-hilâf beyne’l-eimme-i’l-eslâf kıbel-i şer‘den dahî ba‘de’t-teemmül tarafeynin edillesine nazaran muhtl-ı hayr olmadıkça hazer olup cânib-i vakfı tercih ile vakf-ı mezbûrun evvelen zımnına ve ba‘dehû lüzûmuna hükm-i sahîh-i şer‘î ve kazây-ı sarîh-i mer‘î olmanın ol-vecihle vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım ve min ba‘d nakzı ve ibtâli mümteni‘u’l-ihimâl oldu deyû kâtib mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve me‘an meb‘ûs-i meclis-i şer‘e gelüp ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr itmegin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb u imlâ olundu cerâ zâlik tahrîran fi’l-yevmi’s-sâdis-i ‘işrîn min şehri ramazâni’l-mübârek li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 19 Tişrîn-i evvel 323

Yetmişikinci Sahife

Numara 174:

Der-devletmekîne ‘arz-ı dâ‘î-yi kemîneleridir ki

Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı Mülûkâne’ye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde merkez livâ olan medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kayabaşı Mahallesi’nde vâki‘ Aşık Himmetoğlu Caâmi‘-i Şerîfi dimekle ‘arîf câmi‘-i şerîfin yevmi (...) akçe vazîfe ile hitâbet cihetine bâ-berât-ı şerîf-i ‘âlîşân mutasarrıf olan mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Abdullah Efendi bin Mehmed bilâ-veled vefât idüp yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mu‘attıla kalmış ve bu gibi cihet-i mahlûlenin lede’l-imtihân ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân olanın tercihi nizâm ve usûl iktizâsından bulunmuş olmakla tahrîr-i nüfus-ı cerîdde medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi’nin ikiyüzellibeşinci hânesinde mukayyed ve yine ikiyüzsekseneydi tevellüdlü olarak otuzaltı yaşında olduğu ve kur‘a bakâyâ ve asker firârîsi olmadığı mahallî nüfus memurluğundan mu‘tî künye pusulasıyla Kırşehirî birinci redîf taburu zâbitânı

tarafından mevrûd mazbata meallerinden müstebân olan işbu bâ'isu'l-arz Korkor oğlu Hasan Efendi bin Ali dâ'ileri medîne-i mezkûre meclisinde ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde evkâf müdürü Recep Fevzi Efendi ibn-i Abdullah Efendi hâzır olduğu halde lede'l-ımtihân tecvîden ve kırâaten cihet-i mezkûreye ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân olduğundan cihet-i mezkûrenin müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Abdullah Efendi'nin mahlûlünden vazîfe-i ma'rûza ile usûle tavsîfen mûmâ-ileyh Hasan Efendi dâ'ileri uhdesine tevcîh ve yedine müceddeden bir kıt'a berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsıyla bi'l-iltimâs huzûr-ı meyâmenşûr-ı 'âlîlerine 'arz u i'lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i veliyyu'l-emrindir tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'işrîn min şehri ramazânî'l-mübârek li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

29 Tışrîn-i evvel 323

Yetmişüçüncü Sahîfe

Numara 175:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Hamîdiye Mahallesi ahâlîsinden olup (...) Mekteb-i Cerîd-i Şâhânesi talebesinden me'zûnen memleketine avdet iden Abdulvâhid Efendi ibn-i Kenan Efendi medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp müteveffâ pederim ve mûrisim Kenan Efendi ibn-i Andullah Efendi'den yalnız bana mevrûs ve müntekil vilâyet-i müşârun-ileyhâ dâhilinde merkez livâ olan (...) Yozgat'a ma'lûmü'l-hudûd ve'l-cîrân bâ-sened-i hâkânî mutasarıf olduğu menzil hâne değirmen dutluk bahçesi tarla çayırılık ve bağı tâlibine mahallinde semen-i misliyle müşterisine bey' ve teslîme ve müşterisi uhdesinde (...) (...) sened-i hâkânî i'tâ ve takrîr ve mu'âmele-i ferâğiyyesinin ikmâl ve icrâsını kabza semen ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve şâyet taraf-ı âhardan müdâhale idenler olur ise ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba istid'â ve levâyih (...) olan lâzimenin tanzîm ve kendi imzâsının vaz'ıyla 'âid-i tasdîk-i dâireye takdîme ve oraca mezkûreye tebliğ ve tebellüğe ikâme-i şuhûda redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma ve 'inde'l-icâb şahs-ı sâlis ve i'tirâz (...) sıfatlarıyla dâhil-i muhâkeme olmak üzere istid'â takdîmiyle muhâkeme ve murâfa'aya ve mehâkimden sudûr idecek i'lâmât ahkâmını tenfîze ve lede'l-hâce merraten-uhrâ tevkîl ve 'azle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr

mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâyâ medîne-i Kırşehrî mahallâtından Hamîdiye Mahallesi ahâlîsinden dâim Kara Ömer oğlu Rıfkı Efendi ibn-i Osman Ağa'yı kabûlüne mevkûfa tarafımdan vekâlet-i 'âmme-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu. 4 Şevval 325

Numara 176:

Tahakkuk-ı 'özü-i şer'ıyyeye binâ'en husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr ve istimâ için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan mahkeme-i şer'ıyye başkâtibi Mehmed Efendi ibn-i Mehmed Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî acentesi (...) veled-i Leftar Taşçıoğlu medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi'nde müste'ciren sâkin olduğu menziline varup 'akd-i meclis-i şer'i'âlî ettikte meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mûmâ-ileyh acente (...) veled-i Leftar ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Der'aliyye'de Beyoğlu'nda Rumeli Hanı'nda mukîm iken bundan akdem vefât iden li-ebeveyn karındaşım (...) Taşçıoğlu'nun Der'aliyye'de (...) Bankası'nda olan beş aded (...) ve beş aded (...) tahvîlâtının oraca fûrûhtuna ve semen-i mezkûrun nısfını benim nâmıma (...) Bankası'nın esas defterine bi'l-kayd makbûzunun bana irsâline ve semen-i mezkûrun nısfını kız karındaşım Der'aliyye'de Beyoğlu'nda Rumeli Hanı'nda mukîme (...) Taşçıkızı'na i'tâ olunmasını takip itmek üzere kız karındaşım mezbûre (...) kabûlüne mevkûfa tarafımdan vekâlet-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim dediğini kâtib mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve me'an meb'ûs-ı imnâ-i şer'le meclis-i şer'e gelüp 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmegin mâ-vaka'a ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî 'aşar min şehri şevvâli'l-mükerrem li seneti hamsin ve 'iştirin ve selâsi mi'etin ve elf. 5 Tişrîn-i sâni 323

Yetmişdördüncü Sahîfe

Numara 177:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Müderris Karyesi ahâlîsinden Ali Ağa ve Ahmed Ağa ibnân Hacı Halil Ağa ile Mehmed bin Mehmed ve Yusuf bin Mustafa ve Mehmed bin Ömer nâmûn kimesneler medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'ıyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden

Hacı İsmail Efendi bin Hacı Ali Efendi'nin Kırşehir hukûk mahkemesinde aleyhimize ikâme eylediği alacak ve emlak ve îcâr davasından dolayı merkûm ve bâ-vekîliyle ait olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukûk ve ticâret ve cezâ ve mülkiye mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya sened-i hâkânî i'tâsına ikâme-i şuhûd ve istimâ'a tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe sulh u ibrâya ve lede'l-hâce gıyâben muhâkeme talebine ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline hacz ü vaz' ve fekkine mehâkimden istihsâl idecek i'lâmât ahkâmını tenfîz ve icrâsına ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme mesârif-i muhâkeme talebine ve meblağ-ı mezkûrun ahz u kabzına vesâit-i şer'iyeye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin icrâ ve îfâsına yalnız aleyhimize ikrâr ve i'tirazları mu'teber tutulmamak üzere kabûlüne mevkûfa Kırşehir'nin Kayaşeyhi Mahallesi'nden Hacı Ahmed Efendizâde Akif Efendi ile Keskin Kazası'nın Kenanbey Karyesi'nden Yusuf Beyefendi bin Mevsîlî Beyefendi'yi münferiden ve mücteme'an tarafımdan vekâleti umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledik didikleri işbu mahalle zabt u tescîl olundu. 12 Şevval 325

Numara 178:

Tahakkuk-ı 'özü-i şer'iyeye mebnî husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr ve istimâ' için savb-ı şer'-i enverde me'zûnen irsâl olunan mahkeme-i şer'iyeye başkâtibi Mehmed Efendi ibn-i Mehmed Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehir kus-râsından Karaboğaz Karyesi'nde vâki' Hacı Osman Ağa'nın odasına varup 'akd-i meclis-i şer'i'âlî ettikte meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda şahsı karye-i mezkûre ahâlîsinden Ali Efendi bin Hacı Bilal ve Ahmed Ağa bin Mustafa ta'rifleriyle mu'arref Havva bint-i Monla Mustafa ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Avanos Kazası kurâsından Kalaycık Karyesi ahâlîsinden iken vefât iden babam ve mûrisim Monla Mustafa (...) (...) gâibe-i 'ani'l-meclis kız karındaşım Refiye'ye müntekil mezkûr Kalaycık Karyesi'nde vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-cîrân iki kıt'a onsekiz dönüm tarla ve bir dönüm çayırık ve (...) değirmeninde yüzeli dirhem hissem ile hâne arsasını karye-i mezkûr ahâlîsinden amûcem (...) (...) zabt idüp virmekten imtinâ' itmekte bulunduğundan hisse-i irsiyyemin ait olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukûkiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme talebine ve dava ikâme-i şuhûd ve istimâ'

tahlîf ve istihlâfa tebliğ ve tebellüğe redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma mehâkimden istihsâl idecek i'lâmât ahkâmını tenfîz ve icrâsını talebe ve lede'l-hâce gıyâben muhâkeme talebine tarla ve çayırılık ve değirmen ve hâne-i arsanın îcârına kız karındaşım mezbûre Refiye nâmına mu'âmele-i ferâğîyyesinin icrâsına ve vukû'bulan mesârifin taleb u davasına sulh u ibrâya hacz-i vaz' ve fekkine vesâit-i şer'îyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına kabûlüne mevkûfa mezkûr Kalaycık Karyesi'nden Monla Turan Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte kâtib mûmâ-ileyh zımında ketb u tahrîr ve me'an meb'ûs-ı imnâ-ı şer'le meclis-i şer'e gelüp 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmegin mâ-vaka'a bi't-taleb ketbolundu. 15 Şevval 325 / 8 Tişrîn-i sâni 323

Yetmişbeşinci Sahife

Numara 179:

Der-devletmekîne 'arz-ı dâ'î-yi kemîneleridir

Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı Mülûkâne'ye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde merkez livâ olan medîne-i Kırşehrî kazâsının Günyüzü Nahiyesi'nde vâki' Ahi Mesud Bahçecik Zaviyesi zâviyedârlık cihetine bâ-berât-ı 'âlîşân mutasarrıflar olan mezkûr Kırşehrî mahallâtından (...) Mahallesi ahâlîsinden İsmail Şakir ibn-i Mehmed Said ile Yusuf Arif ibn-i Abdurrahman'ın vukû'-ı vefâtlarına binâen hizmet-i lâzimleri mu'attıla kalmış ve mezbûrândan Yusuf Arif bilâ-veled vefât etmiş (...) (...) İsmail Şakir'in Mehmed Said nâmında bir nefer sulb-i kebîr evlâdı kalmış olup lede't-tahakkuk vakf-ı mezkûrda mevcûd ve sicil-i mahkemede mukayyed vakfiyesi bulunmuş vakf-ı mezkûrun cihâz ve hizmâtı mine'l-kadîm evlâd-ı zükûra tevcîhi müte'âmil ve meşrût idüğü tetkîkât-ı vâzı'a ile berât-ı şerîf-i 'âlîşân meâlinden münfehim ve zâviye-i mezkûr el-yevm mevcûd ve ma'mûr olup te'âmül ve cihet-i âtîde it'âm-ı ta'âm ve bu sûretle şart-ı vâkıfın icrâsına ihtimâm olunmagan (...) bulunduğundan ve muhâsebe-i lâzimesi binüçyüzyedi senesi nihâyetine değin şer'îşerîf ve evkâf malları ma'rifetleriyle ru'yet olduğu (...) muhâsebe koçanı mefâdından müstebân olduğundan (...) te'âmül ve şurûtunu vecihle mezkûr zâviyedârlık cihetinin ibn-i kebîr mezbûr Said Efendi uhdesine tevcîhine ve yedine berât-ı 'âlîşân ihsân buyrulması husûsuna dâir binüçyüzdokuz sene-i hicrîsi zilhicce-i şerîfinin beşinci günü tarihiyle müverrih ve sicilde mukayyed evrak

i'lâm-ı şer'î takdîm olunduğu kuyûdât-ı şer'îyye tetkîkâtından anlaşılıştır (...) berât-ı şerîf-i 'âlîşânı (...) itmeksizin mûmâ-ileyh Said Efendi dahî sulb-i kebîr oğlu Mustafa ve sağîr oğlu İsmail Şecaüddin Efendilere terkle binüçyüzyirmibir senesinde vukû'-ı vefâtına binâen zâviyedârlık ciheti mahlûl ve hizmet-i lâzimesi mu'attıla kalup sağîr-i mezbûr İsmail Şecaüddin Efendi'nin kesb-i iktidârına kadar tarafına bi'n-niyâbe îfâ-yı hizmeti karındaşı mûmâ-ileyh Mustafa Efendi (...) olmanın mûcebince sağîr-i mezbûr Şecâüddin Efendi'nin (...) 'l-bülûğ bi'n-nefs edâ-yı hizmeti kesb-i iktidârına değin ehliyeti tebeyyün iden karındaşı Mustafa Efendi bi'l-ihâle ve bi'n-niyâbe edâ-yı hizmet itmek üzre sâlifü'l-(...) zâviyedârlık cihetinin babaları müteveffâ-yı mezbûr Said Efendi mahlûlesinde vazîfe-i mersûmesiyle ber-mûceb-i te'âmül ve meşrûtiyyet sulb-i kebîr oğlu mezbûr Mustafa ve sağîr oğlu İsmail Şecaüddin Efendiler uhdesine seviyen ve (...) tevcihiyle yedlerine bir kıt'a berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve 'inâyet buyrulmak niyâzıyla bi'l-iltimâs huzûr-ı meyâmenşûr-ı 'âlîlerine 'arz u i'lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir. 23 Şevval 325 / 15 Tışrîn-i sâni 323

Yetmişaltıncı Sahîfe

Numara 180:

Ankara Vilâyet-i Ceflesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden (...) Artin Ağa veled-i Karabet medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre kurâsından Çağırkan Karyesi ahâlîsinden Derviş oğlu Halil Kâhya zimmetinde olan matlûbâtımla sancak ve kazâ ve kurâ ahâlîleri zimmetlerinde olan senedli ve senedsiz defterli ve deftersiz matlûbâtın (...) sûret-i muhâlefette bulunanlar aleyhlerinde ait olduğu mehâkim-i şer'îyye ve hukûk ve ticâret ve mülkiye ve cezâ mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve murâfa'a ikâme-i şuhûda tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve azline tebliğ ve tebellüğe sulh u ibrâya ve lede'l-hâce gıyâben muhâkeme talebine meblağ-ı mezkûrun ahz u kabzına ve kendi imzasıyla her nev' istid'â ve levâyah tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme mesârif-i muhâkeme talebine hacz-i vaz' ve fekkine vesâit-i şer'îyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbir-i lâzimenin îfâsına ve'l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini kabûlüne

mevkûfa Keskin Kazası kurâsından Kenanbey Karyesi ahâlîsinden Muslihiddin Beyzâde Yusuf Beyefendi'yi tarafımdan vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl-i murahas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 22 Şevval 325

Numara 181:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Keskin Kazası mahallâtından Zîr Mahallesi ahâlîsinden (...) oğlu Mustafa Ağa bin Mustafa Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Keskin Kazası'nın Arap Karyesi sâkinlerinden Dede oğlu Mustafa ve zevcesi Vahide ve kızı Emine aleyhlerinde mahkeme-i cezâiyyede karındaşım Halim Çavuş'u katl eylediklerinden dolayı ikâme eylediğim davada merkûmûn ve bâ-vekilleri ait olduğu mehâkimde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve murâfa'a ikâme-i şuhûd ve tahlîfe redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma mehâkimden sâdır olan i'lâmâtı tebliğ ve tebellüğe ve lede'l-hâce gıyâben muhâkeme talebine mümeyyiz ehl-i hibre nasb ve ta'yîn ve azline 'arzuhâl takdîmiyle şahs-ı sâlis sıfatıyla dâhil-i muhâkemeye mesârif-i muhâkeme ve (...) davasına ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâiyih tanzîm ve devâir-i âidesine takdîme sulh u ibrâya vesâit-i şer'iyeye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına ve'l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfaya kabûlüne mevkûfa Keskin Kazası kurâsından Kenanbey Karyesi ahâlîsinden Muslihiddin Beyzâde Yusuf Beyefendi'yi tarafımdan vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl-i murahas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu. 23 Şevval 325

Numara 182:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Sıdıklı Büyükoba Karyesi ahâlîsinden Peyami oğlu İbrahim bin Mehmed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde dava vekillerinden Kirkor Efendi veled-i İstebân Ağa muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre kurâsından Çadırlı Köşker Karyesi ahâlîsinden Yusuf Çavuş zimmetinde olan altmış lira alacak davasıyla leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak

de'âvînin küllîsini ait olduğu mehâkimde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa ve lede'l-hâce gıyâben muhâkeme talebine redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe sulh u ibrâya ahz u kabza hacz-i vaz' ve fekkine vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına ve'l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Kırkor Efendi'yi vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl-i murahhas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte ol-dahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâyı ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

24 Şevval 325

Yetmişyedinci Sahîfe

Numara 183:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Mecîdiye Kazası kurâsından Şuayipli Karyesi sâkinlerinden hüviyeti Kırşehrî tüccârâtından Haydar Efendi ibn-i Hacı Edhem Ağa ve İsa oğlu Hacı Bekir Ağa bin İsa ta'rifleriyle mu'arref (...) bin Hasan Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Kırşehrî mahallâtından Kayabaşı Mahallesi ahâlîsinden vükelâ-yı de'âvîden Akif Efendi ibn-i Hacı Ahmed Efendi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp karyemiz ahâlîsinden Monla oğlu Şeyho'nun aleyhimde ikâme eylediği (...) (...) maddesinden dolayı sancak ve Mecîdiye Kazası mehâkim-i şer'iyye ve cezâiyyede merkûm ve bâ-vekîliyle bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsamaya leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvîde müdde'î ve müdde'â-aleyh muta'arrız ve muta'arrız-ı aleyh sıfatlarıyla murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve tahlîfe ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih ve protesto keşîde ve takdîmine tebliğ vetebellüğe redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma hacz-i vaz' ve fekkine mesârif-i muhâkeme talebine ehl-i hibre ve mümeyyiz nasb ve tebdîline vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına ve'l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Akif Efendi'yi vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl-i murahhas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte ol-dahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâyı ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-

yevmi's-sânî ve'l-'iştirîn min şehri şevvâli'l-mükerrem li seneti hamsin ve 'iştirîn ve selâsi mi'etin ve elf. 17 Tışrîn-i sâni 323

Numara 184:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Lacin oğlu Lion veled-i Agop medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde dava vekillerinden Lion Efendi veled-i Hâci Serkez muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Mucur Nahiyesi mahallâtından Solaklı Mahallesi ahâlîsinden Ömer Mülazım oğlu Hüseyin Ağa aleyhinde Kırşehirî mahkeme-i hukûk kısmında ikâme eylediğim alacak davasıyla leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvîde ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyye ve ticâret ve mülkiye ve cezâiyyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya muta'arrız ve muta'arrız-ı aleyh müste'nif ve müste'nif-i aleyh sıfatıyla dâhil-i muhâkemeye ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe hacz-i vaz' ve fekkine ve kendi imzâsıyla istid'â ve levâyih ve protesto keşîde ve cevâb i'tâsına sulh u ibrâya ahz u kabza ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve tebdîline mehâkimden sudûr idecek i'lâmât ahkâmını tenfîz-i icrâya ve te'hîrine vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâ ve icrâsına mesârif-i muhâkeme zarar ve ziyân davasına ve'l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Lion Efendi'yi vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte ol-dahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâyı ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'iştirîn min şehri şevvâli'l-mükerrem li seneti hamsin ve 'iştirîn ve selâsi mi'etin ve elf. 18 Tışrîn-i sâni 323

Yetmişsekizinci Sahîfe

Numara 185:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Medrese Mahallesi ahâlîsinden Baktırzâde Ziya ve Âlim ve Hacı Ali ve Tahsin Efendiler ibnûn Hacı

Mehmed bin Hacı Ali Ağa'dan her biri medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp müteveffâ babamız ve mûrisimiz Hacı Mehmed Ağa'dan mevrûs ve kendi nefsimize ait kasaba kazâ ve kurâ ma'lûmü'l-esâmî ahâlifleri zimmetlerinde olan senedli ve senedsiz defterli ve deftersiz matlûbâtımızın edâsında sûret-i muhâlefette bulunanlar aleyhlerinde leh ve aleyhimize vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvîde ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûk ve ticâret ve cezâ ve mülkiyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve tebdîline redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma mehâkimden sudûr idecek i'lâmâtı vaz'-ı icrâya hacz-i vaz' ve fekkine protesto keşîde ve cevâb i'tâsına ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme me'zûniyyet-i meşrû'a dâiresinde sulh u ibrâya tebliğ ve tebellüğe ahz u kabza mesârif-i muhâkeme zarar ve ziyân davasına 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin icrâsına yalnız aleyhimizde ikrâr ve i'tirâzı mu'teber tutulmamak ve'l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini son dereceye kadar îfâya me'zûn olmak üzere kabûlüne mevku'fa dava vekillerinden Kirkor Efendi veled-i İstebân Ağa'yı tarafımızdan vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl-i murahhas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l- 'işrîn min şehri şevvâli'l-mükerrem li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

18 Tişrîn-i sâni 323

Numara 186:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Kazancı oğlu Hâci Agop veled-i Hâci Nakos medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde Aşıkpaşa Mahallesi'nden İsmail bin İbrahim muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüpbundan akdem fevt olan babam ve mûrisimiz Hâci Nakos Ağa'nın verâseti benimle gâibân-ı 'ani'l-meclis karındaşlarım Hâci Kirkor ve Karabet ve gâibetân-ı 'ani'l-meclis vâlidem (...) ile kız karındaşlarım Hâci Mârî ve (...) münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla mûrisimiz babamız müteveffâ Hâci Nakos veled-i Karabet'in hâzır mezbûr

İsmail Ağa zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden seksen kuruş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber-vech-i muharrer fevt olmakla meblağ-ı mezkûrda olan hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslimîçün hâzır mezbûr İsmail Ağa'ya kibel-i şer'den tenbih olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ol-dahî cevâbında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr seksen kuruş müteveffâ-yı mezbûr Hâci Nakos Ağa'ya zimmetinde borcu olduğunu ikrâr lâkin müdde'î merkûmun ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î merkûmdan ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta millet-i merkûmeden (...) Agop veled-i Hâci Artin ve Mercekçioğlu Hâci Petrus veled-i Ohanes li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup münferiden iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Hâci Nakos Ağa veled-i Karabet'in verâseti işbu müdde'î oğlu Hâci Agop ile gâibân 'ani'l-meclis diğer oğulları Hâci Kirkor ve Karabet ve gâibetân-ı 'ani'l-meclis zevcesi (...) ve sadriyye-i kebîre kızları Hâci Mârî ve (...) münhasıra olup bunlardan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdetdahîderiz deyû edâ-yı şehâdet itmeleriyle (**diğer sayfa**) şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevdû'asına tatbîken evvelen bâ-varaka-i mahtûme mensup oldukları zîr-i mestûreye vaz'-ı imzâ iden muhtâr-ı evveli (...) veled-i Artin ve ihtiyar a'zâsından Merdin oğlu Hâci Sazak veled-i Hâci (...) nâm kimesnelerden sirran ve ba'dehû merkûmânla millet-i merkûmeden Kasap oğlu Hâci (...) ve (...) oğlu Hâci Artin nâm kimesnelerden dahî 'alenen lede't-tezkiye makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunmagın mücebince merkûmânın verâsetlerine ba'de'l-hükm ve't-tenbih verese-i merkûmândan Hâci Agop veled-i Hâci Nakos meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp müteveffâ babam Hâci Nakos Ağa'dan mevrûs kasaba kaza ve kurâ ma'lûmü'l-esâmî ahâlîleri zimmetlerinde olan senedli ve senedsiz defterli ve deftersiz matlûbâtımın edâsında sûret-i muhâlefette bulunanlar aleyhlerinde leh ve aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvîde ait olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukûk ve ticaret ve mülkiye ve cezâda bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hükkâma tebliğ ve tebellüğe ahz u kabza sulh u ibrâya hacz-i vaz' ve fekkine kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyah tanzîm ve devâir-i âidesine takdîme ehl-i hibre ve mümeyyiz nasb ve tebdîline mesârif-i muhâkeme zarar u ziyân davasına mehâkimden sudûr iden i'lâmâtı vaz'-ı icrâyâ 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine ve'l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini kabullerine mekûfa

münferiden ve nüceteme‘an tarafımdan Yusuf Beyefendi bin Muslihiddin Bey ile Kosti Efendi veled-i Lâzâr Efendi‘yi vekâlet-i ‘âmmе-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta‘yîn eyledim didikte mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu tahrîran fi‘l-yevmi‘r-râbi‘ ve‘l-‘işrîn min şehri şevvâli‘l-mükerrem li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi‘etin ve elf. 19 Tişrîn-i sâni 323

Yetmişdokuzuncu Sahîfe

Numara 187:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi‘nde müste‘ciren sâkin bulunan medîne-i mezkûre (...) Mektebi mu‘allime-i (...) Hediye Şevket Hanımefendi ibnet-i Ali Efendi‘nin bâ-huccet-i şer‘iyye vekîli medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden ve vükelâ-yı de‘âvîden Akif Efendi ibn-i Hacı Ahmed Efendi medîne-i mezkûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsus odada ma‘kûd meclis-i şer‘imizde ve vâcibü‘(...) takrîr-i kelâm idüp müvekkilem Hediye Şevket Hanımefendi‘nin zevci Kırşehirî birinci redîf taburu kâtib-i sâbıkı Avni Efendi‘nin firâşından hâsıl ve müvekkilemden mütevellid dört yaşında hâlen hacr u terbiyesinde bulunan sulb-i sağır oğlu Kemal ile müvekkilem zevcesi Hediye Şevket Hanım‘ı bilâ-nafaka ve kiske bırakıp (...) Madeni Kasabası‘nda ikâmet itmekte bulunduğundan müvekkilem ile sağır-i mezbûr oğlu Kemal nafaka ve kiske bahâya eşed ihtiyaçla muhtaç bulduklarından zevc-i mûmâ-ileyh Avni Efendi üzerine kibel-i şer‘den kadr-i kifâye nafaka farz ve takdîr buyrulması bi‘l-vekâle matlûbumdur didikte vekîl mûmâ-ileyh Akif Efendi‘nin takrîr-i meşrû‘u vâki‘a mutâbık ve zikr-i âtî meblağ-ı kadr-i ma‘rûf idüğü zeyl-i huccette muharreru‘l-esâmî (...) sahîhatü‘l-kelimât tarafından mühüren vârid ve mahfûz bulunan şehâdetnâme ihbârlarıyla lede‘ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve mütehakkık olmagın zevce-i mezbûre ile sağır-i mezbûr Kemal‘in nafaka ve kiske bahâ ve süknâları için zevc-i mûmâ-ileyh Avni Efendi üzerine işbu târîh-i huccetten i‘tibâren beher-yevm üçer kuruştan beher-mâh yüzseksen kuruş nafaka ve kiske bahâ farz ve takdîr olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru harc u sarfa ve lede‘l-hâce istidâneye ve ‘inde‘z-zafer zevc-i mûmâ-ileyh Avni Efendi üzerine rucû‘a mezbûre Hediye Şevket Hanım‘a kibel-i şer‘den izin verilmegin mâ-hüve‘l-vâki‘ bi‘t-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi‘l-yevmi‘l-hâmîs-i ‘aşar min şehri şevvâli‘l-mükerrem li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi‘etin ve elf.

21 Tişrîn-i sâni 323

Şuhûdu'l-hâl

Kayaşeyhi Mahallesi imamı Ali Efendi

Muhtâr-ı evveli Hacı Mustafa Efendi

Muhtâr-ı sânisî Ali Efendi

ve gayruhum

Sekseninci Sahîfe

Numara 188:

Der-devletmekîne 'arz-ı dâ'î-yi kemîneleridir

Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı Mülûkâneye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde (...) livâ olan medîne-i Kırşehrî mahallâtından Aşıkpaşa Mahallesi'nde vâki' Aşıkpaşa-yı Velî kuddise sirruhu'l-celî Hazretleri'nin vakfından yevmi bir akçe vazîfe-i mu'ayyene ile zâviyedârlık cihetinin rubu' hissesine bâ-berât-ı şerîf-i 'âlîşân mutasarıf olan Derviş oğlu Şeyh Ahmed bin Şeyh İbrahim bundan akdem vefât idüp beri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mu'attıla kalmış ve müteveffâ-yı mezbûr Şeyh Ahmed'in Şeyh Ramazan nâmında bir nefer sağır evlâdı mevcûd olup vakf-ı mezkûrun cihât ve hizmet-i evlâda meşrût olduğu te'âmül-i kadîm olup (...) cihât ashâbından vefât idenlerin cihet-i mahlûlelerinin meşrûtunu (...) evlâdına tevcîhi husûsu nizâmı iktizâsından idüğü mahfûz nizâmname meâlinden müstebân lede't-tahakkuk vakf-ı mezkûrun mütevellîsi yedinde mevcûd ve sicil-i mahkemede mukayyed vakfiyesi (...) cihât ve hizmet-i mezkûrda mine'l-kadîm evlâdına meşrût olarak müte'âmil idüğü yedinde bulunan berât-ı şerîf-i 'âlîşân meâlinden münfehim ve müstebân ve zâviye-i mezkûr ise el-yevm mevcûd ve ma'mûr olup âyende ve revendeye it'âm-ı ta'âm ve te'âmül-i kadîm vecihle şart-ı vâkıfın icrâsına ihtimâm olundukta idüğü derkâr ve muhâsebe-i lâzimesinin binüçyüzyirmiiki senesi nihâyetine değin ma'rifet-i şer'îşerîf ve evkâf memurluğu ma'rifetleriyle ru'yet olunduğu mütevellîsi yedinde bulunan muhâsebe koçanı mefâdından müstebân olup işbu bâ'isü'l-'arz ibn-i sağır-i mezbûr Ramazan (...) vâkıftan cihet-i mezkûre hissedârlığının meşrûtun-leh ve müstehak bulunduğu ve cerîde-i nüfûsta mahalle-i merkûmenin doksanüçüncü hânesinde mukayyed olup

binüçyüzonbeş tarihiyle mütevellid el-yevm sekiz yaşında olduğu medîne-i mezkûre nüfûs memurluğu tarafından mevrûd künye pusulası meâlinden münfehim ve müstebân olmakla zikrolunan zâviye cihetinin rub‘ hissedârlığının babası müteveffâ-yı mezbûr Şeyh Ahmed mahlûlünden ber-mûceb-i şart vâkif ve te‘âmül-i kadîm ve şurût-ı mukaddere nizâmiyesine tevfi ken mûmâ-ileyh Ramazan uhdesine tevcîhiyle yedine bir kıt‘a berât-ı şerîf-i ‘âlîşân sadaka ve ihsan buyrulması ricâsına bi’l-iltimâs pâye-i saltanat-ı a‘lâya arz u i‘lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir tahrîran fi’l-yevmi’s-sâbi‘ ve’l-‘işrîn min şehri şevvâli’l-mükerrerem li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf. 22 Tişrîn-i sâni 323

Seksenbirinci Sahîfe

Numara 189:

Der-devletmekîne ‘arz-ı dâ‘î-yi kemîneleridir

Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı Mülûkâneye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehirî kasabasında vâki‘ Ahî Evran-ı Velî kudde sîrruhu’l-celî Hazretleri zâviyesi vakfının nisftan rub‘ hisse tevliyet ve zâviyedârlık ve nezâret cihetlerine bâ-berât-ı şerîf-i ‘âlîşân mutasarrıfı olan evlâd-ı vâkıftan Şeyh Abdullah Efendi’den inhilâl iden sâlifü’z-zikr nisftan rub‘ hisse tevliyet ve zâviyedârlık ve nezâret cihetleri ber-mûceb-i ta‘lîmât-ı seniyye üzerlerine tevcîhi ve yedlerine berât-ı şerîf-i ‘âlîşân sadaka ve inâyet buyrulması husûsuna dâir binüçyüzonbeş sene-i hicriyyesi cemâzi’l-âhîrinin beşinci günü tarihiyle müverrih ve sicilde mukayyed olan i‘lâm-ı şer‘î takdîm olduğu kuyûdât-ı şer‘iyye tetkîkâtından anlaşılmıştır binâenaleyh berât-ı şerîf-i ‘âlîşân (...) itmeksizin mûmâ-ileyh Şeyh Salih sulb-i kebîr oğlu Şeyh Musa ve sağîr oğlu Cemal’i ve Şeyh Cemal dahî sağîr oğlu İsmail’i terkle binüçyüzyirmiiki senesinde yekdiğerini müteâkib vukû‘-ı vefâtlarına binâen ba‘dehû sağîr-i mezbûr İsmail dahî binüçyüzyirmiüç senesinde vefât idüp ciheteyn-i mezkûreteyni mahlûl ve hizmet-i lâzimeleri mu‘attıla kalmış ve müteveffâ-yı mezbûr Şeyh Salih Efendi’nin sulb-i kebîr oğlu Şeyh Musa ve sağîr oğlu Cemal mevcûd olup lede’t-tahakkuk müteveffâ-yı evvel Şeyh Abdullah Efendi’nin nâmına olan berât-ı şerîf-i ‘âlîşân zâyi‘ olmuş ise de vakf-ı mezkûrun vakfiyesi elde mevcûd cihât ve hizmet-i mine’l-kadîm evlâd-ı zukûra tevcîhi müte‘âmil ve meşrût idüğü tetkîkât-ı vâkıa ile kuyûdât-ı şer‘iyyeden münfehim ve zâviye-i mezkûre el-yevm mevcûd ve ma‘mûr olup

te‘âmül-i vecihle âyende ve revendeye it‘âm-ı ta‘âm ve bu sûretle şart-ı vâkıfın icrâsına ihtimâm olunmakta olduğu zâhir bulunduğundan ve muhâsebe-i lâzimesi binüçyüzyirmiiki senesi nihâyetine değin şer‘işerîf ve evkâf memuru marifetleriyle ru‘yet olunduğu muhâsebe koçanı mefâdından müstebân olduğundan bahisle te‘âmül ve meşrûtunu vecihle babaları ve ‘amûceleri müteveffâ-yı mûmâ-ileyhâdan inhilâl iden ciheteyn-i mezkûreteyn sağır-i mezbûr Cemal’in kesb-i iktidârına kadar tarafından bi’n-niyâbe îfâ-yı hizmete karındaşı mûmâ-ileyh Şeyh Musa Efendi müteahhid olmanın mûcebince sağır-i mezbûr Cemal ba‘de’l-bülûğ bi’n-nefs edâ-yı hizmete kesb-i iktidârına değin ehliyeti tebeyyün iden karındaşı mûmâ-ileyh Şeyh Musa Efendi bi’l-isâle ve bi’n-niyâbe edâ-yı hizmet itmek üzere sâlifü’l-‘arz ciheteyn-i mezkûreteynin babaları ve ‘amûceleri müteveffâ-yı mûmâ-ileyhâ Şeyh Salih ve Şeyh Cemal Efendiler mahlûlünden vazîfe-i mersûmeleriyle ber-mûceb-i te‘âmül ve meşrûtuna ibn-i kebîr Musa ve sağır Cemal Efendiler ibnetân-ı Şeyh Salih uhdelerine seviyen ve müstereken tevcihle yedlerine bir kıt‘a berât-ı şerîf-i ‘âlîşân sadaka ve inâyet buyrulmak niyâzıyla bi’l-iltimâs huzûr-ı meyâmenşûr-ı ‘âlfilerine arz u i‘lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir tahrîran fi’l-yevmi’l-hâmis min şehri zi’l-ka‘deti’ş-şerîf li seneti hamsin ve ‘iştirîn ve selâsi mi’etin ve elf. 27 Tışrîn-i sâni 323

Seksenikinci Sahîfe

Numara 190:

Tahakkuk-ı ‘özü-i şer‘iyyeye binâ’en husûs-ı âti’l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr ve istimâ‘ için savb-ı şer‘-i enverden me’zûnen irsâl olunan mahkeme-i şer‘iyye başkâtibi Mehmed Efendi bin Mehmed Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi sâkinlerinden İsa oğlu Hacı Bekir Ağa’nın mahalle-i mezkûrede vâki’ menziline varup ‘akd-i meclis-i şer‘i‘âlî ittikte meclis-i ma’kûd-ı mezkûrda Mecîdiye Kazası kurâsından Şuayıpli Karyesi sâkinelerinden zâtı ta‘rîfû’ş-şer‘î ile mu‘arrefe Ayşe bint-i Ömer nâm hatun meclis-i ma’kûdda Kırşehirî mahallâtından Kayabaşı Mahallesi ahâlîsinden Akif Efendi ibn-i Hacı Ahmed Efendi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Şuayıpli Karyesi sâkinlerinden zevcim Monla oğlu Şeyho beni bi’n-nihâye karye-i mezkûreden Hasan oğlu Aliko aleyhinde Mecidiye Kazası mahkemesinde ikâme ettirmiş olduğu cebren firâr maddesinden dolayı bana o yolda bir ifâde verdirmiş ise de hâlbuki (...) cebre mübtenî olmayup merkûm

Aliko ile bi'r-rızâ firâr ettiğimden dolayı zevcim merkûm Şeyho beni tatlık idüp hukûk-ı zevciyyete müte'allık mehir ve nafaka (...) davasından alacak hakkımı merkûm Şeyho ve bâ-vekîliyle ait olduğu sancak ve kaza mehâkim-i şer'iyeye ve hukûkiyye ve cezâ ve mülkiye mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa sulh u ibrâya redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma mehâkimden istihsâl olacak i'lâmât ve mukadderât ahkâmını tebliğ ve tebellüğe hacz-i vaz' ve fekkine mesârif-i muhâkeme talebine 'inde'l-îcâb muhâkeme talebine ahz u kbza vesâit-i şer'iyeye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Akif Efendi'yi vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte oldahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizam eylediğini kâtib mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve me'an meb'ûs-ı imnâ-ı şer'le meclis-i şer'e gelüp 'alâ vukû'-i inhâ ve takrîr itmegin mâ-vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri zi'l-ka'deti'ş-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 27 Tişrîn-i sâni 323

Numara 191:

Ma'rûz-ı dâ'ileridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Kurugöl Karyesi ahâlîsinden olup hâssa (...) topçu ikinci alayın ikinci taburunun üçüncü bölüğü (...) onbaşılarından iken bundan akdem vefât iden Mehmed Bey oğlu Yakup bin Mehmed'in verâseti babası Hacı Mehmed bin Yakup ile vâlidesi Ayşe bint-i Abdullah ve zevce-i mezkûresi Meryem bint-i Hacı İsmail ve sulb-i sağîr oğulları Abdurrahman ve İbrahim Yakup ve Hacı İsmail ve sağîre kızı Elife'ye münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhidde lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunan karye-i mezkûreden Hacı İsmail oğlu Osman bin Hacı İsmail ve Acem oğlu İbrahim bin Mehmed nâm kimesneler ile isbat itmegin mücebince merkûmûnun verâsetlerine hükmolunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âflilerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri zi'l-ka'deti'ş-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

Seksenüçüncü Sahîfe

Numara 192:

Der-devletmekîne ‘arz-ı dâ‘î-yi kemîneleridir ki

Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı Mülûkâneye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehrî’ne muzâf Cerîd Aşireti kurâsından Takazlı me‘a Hacılar Karyesi’nde vâki‘ câmi‘-i şerîfin ber-vech-i hasbî hitâbet cihetine bâ-berât-ı şerîf-i ‘âlîşân mutasarrıf olan Çürüklü Karyesi ahâlîsinden Hacı Ömer oğlu Mustafa Efendi bin Mehmed bundan akdem dört nefer kebîr bir nefer sağır oğlunu terkiderek vefât itmekle yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mu‘attıla kalmış ve vukû‘bulan mürâca‘at üzerine kibel-i şer‘den me‘zûnen irsâl olunan mahkeme-i şer‘iyye kâtibi Mehmed Efendi bin Mehmed medîne-i mezkûre kurâsından (...) Karyesi’nde vâki‘ Bekir Kâhya’nın odasına varup ‘akd-i meclis-i şer‘i‘âlî ittikde meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda ibnûn-ı merkûmûndan Ömer ve Ali ve Mehmed ve Hasan cihet-i mezkûreyi îfâya nâ-ehil ve bi’r-rızâ kifâye ittiklerinden kâtib-i mûmâ-ileyh zabt itmiş olduğu ifâdeleriyle Takazlı Karyesi imam ve hey’et-i ihtiyâriyyesi taraflarından mevrûd intihâbnâme münderecâtından müstebân ve sağır-i merkûm Hacı’nın kesb-i iktidârına deġin bi’n-niyâbe îfâ-yı hizmet itmeġe tahrîr-i nüfûs-ı cerîdde (...) Karyesi’nin birinci hânesinin dördüncü numarasında binikiyüzdoksanaltı tevellüdlü olarak yirmiyedi yaşında mukayyed olduğu kur‘a ve redîf ve asker firârîsi olmadığı mahallî nüfus memurluġundan mu‘tî künye pusulasıyla Kırşehrî ikinci redîf taburu zâbıtâmı tarafından mevrûd mazbata me‘âlinden müstebân ve Takazlı Karyesi imam ve hey’et-i ihtiyâriyyesi tarafından (...) bulunan işbu bâ‘isü’l-‘arz (...) Karyesi ahâlîsinden Battal oğlu Veli Efendi bin Hacı Haydar dâ‘îleri medîne-i mezbûr (...) ma‘kûd meclis-i şer‘işerîf-i enverde hâlen medîne-i mezkûre evkâf müdîri Recep Fevzi Efendi ibn-i Ali Efendi hâzır olduğu halde lede’l-ımtihân tecvîden ve kırâeten hitâbet-i mezkûreye ehliyet ve istihkâkı ‘inde’ş-şer‘ zâhir ve nümâyân cihet-i mezkûrenin pederi müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Mustafa Efendi mahlûlünden usûlüne tevfiken sağır-i merkûm Hacı’nın kesb-i iktidârına deġin bi’n-niyâbe îfâ-yı hizmet itmek üzere mûmâ-ileyh Veli Efendi dâ‘îleri uhdesine tevcih ve yedine bir kıt‘a berât-ı şerîf-i ‘âlîşân sadaka ve inâyet buyrulması husûsu bi’l-iltimâs huzûr-ı meyâmensûr-ı ‘âlîlerine arz u i‘lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir tahrîran fi’l-yevmi’l-‘âşir min şehri zi’l-ka‘deti’ş-şerîf li seneti hamsin ve ‘iştirin ve selâsi mi’etin ve elf.

Seksendördüncü Sahîfe

Numara 193:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî nevâhîsinden Hacıbektaş Nahiye ve kurâ ahâlîsinden hüviyetleri medîne-i mezkûre mahallâtından Yenice Mahallesi ahâlîsinden (...) oğlu Hacı Mehmed Ağa bin İsmail bin Ömer ve Çifçi Ömer oğlu Şeyh Mehmed bin İsmail bin Ömer ta'rifleriyle mu'arref (...) nâhiye ahâlîsinden Mehmed oğlu Ahmed Çavuş bin Mehmed ve (...) Karyesi'nden üç köylü İbrahim bin Mehmed ve Halil oğlu Veli Usta bin Halil ve (...) Karyesi'nden Hüseyin bin Haydar ve Hüseyin bin Hüseyin ve Ahmed bin İbrahim ve Karanlı Abdullah bin (...) ve Karanlı oğlu Mustafa bin Ali nâmûn kimesnelerden her biri Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde da'vâ vekillerinden Kirkor Efendi veled-i İstebân Ağa muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden Mustafa Efendizâde Edhem Efendi'nin aleyhimizde Kırşehirî mahkeme-i hukûk kısmında ikâme etmiş olduğu (...) davasıyla leh ve aleyhimizde vukû'bulmuş ve ba'demâ bulacak bi'l-cümle de'âvîde ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyye ve ticâret ve ceza ve mülkiye mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma sulh u ibrâya ahz u kabza ve mesârif-i muhâkeme zarar ve ziyân da'vâsına mehâkimden sudûr iden karar ve i'lâmât ahkâmını tenfîze ve kendi imzâsıyla istid'â ve levâyıh-ı tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme hacz-i vaz' ve fekkine takib-i icrâya vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin icrâsına ve'l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsine tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Kirkor Efendi'yi vekâlet-i 'âmme-i mutlaka ile vekîl nasb ve ta'yîn eyledik dediklerinde ol-dahî ber-vech-i muharrer vekâleti kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeği edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri zi'l-ka'deti's-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'tetin ve elf. 4 Kânûn-ı evvel 323

Numara 194:

Konya Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde (...) Kazâsı mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Rum milletinden hüviyeti Kırşehir mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve millet-i merkûmeden (...) veled-i (...) veled-i Yasef ta'rifleriyle mu'arref olan Kalyus veled-i Dimitri Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde Kırşehir mahallâtından Kuşdilli Mahallesi'nde mütemekkin da'vâ vekillerinden Kostî Efendi veled-i Lâzer muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Hacıbektaş Nâhiyesi kurâsından (...) Karyesi sâkinlerinden Hacı Mehmed oğlu Seyyid aleyhine ikâme eylediğim zahîre davasıyla leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvîde ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûk ve ticâret ve ceza ve mülkiye mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih-ı tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme sulh u ibrâya redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe me'zûniyyet-i meşrû'a dâiresinde sulh u ibrâya mehâkimden ve mecâlisten sudûr iden karar ve i'lâmât ahkâmını tenfîz hacz-i vaz' ve fekkine vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâya mesârif-i muhâkeme zarar ve ziyân da'vâsıyla ahz u kabza ve'l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini nefsimden farkı olmamak üzere tarafımdan hâzır merkûm Kostî Efendi'yi vekâlet-i umûmiyye ile vekîl-i murahhas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte ol-dahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî 'aşar min şehri zi'l-ka'deti'ş-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 16 Kânûn-ı evvel 323

Seksenbeşinci Sahîfe**Numara 195:**

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir kazâsından Mecîdiye Kazâsı kurâsından hüviyetleri Kırşehir mahallâtından Yenice Mahallesi ahâlîsinden Kalaycı Hasan oğlu Ömer bin Mehmed bin Hasan ve Dinekbağ Mahallesi'nden Tahir bin Mehmed bin Tahir ta'rifleriyle mu'arref Zir Karyesi'nden Arif bin Halil ve Kızılca Karyesi'nden Veli bin Hacı Süleyman medîne-i Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesine

mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde Keskin Kazası kurâsından Kenanbey Karyesi ahâlisinden Muslihiddin Beyzâde Yusuf Beyefendi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Mecîdiye Kazası mahkemesinde tuz sirkati maddesinden dolayı aleyhimizde vicâhen altmış mâh müddetle mahkûmiyetimize hükm sâdır olmuş ise de adem-i kabûlümüzden dolayı Kırşehir bidâyet-i cezâ mahkeme-i 'aliyyesinde istînâf-ı dava itmeleri üzerine sancak ve kazâ mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve murâfa'aya mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyye ve cezâ ve mülkiye mahkemelerinde ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa ehl-i hibre ve mümeyyiz hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih-ı tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe mehâkimden sudûr iden karar ve i'lâmât ahkâmını tenfîze 'inde'l-icâb gıyâben muhâkeme talebine vesâit-i şer'iyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbir-i lâzimenin îfâsına ve'l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh Yusuf Beyefendi'yi vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i shîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde ol-dahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi's-sânî 'aşar min şehri zi'l-ka'deti's-şerîf li seneti hamsin ve 'iştirîn ve selâsi mi'etin ve elf.

16 Kânûn-ı evvel 323

Numara 196:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir kurâsından Ceceli Karyesi sâkinelerinden sâhibe-i 'arz u hâl zâtı ta'rîfî's-şer'î ile mu'arrefe olan Zekiye Hatun bint-i Mehmed medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'imizde karye-i mezkûre sâkinlerinden Mehmed bin Hasan muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târîh-i i'lâmdan üç sene mukaddem nefsimi hâzır-ı merkûm Mehmed'e üçyüz kuruş mehr-i mü'eccel ve ol-mikdâr mehr-i mu'accel tesmiyeleriyle mahzar-ı şuhûdda tezvîc ve tenkîh ol-dahî tezvîc ve tenkihi kabûl idüp ol-vecihle zevc-i medhûlüm olmuşken her nasıl ise beynimizde vukû'bulan 'adem-i hüsn-i mu'âşeretten dolayı (...) iden binüçyüzirmiüç senesi şa'bân-ı şerîf mâhında karyemizde vâki harman yerinde Pazarertesı günü mahzar-ı şuhûdda zevcim hâzır-ı mezbûr Mehmed beni üç

talak ile tatlık idüp bu sûretle mutallaka bulunmamla vâki' olan müdâhalesinin men'î matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ zevc-i merkûm Mehmed dahî cevâbında müdde'iyeye-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer müdde'âsını külliyyen inkâr itmekle müdde'iyeye-i mezbûre Zekiye Hatun'dan ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta zabt-ı cerîdesinde isimlerini kaydettirmiş olduğu şuhûddan dâ'î-yi mezbûreyi 'ârifân Kayabaşı Mahallesi ahâlîsinden Hayrat oğlu Şakir Ağa bin Mehmed bin Mehmed ve Örcün (**diğer sayfa**) Karyesi ahâlîsinden Topal Ali oğlu Halil bin Ali bin Yusuf nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup tarafeyn muvâcehesinde iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka işbu hâzıra-i mezbûre Zekiye Hatun'u zevci müdde'î aleyh Mehmed Ceceli Karyesi'nde vâki harman yerinde (...) iden binüçyüzyirmüç senesi şa'bân-ı şerîf mâhında Pazarertesi günü bizim huzûrumuzda mezbûre hâzıra olduğu halde üç talak ile tatlık eyledi bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdetdahî iderüz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevdû'asına tatbîken evvelen bâ-varaka-i mestûre zîr-i mestûreye vaz'-ı imzâ iden Kayabaşı Mahallesi imamı Mehmed Efendi bin Mehmed ve muhtâr-ı evveli Hacı Asım Efendi bin Abdullah ve Örcün Karyesi muhtâr-ı evveli Hidayet Ağa bin Yusuf ve ihtiyar azasından Hasan Çavuş bin Ömer nâm-ı müzekkîlerden sirran ve ba'dehû 'alenen tezkiyeleri icrâ olunacağı sırada müdde'î-aleyh merkûm Mehmed meclis-i hükmden egayyüb eyledikte (...) ta'yîn olunan mahkeme-i şer'iyeye mülâzımlarından İhsan Efendi bin Hasan muvâcehesinde Mecelle-i Celîle'nin binsekizyüzotuzuncu maddesinin fıkra-i ahîresi mûcebince merkûm Mehmed'in gıyâbında medîne-i mezkûre mahallâtından Bağbaşı Mahallesi ahâlîsinden Cabir Beyefendi ibn-i Mehmed Efendi ve Âşıkpaşa Mahallesi'nden İsmail bin İbrahim'den tezkiye-i 'aleniyyelerle bi'l-icrâ 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunmakla şehâdetleri şer'an makbûle olmanın mûcebince mezbûre Zekiye bint-i Mehmed zevc-i merkûm Mehmed bin Hasan'dan ber-minvâl-i meşrûh üç talakla mutallaka olduğu şer'an sâbit olduğundan müdde'î-aleyh merkûm Mehmed'e bi'l-izâfe vekîl (...) mûmâ-ileyh İhsan Efendi mezbûre Zekiye Hatun'a (...) şer'î mu'ârazadan men'olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu. 26 Zi'l-ka'de 1325 / 18 Kânûn-ı evvel 323

Seksenaltıncı Sahîfe

Numara 197:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Aşıkpaşa nâm-ı diğer İmâret Mahallesi ahâlîsinden Şeyh Salih Efendi ibn-i Şeyh Osman Efendi medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Kırşehirî mülkiye mahkemesinde (...) (...) bulunan (...) muhâkemesiyle leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve ba'demâ bulacak bi'l-cümle ait olduğu mehâkim-i şer'îyye ve hukûk ve cezâ ve ticâret mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yînine ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme ve mecâlisten sâdır olacak karara ve i'lâmât ahkâmını tenfîze tebliğ ve tebellüğe redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma 'inde'l-icâb gıyâben muhâkeme talebine vesâit-i şer'îyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına ve'l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini me'zûniyet dâiresinde îfâya tarafımdan Keskin Kazası kurâsından Kenanbey Karyesi ahâlîsinden Yusuf Beyefendi bin Muslihiddin Bey'i kabûlüne mevkûfa vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'işrîn min şehri zi'l-ka'deti's-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

Seksenyedinci Sahîfe

Numara 198:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Medrese Mahallesi'nde sâkine sâhibe-i 'arz u hâl Fatıma bint-i Ali medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüp medîne-i mezkûre mahallâtından Yenice Mahallesi sâkinlerinden zevcim Ejderoğlu Hasan bin Ahmed'in firâşından hâsıl ve benden mütevellid birbuçuk yaşında hâlen hacr u terbiyemde bulunan sağîr oğlu Ahmed ile beni bilâ nafaka ve kisve bırakıp diyâr-ı âhara gitmekle sağîr oğlu Ahmed'le nafaka ve kisve bahâ eşed ihtiyaçla muhtâce bulunduğumuzdan zevcim merkûm Hasan üzerine kıbel-i şer'den kadr-i kifâye

nafaka farz ve takdîr buyrulması matlûbumdur didikte zevce-i mezbûre Fatıma'nın takrîr-i meşrûhu vâkı'a mutâbık ve zikr-i âti meblağ-ı kadr-i ma'rûf idüğü zeyl-i hüccette muharreru'l-esâmî (...) sahîhatü'l-kelimât tarafından mühüren vârid şehâdetnâme münderecâtıyla lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olup mezbûre Fatıma ber-nehc-i tahlîf olunmagın zevce-i mezbûre ile sağır-i mezbûr Ahmed'in nafaka ve kisve bahâ ve süknâları için zevc-i merkûm Hasan üzerine işbu târîh-i hüccetten itibâren beher yevm kırkar paradan şehri altmış kuruş nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru harc u sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve 'inde'z-zafer zevc-i merkûm üzerine rucû'a zevce-i mezbûre Fatıma Hatun'a kibel-i şer'den izin verilmegin mâ hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehri zi'l-ka'deti'ş-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 20 Kânûn-ı evvel 323

Numara 199:

Tahakkuk-ı 'özü-i şer'ıyyeye binâ'en husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr ve istimâ için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen bi'l-hükm irsâl olunan mahkeme-i şer'ıyye ketbesinden Arif Efendi ibn-i Mehmed Efendi Ankara Vilâyet-i Celilesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi'nde vâkı' Raşid Çavuşzâde Ahmed Efendi bin Raşid Ağa'nın sâkin olduğu câriye odasına varup zeyl-i hüccette muharreru'l-esâmî zevât huzûrlarında 'akd-i meclis-i şer'î'âlî ittikte ve zâtı ta'rîfû'ş-şer'î ile mu'arrefe olan Kındam Mahallesi'nde sâkine Sabriye Hatun bint-i Osman Efendi meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zikr-i âti vakfa li-ecli't-tescîl mütevellî nasb ve ta'yîn olunan mezkûr Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Raşid Ağa mahzarında bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüp Kındam Mahallesi'nde kâin cenûben Selgâh şimâlen Ekrem oğlu Mustafa Çavuş bağı şarken Kankal oğlu Mehmed Ali Efendi karısı Elmas bağı garben Kankal oğlu Hafız Ömer Efendi bağıyla mahdûd on karık yani bir dönüm mikdârı ikiyüzelli kuruş kıymetinde bağımla Ökse mevkiinde Hacı Ali değirmeni dimekle 'arîf değirmende bulunan ikiyüzelli kuruş kıymetinde rub' hisse-i irsiyyemin gallâtını (...) (...) Kayaşeyhi Mahallesi'nde vâkı' Raşid Çavuşzâde Ahmed Efendi tarafından müceddeden binâ ve inşâ olunan mescid-i şerîfin ta'mîr ve termîm ve imâmete harc u sarf olunmak üzere hisbeten lillâhi'l-ferdi's-samed vakf u habs idüp şöyle şart eyledim ki bâ-yed-i mütevellî

(...) (...) ve bâ-kefil (...) ile zuhûr idecek müste'cirîne îcâr olunup hâsıl olan gallâtı câmi'-i şerîf-i mezkûrun ta'mîr ve termîm ve (...) ve imamına verile şâyet murûr-i eyyâm ve kürûr-ı a'vâm ile müşerref harâb ve gallâtları ta'mîrlerine gayr-ı kâfî görüldüğü sûrette tâlibine bey' ve esmânıyla başka îrâd tedârîki ve memuru huzûrunda mu'âmele-i ferâğiyyesinin icrâsına taraf-ı âhardan müdâhale olunmamak üzere mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'yi mütevellî nasb ve ta'yîn olundukta Ahmed Efendi dahî sâir (...) ve kabûl eyledi didikte ğıbbe't-tasdîku's-şer'î vâkıfa-i mezbûre butlâna zımnında olan kuyûd ve şurût ve sonra da kabûl-i adem-i lüzûmunu tesbit idüp istirdâda tâlib ve mütevellî mûmâ-ileyh Ahmed Efendi dahî sıhhat ve lüzûmunu zâhib olan eimme-i dîn kavilleriyle (...) mezkûr düğirmenle bana teslîmden imtinâ' ile meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda şer'îşerîf (**diğer sayfa**) garrâ-yı bedr-i münîrde müterâfi'ân münîfâsınca fasl ve hisseme tâlibân olduklarında 'âlimen bi'l-hilâf beyne'l-eimmei'l-eslâf kibel-i şer'den vasî ba'de't-teemmül tarafeynin edillesine nazaran muhtıl-ı hayr olmaktan hazer olup cânib-i vakf tercîh ile vakf-ı mezbûrun evvelen sıhhatine ve ba'dehû lüzûmuna hükm-i sahîh-i şer'î ve kazây-ı sarîh-i mer'î olunmagın olvecihle vakf-ı mezbûre sahîh ve lâzım ve min ba'd nakzı ve ibtâlî mümteni'u'l-ihtimâl oldu deyû kâtib mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr me'an meb'ûs-i imnâ-yı şer'le meclis-i şer'e gelüp 'alâ vukû' inhâ ve takrîr itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis-i 'aşar min şehri zi'l-ka'deti's-şerîf li seneti hamsin ve 'ışrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 20 Kânûn-ı evvel 323

Seksensekizinci Sahîfe

Numara 200:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehir mahallâtından Aşıkpaşa Mahallesi sâkinlerinden sâhib-i 'arz u hâl Tekelcioğlu Edhem bin Mahmud medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'imizde mahalle-i mezkûre sâkinelerinden zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Fatıma bint-i Mustafa muvâcehesinde merkûm Edhem'in sağır oğlu Mustafa hâzır olduğu halde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târîhten üç sene mukaddem yaz mevsiminde Ağustos mâhı zarfında Cuma gecesı saat bir raddelerinde Selafur nâm mevki'inde kâin kendi bâğ hânemde el-yevm onaltı yaşında bâliğa bulunan hâzıra-i mezbûre Fatıma mahzar-ı

şuhûdda sağîr oğlum Mustafa'ya nefsini 'akd u tezvîc ettirmek üzere tarafından mahallemiz sâkinlerinden Kavrukoğlu Ömer Ağa'yı bi't-tevkîl üçyüzelli kuruş mehr-i müeccel ve ol-mikdâr mu'accel tesmiyeleriyle vekîl-i merkûm Ömer Ağa müvekkilesi işbu hâzıra-i mezbûre Fatıma'yı mahzar-ı şuhûdda sağîr oğlum Mustafa'ya bi'l-vekâle 'akd u tezvîc ve bendahî bi'l-velâye sağîr oğlum için tezevvüc ve kabûl idüp târîh-i mezkûrden berû sağîr oğlum Mustafa'nın zevce-i menkûha-i gayr-ı medhûlün-bihâsı olmuşken itâat ve inkıyâd itmemekte bulunduğundan bi's-su'âl sağîr oğlum Mustafa'ya itâat ve inkıyâd itmek üzere hâzıra-i mezbûre Fatıma'ya kibel-i şer'den tenbîh olunmak bi'l-velâye matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Fatıma dahî cevâbında müdde'î merkûm Edhem'in ber-vech-i muharrer müdde'âsını külliyyen inkâr itmekle müdde'î Edhem'den ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta Aşıkpaşa Mahallesi'nden Kasım Bey oğlu İbrahim ibn-i Süleyman Efendi ve Kasım Bey oğlu Muhsin Çavuş bin Ömer ve Ramazan oğlu İsmail Efendi bin Kadir ve Kasım Bey oğlu İsmail bin Ömer ve biraderi İbrahim Kayaşeyhi Mahallesi'nden Kendirlioğlu Mustafa ve karındaşı Ali ibnân-ı Süleyman Aşıkpaşa Mahallesi'nden Niyazi Efendi bin İsmail ve Medrese Mahallesi'nden Ataullah Efendi ibn-i Hafız Ömer Efendi nâmûn kimesneler ile isbât-ı müdde'â ideceği ve bunlardan başka şâhidi olmadığını beyân ve zabt-ı cerîdesinde isimlerini kaydettirdikten sonra münferiden istimâ' olunarak Ramazan oğlu İsmail Efendi ve Kasım Bey oğlu Muhsin Çavuş ve Kasım Bey oğlu İbrahim ve Kendirlioğlu Ali bin Süleyman nâmûn kimesnelerin şehâdeti da'vâya gayr-ı muvâfık Niyazi Efendi bin İsmail ve Ataullah Efendi ibn-i Hafız Ömer Efendi 'akde hâzır bulunmayup hâricden işittiklerini beyân (...) (...) şehâdet ittiklerinden cümlesinin şehâdet-i vâkı'aları şer'an gayr-ı mültefit olduğundan diğer zabt-ı cerîdesinde isimleri muharrer şuhûddan Kasım Bey oğlu İbrahim ve karındaşı İsmail ibnân-ı Ömer ve Kendirlioğlu Mustafa bin Süleyman'ı ikâmeden izhâr-ı 'aciz idüp müdde'î Edhem ikâme eylediği nikâh müdde'âsını ber-nehc-i şer'î isbât idemediğinden mezbûre Fatıma tahlif olunmagın mücebince (...) şer'î müdde'î Edhem mu'ârazadan men'olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı (diğer sayfa) 'âflilerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşar min şehri zi'l-ka'deti'ş-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'tetin ve elf. 22 Kânûn-ı evvel 323

Seksendokuzuncu Sahîfe

Numara 201:

Tahakkuk-ı ‘özü-i şer‘iyyeye binâ‘en husûs-ı âti‘l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr ve istimâ‘ için savb-ı şer‘-i enverden me‘zûnen irsâl olunan mahkeme-i şer‘iyye başkâtibi Mehmed Efendi bin Mehmed Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehir mahallâtından Bekirkadı Mahallesi‘nde vâki‘ hâlen medîne-i Kırşehir telgraf müdürî Remzi Efendi‘nin müste‘ciren sâkin olduğu konağına varup zîr-i hüccette muharreru‘l-esâmî zevât huzûrlarında ‘akd-i meclis-i şer‘i‘âlî ittikte meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe müdür-i mûmâ-ileyh Remzi Efendi‘nin zevcesi Azize Hanım bint-i Ali Rıza Beyefendi ikrâr-ı tâm ve ta‘bîr-i ‘ani‘l-merâm idüp Ankara Vilâyet-i Celîlesi‘nde ikâmet itmekte iken bundan akdem irtihâl-i dâr-ı bekâ iden pederim ve mûrisim Ali Rıza Beyefendi ibn-i Ahmed Paşa‘nın emvâl-i metrûkesinden ve nakd-i mevcûdundan hisse-i irsiyyeye isâbet iden mebâliğin merkez vilâyetince ahz u kabzına ve makbûzunu bana irsâl ve îsâle ve ‘inde‘l-îcâb müdâhale idenler olur ise ait olduğu mehâkim-i şer‘iyye ve hukûkiyyeye bi‘l-mürâca‘a bidâyeten ve i‘tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa‘aya ikâme-i şuhûd ve istimâ‘ tahlîf ve istihlâfa kendi imzâsıyla her nev‘istid‘â ve levâyih tanzim ve devâir-i ‘âidesine takdîme sulh u îbrâya mehâkimden sâdir olan karar ve i‘lâmât ahkâmını tenfîz tebliğ ve tebellüğüne redd-i a‘zâ ve iştikâ-yı ‘ani‘l-hukkâma vesâit-i şer‘iyye ve kânûniyyeye bi‘l-mürâca‘a tedâbîr-i lâzimenin îfâ ve icrâsına vilâyet-i müşârun ileyhâ telgraf merkez müdürî Nusret Efendi‘yi müddeten ba‘de uhrâ âharı dahî tevkîl ve ‘azline me‘zûn olmak üzere kabûlüne mevkûfa tarafımdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye vekîl-i murahhas ve mufavvaz nasb ve ta‘yîn eyledim didiğini kâtib mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve me‘an meb‘ûs-i ümenâ-yı şer‘le meclis-i şer‘e gelüp ‘alâ vukû‘ihî inhâ ve takrîr itmegin mâ-hüve‘l-vâki‘ bi‘t-taleb ketbolundu tahrîran fi‘l-yevmi‘ s-sâmin ve‘l-‘işrîn min şehri zi‘l-ka‘deti‘ş-şerîf li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi‘etin ve elf.

Doksanıncı Sahîfe**Numara 202:**

(...)	Ta'âmiyye	Tevliyet nezâret	
1316	1018	297	Şeyh Mustafa Efendi
1973	1525	448	Şeyh Akif ve Şeyh Said Efendiler
1973	1525	448	Şeyh İbrahim Efendi ve Mevlüd ve Abdullah Efendiler
1753	1355	398	Şeyh Musa Efendi
1753	1355	398	Şeyh Mahmud Efendi
1753	1355	398	Şeyh Zeki Efendi
1753	1355	398	Şeyh Aziz Efendi
1169/20	0904	265/20	Şeyh Rahmi Efendi
1169/20	0904	265/20	Şeyh (...) Efendi
1169	0904	265	Şeyh Mehmed ve Şeyh Ali Efendiler
15782	12200	3582	

E'izze-i kirâmdan Ahî Evrânı Velî kuddise sirruhu'l-celî hazretlerinin kurâ-yı mevkûfası a'şâr bedeli olan onbeşbinyediyüzsekseniki kuruştan yedlerimizde / 676 tarihli vakıfnâme ve berât-ı şerîf ile ve bazımızın pederlerinin vefâtı hasebiyle evkâf-ı humâyûn nezâret-i celîlesine takdîm olunan tevcîh ve zabıtların mücebince her birimizin hisselerine isâbet iden meşîhat ve tevliyet ve zâviyedârlık ve nezâret cihetleri ücûrâtıyla it'âm-ı fukarâyâ mahsûs olup ma'rifetimizle zâviyede sarf karar (...) ta'âmiye hisselerimiz bâlâ-yı terkîm kılınmış ve vakf-ı mezbûrun üçyüzyirmiüç senesi (...) işbu târihe kadar (...) onikibindokuzyüzyetmişbeş kuruş cümlemiz tarafından bâ-senedât evkâf dâiresinden tamâmen ahz idilüp işbu meblağdan birimizin hissesinin diğerinin (...) (...) (...) meblağı dahî yekdiğerimizden istîfâ iden bir gün matlûbumuz kalmamış ve zâviye ve it'âm-ı ta'âmda hissemiz tesbitinde cümlemiz (...) ta'mîrât îcâb ider ise her halde evlâd-ı vâkıftan dört tanesi bir araya gelmedikçe ve evkâf nizâmnâmesini tatbik kılınmadıkça (...) (...) (...) 24 Kânûn-ı evvel 323

Şeyh Mahmud Efendi

Hacı Şeyh Salih Efendi

Şeyh Musa Efendi

Şeyh İbrahim Efendi

Şeyh Mahmud Efendizâde

Şeyh Mahmud Efendizâde

Şeyh İbrahim Efendizâde

Şeyh Ömer Efendizâde

Doksanbirinci Sahîfe

Numara 203:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Bekir Kadı Mahallesi ahâlîsinden Hacı Fethullah oğlu Ali bin Hacı İsmail medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi sâkinlerinden İhsan Efendi bin Hasan muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp Der'aliyye'de Fatih Medresesi talebelerinden iken bundan akdem vefât iden oğlum ve mûrisim Hafız Hakkı Efendi bin Ali'nin verâseti benimle gâibe-i 'ani'l-meclis vâlidesi Hacer Hanım bint-i Abdulkadir'e münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla oğlum ve mûrisim Hakkı'nın hâzır merkûm İhsan Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden seksen kuruş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber-vech-i muharrer vefât itmekle meblağ-ı mezkûrda olan hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslîmîçün hâzır merkûm İhsan Efendi'ye kıbel-i şer'den tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk oldahî cevâbında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr seksen kuruş müteveffâ-yı mezbûr Hakkı Efendi'ye zimmetinde hâlen borcu olduğunu tav'an ikrâr lâkin müdde'î eb-i merkûm Ali'nin mâ-'adâ ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını külliyen inkâr itmekle müdde'î merkûmdan ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta medîne-i mezkûre mahallâtından Aşıkpaşa Mahallesi ahâlîsinden İsmail bin İbrahim bin Ali ve (...) esnafından Mustafa Usta bin Abdulkadir bin Osman nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup tarafeyn muvâcehesinde münferiden iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı mezbûr Hafız Hakkı Efendi bin Ali'nin verâseti işbu müdde'î babası Ali bin Hacı İsmail ile vâlidesi gâibe-i 'ani'l-meclis Hacer bint-i Abdulkadir'e münhasıra olup bunlardan başka vârisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân

usûl-i mevzû'asına tatbîken evvelen bâ-varaka-i mahtûme mensûb oldukları zîr-i mestûreye vaz'-ı imzâ iden Aşıkpaşa Mahallesi imamı Mehmed Efendi bin Hüseyin Efendi bin Bekir ve muhtâr-ı evveli Halil Efendi bin Mehmed bin Ali nâm kimesnelerden sirran ve ba'dehû merkûmânla Kayaşeyhi Mahallesi ahâlisinden Recepzâde Arif Efendi ibn-i Mehmed Efendi ve Kerim bin Abdullah nâm kimesnelerden 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunmagın mücebince müdde'î eb-i merkûm Ali ile gâibe-i 'ani'l-meclis Hacer Hatun'un verâsetlerine ba'de'l-hükm ve't-tenbîh tahakkuk-ı 'özü-i şer'îye binâ'en husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîrîçün savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan mahkeme-i şer'îyye kâtibi Mehmed Efendi bin Mehmed Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehrî mahallâtından Aşıkpaşa Mahallesi ahâlisinden (...) Usta bin Abdulkadir'in mahalle-i mezkûrda vâki' manziline varup zîr-i zabtta isimleri muharrer zevât huzûrlarında 'akd-i meclis-i şer'î'âlî ittikte meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahallâtından Bekir Kadı Mahallesi ahâlisinden müteveffâ Hafız Hakkı Efendi'nin babası Ali bin Hacı İsmail ile zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe vâlidesi Hacer bint-i Abdulkadir meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp Der'aliyye'de Fatih Medresesi talebelerinden iken bundan akdem vefât iden oğlumuz ve mûrisimiz Hafız Hakkı'nın eşyası semeninden hastane memuru yedinde bulunan nakd-i mevcûduyla vesâir kesânda olan alacağının ahz u kabûlüne ve makbûzunu bize irsâl ve îsâle 'inde'l-îcâb müdâhale idenler olur ise ait olduğu mehâkimde bidâyeten ve i'tirâzan ve istfnâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya (**diğer sayfa**) ve kendi imzâsıyla her nev'istid'â ve levâyih tanzim ve devâir-i 'âidesine takdîme sulh u ibrâya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa leh ve 'aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllisini îfâya Der'aliyye'de Fatih Medresesi dersi'âmlarından (...) Halil İbrahim Efendi'yi kabûlüne mevkûfa tarafımızdan vekâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'îyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde kâtib mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve me'an meb'ûs-i ümenâ-yı şer'le meclis-i şer'e gelüp 'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmegin mâ-vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri zi'l-ka'deti'ş-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 26 Kânûn-ı evvel 323

Doksanikinci Sahîfe

Numara 204:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından (...) Karyesi ahâlîsinden olup Der'aliyye'de hâssa nizâmiye süvari dördüncü alayının birinci bölüğünün onikinci sıhhiye neferâtından iken bundan akdem mübtelâ olduğu (...) dolayı me'zûnen karyesine gelüp ecel-i mev'ûduyla vefât iden Kadir bin Musa'nın verâseti babası Musa bin Hüseyin ile vâliyesi gâibe-i 'ani'l-meclis Hüsna bint-i İsmail'e münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhidde lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunan karye-i mezkûre ahâlîsinden Kamil Efendi bin Hacı Mehmed ve İkizoğlu Mehmed Efendi bin (...) nâm kimesneler ile isbât itmekle mûcebince eb-i merkûm ile ümmü mezbûrenin verâsetlerine hükmolunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlfilerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri zi'l-ka'deti'ş-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 29 Kânûn-ı evvel 323

Numara 205:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

İşbu binüçyüzyirmibeş sene-i hicrîsi zi'l-ka'deti'ş-şerîfesinin gurresi Cuma ertesi gününden mu'teber (...) şehir-i mezkûrun selhi addolunan Pazar gecesi sene-i mezkûre zi'l-hiceti'ş-şerîfesinin hilâli ber-nehc-i şer'-i şerîf ru'yet olunamadığına binâen tekmi'l-i selâsın i'tibâriyle Pazar ertesi günü ibtidâsı olduğu cihetle mârru'z-zikr şehri zi'l-hiceti'ş-şerîfesinin dokuzuncu Salı gününü takib iden Çarşamba günü 'ıyd-i sa'îd-i edhâ olmakla keyfiyetinin ol-vecihle i'lân ve işâ'ası için lâzım gelenlere irâde buyrulması 'arz u i'lâm olundu ol-bâkî emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

9 Zi'l-hicce 325

Doksanüçüncü Sahîfe

Numara 206:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Cemele Karyesi'nde sâkine zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Emine bint-i Ahmed Efendi medîne-i mezkûre

mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde karye-i mezkûre sâkinlerinden karındaşı Yusuf Efendi ibn-i Ahmed Efendi muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp karye-i mezkûre sâkinlerinden zevcim Kömbeoğlu Ramazan aleyhine Kırşehirî mahkeme-i şer'iyyesine ikâme eylediğim nafaka ve kisve bahâ ve süknâ da'vâsıyla leh ve 'aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvîde ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyye ve ticâret ve mülkiye ve cezâ mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline tatlîk da'vâsına sulh u ibrâya ahz u kabza ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya tarafımdan hâzır mûmâ-ileyh karındaşım Yusuf Efendi'yi vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeği edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi'l-vâhid ve'l-işrîn min şehri zi'l-hiceti's-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 12 Kânûn-ı sâni 323

Numara 207:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden (...) Hâci Pedrus Ağa ile oğulları (...) ve Agop veledân-ı Hâci Pedrus medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde da'vâ vekillerinden Kirkor Efendi veled-i İstebân Ağa muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp kasaba ve kurâ ahâlîsinden olan defterli ve deftersiz senedli ve senedsiz bi'l-cümle matlûbâtımızın yerli yerinde talep u da'vâya ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûkiyye ve mülkiye ve ticâret ve cezâ mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'a ve mücâvebeye redd-i cevâb iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma ve redd-i a'zâ ve protesto keşîde ve cevâb i'tâsına tebliğ ve tebellüğe hacz vaz' ve fekkine tahlîf ve istihlâfa ve ru'yet-i muhâsebeye mümeyyiz ve ehl-i hibre ve hâkim nasb ve 'azline sulh u ibrâya ahz u kabza ve 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine kendi imzâsıyla her nev'istid'â ve levâyıh tanzim ve makâm-ı 'âidesine takdîme leh ve aleyhimizde

vukû'bulmuş ve bi'l-cümle bulacak de'âvînin küllîsine münferiden ve müştereken tarafımızdan hâzır mûmâ-ileyh Kirkor Efendi'yi vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl-i murahhas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'işrîn min şehri zi'l-hiceti's-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 12 Kânûn-ı sâni 323

Doksandördüncü Sahîfe

Numara 208:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Yozgat Sancağı'na tâbi' Akdağmadeni Kazası mütemekkinlerinden teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Rum milletinden olup hüviyeti Kırşehir mahallâtından Yenice Rum Mahallesi mütemekkinlerinden ve millet-i merkûmeden Kostî Efendi veled-i Lâzer ve (...) Efendi veled-i Bânî ta'rifleriyle mu'arref (...) oğlu Bânî Kalfa veled-i Kostantin Kırşehir mahkeme-i şer'iyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i Kırşehir ile Kayserîye arasındaki (...) i'mârının müte'ahhidi bulunduğum cihetle vilâyet-i müşârun-ileyhâ (...) dâiresiyle mebânîmizde vukû'bulan mukâvelenâme mücebince Ziraat Bankası'na (...) sûretiyle i'tâ etmiş olduğum altmış adet para-yı osmânînin kabûl-i kat'î mu'âmelesinin icrâsından sonra ahzi mukarrer ve meşrût olup mu'âmele-i mezkûrenin icrâsı ise binüçyüzyirmidört sene-i mâliyesi mayıs mâhı netîcesine mütevakkıf bulunduğum cihetle mu'âmele-i lâzimesinin icrâsından sonra meblağ-ı mezkûr altmış adet para-yı osmânîyi vilâyet-i müşârun-ileyhâ (...) dâiresi vâsıta-i 'aleyhiyesiyle mezkûr Ziraat Bankası'ndan ahz u kabza ve 'inde'l-îcâb mezkûr altmış adet osmânî lirası hakkında müdâhale idenler olur ise ait olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukûkiyeye ve ticâret ve mülkiye ve cezâ mahkemelerinde taleb u da'vâya bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'a ve müdâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve makâm-ı 'âidesine takdîme sulh u ibrâya ve lede'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine âharı dahî tevkîl ve 'azle ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrları mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya nefsi Ankara vilâyet-i celîlesi mahallâtından (...) Mahallesi'nde mukîm Ermeni

milletinden (...) (...) Efendi'yi kabûlüne mevkûfa her vecihle meblağ-ı mezkûr altmış lira-yı osmânîyi ahzile Ankara tüccarlarından (...) (...) Ağa'ya (...) mezkûr altmış liranın teslimine me'zûn olmak üzere tarafımdan vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ-vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâmin-i 'aşar min şehri zi'l-hiccetî'ş-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 12 Kânûn-ı sâni 323

Doksanbeşinci Sahîfe

Numara 209:

Ankara Vilâyet-i Ceflesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Aşıkpaşa Mahallesi ahâlîsinden ve tüccârâtından Hacı Ramazan Ağa ibn-i Hacı Mustafa medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp kazâ ve kurâ ahâlîsi zimmetlerinde olan senedli ve senedsiz defterli ve deftersiz bi'l-cümle matlûbâtımın (...) taleb-i da'vâya ve arasında sûret-i muhâlefette bulunanlar aleyhlerinde ait olduğu mehâkim-i şer'iyeye ve hukukiye ve ticâret ve mülkiye ve cezâ mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve evrâk-ı lâzime tanzîm ve ait olduğu devâire takdîme 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine âharı dahî tevkîl ve 'azle vesâit-i şer'iyeye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına hacz-i vaz' ve fekkine ve me'zûniyyet-i meşrû'a dâiresinde sulh u îbrâya ahz u kabza ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâyâ yalnız aleyhimde ikrâr ve itirazı mu'teber tutulmamak üzere kabûlüne mevkûfa da'vâ vekillerinden medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Kirkor Efendi veled-i İsteban Ağa'yı tarafımdan vekâlet-i 'âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyeye ile vekîl-i murahhas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ-vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'işrîn min şehri zi'l-hiccetî'ş-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 13 Kânûn-ı sâni 323

Numara 210:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Çiftlik Karyesi ahâlîsinden Mehmed Kâhya bin Halil (...) oğlu Hasan bin Ömer Hacı Yusuf oğlu Ali bin Hacı Yusuf ve Topal Hüseyin oğlu Mehmed ve Çolak oğlu Mehmed bin Mehmed ve İsmail oğlu (...) bin İsmail Abdullah oğlu Yakup Onbaşı bin Abdullah Kürt Mamo oğlu Mustafa bin Mamo ve Mikdat oğlu (...) nâmûn kimesneler medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde karye-i mezkûre ahâlîsinden Hasan Efendi bin Derviş Kâhya muvâcehesinde her biri bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Hüseyin Efendizâde Rıza Bey ve karındaşları Esat Ağa ve Çavuş Memed Efendiler ibnân-ı Hüseyin Efendi'nin Kırşehirî mahkeme-i hukûk kısmında aleyhimizde ikâme eyledikleri îcâr-ı zemîn davasıyla leh ve aleyhimizde vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvînin ait olduğu mehâkim-i şer'îyye ve hukuk ve cezâiyye ve mülkiye ve ticâret mahkemelerinde taleb-i da'vâya bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'a ve mücâvebeye ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih ve evrâk-ı lâzime-i sâirenin tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine ve lede'l-hâce âharı dahî tevkîl ve 'azle vesâit-i şer'îyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına ve mehâkimden sâdır olacak i'lâmât ve evrâk-ı sâireyi tebliğ ve tebellüğe ahz u kabza ve mesârif-i muhâkemenin dahî taleb u da'vâsına hacz-i vaz' ve fekkine ve me'zûniyyet-i meşrû'a dâiresinde sulh u ibrâya ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûrların mütevakkıf olduğu umûrun (**diğer sayfa**) küllîsini icrâ ve îfâya yalnız aleyhimizde ikrâr ve itirazı mu'teber tutulmamak üzere tarafımızdan hâzır mûmâ-ileyh Hasan Efendi'yi vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledik didiklerinde oldahî ber vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi'r-râbi' 'işrîn min şehri zi'l-hiceti' ş-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.

Doksanaltıncı Sahîfe

Numara 211:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Medrese Mahallesi ahâlîsinden medîne-i mezkûre redîfi ikinci taburunun birinci bölük yüzbaşısı Abdurrahman Efendi bin Hacı Ali medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre mahallâtından Yenice Mahallesi ahâlîsinden karındaşım oğlu Asım bin Mustafa aleyhine Kırşehirî bidâyet mahkeme-i hukûk kısmında ikâme eylediğim Yenice Mahallesi'nde vâki' fevkânî tahtânî sekiz odayı müştemil bir bâb menzil hâne ile leh ve aleyhimde ba'de-izin vukû'bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvîde îcâb idenler ile ait olduğu mehâkim-i şer'îyye ve hukuk ve ticâret ve mülkiye ve cezâ mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline ve kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine ve lede'l-hâce âharı dahî tevkîle ve mehâkimden sudûr idecek karar ve i'lâmâtı tebliğ ve tebellüğe vesâit-i şer'îyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına ahz ideceği i'lâmâtı vaz'-ı icrâya hacz-i vaz' ve fekkine zarar ve ziyân ve îcâr ve mesârif-i muhâkeme da'vâsına ve tarafımdan verilecek me'zûniyyet-i meşrû'a dâiresinde sulh u ibrâya ahz u kabza ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ile de'âvî-yi sâirenin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya yalnız aleyhimde ikrâr ve itirazı mu'teber tutulmamak üzere kabûlüne mevku'fa medîne-i mezkûre mahallâtından Kayabaşı Mahallesi ahâlîsinden ve vükelâ-yı de'âvîden Akif Efendi ibn-i Hacı Ahmed Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i umûmiyye ile vekîl-i murahas ve mufavvaz nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ-vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehri zi'l-hiceti'ş-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 16 Kânûn-ı sâni 323

Doksanyedinci Sahîfe

Numara 212:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Koçhisar Kazası kurâsından Çardak Karyesi ahâlîsinden sâhib-i 'arzuhâl hüviyeti zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arref Hacı Kara oğlu Çapan Ağa bin Hacı Kara Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde medîne-i mezkûre muhâsebecisi ve beytül-mâl memuru İzzetlü Ataullah Efendi tarafından mürsel zikr-i âtî da'vâda husûmet ve redd-i cevâba vekîl-i şer'îsi muhâsebe-i livâ ketbesinden Asım Efendi bin Hasan Ağa muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp işbu mahkeme-i şer'iyye havlîsinde ihsâr ve mu'âyene olunup şirâen yedimde malım bulunan gök tonunda oniki yaşar sağ tarafı oyluğunun iç tarafı dağlı beşyüz kuruş kıymetinde bir ve yine gök tonunda sağ tarafı burnu dağlı üç yaşında bin kuruş kıymetinde (...) bir ve yine kırmızı tonunda beş yaşında bin kuruş kıymetinde bir deve ve yine kırmızı tonunda üç yaşında sol yüzü dağlı binbeşyüz kuruş kıymetinde bir ki min-haysi'l-mecmû' altı râîs develerimi tarihten onyedî gün mukaddem karyemiz civârında ra'y olunmakta iken zâyî' teharri' üzere iken Kırşehir zâbıtı ma'rifetiyle yâve diyerek hükümete teslim olunup vekîl mûmâ-ileyh Asım Efendi bi'l-vekâle ve bi'l-emâne vâzî'-ı yed itmekte bulunduğundan su'âl olunup mezkûr develerimin bana edâ ve teslimîçün vekîl mûmâ-ileyh Asım Efendi'ye tenbih olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ oldahî cevâbında bi'l-vekâle hisbe'l-me'mûrîye mezkûr develere yâve olmak üzere vazî'u'l-yed olduğunu ikrâr lâkin müdde'î merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î merkûmdan ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta mezkûr Çardak Karyesi ahâlîsinden İbrahim oğlu Mehmed bin İbrahim bin Ali ve Mehmed oğlu Musa bin Mehmed bin Abdullah nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup münferiden iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka işbu mahkeme-i şer'iyye havlîsinde ihsâr olunup mu'âyene ve müşâhede eylediğimiz evsâf-ı mezkûr altı râîs develer müdde'î merkûm Çapan Ağa'nın yedinde şirâen malı olup tarihten onyedî gün mukaddem karyemiz civârında ra'y olunmakta iken zâyî' olan müdde'â-bih develer müdde'î merkûm Çapan Ağa'nın malı olduğunu biliriz biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdetdahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân evvelen bâ-varaka-i mestûre Hancı Gök Mahmud oğlu Recep Ağa bin Mahmud bin Hacı Abdullah Mülazım oğlu Osman Ağa bin Hacı Abdullah nâm kimesnelerden sirran ve ba'dehû tarafeyn muvâcehesinde Kırşehir mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Rezepzâde Arif Efendi bin Mehmed Efendi Kuşdilli Mahallesi'nden (...) oğlu Mehmed Efendi (...) dahî 'alenen lede't-

tezkiye ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri iş‘âr ve ihbâr olunmakla şehâdetleri şer‘an makbûle olmanın ba‘de‘t-tahlîf mezkûr develerin müdde‘î Çapan Ağa‘ya halen teslim eylemesi lüzûmu müdde‘î-‘aleyh vekîl Asım Efendi‘ye tenbih olduğu tescîl ve bi‘l-iltimâs Kırşehirî mahkeme-i şer‘iyyesinden huzûr-ı ‘âfîlerine i‘lâm olundu tahrîran fi‘l-yevmi‘l-hâmis ve‘l-‘işrîn min şehri zi‘l-hiccetî’ş-şerîf li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi‘etin ve elf. 22 Kânûn-ı sâni 323

Doksansekizinci Sahîfe

Numara 213:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mutasarrıflığına (...) (...) ve ihlâl buyuran Saadetlü Rıza Paşa ibn-i Şeyh Ahmed Paşa meclis-i şer‘işerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm buyurup Der‘aliyye‘de (...) Karyesi‘nde (...) sâkine Fatıma Hanım‘ın (...) hukuk mahkemesinde ikâme etmiş olduğu hademelik ücretinden dolayı aleyhimde mahkeme-i mezkûrdan istihsâl etmiş olduğu beşbinaltıyüz kuruş alacak davasını hâvî bir kıt‘a i‘lâm aleyhine ait olduğu mehâkimde bidâyeten ve i‘tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa‘aya ikâme-i şühûd ve istimâ‘ tahlîf ve istihlâfa redd-i a‘zâ ve iştikâ-yı ani‘l-hukkâma ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta‘yin ve azline ve kendi imzasıyla her nev‘ istid‘â ve levâyih-i tanzîm ve devâir-i ‘âidesine takdîme ‘inde‘l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine ve lede‘l-hâce merraten ba‘de uhrâ âharı dahî tevkîl ve ‘azle ve mehâkimden sudûr idecek karar ve i‘lâmâtı tebliğ ve tebellüğe leh ve aleyhimde vukû‘bulmuş ba‘de-izin bulacak bi‘l-cümle davaya vesâit-i şer‘iyye ve kânûniyyeye bi‘l-mürâca‘a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına mehâkimden sâdir olacak i‘lâmâtı vaz‘-ı icrâya hacz vaz‘ ve fekkine zarar ve ziyân mesârif-i muhâkeme davasına protesto keşîde ve cevâb i‘tâsına tarafımdan verilecek me‘zûniyet meşrû‘a dairesinde sulh u ibrâya ahz u kabza (...) muhâsebeye ve‘l-hâsıl vekâletin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya yalnız aleyhimde ikrâr ve i‘tirâzı mu‘teber tutulmamak üzere kabûlüne mevkûfa Der-se‘âdet (...) (...) (...) seksenüç numralı yazıhânedeki mukîm Karabet Efendi Seferyan‘ı tarafımdan vekâlet-i umûme ile vekîl-i murahhas ve mufavvaz nasb ve ta‘yîn eyledim buyurdukta mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi‘l-yevmi‘ s-sâlis min şehri muharremi‘l-haram li seneti sittin ve ‘işrîn ve selâsi mi‘etin ve elf. 24 Kânûn-ı sâni 323

Numara 214:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Karahıdır Karyesi ahâlîsinden Hasan Kâhya bin Ali medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp medîne-i mezkûre mahallâtından Yenice Mahallesi ahâlîsinden (...) Mehmed Efendi oğlu Süleyman Ağa ile Kırşehirî bidâyet-i hukûk mahkemesinde mebânemizde tekevvün iden alacak davasından dolayı mûmâ-ileyh Mehmed Efendi ve bâ-vekîliyle ait olduğu mehâkim-i şer'îyye ve hukûkiyye ve ticaret ve ceza ve mülkiye mahkemelerinde bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûd ve istimâ' tahlîf ve istihlâfa ehl-i hibre ve mümeyyiz ve hâkim nasb ve ta'yîn ve 'azline redd-i a'zâ ve iştikâ-yı 'ani'l-hukkâma protesto keşîde ve cevâb i'tâsına kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyıh tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme 'inde'l-îcâb gıyâben muhâkeme talebine ve lede'l-hâce âharı dahî tevkîl ve 'azle mehâkimden sudûr idecek karar ve i'lâmâtı tebliğ ve tebellüğe leh ve 'aleyhimde vukû'bulmuş ba'de-izin bulacak bi'l-cümle de'âvînin hacz vaz' ve fekkine mesârif-i muhâkeme zarar ve ziyân davasına vesâit-i şer'îyye ve kânûniyyeye bi'l-mürâca'a tedâbîr-i lâzimenin îfâsına tarafımdan verilecek me'zûniyyet-i meşrûha dâiresine sulh u îbrâya ahz u kabza ve ru'yet-i muhâsebeye ve'l-hâsıl husûs-ı mezkûr ile de'âvî-yi sâirenin mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya yalnız aleyhimde ikrâr ve i'tirâzları mu'teber tutulmamak üzere kabullerine mevkûfa medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden (...) Akif Efendi ile Kostî Efendi'yi tarafımdan vekâlet-i umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketbolundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri muharremi'l-haram li seneti sittin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 29 Kânûn-ı sâni 323

Doksandokuzuncu Sahîfe**Numara 215:**

Der devlet mekîne 'arz-ı dâ'î-yi kemîneleridir ki

Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehirî kurâsından Kurutlu Karyesi ahâlîsinden Hacı Musa oğlu Hacı Ahmed Ağa tarafından binâ ve inşâ olunan karye-i mezkûrede vâki' câmi'-i şerîfin

senevî yüz kuruş vazîfe ile hitâbet cihetine bâ-berât-ı şerîf-i ‘âlîşân mutasarrıf olan medîne-i mezkûre kurâsından Kocabey Karyesi ahâlisinden (...) Ahmed Efendi bin Abdurrahman bundan akdem bir nefer sulbiy-yi kebîr oğlu Ahmed’i terk iderek vukû’-ı vefâtına binâen yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mu‘attıla kalmış ve hatîb müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin oğlu Ahmed mecliste nâ-ehil olduğundan bi’r-rıza (...) etmiş (...) cihetle tahrîr-i nüfûs-ı cerîdde mezkûr Kurutlu Karyesi’nin yirmiüçüncü hânesinde mukayyed binikiyüzdoksanaltı tevellüdlü elyevm yirmiyedi yaşında olduğu kur’a ve redîf ve asker firârsi olmayup (...) (...) mahallî nüfus memurluğundan (...) ise de câmi‘-i şerîfin bânîsi babası Hacı Ahmed Ağa olduğundan üzerine hitâbet cihetinin tevcîhinde mâni‘ olmadığı (...) memurluğundan mu‘tî künye pusulasıyla Kırşehirî birinci redîf taburu zâbitânî tarafından mevrûd bir kıt’a mazbata me’âlinden müstebân mezkûr Kurutlu Karyesi imamı ve hey’et-i ihtiyâriyyesi tarafından müntehib bulunan işbu bâ’isü’l- (...) câmi‘-i şerîf-i mezkûrun bânîsi Hacı Ahmed Ağa oğlu Abdurrahman bin Hacı Ahmed dâ’îleri meclis-i irâde-i livâda ma’kûd meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde hâlen medîne-i mezkûre evkâf müdürü Recep Fevzi Efendi ibn-i Ali Efendi hâzır olduğu halde lede’l- imtihân tecvîden ve kırâeten hitâbet-i mezkûreye ehliyet ve istihkâkı ‘inde’ş-şer‘ zâhir ve nümâyân cihet-i mezkûrenin müteveffâ-yı mûmâ-ileyh (...) Havâce Ahmed Efendi mahlûlünden vazîfe-i mersûmesiyle usûlüne tevfiken mûmâ-ileyh Abdurrahman Efendi dâ’îleri uhdesine tevcîh ve yedine bir kıt’a müceddeden berât-ı şerîf-i ‘âlîşân sadaka ve inâyet buyrulması husûsu bi’l-iltimâs huzûr-ı meyâmenşûr-ı ‘âfîlerine arz u i’lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i veliyyü’l-emrindir tahrîran fi’l-yevmi’t-tâsi‘ min şehri muharremi’l-haram li seneti sittin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf.

30 Kânûn-ı sâni 323

Yüzüncü Sahîfe

Yalnız yüz sahîfeden ibâret i’lâmât ve hüccet sicillâtına mahsûs defterdir.

1 Mart 1323

Kırşehirî Mahkeme-i Şer‘iyyesi (Mühür)

4. BÖLÜM

SİCİLDEKİ DAVALARIN İSLÂM HUKUKU AÇISINDAN TAHLİL VE DEĞERLENDİRMESİ

Bu bölümde, sicilde yer alan dava konuları hakkında İslâm hukuku açısından genel bilgiler verilecek; daha sonra bu konularla ilgili sicilden birkaç dava örneği zikredilerek maddeler halinde değerlendirmesi yapılacaktır.

Konular hakkında genel bilgiler verilirken Mecelle'deki kaideler de zikredilecektir. Konularla ilgili çok fazla ayrıntıya girilmeyecek, genel olarak sicilde geçen konular çerçevesinde bilgiler verilecektir.

4.1. ŞAHİTLİK

Şehâdet, Mecelle'de şu şekilde tanımlanmıştır: “Şehâdet, bir kimsenin âhar kimesnede olan hakkını isbat için huzur-ı hâkimde ve hasmeynin muvâcehelerinde şehâdet lafzı ile yani şehâdet ederim deydü haber vermektir. İşbu muhbira şâhid ve ol kimseye meşhûdün-leh ve ol kimesneye meşhûdün-aleyh ve ol hakka meşhûdün-bih denilir.” (md. 1684)

Davalı, davacı, dava konusu gibi bir davanın olmazsa olmaz unsurlarının yanında, davaların uygun bir şekilde sonuca bağlanması ve verilen kararların sağlam bir dayanağının olabilmesi için İslam hukukunda şahitlerin bulunması ve dinlenmesi de gerekli görülmüştür. Böyle olunca fıkıh kitaplarında da bu konuyla ilgili müstakil bölümler oluşturulmuş, şehadetin edâsı, şartları, şahitliği kabul edilecek ve edilmeyecek olanlar, davaların türüne göre kaç şahidin bulunması gerektiği, şahitlerin tezkiyeleri gibi hususlar ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

Fıkıh kitaplarında yer alan bu malumat, Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye'de de hükümler halinde yer almış, “Kitabü'l-Beyyinât ve't-Tahlîf” bölümünün birinci bâbı, sekiz fasıl

halinde şehâdet konusuna ayrılmıştır (1684-1735. maddeler). Mahkemelerde de şehâdetle ilgili durumlarda Mecelle'deki bu esaslara riayet edildiği görülmektedir. Örnek olması açısından sicilimizdeki davalarda geçen şâhitlikle ilgili birkaç hususu burada zikredebiliriz. Sicilde şahitlerin şehâdetiyle ilgili çok sayıda dava örneği olduğu ve ileriki konularda inceleyeceğimiz davalarda da bu örnekler görüldüğü için burada ayrıca dava numaralarını belirtmeye gerek görmüyoruz.

- Mecelle'nin 1687. maddesinde *“meclis-i muhâkemenin hâricinde olan şehâdet muteber değildir”* denmektedir. Sicilimizdeki davalarda da şâhitler daima mahkemenin görüldüğü yerde ve hâkimin huzurunda dinlenmişlerdir. Şahitlere başvurmayı gerektirecek bir husus olduğunda, dinlenecek şahitlerin isimleri sayılmış ve *“li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer’e hâzırân olup istişhâd olundukları”* belirtilmiştir.

- 1688. maddede *“şâhitlerin meşhûdün-bihi bizzat muayene etmiş olup da ol vechile şehâdet eylemesi lâzımdır. Semâ’ ile yani nâstan işittim deyû şehâdet eylemesi caiz olmaz”* denmektedir. Nitekim sicilimizdeki bir davada, iki şahidin *“akde hâzır bulunmayup hâricden işittiklerini beyân”* etmeleri sonucu şâhitlikleri kabul edilmemiştir.

- Yukarıda şehâdetin tanımını yaparken, şahidin “şehâdet ederim” demesinin gerekliliği belirtilmişti. Bu husus ayrıca Mecelle'nin 1689. maddesinde de zikredilmiştir: *“Şahit eğer şehâdet ederim demeyip de yalnız filan hususu böyle biliyorum yahut haber veririm demiş olsa edâ-i şehâdet eylemiş olmaz. Fakat ânın üzerine hâkim âna böyle şehâdet eder misin deyû sual edip de o dahî evet böyle şehâdet ederim dedikte ifây-ı şehâdet etmiş olur.”* Sicilimizdeki davalarda da şâhitlerin, *“biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû edâ-yı şehâdet-i şer’iyye itdikleri”* belirtilmiştir.

- Şehâdetin davaya muvâfık olması da şarttır. Mecellenin 1706-1711. maddeleri *“şehâdetin davaya mavâfakatı beyanındadır.”* Bununla ilgili olarak da sicilimizdeki bir davada dinlenen dört şahidin şehâdeti, *“nâmûn kimesnelerin şehâdeti da’vâya gayr-ı muvâfık”* olduğu belirtilerek *“şehâdet-i vâkı’aları şer’an gayr-ı mültefit”* sayılmıştır.

- Mecelle’de şahitlerin âdil kimselerden olması gerektiği de belirtilmiş ve âdil kimse, hasenâtı seyyiâtına gâlip olan kimse şeklinde tanımlanmıştır (md. 1705). Şahitlikte adalet şart olunca, şahitlerin âdil ve makbul kimselerden olup olmadığının belirlenmesi için de bazı kriterler belirlenmiştir. Mecelle'nin 1716-1726. maddeleri bu konuyla

(tezkiye-i şuhûd) alakalıdır. Tezkiye-i şuhûd, şahitlerin adaletli ve makbul olup olmadıklarını tahkik etmek demektir.⁵² Şahitler gerek sırren (gizli olarak), gerek alenen (açık olarak) tezkiye olunur (md. 1717). Tezkiyenin nasıl yapılacağıyla ilgili Mecelle'deki maddeleri burada zikretmek istiyoruz:

1718- Sırren tezkiye istilâh-ı fukuhâda mestûre tabir olunur varaka ile icrâ olunur.

Şöyle ki; hâkim ol varakaya müdde'î ve müdde'â-aleyhin isimlerini müdde'â-bih ile şuhûdun isim ve şöhret ve sanatlarını ve eşkâl ve mahallerini ve baba ve dedelerinin isimlerini ve ma'rûf iseler yalnız isim ve şöhretlerini tahrir velhâsül şâhitleri sâirinden temyiz edecek vechile tarif ve beyan ve bir zarf derûnuna vaz' ile üzerini mühürledikten sonra müzekkî intihâb olunan kimesnelere irsâl eder. Müzekkîler dahi mestûreyi feth ve kıraat edip içinde isimleri muharrer olan şahitler âdil iseler isimleri tahtına âdil ve makbûlü'ş-şehâde deyû tahrîr ve âdil değillerse âdil değiller deyû tahrir ve imzâ eyleyerek mestûreyi götüren adamı ve âhar kimesneyi mazmûnuna vâkıf etmeksizin zarf üzerini mühürleyip hâkime iâde eder.

1719- Mestûrede müzekkîler tarafından şâhitler hakkında âdil ve makbûlü'ş-şehâde diye yazılmayıp da âdil değiller yahut hallerini bilmeyiz veya mechûlü'l-ahvâl veyahut Allah bilir gibi sarâhaten yahut delâleten cerhi ifade eder bir söz yazılmış olur veyahut hiçbir şey yazılmaksızın mestûre mahtûmen hâkime iade olunursa hâkim ol şâhitlerin şehâdetini kabul etmez. Bu sûrette hâkim tarafından müdde'îye senin şâhitlerin cerholundu denilmeyip ancak başka şâhitlerin varsa getir denilir.

Ve eğer mestûrede âdil ve makbûlü'ş-şehâdedirler deyû yazılmış ise mertebe-i sâniyede olarak alenen tezkiyeye ibtidâr olunur.

1720- Alenen tezkiye bu vechile icra olunur ki müzekkîler huzûr-ı hâkime celb ve müterâfi'an hâzır oldukları halde şâhitler tezkiye olunur veyahut müterâfi'an beraber oldukları halde şâhitler tezkiye nâibine terfîkan müzekkîlerin yanlarına gönderilerek mahallerinde alenen tezkiye olunurlar.

Sicilimizdeki davaların çoğunda şâhitler hakkında tezkiye işleminin yapıldığına dair örnekler mevcuttur. Örneğin 115 numaralı davada dinlenen iki şâhit hakkında mahalle imamı ve mahallede muhtarlık yapmış kimselerin imzalı belgelerine müracaat edilerek sırren (gizli olarak); bunlarla birlikte iki kişinin daha şehâdetiyle alenen (açık olarak)

⁵² Ali Himmet Berki; *Açıklamalı Mecelle*, Hikmet Yayınları, İstanbul 1978, s.334.

tezkiye olundukları; “*şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevdûasına tatbîken evvelen bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları zîr-i mestûreye vaz’-ı imzâ iden mezkûr Kazankaya Mahallesi imamı Alim Efendi bin Mehmed bin Süleyman ve muhtar-ı evveli Hüseyin bin Mahmud bin Ömer ve muhtâr-ı sânisî Ali bin Mehmed bin Abdullah’ın sirran ve ba’dehû merkûmân ile mahalle-i mezkûr ahâlîsinden Körükçüoğlu Ömer Efendi bin Ömer bin Ömer ve Yörük oğlu Mehmed bin Ali bin Musa’dan dahî ‘alenen lede’t-tezkiye ‘adl ve makbûlü’ş-şehâde oldukları hayyiz-i kabûlde vâki’ olmagın” şeklinde sicile kaydedilmiştir. Diğer davalardaki tezkiyeler de genelde bu şekilde yapılmıştır.*

4.2. HUKÛKÎ TEMSİL (VELÂYET ve VESÂYET)

Şahısların ehliyetlerinin eksikliği (kâsırlık) durumunda (akıl hastalığı, bunama, sefâhet gibi) onların haklarının korunması ve işlerinin yürütülmesi için hukûkî temsil müesseseleri oluşmuştur.⁵³

Kâsırın iş ve ihtiyaçlarını ikiye ayırmak mümkündür. Birincisi; evlendirmek, okutmak, tedavi ettirmek, işe verip sanat öğretmek gibi kâsırın bizzat şahsıyla ilgili olanlardır. İkincisi ise akitler, tasarruflar, muhafaza ve harcama gibi mâlî olan işlerdir. İşte, birinci türden işlerdeki temsile “velâyet, ikinci tür işlerle ilgili temsile de “vesâyet” denilmiştir.⁵⁴

Şimdi bu iki kavrama dair bazı malumatı zikrederek ilgili davaları incelemeye geçmek isityoruz.

4.2.1. Velâyet

Velâyet genel anlamıyla; başkası/başkaları üzerinde kurulu olan yetki ve bu yetkiye dayanılarak ortaya konulan tasarrufların nâfiz olması; özel olarak ise, çocuğun şahsını ve mallarını idare hususunda ana ve babanın hâiz olduğu hak ve vazifeler demektir.

Birinci anlamdaki velâyet iki kısma ayrılır:

1- Velâyet-i Hâssa: Belirli kişiler üzerinde kurulu bulunan velâyet.

⁵³ Hayreddin Karaman; *Mukayeseli İslâm Hukuku*, Nesil Yayınları, İstanbul 1991, c.1, s.195.

⁵⁴ Karaman, *Mukayeseli İslâm Hukuku*, c.1, s.195-196.

2- Velâyet-i Âmme: Devlet başkanının, devlet dairelerinin sahip oldukları yetkiler gibi herkes için kullanılabilen kamu yetkisi.⁵⁵

Velâyet İslâm Hukuku'nda daha çok nikâhta karşımıza çıkan bir konudur. Bir velinin, bülûğa ermemiş olan kız ve erkek çocuğunu ve âkile olmayan (mecnun, deli) kız çocuğunu nikâhlaması caiz görülmüştür.⁵⁶

Nikâhtaki velâyetin tanımı şu şekildedir: Bir şahsın evlenmesi hususunda diğer bir şahsın hâiz olduğu velâyet ve salâhiyet demektir. İki kısma ayrılır:

1- Velâyet-i İcbar (Zorlayıcı Velâyet): Velâyet altında bulunan bir şahsın evlenmesi hususunda razı olsa da olmasa da velâyeti hâiz olan diğer bir şahsın sözünü tenfiz edebilmesi salâhiyetidir. Çocuklar, mecnunlar, ma'tuhlar bu velâyet altında bulunurlar.⁵⁷

2- Velâyet-i Nedb: Akıl hastası olmayan ve ergen bir kadının, sırf hicabdan dolayı ve kendisini hayâsızlığa nisbet olunmaktan korumak için evlendirme işini velisine bırakması halidir ki buna “velâyet-i istihbâb” da denir.⁵⁸

Velâyetin zorlayıcı olup olmamasında mezhepler arasında farklı ölçüler tespit edilmiştir. Bir başka ifadeyle zorlayıcı velâyetin sebebi Hanefîlere göre küçüklük, Şâfiîlere göre bekâret, Mâlikîlere göre her ikisidir. Buna göre Hanefîlerde bülûğdan itibaren artık zorlayıcı velâyet söz konusu değildir.⁵⁹ Bu şekilde nikâhlanmış birisi için bülûğundan sonra bir hak doğmaktadır:

Bülûğ Muhayyerliği (Hıyâr-ı Bülûğ): Bâliğ olmakla velâyet altından kurtulan bir şahsın, hakkındaki nikâhı kabul veya feshettirebilmek salâhiyeti demektir. Buna “hıyâr-ı idrâk” da denilir.⁶⁰ Ancak bu muhayyerlik, nikâhlayan kimsenin baba veya dede dışında bir veli olması durumunda geçerlidir. Baba yahut dede tarafından nikâhlanan kimsenin bülûğdan sonra muhayyerlik hakkı bulunmamaktadır.⁶¹

Nikâhta veliler iki ana gurup altında toplanmaktadır:

⁵⁵ Erdoğan, “Velâyet Maddesi”, s.602.

⁵⁶ Abdullah b. Mahmud el-Hanefî el-Mevsilî; *el-İhtiyâr li-ta'îlî'l-muhtâr*, Kahire 1951, c.3, s.94.

⁵⁷ Ömer Nasuhi Bilmen; *Hukûk-ı İslâmiyye ve Istulâhât-ı Fıkhiyye Kamusu*, İstanbul 1969, c.2, s.8.

⁵⁸ Erdoğan, “Velâyet-i Nedb Maddesi”, s.603.

⁵⁹ Aydın, s.25.

⁶⁰ Bilmen, c.2, s.8.

⁶¹ Mevsilî, c.3, s.94.

1- Hususî Veli (Veliyy-i Hâs): Velâyet altında bulunan kimseyi evlendirme yetkisine sahip bulunan akrabalarıdır. Hangi akrabaların bu guruba dâhil olduklarına gelince, hukukçuların ekserisine göre bu guruba dâhil olanlar asabe velilerdir. Asabe derecesinde veli bulunmadığı takdirde velâyet umûmî velîye (veliy-i ‘âm) intikal eder. Ancak Ebu Hanife burada velâyetin veliy-i ‘âmma intikalini kabul etmemekte, asabeden sonra bu guruba dâhil olmayan usûl, furû ve zevî'l-erhamı içine alan geniş bir zümreye velâyet hakkı tanımaktadır. Hanefilere göre bu velilerin hepsi zorlayıcı velâyet yetkisine sahip oldukları halde, diğer mezheplerde bu yetki, asabenin içerisinde çok küçük bir zümreye tanınmıştır.⁶²

2- Umûmî Veli (Veliyy-i ‘Âm): Husûsî velinin bulunmadığı zaman velâyet umûmî velîye intikal eder. Umûmî veli devlet başkanı ve hâkimdir.⁶³

Velâyetle ilgili olarak sicilimizden inceleyeceğimiz örnek dava, 115 numaralı davadır. Dava metni şu şekildedir:

*Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Yenice Mahallesi'nde sâkine ve sinni ve cüssesinin bülûğa tahammülü olmakla bülûğu mukir ve mu'terife olup zatı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe işbu bâ'isetü'l-vesîka **Firdevs bint-i Raşit nâm bikr-i bâliğa** medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde **ceddinin karındaşı oğlu Hafız Mehmed Efendi bin Hüseyin** muvâcehesinde mezbûr **Mehmed Efendi'nin yedi yaşında sulbî-i sağır oğlu Asım** hâzır olduğu halde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idiüp mezbûr Mehmed Efendi **velî-i akrabam olmak hasebiyle hâl-i sabâvetimde beni sağır oğlu hâzır-ı mezbûr Asım'a velâyet-i inkâh ve tezvîc ve sağır hâzır-ı mezbûr için bi'l-velâye tezevvüc ve kabûl eylediğini** 'âlîme olduğum zamandan berû vakt-i bülûğumda nefis-i ihtiyârla fesh-i nikâh mülâhazasında iken târîh-i vesîkadan üç sene mukaddem Karakış mâhinin onyedinci günü akşam namazından sonra Kazankaya Mahallesi'nde vâki' ev ki pederim Receb'in sâkine olduğum menzilinde **bâliğa olduğum anda müteveffâ Müfti Efendi'nin odasına varup nefis-i ihtiyâr ve 'akd-i mezkûru i'râz ve işhâd etmiştim (...)** mezbûr Mehmed Efendi'ye su'âl olunup **'akd-i mezkûrun feshiyle hükmolunmak matlûbumdur** didikte gibbe's-su'âl mezbûr Mehmed Efendi dahî cevâbında müdde'iyeye-i mezbûreyi ber-vech-i muharrer velâyetle oğlu sağır hâzır-ı merkûm*

⁶² Aydın, s.25-26; Ayrıca Nikâhta velâyet ve bu velâyetin mertebeleri ve çeşitleriyle ilgili olarak bkz. Bilmen, c.2, s.45-55.

⁶³ Aydın, s.26.

*Asım'a inkâh ve tezvîc ve saġîr-i mezbûr için bi'l-velâye tezevvüc ve kabûl eylediğini ikrâr lâkin vech-i meşrûh üzre olan mezbûrenin müdde'âsını ma'lûmum değildir deyû inkâr idince müdde'îyye-i mezbûre Firdevs'ten ber-minvâl-i muharrer müdde'âsına beyine taleb olundukta 'udûl-i ihrâr-ı ricâl-i müslimînden mezkûr Kazankaya Mahallesi ahâlîsinden olup zât-ı mezbûreyi 'ârîfân Mehmed Efendi ibn-i Ali Efendi bin Lokman ve Karakaşoġlu Hidayet Usta bin Hüseyin bin Abdullah **nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâki'** işbu müdde'îyye-i mezbûre Firdevs târîh-i mezkûrda hâzır olduğumuz meclise geliüp (...) bu anda bâliġa olmamla nefsimi ihtiyâr idüp ceddimin karındaş oġlu Hafız Mehmed Efendi'nin saġîr oġlu Asım'a velâyet eylediġi 'akitten i'râz eyledim deyû bizi işhâd eyledi **biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû edâ-yı şehâdet-i şer'îyye itdiklerinde şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevdûasına tabîken evvelen bâ-varaka-i mestûre mensûb oldukları zîr-i mestûreye vaz'-ı imzâ iden mezkûr Kazankaya Mahallesi imamı Alim Efendi bin Mehmed bin Süleyman ve muhtar-ı evveli Hüseyin bin Mahmud bin Ömer ve muhtâr-ı sâni'si Ali bin Mehmed bin Abdullah'ın sirran ve ba'dehû merkûmân ile mahalle-i mezkûr ahâlîsinden Körükçüoġlu Ömer Efendi bin Ömer bin Ömer ve Yörüük oġlu Mehmed bin Ali bin Musa'dan dahî 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâde oldukları hayyiz-i kabûlde vâki' olmagın **mûcebince 'akd-i mezkûrun feshiyle hükm mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ısr min şehri-i cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'ısrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 19 Haziran 323*****

- Davada, Firdevs isminde, bâkire ve yeni bâliġa olmuş bir kız, dedesinin kardeşinin oġlu ve aynı zamanda kendisinin de velisi olan Mehmed Efendi'nin, bülûġa ermeden önce, yedi yaşındaki oġlu Asım'la kendisini evlendirdiğini, ancak şimdi bülûġa erdiğini ve bu evliliġe razı olmadığını, dolayısıyla hâkimin nikâhı feshetmesini istemektedir. Hâkim her iki tarafı da dinledikten sonra kızıdan iddiasının isbatı için şahit istemekte, dinlenen iki şahit de kızın iddiasını tasdik eden ifadeler vermekte, şahitlerin güvenilir oldukları da tescil edildikten sonra “*'akd-i mezkûrun feshiyle*” hükmolunmuştur.
- Davada veli olarak zikredilen kişi, davacının dedesinin kardeşinin oġludur. Yani asabedendir ve velâyet-i icbar yetkisiyle velisi bulunduğu kızı kendi oġluyla evlendirmiştir.
- Bu davada söz konusu olan evlilik gayr-ı lâzım bir evliliktir. Yani fesih hakkına sahip olan bir tarafın evliliġi feshettirme hakkı vardır. Zira babaları ve dedeleri dışındaki

velileri tarafından evlendirilen küçüklerin nikâhları, kocalarının bunlara denk (küfüv) ve verdikleri mehir de misil olmak şartıyla, gayr-ı lâzımdır; bir başka ifadeyle küçükken bu şekilde evlendirilenleri bağlayıcı değildir. Bunlar bülüğa erdiklerinde nikâhlarını dilerlerse feshettirebilirler (bülûğ muhayyerliği).⁶⁴

4.2.2. Vesâyet

Bir kimsenin mallarında veya çocuklarının işlerinde tasarruf etmek üzere nasbedilen kimseye vasî (mûsâ ileyh), bu kimsenin hâiz olduğu sığata da vesâyet denilir.⁶⁵

Vasînin; âkil, bâliğ, hür, müstakim ve tasarrufunda ehliyet-i kâmileyi hâiz olması lazımdır.⁶⁶

Çocukların mallarında tasarruf velâyet ve salâhiyeti evvela babalarına, sonra babalarının vasîlerine, sonra vasîlerinin vasîlerine aittir. Bunlar bulunmayınca sahih cedlerine, badehu bunların vasîlerine, sonra bu vasîlerin vasîlerine ait olur. Bunlar da bulunmazsa hâkime ve hâkimin nasbedeceğı vasîlere ait bulunur.⁶⁷

Bununla ilgili olarak sicilimizdeki 137 ve 138 numaralı davaları örnek olarak zikredebiliriz. 137 numaralı davanın metni şu şekildedir:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Saraycık Karyesi ahâlîsinden iken bundan ekdem vefât iden Mehmed bin İbrahim'in sulb-i sağır oğulları Nasuh ve Mustafa ve sağıre kızı Ayşe'nin vakt-i rüşd ü sedâdlarına değın tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den bir vasî nasb ve ta'yîn olunması elzem olunup emânetle ma'rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechiyle umûr-ı vesâyeti ru'yet ve tesviyeye muktedir idüğü 'inde's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olan amûcezâdeleri İbrahim bin Nasuh sağırân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değın tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olundukta oldahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğı edâ ve ifâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka 'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 29 Temmuz 323

⁶⁴ Aydın, s.21-22.

⁶⁵ Erdoğan, "Vasiyy Maddesi", s.598.

⁶⁶ Bilmen, c.5, s.180.

⁶⁷ Bilmen, c.5, s.189.

- Görüldüğü gibi davada, babaları vefat eden üç çocuğun vesâyetleri, hâkim kararıyla amcalarının oğluna verilmiş, çocukların “*vakt-i rüşd ü sedâdlarına değîn tesviye-i umûrlarına kibel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn*” olunmuştur.

138 numaralı davanın metni de şu şekildedir:

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî birinci redîf taburu binbaşısı Nabi Bey ibn-i Mehmed Tahir Efendi'nin firâşından hâsıl ve zevcesi müteveffîye Nuriye Hanım bint-i Nuri Efendi'den mütevellid sulb-i sağîr oğlu Mehmed Şükrü ve sağîre kızı Merve'nin vakt-i rüşd ü sedâdlarına değîn tesviye-i umûrlarına kibel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta‘yîni ehem ve elzem olmagın emânetle ma‘rûf ve istikâmetle mevsûf ve her vechiyle umûr-ı vesâyeti ru‘yet ve tesviyeye muktedir idüğü lede‘ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve nümâyân olan sağîrân-ı mezbûrânın pederleri işbu bâ‘isü‘l-vesîka Nabi Beyefendi ibn-i Mehmed Tahir Efendi sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ü sedâdlarına değîn tesviye-i umûrlarına kibel-i şer‘den vasî nasb ve ta‘yîn olundukta mûmâ-ileyh dahî ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta‘ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka‘a ketb u imlâ olundu tahrîran fi‘l-yevmi‘-s-sâlis min şehri cemâzi‘l-âhir li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi‘etin ve elf. 30 Temmuz 323

- Bu davada da anneleri vefat etmiş bir erkek ve bir kız çocuğun vesâyetleri, yukarıda izah ettiğimiz sebepten dolayı babalarına verilmiştir.
- Vesâyet, icap ve kabul ile mün‘akid olduğu için her iki davada da hâkim vasî tayin ettiği kimseler, söz konusu vesâyeti kabul ettiklerini belirtmişlerdir.⁶⁸

Vasîye, Vasîsi Bulunduğu Kişinin/Kişilerin Mallarıyla İlgili Yetki Verilmesi:

Babası veya babasının babası tarafından ya da hâkim tarafından nasbedilmiş olan vasî, çocuğun malını gerektiğinde satabilmektedir. Ölen kişinin borcunu ödemek, vasiyetini yerine getirmek ya da çocukların nafakasını tedarik etmek amacıyla, bunların başka sûretle temini ve îfâsı da mümkün olmadığında, vasî, çocuğun malını gerek kıymetiyle,

⁶⁸ Vesâyetle ilgili daha geniş bilgi için bkz. Bilmen, c.5, s.179-206.

gerek gabn-ı yesîr ile satarak bu ihtiyacı giderebilmektedir.⁶⁹ 92 numaralı dava bu konuya örnek olarak zikredilebilir. Dava metni şu şekildedir:

*Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Bekir Kadı Mahallesi ahâlîsinden Terzi oğlu İsmail bin Abdurrahman bin Ali medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mahallemiz ahâlîsinden iken bundan akdem vefat iden **Monla Hasan oğlu Süleyman bin Hasan bin Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Abdurrahman ile sulbiy-yi kebir oğlu Ali ve sağîr oğlu Zeynâl ve sulbiyye-i kebîre kızı Habîbe ve sağîre kızı Fatma'ya münhasıra olup sağîrân-ı mezbûrânın vakt-i rüşd ü sedâdlarına deĝin tesviye-i umûrlarına işbu hüccet-i şer'iyye nâtik olduĝu üzre vasîleri bulunduĝum cihetle zevc ve babaları müteveffâ-yı mezbûr Süleyman bin Hasan'dan mevrûs emvâl-i gayr-i menkûlesinden olup mahalle-i mezkûrede vâki' bir taraftan Monla Hasan oğlu Nuri hanesi bir taraftan Kôr Feyzullah oĝulları hanesi bir taraftan müteveffâ Hacı Ahmed Efendi hanesi bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd tahtânî iki odayı şâmil bir bâb menzil müşerref harâb ve muhtac-ı ta'mîr olup hâl-i hâzır ile istifâde mefkûd bulunduĝundan ta'mîrine de iktidarları gayr-i müsâ'id olmakla beraber verese-i kibar hisselerini bey' edeceklerinden vasîleri bulunduĝum sağîrân-ı mezbûrânın hisse-i şâyi'aları dahî bi'l-müzâyede bey' ve esmâniyle kendülere îrâd tedârîki min külli'l-vücûh sağîrân-ı mezbûrân haklarında enfa' ve evlâ olduĝundan mezkûr hanenin ber-vech-i muharrer fûrûhtuyla esmân-ı hâsılasından başka îrâd tedârîki ve mu'âmelât-ı lâzimesinin memuru huzûrunda ikmâlî hakkında kibel-i şer'den bana izin i'tâsı bi'l-vesâye matlûbumdur didikde vasiyy-yi mezbûr İsmail'in bast u beyân eylediĝi minval-i muharrer üzre olduĝu mezkûr Bekir Kadı Mahallesi heyet-i ihtiyariyyesi tarafından mühüren vârid bir kut'a şehâdetnâme münderecâtını müeyyed mezkûr Bekir Kadı Mahallesi imamı Mehmed Efendi ibn-i Hacı Osman Efendi bin Bekir ve muhtâr-ı evveli Ahmed bin Mehmed bin Hüseyin ve Musa Paşa oĝlu Nâfi bin Hacı Ömer 'alâ tarîki'ş-şehâde ihbarlarıyla sabit olmagın mücebince mezkûr hanede sağîrân-ı mezbûrânın sâlifü'l-beyân hisse-i irsiye-i şâyi'alarının bedel-i misliyle bi'l-müzâyede âhara bey'a ve esmân-ı hâsılasıyla başka îrâd tedârîkine ve mu'âmele-i lâzîmelerinin memuru huzurunda icraya vasiyy-i mezbûr İsmail Aĝa'ya kibel-i şer'den izin verilmek mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb ü imlâ***

⁶⁹ Bilmen, c.5, s.185.

olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri rabî'i'l-âhir li seneti hamsin ve 'iştirîn ve selâsi mi'etin ve elf. 6 Mayıs 323

- Davada, vefat eden kişinin geride kalan aile fertlerinden küçük olan iki çocuğun vasîsi, çocukların geçimini sağlamak için babalarından kalan ve kendi hisselerine düşen evi satarak parasını bu aileye vermek için mahkemedен izin istemektedir.
- Sadece küçük olan çocuklar üzerinde vesâyet söz konusu olduğu için, onların hissesine düşen kısmın satışı için izin alınabilmekte; anne ve iki büyük çocuğun hisseleriyle ilgili tasarrufta bulunulamamaktadır.
- Vasî, vesâyet iddiasını “*Bekir Kadı Mahallesi heyet-i ihtiyariyyesi tarafından mühürlen vârid bir küt'a şehâdetnâme*” ile ispat etmekte ve sonunda çocukların “*hisse-i irsiye-i şâyi'alarının bedel-i misliyle bi'l-müzâyede*” bir başkasına satılması konusunda “*vasiyy-i mezbûr İsmail Ağa'ya kâbel-i şer'den izin*” verilmektedir.
- Aynı konudaki diğer davalardan 116 numaralı davada vesâyetin bir kadına ait olduğu ve satış konusunda iznin bu kadına verildiği, 159 numaralı davada da gayrimüslim birinin vasîsi olan bir başka gayrimüslim için aynı durumun söz konusu olduğu görülmektedir.

4.3. VEKÂLET

Tezimizin konusu olan sicildeki davaların büyük bir kısmı vekâlet davasıdır. Bu bölümde öncelikle vekâletle ilgili birkaç kısa bilgi verilecek, daha sonra bir örnek dava üzerinde değerlendirmeler yapılacaktır.

Vekâlet, lügatte “hıfz” manasınadır. Istılahta ise bir kimsenin, işini başkasına tefvîz etmesi ve o işte onu kendi yerine ikâme etmesi demektir.⁷⁰

Vekâlet, tasarruf etme konusunda bir kimsenin başka birisini kendi yerine koymasüdür. Vekâletin şartı; vekil edenin tasarrufa malik kişilerden, vekilin de akdin ne olduğunu bilen ve yapabilen kişilerden olmasıdır.⁷¹

Vekil tayin eden kimseye “müvekkil”, müvekkilin tayin ettiği kimseye “vekil”, vekâlet konusu olan işe de “müvekkelün bih” denir.⁷²

⁷⁰ Hacı Reşid Paşa, c.7, s.2.

⁷¹ İbrahim el-Halebî; *Mülteka'l-Ebhur*, Terc. Nedim Yılmaz, İlmî Neşriyat, İstanbul 1993, c.3, s.369.

Vekillğin bir ihtiyaçtan doğduğunu Serahsî şöyle anlatmaktadır: Tevkîl (vekil etmek), tasarrufu (kullanımı) başkasına bırakmak ve malı kullanması için ona teslim etmek demektir. İnsanların bu sözleşmeye şiddetle ihtiyacı vardır. İnsan yolculuğa çıktığı sırada malını korumaktan aciz kalabilir. Kimi zaman deneyimsizliği veya aşırı uğraşı nedeniyle, ya da malının çokluğundan dolayı malında kullanımda bulunmaktan aciz olabilir. Dolayısıyla vekillik yoluyla kullanımı başkasına bırakmaya ihtiyaç duyar.⁷³

Kadın erkeği, erkek kadını, müslüman zimmîyi, zimmî müslümanı, özgür kimse köleyi veya mükâtebi efendisinin izniyle vekil yaparsa, bütün bunlar bu kimselerin vekillğe olan ihtiyaçları nedeniyle caizdir.⁷⁴

Hadd ve kısas cezasını gerektiren davalar hariç, her türlü hukuk davasında vekil tayin etmek caiz görülmüştür. Hadd ve kısas cezalarında müvekkilin kendisi bulunmadıkça hakkın istenmesi caiz değildir.⁷⁵

İhtiyar’da müvekkilin hasta veya yolcu olması müstesnâ, karşı tarafın rızası olmadan vekil tayin etmenin caiz olmadığı belirtilir.⁷⁶ Serahsî’ye göre de bir belde de oturan birisi, bir kimseyi davalaşmada vekil yaparsa, bu ancak karşı tarafın rızasıyla kabul edilebilir. Ya da vekil edenin hasta olması veya üç gün mesafedeki uzak bir yerde bulunması durumunda kabul edilebilir. Ebu Hanife’nin görüşüne göre bu konuda erkek, kadın, dul, bakire eşittir.⁷⁷ Ancak İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed’e göre vekil tayin etmek için hasmın rızası şart değildir. Mecelle’de de bu görüş esas alınmıştır. (Madde 1516: Müdde’î ve müdde’â-‘aleyhten her biri dilediğini husûmete tevkiî edebilir. Diğerinin rızası şart değildir.)

Mecelle’nin 1449-1530 maddeleri vekâletle ilgilidir. Yine Çavuşzâde Mehmed Aziz’in Dürri’s-Sukûk isimli eserinin “Kitâbu’l-Vekâle” kısmında çeşitli vekâlet davalarının mahkemelerde nasıl kayıt altına alınacağını gösteren örnekler mevcuttur.⁷⁸

⁷² Erdoğan, “Vekâlet Maddesi”, s.601; Ayrıca bkz. Berki, s.300 “1449. madde vd.”.

⁷³ Muhammed Ahmed b. Ebi Salih es-Serahsî; *el-Mebhut*, Terc. Ed.: Mustafa Cevat Akşit, Gümüşev Yayınları, İstanbul 2008, c.19, s.2.

⁷⁴ Serahsî, c.19, s.12.

⁷⁵ Mevsilî, c.2, s.157.

⁷⁶ Mevsilî, c.2, s.157.

⁷⁷ Serahsî, c.19, s.10.

⁷⁸ Çavuşzâde Mehmed Aziz; *Dürri’s-Sukûk*, Matbaa-i Âmire 1288, c.2, s.115-119.

Bu kısa bilgilerden sonra sicildeki örnekleri incelemeye geçebiliriz. Vekâletle ilgili sicilimizden örnek olarak inceleyeceğimiz dava, sicilin ilk davası olan 71 numaralı davadır. Dava metni şu şekildedir:

*'An asl Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Çorum Sancağı'na tâbi' Osmancık Kazası'nın Haydarhâne Mahallesi ahâlîsinden olup vilâyet-i müşârun ileyhâ dâhilinde ve Medîne-i Kırşehrî redîfi birinci taburunun birinci bölük mü'lâzım-ı evveli **Ahmed Efendi bin Ali Ağa** Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde **ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp** mezkûr Osmancık Kazası'nın Haydarhâne Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem **bilâ-veled vefât iden li-ebeveyn öz karındaşım Abdulkadir Ağa bin Ali'nin emvâl-i metrûkesinden** eşya ve hayvânât ve hâne ve bağının **tamamına zevcesi Fâtıma Hanım bint-i Abdullah zabt ve vazî'atü'l-yed idüp hisse-i irsiyyemi virmekden temerrüd itmekte bulunduğundan** mezbûre ve bâ-vekîliyle âit olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukukta bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa'aya ikâme-i şuhûda tahlîf ve istihlâfa eşya ve hayvânât ve emlak-ı mezkûrelerin taksîmine redd-i a'zâ ve iştikâ-yı ani'l-hukkâma tebliğ ve tebellüğe kendi imzasıyla her nev' istid'â ve levâiyih-i tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme sulh u ibrâya **emlâk-ı mezkûrelerin idârece tâlibi zuhûrunda semen-i misliyle müşterisine bey' ile me'mûru huzûrunda mu'âmele-i ferâğiyenin icrâsına semen-i mezkûru ahz u kabza ve makbuzun bana irsal ve îsâle ve kendi nefsimde âit idârece bulunan hanemi îcâr ve bağımı i'mâra ve'l-hâsıl leh ve aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvînin küllîsini îfâya nefsimden farkı olmamak yalnız aleyhimde ikrârı mu'teber tutulmamak üzere mezkûr Osmancık Kazası'nın Câmî' Mahallesi'nden kız karındaşım oğlu **Lütfullah Efendi bin Abdullah Ağa'yı kabûlüne mevkûfa tarafımdan vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim didikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâdis min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.*****

- Davada davacı, vefat eden erkek kardeşinin terikesinin tamamına eşinin el koyduğunu ve mirastan kendisine düşen payı vermek istemediğini belirterek, hissesine düşen kısmın alınmasını, alınan malların satılıp makbuzuyla birlikte ücretinin kendisine verilmesini istemekte; ayrıca kendi evinin kiraya verilmesi ve bağının imarı işlerini de zikrederek, tüm bu saydığı hususlarda kız kardeşinin oğlu Lütfullah Efendi'yi vekil tayin etmektedir.

- Vekâlet verilirken, vekâletin hangi tasarruflarda söz konusu olacağı ayrı ayrı zikredilmiştir.

Merginânî el-Hidâye isimli eserinde dava vekilinin aynı zamanda teslim alma vekili de olduğunu ve mezhebin görüşünün de bu olduğunu söyler.⁷⁹ İhtiyâr'da, dava açmaya vekil olan kimsenin, davalıdan malı almaya da vekil olduğu, ancak Züfer'in aksi görüşte olduğu ve fetvanın da Züfer'in görüşüne göre verildiği söylenmektedir.⁸⁰ Mecelle'de de husûmete vekâletin kabza vekâleti müstelzim olmadığı belirtilmiştir.⁸¹ Mecelle'deki bu madde İmam Züfer'in görüşüdür ve tercih edilen görüş bu olmuştur.⁸² Böyle olunca, davada her iki husus da ayrı ayrı zikredilmiş, vekîlin “*kendi imzasıyla her nev' istid'â*”ya ve malların satımından veya icrasından elde edilecek “*semen-i mezkûru ahz u kabza*” yetkili olduğu bildirilmiştir.

- Mutlak olarak davaya vekil edilen kişi, vekil edenin aleyhine ikrarda bulunursa, bu ikrarı ister hâkimin meclisinde isterse bir başka mecliste olsun, kıyasa göre caiz olmaz.

Bu, Züfer ile Şafîî'nin görüşü olup aynı zamanda Ebu Yusuf'un birinci görüşüdür. Ebu Yusuf daha sonra bu görüşünden dönmüş ve “hâkimin meclisindeki ikrarı geçerlidir, hâkimin meclisinde olmayan ikrarı ise hükümsüzdür” demiştir.⁸³ İhtiyâr'da da “vekil, kadının huzurunda müvekkili aleyhine ikrarda bulunursa geçerlidir, kadının huzurunda olmazsa geçerli değildir” denmektedir.⁸⁴

Bu konudaki kıyasın açıklaması şudur: Vekillik veren, bu kişiyi sadece -dava-hususunda vekil olarak görevlendirmiştir. Husûmet (dava), iki kişi arasında çekişme ve tartışma yoluyla meydana gelen sözdür. İkrar ise karşılıklı barış ve uzlaşma yoluyla olan sözdür. Dolayısıyla vekillik verenin emrettiği şeyin zıddı meydana gelmiştir. Bir şeye vekil verme, zıddını içermez. Bunun için davaya vekil olan kişi, bağış yapma, satma ve sulh yapma hakkına sahip değildir.⁸⁵

Vekilin hâkim huzurunda müvekkilin aleyhine ikrarı geçerli olduğu için, vekâlet davalarında bu husus da sürekli zikredilmiş, örnek davamızda olduğu gibi “*leh ve*

⁷⁹ Ali b. Ebî Bekr el-Merginânî; *el-Hidâye*, Terc. Ahmet Meylânî, Kahraman Yayınları, İstanbul 1986, c.3, s.264.

⁸⁰ Mevsilî, c.2, s.164.

⁸¹ Berki, s.318 “1519 ve 1520. Maddeler”.

⁸² Ali Haydar Efendi, *Dureru'l-Hukkâm Şerh-i Mecelleti'l-Ahkâm*, Şirket-i Mertebiyeye Matbaası, İstanbul 1317, c.11, s.297.

⁸³ Serahsî, c.19, s.6.

⁸⁴ Mevsilî, c.2, s.165.

⁸⁵ Serahsî, c.19, s.6.

aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak bi'l-cümle de'âvînin küllîsini îfâya nefsimden farkı olmamak yalnız aleyhimde ikrârı mu'teber tutulmamak üzere" şeklinde aleyhte ikrar istisna tutulmuştur. Bu husus Mecelle'de; "Bir kimse âharı husûmete tevkîl idüp de kendi aleyhine ikrârı istisnâ eylese caiz olur" (Md. 1518) şeklinde yer almıştır.

• Bu davada vekil ve müvekkil, her ikisi de Müslüman kimselerdendir. Sicilde, vekil ve müvekkilin farklı dinlerden olduğu dava örnekleri de mevcuttur. Mesela 73 numaralı davada Müslüman bir kişi, "*leh ve aleyhimde vukû' bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsine tarafımdan hâzır mûmâ ileyh Kirkor Efendi'yi vekâlet-i 'umûmiyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim*" diyerek "*teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden dava vekillerinden Kirkor Efendi veled-i İstebân*"ı kendi yerine vekil tayin etmiştir.

4.4. VERÂSET

Verâset, bir ölünün terikesine halefiyet yoluyla malik olma demektir.⁸⁶ Ölünün terikesinden yakınlarına intikal eden mala mîras (irs), mirasta hakkı olan kimseye vâris, vârise intikal eden mala mevrûs, vârisine malı intikal eden meyyite müverris, birini bir meyyite vâris kılmaya da tevrîs denir. Vârisin çoğulu "verese"dir.⁸⁷

Vefat eden birinin veya mefkûdiyetinden dolayı vefatına hükmolunmuş birinin terikesiyle ilgili olarak şu dört hak meydana gelir: Techiz ve tekfin, kazâ-i duyûn (borçların ödenmesi), vasiyetlerin tenfîzi, baki terikenin vârisler arasında taksimi.⁸⁸

Verâsetle ilgili olarak fıkıh kitaplarımızda ayrıntılı bilgiler yer almakta, ashâb-ı ferâizin kimler olduğu, mirasın nasıl taksim edileceği, vârislerin sahip olduğu haklar gibi konularda detaylı açıklamalar bulunmaktadır. Ancak sicilimizdeki verâsetle ilgili davaların içerikleri sınırlıdır. Örneğin miras taksimiyle ilgili herhangi bir kayıt yoktur. Bu yüzden verâsetle ilgili olarak ayrıntıya girmiyor, sadece ilgili davaların incelenmesiyle yetiniyoruz.

Davaların bir kısmı sadece verâsetin isbatı ve inhisârıyla ilgili, bir kısmı da verâsetin inhisârından sonra meydana gelen hakların elde edilmesiyle ilgili davalardır. Birinci türden davalara örnek olarak 151 numaralı davayı inceleyelim:

⁸⁶ Erdoğan, "Verâset Maddesi", s.604; Bilmen, c.5, s.209.

⁸⁷ Bilmen, c.5, s.209.

⁸⁸ Bilmen, c.5, s.213.

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Kızılca Karyesi ahâlîsinden olup hâssa ordu-yı hümayûn ikinci nişancı alayının birinci süvârî alayı neferâtından iken bundan akdem vefât iden Mısırlı oğlu Halil bin Ali'nin verâseti babası Ali bin Mehmed ile zevcesi Habibe bint-i Yusuf ve sulb-i sağîr oğlu İbrahim'e münhasıra olduğu mahzar-ı hasm-ı câhidde lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunan karye-i mezkûre ahâlîsinden Ali bin Musa bin Ali ve Abdurrahman bin Abdullah nâm kimesneler ile isbât itmekle mûcebince merkûmânın verâsetlerine hükmolunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu. 23 Recep 325

- Davada, askerde iken vefat eden birinin verasetinin, babası, zevcesi ve küçük oğluna ait olduğu, iki erkek şahidin şehâdetiyle tesbit edilmiş ve adı geçenlerin verâsetlerine hükmolunduğu bildirilmiştir.

Verâsetin isbat ve inhisârıyla birlikte, vârisin, vefat eden mûrisinin alacak hakkını da talep ettiği dava örneklerinden biri olan 75 numaralı dava da şöyledir:

Ma'rûz-ı dâ'î-yi kemîneleridir ki

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî nevâhîsinden Mucur Nâhiyesi'nin Yenice Mahallesi ahâlîsinden Üzümlü oğlu Halil bin Ömer medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îmizde medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden İhsan Efendi bin Hasan muvâcehesinde da'va ve takrîr-i kelâm idüp birinci orduyu hümayûn dokuzuncu alayın ikinci taburun dördüncü bölük neferâtından iken bundan akdem vefât iden oğlum ve mûrisim Ömer bin Halil'in verâseti benimle gâibe-i 'ani'l-meclis vâlidesi Emine bint-i Yusuf'a münhasıra olup bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla oğlum ve mûrisim Ömer'in müdde'â aleyh merkûm İhsan Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden yüzondokuz kuruş alacak hakkı olup kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber vech-i muharrer vefat itmekle meblağ-ı mezkûrda olan hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslîmi için mezbûr İhsan Efendi'ye kibel-i şer'den tenbih olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyû ba'de'd-da'va ve's-su'âl oldahî cevabında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr müteveffâ-yı mezbûr Ömer'e olmiktâr kuruş hâlen deyni olduğunu ikrâr ve i'tirâf idüp müdde'î merkûmun mâ 'adâ verâset müdde'âsını inkâr itmekle

*müdde'â ileyh merkûm Halil'den ber vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyine talep olundukta Mucur Nâhiyesi'nin mezkûr Yenice Mahallesi ahâlîsinden Hacı Mustafa oğlu Mehmed bin Hacı Mustafa bin Ali ve Hasan oğlu Mehmed bin Hasan bin Ömer nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup lede'l-istişhâd fi'l-hakîka mezbûr Ömer'in verâseti işbu müdde'â ileyh merkûm Halil ile vâlidese gâibe-i ani'l-meclis Emine bint-i Yusuf'a münhasıradır bundan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû'asına tatbîken evvelen bâ varaka-i mahtûme sirran ve ba'dehû 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunmakla şehâdetleri şer'an makbûle olmagın mûcebince **müteveffâ-yı merkûm Ömer'in verâsetinin babası Halil ile vâlidese Emine'ye inhisârına ba'de'l-hükm ve't-tenbih tescil ve bi'l-iltimas Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi'** aşar min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 18 Mart 323*

- Davada, vefat eden kişinin babası mahkemeye başvurarak, oğlunun verâsetinin, kendisi ve eşine münhasır olduğunu, bu yüzden İhsan Efendi zimmetindeki alacağın da kendisine verilmesini talep etmektedir.

- Davalı İhsan Efendi, vefat eden şahsa olan borcunu kabul etmekte, ancak davacının verâset iddiasını kabul etmemektedir. Hâkim de davacıdan, iddiasının isbatı için şahit getirmesini istemekte ve iki erkek şahidin şehadetiyle “*müteveffâ-yı merkûm Ömer'in verâsetinin babası Halil ile vâlidese Emine'ye inhisârına*” hükmedilmiştir.

Verâsetin ispat ve inhisârından sonra, vârislerden birinin, mûrisinden intikal eden malla ilgili tasarruf talebi ve bu tasarruf için başkasını vekil tayin etmesiyle ilgili olarak da 126 numaralı davayı inceleyebiliriz:

*Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Sarıcalar Alişar Karyesi sâkinelerinden sâhib-i arzuhâl zâtı medîne-i mezkûre mahallâtından Medrese Mahallesi ahâlîsinden Hacı Mustafa Efendi bin Hacı Süleyman bin Mustafa Direkliköşe Mahallesi'nden (...) oğlu Recep Ağa bin Mahmud bin Abdullah ta'rifleriyle mu'arrefe **Kezban bint-i Mehmed** medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde Kuşdilli Mahallesi ahâlîsinden **İhsan Efendi bin Hasan** muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp Trabzon Vilâyet-i Celîlesi*

dâhilinde Of Kazası kurâsından Zisino(?) Karyesi sakinlerinden iken **vefât iden zevc-i evvelim Mehmed bin Hacı Hüseyin bin Ömer'in verâseti benimle ğâib-i 'ani'l-meclis sulbî kebîr oğlum Hasan Hüseyin'e münhasıra olup** bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla **zevc-i sâni'm Ahmed Çavuş bin Hacı Hüseyin bin Ömer'in verâseti kezâ benimle ğâibân 'ani'l-meclis kebîr oğullarım Mehmed ve Kibar'a münhasıra olup** bizden gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olmamakla mûrisimiz **zevclerim müteveffâ-yı merkûmânın hâzır merkûm İhsan Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'iden alacak hakları olan dokuzyüz kuruşu kable'l-ahz ve'l-istîfâ ber-vech-i muharrer vukû'-ı vefâtlarına mebnî meblağ-ı mezkûrda olan hisse-i irsiyyemin bana edâ ve teslîmîçün hâzır merkûm İhsan Efendi'ye kâbel-i şer'den tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur** deyû ba'de'd-da'vâ oldahî cevabında cihet-i merkûmeden meblağ-ı mezkûr müteveffâ-yı merkûmân Mehmed bin Hacı Hüseyin ve Ahmed Çavuş zimmetinde hâlen borcu olduğunu ikrâr idüp lâkin müdde'iyeye-i mezbûre Kezban'ın ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr itmekle müdde'iyeye-i mezbûre Kezban'ın ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta mezkûr Alişar Karyesi ahâlîsinden Mustafa bin Mehmed bin Ali ve Musa bin Yusuf bin Ali nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı merkûmân Mehmed bin Hacı Hüseyin bin Ömer'in verâseti müdde'iyeye-i mezbûre zevcesi Kezban bint-i Mehmed ile sulbî kebîr oğulları Hasan Hüseyin'e münhasıra ve Ahmed Çavuş bin Hacı Hüseyin bin Ömer'in verâseti kezâ müdde'iyeye-i mezbûre zevcesi Kezban bint-i Mehmed ile ğâibân 'ani'l-meclis kebîr oğulları Mehmed ve Kibar'a münhasıra olup bunlardan gayrı vârisi ve terikesine müstehak âharı olduğu bizim ma'lûmumuz değildir biz bu hususta bu vecih üzre şahidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân evvelen bâ-varaka-i mahtûme mensub oldukları zîr-i mestûreye vaz'-ı imza iden mezkûr Alişar Karyesi imamı Haydar Efendi bin Mervan bin Haydar ve muhtar-ı evveli Çelebi Mehmed bin İbrahim bin Ömer nâm kimesnelerden sirran ve ba'dehû Tatarilyas Karyesi ahâlîsinden Ahmed Efendi bin Hüseyin bin Ahmed Direkliköşe Mahallesi'nden Recep Ağa bin Mahmud bin Ali dahî 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olmakla şehâdetleri şer'an makbûle olmanın mûcebince **müdde'iyeye-i mezbûre Kezban ile sulbî kebîr oğulları Hasan Hüseyin ve Mehmed ve Kibar'ın verâsetlerine ba'de'l-hükm ve't-tenbih verese-i mezbûrûndan ibn-i kebîr merkûm Mehmed bin Ahmed Çavuş**

meclis-i şer‘işerîf-i enverde vâlidesi Kezban bint-i Mehmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idiüp Trabzon Vilâyet-i Celîlesi’ne tâbi Of Kazası kurâsından Zisino Karyesi ahâlîsinden iken vefât iden mûrisim babam Ahmed Çavuş bin Hacı Hüseyin’in emvâl-i metrûkesinden olup emvâl-i menkûl ve hayvânât eşya hane ve tarlayı mezkûr Zisino Karyesi’nden Çilesiz oğlu Tufan müdahale iderek hisse-i irsiyyemi virmekden imtinâ‘ itmekte bulunduğundan merkûm ve bâ-vekîliyle ait olduğu mehâkimde bidâyeten ve i’tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i‘âdeten muhâkeme ve muhâsama ve murâfa‘aya hane ve tarlayı bedel-i misliyle bey‘ u fîrûhta memuru huzurunda mu‘âmele-i ferâğîyyesinin icrâsına semen-i mezkûru ahz u kabza ve bana irsâl ve îsâle ve’l-hâsıl husûs-ı mezkûr mütevakkıf olduğu umûrun küllîsini îfâya tarafımızdan hâzıra-i mezbûre vâlidem Kezban’ı vekâlet-i mutlaka ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta‘yîn eyledim didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya taahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu tahrîran fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-‘işrîn min şehr-i cemâzi’l-âhir li seneti hamsin ve ‘işrîn ve selâsi mi’etin ve elf.

- Davada Kezban isminde bir kadın, vefat eden ilk kocasının verâsetinin, kendisi ve bu kocasından olma oğluna; yine vefat eden ikinci kocasının verâsetinin de, kendisi ve bu kocasından olma iki oğluna ait olduğunu söyleyerek; her iki kocasının da İhsan Efendi’den alacağını olduğunu ve bu alacağın da kendisine verilmesini talep etmektedir.
- Yukarıdaki davalarda da olduğu gibi verâset, iki şahitle ispat edilmekte ve adı geçenlerin verâsetine hükmolunmaktadır.
- Bu hükümden sonra, Kezban Hanım’ın ikinci kocasından olma oğullarından biri, babalarından kalan eşya, hayvan, ev ve tarlaya, babalarının köyündeki bir şahsın el koyduğunu ve kendisine vermek istemediğini söyleyerek, bu kişinin mahkemede yargılanmasını istemiş, miras olarak kalan ev ve tarlanın da bedel-i misliyle satılması ve ücretin kendisine verilmesi için annesi Kezban Hanım’ı vekil tayin etmiştir.

4.5. AİLE HUKUKU

Aile hukuku, İslâm Hukuku içerisinde müstakil bir bölümü teşkil etmektedir. Klasik fıkıh kitaplarında bu bölüm, “nikâh-talak” veya “münâkehât-müfârakât” başlıkları

altında incelenir. Son yüzyılda da bu konu, “el-ahvâlü’ş-şahsiyye” başlığında ele alınmaktadır.

Aile hukukuyla ilgili gerek Kur’an-ı Kerim’de gerekse Hz. Peygamber’in hadislerinde birçok hükmün yer alması, fukahanın da bu alanda yaptığı ictihatların literatürde büyük bir yekün tutması, konunun en ince ayrıntılarına kadar ele alınmasını da beraberinde getirmiştir. Mesela Şemsüddîn Serahsî, el-Mebsût isimli 30 ciltlik eserinin dördüncü cildinin son 35 sayfasıyla, beş ve altıncı ciltlerin tamamı ve yedinci cildin ilk 60 sayfasını, aile hukukuyla ilgili konulara ayırmıştır.⁸⁹

Biz bu bölümde, nikâh, talak, iddet ve nafaka konularında genel bilgileri sunacak ve bunlarla ilgili dava örneklerini incelemeye çalışacağız.

4.5.1. Nikâh (Evlenme)

Nikâh (evlenme); bir erkek ile bir kadın arasında beraber yaşamaya ve yardımlaşmaya müsaade eden, birbirlerinden meşru surette istifadelerini caiz kılan ve taraflara karşılıklı hak ve vazifeler yükleyen bir akittir.⁹⁰

4.5.1.1. Nikâh Akdinin (Evlenmenin) Unsurları (Rüknü)

Taraflar: Bunlar, geçerli bir irade beyanıyla evlenecek olan erkek ve kadını (hatib-mahtûbe) yahut bunların velilerini, vekillerini veya rasullerini ifade etmektedir.⁹¹

İrade Beyanı (İcab-Kabul): Tarafların, evlenme isteklerini ifade eden sözleridir. İcab, akdi meydana getirmek için taraflardan birinin önce söylediği söz, kabul de karşı tarafın icabı kabul ettiğini ifade eden sözüdür.⁹²

⁸⁹ Serahsî; *el-Mebsût*, Dâru’l-Ma’rife, Beyrut 1989; Ayrıca aile hukukuyla ilgili geniş bilgi için bkz. Bilmen, c.2; Mevsilî, c.3, s.81-181, c.4, s.1-16; Aydın, s.1-55.

⁹⁰ Mevsilî, c.3, s.82; Aydın, s.12; Bilmen, c.2, s.5; Hamdi Döndüren; *Delilleriyle Aile İlmihali*, Erkam Yayınları, t.y., c.1, s.222.

⁹¹ Aydın, s.15; Bilmen, c.2, s.15.

⁹² Aydın, s.15.

4.5.1.2. Nikâhın (Evlenmenin) Şartları

Hanefi mezhebine göre nikâh akdinin dört şartı vardır: İn'ikad, sıhhat, nefaz ve lüzum şartları.

İn'ikad Şartları: Akdin kurulabilmesi ya da varlık kazanabilmesi için gerekli olan şartlardır. Bunlar; ehliyet, meclis birliği, evlenme engelinin bulunmaması ve icab ve kabulde kullanılan sîganın, akdin sonuçlarını hemen doğuracak türden olması, şarta bağlı ve geciktirici olmamasıdır (tencîz sîgası).⁹³

Sıhhat Şartları: Evlenme akdinin hukûkî sonuçlarını tam olarak doğurabilmesi, geçerlilik kazanabilmesi için gerekli olan şartlardır. Bunlar; şahitlerin bulunması ve ikrahın olmamasıdır (evlilikte rıza ve ihtiyarın bulunması).⁹⁴

Burada şahitlikle ilgili birkaç hususa değinmek istiyoruz. Nikâh akdi esnasında mükellef, yani hür, âkil, bâliğ vesair şer'i vasıfları haiz en az iki erkek ya da bir erkek iki kadın şahidin bulunması şarttır. Akit anında şâhitlerin bulunması, nikâhın ehemmiyetine ve teessüs edecek aile hayatının meşru bir şekilde vücuda geldiğini göstermek maslahatına dayanmaktadır. Yoksa gerektiğinde nikâhı veya belirlenmiş olan mehri isbat ya da mehrin talebini kolaylaştırmak için değildir.⁹⁵

Şahitlerin icab ve kabul anında huzurları şarttır. Yine akit anında iki tarafın icab ve kabulünü şahitlerin birlikte işitmiş olmaları ve anlamaları şarttır.⁹⁶

Şahitlerin fâsık veya a'mâ olmaları şehâdetlerine mani olmaz. Bununla birlikte şahitlerin âdil kimselerden olmaları mendubdur. "Şahitlik" konusunu işlerken zikrettiğimiz "şahidin adil olması şarttır" (Mecelle, md. 1705) sözü, davalardaki şahitlik için geçerlidir. Nikâhtaki şahitlikte Hanefî mezhebine göre adâlet şart değildir.⁹⁷

Nefaz Şartları: İn'ikad ve sıhhat şartlarını taşıdığı için hukûken varlık kazanan bir evlilik akdi, bazen bir takım eksikliklerden dolayı yürürlüğe girmeyebilir. İşte akdin yürürlülük kazanabilmesi için gerekli olan şartlara nefaz şartları denmektedir.⁹⁸

⁹³ Aydın, s.19.

⁹⁴ Ahmet Yaman; *İslam Aile Hukuku*, Yediveren Yayınları, Konya 2002, s.38-39.

⁹⁵ Bilmen, c.2, s.28-29.

⁹⁶ Bilmen, c.2, s.30.

⁹⁷ Mevsilî, c.3, s.83; Bilmen, c.2, s.32; Döndüren, c.1, s.241.

⁹⁸ Yaman, s.39.

Tarafların veya velîlerinin rızalarının alınmasının gerekli olduğu durumlarda bu rızanın alınmış olması bir nefaz şartıdır. Bu şarta riayetsizlik durumunda tarafların veya velîlerinin icâzetine kadar nikâh akdi yürürlüğe girmez, askıdadır (mevkûf).⁹⁹

Lüzum Şartları: Bulunmadığı takdirde evlenme akdinin feshini gerektiren şartlara lüzum (bağlayıcılık) şartları denmektedir. Evlenme akdi esas itibariyle bağlayıcı/lâzım bir akittir, yani tek taraflı olarak bozulamaz. Bununla beraber İslam hukuku, bazı durumlarda akdin lâzım olmadığını ve tarafların belli şartlar dâhilinde bunu bozabileceklerini hükme bağlamıştır.¹⁰⁰

Örneğin; tam ehliyetli kadın evlenme akdini bizzat yapıyorsa, kocasının kendisine denk ve mehrin de misil mehir olması gerekir. Aksi halde velîlerinin nikâhı feshettirme hakları vardır. Keza babaları ve dedeleri dışındaki velîleri tarafından evlendirilen küçüklerin nikâhları, kocalarının bunlara denk ve verdikleri mehir de misil olmak şartıyla gayr-ı lâzımdır. Bir başka ifadeyle küçükken bu şekilde evlendirilenleri bağlayıcı değildir. Bunlar bülûğa erdiklerinde nikâhlarını dilerlerse feshettirebilirler. Buna bülûğ muhayyerliği denmektedir.¹⁰¹

Burada, nikâh iddiasında bulunan birinin, iddiasını isbatlamak için getirdiği şahitlerin, iddiaya mutabık şehâdet etmemeleri sonucu nikâhı isbat edemediği bir dava örneğini incelemek istiyoruz. 200 numaralı dava:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

*Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Aşıkpaşa Mahallesi sâkinlerinden sâhib-i 'arz u hâl **Tekelcioğlu Edhem bin Mahmud medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'imizde mahalle-i mezkûre sâkinelerinden zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan **Fatma bint-i Mustafa muvâcehesinde merkûm Edhem'in sağır oğlu Mustafa hâzır olduğu halde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târîhten üç sene mukaddem yaz mevsiminde Ağustos mâhı zarfında Cuma gecesi saat (...) Selafur nâm mevki'inde kâin kendi bâğ hânemde el-yevm onaltı yaşında bâliğa bulunan hâzıra-i mezbûre Fatma mahzar-ı şuhûdda sağır oğlum Mustafa'ya nefsinin 'akd u tezyîc ettirmek üzere tarafından mahallemiz*****

⁹⁹ Aydın, s.21; Ayrıca mevkuf akitlerle ilgili olarak bkz. Yunus Apaydın; "İslâm Hukukunda Mevkuf Akitler (Bağlı Akit Teorisi)", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Kayseri 1989, sa.6, s.177-200.

¹⁰⁰ Yaman, s.39-40.

¹⁰¹ Aydın, s.21-22; Bilmen, c.2, s.50-55; Bu konuyla ilgili olarak "velâyet" konusunu işlerken vermiş olduğumuz örnek davaya bakılabilir.

sâkinlerinden Kavrukoğlu Ömer Ağa'yı bi't-tevkîl üçyüzelli kuruş mehr-i müeccel ve ol-mikdâr mu'accel tesmiyeleriyle vekîl-i merkûm Ömer Ağa müvekkilesi işbu hâzıra-i mezbûre Fatma'yı mahzar-ı şuhûdda sağîr oğlum Mustafa'ya bi'l-vekâle 'akd u tezvîc ve yine (...) bi'l-velâye sağîr oğlum için tezevvüc ve kabûl idüp târîh-i mezkûrden berû sağîr oğlum Mustafa'nın zevce-i menkûha-i gayr-ı medhûlün-bihâsı olmuşken itâat ve inkıyâd itmekte bulunduğundan bi's-su'âl sağîr oğlum Mustafa'ya itâat ve inkıyâd etmek üzere hâzıra-i mezbûre Fatma'ya kibel-i şer'den tenbîh olunmak bi'l-velâye matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Fatma dahî cevâbında müdde'î merkûm Edhem'in ber-vech-i muharrer müdde'âsını külliyyen inkâr etmekle müdde'î Edhem'den ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta Aşıkpaşa Mahallesi'nden Kasım Bey oğlu İbrahim ibn-i Süleyman Efendi ve Kasım Bey oğlu Muhsin Çavuş bin Ömer ve Ramazan oğlu İsmail Efendi bin Kadir ve Kasım Bey oğlu İsmail bin Ömer ve biraderi İbrahim Kayaşeyhi Mahallesi'nden Kendirlioğlu Mustafa ve karındaşı Ali ibnân-ı Süleyman Aşıkpaşa Mahallesi'nden Niyazi Efendi bin İsmail ve Medrese Mahallesi'nden Ataullah Efendi ibn-i Hafız Ömer Efendi nâmûn kimesneler ile isbât-ı müdde'â ideceği ve bunlardan başka şâhidi olmadığını beyân ve zabt-ı cerîdesinde isimlerini kaydettirdikten sonra münferiden istimâ' olunarak Ramazan oğlu İsmail Efendi ve Kasım Bey oğlu Muhsin Çavuş ve Kasım Bey oğlu İbrahim ve Kendirlioğlu Ali bin Süleyman nâmûn kimesnelerin şehâdeti da'vâya gayr-ı muvâfık Niyazi Efendi bin İsmail ve Ataullah Efendi ibn-i Hafız Ömer Efendi 'akde hâzır bulunmayup hâricden işittiklerini beyân (...) (...) şehâdet ittiklerinden cümlesinin şehâdet-i vâkı'aları şer'an gayr-ı mültefî olduğundan diğer zabt-ı cerîdesinde isimleri muharrer şuhûddan Kasım Bey oğlu İbrahim ve karındaşı İsmail ibnân-ı Ömer ve Kendirlioğlu Mustafa bin Süleyman'ı ikâmeden izhâr-ı 'acz idüp müdde'î Edhem ikâme eylediği nikâh müdde'âsını ber-nehc-i şer'î isbât idemediğinden mezbûre Fatma tahlif olunmagın mûcebince (...) şer'î müdde'î Edhem mu'ârazadan men'olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehir mahkeme-i şer'îyyesinden huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşar min şehri zi'l-ka'deti's-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 22 Kânûn-ı evvel 323

- Davada; davalı Ethem Efendi, davadan üç sene önce henüz bâliğ olmamış oğlu Mustafa'ya (velâyet hakkını kullanarak), dava zamanında 16 yaşında ve bâliğa olan Fatma'yı (vekili Ömer Ağa aracılığıyla) şahitler huzurunda nikâhladığını; ancak

Fatma'nın zevcelik görevini yapmadığını, kocasına itaat etmediğini iddia ederek, bu konuda Fatma'nın mahkeme tarafından uyarılmasını talep etmektedir.

- Fatma, davacı Ethem Efendi'nin bu iddialarını tamamen inkâr edince, mahkeme Ethem Efendi'den iddisını isbatlayacak bir delil istemektedir.
- Ethem Efendi, 9 şahit ismi zikrederek, iddiasını bunlarla isbatlayabileceğini, başka şahidi bulunmadığını söylemektedir.
- Şahitlerin münferit olarak dinlenmesi sonucu dördünün şهادetinin davaya gayr-ı muvâfık olduğu, ikisinin akit anında hazır bulunmayıp konuyu başkalarından duydukları belirtilerek hepsinin şهادetinin de şer'en makbul olmadığı söylenmiştir. Davacı, geri kalan üç şahidi ise mahkemeye getiremediğinden, nikâh iddiasını isbat edememiştir.
- Son olarak Fatma tahlîf olunmuş (yemin ettirilmiş) ve dava Fatma'nın lehine *“müdde'î Edhem mu'ârazadan men'olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu”* şeklinde karara bağlanmıştır.

4.5.1.3. Evlenme Akdinin Çeşitleri

Evlenme akdi, akdin şartlarının tam ya da eksik oluşuna göre hukukî nitelik kazanmaktadır. Buna göre evlenme akdi geçerlilik bakımından şu kısımlara ayrılır:

Sahih Nikâh: Unsurları, in'ikad ve sıhhat şartları tamam olan evliliştir. Sahih evlenme akdi neticesinde; karı-koca ilişkisi helal olur, kadın nafakaya ve belirlenen mehre hak kazanır, eşler arasında evlilikten doğan sıhrî hısımlık (hürmet-i müsâhere) meydana gelir, çocukların nesebi sabit olur ve karşılıklı mirasçılık cereyan eder.¹⁰²

Fâsid Nikâh: Unsurları ve in'ikad şartları tam olmakla beraber, sıhhat (geçerlilik) şartlarında eksiklik bulunan nikâh akdidir. Şahitsiz yapılan nikâh akdi gibi.

Fâsid nikâh akdinde tarafların evliliğe devam etmeleri caiz değildir. Ayrılmadıkları takdirde hâkim kararıyla ayrılırlar.

Eşler arasında cinsel birleşme olmadıkça fâsid nikâh hiçbir hukukî sonuç doğurmaz. Ancak birleşme olmuşsa ayrıldıklarında şu neticeler doğar: 1- Mehr-i misil ile

¹⁰² Aydın, s.29-30; Yaman, s.42; Bilmen, c.2, s.33-34; Döndüren, c.1, s.295-301.

müsemâdan hangisi az ise kadın ona hak sahibi olur. 2- Neseb sabit olur. 3- Talak iddeti gerekir. 4- Evlilikten doğan hısımlık oluşur.¹⁰³

Bâtıl Nikâh: Unsurları veya in'ikad şartlarından biri eksik olan evliliktir. Bir Müslüman kadının gayrimüslim erkekle evlenmesi veya akıl hastasının kendi başına evlenmesi gibi.

Bâtıl evlilik, akdin ana unsurlarında eksiklik bulunduğundan hiçbir anlam ve hüküm ifade etmez. Ebu Hanife'ye göre cinsel birleşme olmuşsa mehr-i misil gerekir.¹⁰⁴

Mevkûf ve Gayr-ı Lâzım Nikâh: Mevkûf nikâh akdi; unsurları, in'ikad ve sıhhat şartları tamam olmakla birlikte, nefâz (yürürlük) şartlarında eksiklik olan akittir. Âkil ancak bâliğ olmamış çocukların yaptıkları evlilik akitleri, velîlerinin izin ve onayına kadar mevkûftur. Bu onay alınana kadar nikâh fâsid nikâh hükmündedir.

Gayr-ı lâzım nikâh ise; diğer şartları tamam olup, lüzûm (bağlayıcılık) şartlarında eksiklik olan nikâh akdidir. Böyle bir durumda fesih hakkına sahip olanların evliliği feshettirme hakları vardır.¹⁰⁵ Cinsel birleşme olmadan fesih hakkı kullanılmışsa hiçbir hukukî netice doğmaz. Ancak birleşme olmuşsa, feshedilinceye kadar muteber bir evliliğin bütün sonuçlarını doğurur. Eğer kadın hamile kalmışsa, fesih hakkına sahip olanlar artık bu hakkı kullanamazlar.¹⁰⁶

Sahih ve bâtil akitlere örnek olarak sicilimizdeki 89 numaralı davayı inceleyebiliriz:

Ma'rûz-ı dâ'î-yi dîrîneleridir

*Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Toklugümân Karyesi ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl işbu bâ'is-i i'lâm Karaca oğlu Ali bin Ahmed ibn-i Ali'nin zikr-i âtî davada husûmet ve redd-i cevâba bâ-hüccet-i şer'iyeye vekîl-i müseccil-i şer'îsi medîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden **Ethem Efendi ibn-i Hacı Ahmed Efendi** meclis-i şer'îşerîfte binüçyüzyirmüiki sene-i mâliyesi Mayıs mâhının beşinci günü zevc-i evveli karye-i mezkûreden **Kör Ali oğlu Mehmed'in vukû'ı vefâtını mukir ve mu'terife bulunan karye-i mezkûre sâkinelerinden ve zâtı ta'rîf-i şer'île mu'arrefe Ganîme Hâtûn bint-i Ahmed muvâcehesinde karye-i mezkûre ahâlîsinden müdde'â 'aleyh Bekir Kâhya oğlu Hasan bin Bekir'in zikr-i âtî davada***

¹⁰³ Mevsîlî, c.3, s.104; Aydın, s.30; Yaman, s.42-43; Bilmen, c.2, s.34-35; Döndüren, c.1, s.302-306.

¹⁰⁴ Aydın, s.30; Yaman, s.43-44; Bilmen, c.2, s.36; Döndüren, c.1, s.307-315.

¹⁰⁵ "Velâyet" kısmında örnek olarak zikrettiğimiz davaya bakılabilir.

¹⁰⁶ Aydın, s.31; Yaman, s.44-45; Döndüren, c.1, s.316-318.

husûmet ve redd-i cevaba vekîl-i şer'îsi medîne-i mezkûre mahallâtından Kuşdilli Mahallesi mütemekkinlerinden ve teb'a-i devlet-i 'aliyyenin Ermeni milletinden Lion Efendi veled-i Serkez hâzır olduğu halde müdde'î vekîli Ethem Efendi binüçyüzyirmiiki sene-i mâliyesi Eylül mâhının onyedinci Pazar günü nehâren hâzıra-i mezbûre Ganîme Hâtûn mezkûr Toklugümân Karyesi ahâlîsinden Musa Kâhya bin Ömer'i nefsinî müvekkilim Ali'ye 'akd u nikâh itmek üzere tarafından mahzar-ı şuhûdda bi't-tevkîl mezbûrenin makbuzu bulunan yediyüz kuruş mehr-i mu'accel ve yediyüz kuruş mehr-i müeccel tesmiyeleriyle vekil mûmâ ileyh Musa Kâhya bi'l-vekâle müvekkilim Ali'ye karyemizde vâki' harman yerinde tezvîc ve tenkîh ittiğinde müvekkilim Ali tarafından vekîli bulunan karındaşı İbrahim dahî ber-minvâl-i muharrer müvekkilim için mezbûre Ganîme Hâtûn'u tezevvüc ve tenekküh ve kabul idüp mezbûre Ganîme olvecihle müvekkilim Ali'nin zevce-i menkûha-i medhûlün bihâsı olup beynlerinde yirmi gün mu'âmele-i zevciyyet kâime olmuşken karye-i mezkûrda vâki' muvâfık mesken-i şer'î olan hânesinden gidüp itâ'at ve hukûk-ı zevciyyete murâ'ât itmemekte olduğundan bi's-su'âl müvekkilimin hânesine gelüp hukûk-ı zevciyyete ri'âyet itmek üzere mezbûre Ganîme Hâtûn'a kibel-i şer'den tenbih olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Ganîme Hâtûn dahî cevabında vekil mûmâ ileyh Ethem Efendi'nin ber-vech-i muharrer nikâh müdde'âsını külliyyen (diğer sayfa) inkâr itmekle müdde'â 'aleyh vekîli Lion Efendi cevabında (...) iden binüçyüzyirmiiki sene-i mâliyesi Ağustos mâhının yirminci günü işbu hâzıra-i mezbûre Ganîme Hâtûn Çıkınağıl Karyesi'nde vâki' Ömer Efendi oğlu gâib-i 'ani'l-meclis Şükri'nün hanesinde mahzar-ı şuhûdda bizzat müvekkilim Hasan'a nefsinî tezvîc ve tenkîh ettiğinde müvekkilim Hasan dahî mezbûre Ganîme zevc-i evveli müteveffâ-yı mezbûr Kör Ali oğlu Mehmed'in 'iddeti içinde olduğunu bilerek mehr-i misli olan beşyüz kuruştan ekal olan üçyüzbir kuruş mehr-i mu'accel tesmiyesiyle bizzat tezvîc ve tenkîh ve kabûl idüp beynlerinde zıfaf ve halvet vukû'bulduktan sonra mezbûreyi vâlidesi Rahime Hâtûn iğfâl iderek Toklugüman Karyesi'ne götürüp vekil mûmâ ileyh Ethem Efendi'nin müvekkili müdde'î Ali'ye nikâh ettirmiş olduğundan icâb-ı şer'îsi matlûbumdur deyû nikâh-ı mezkûrun mezbûre Ganîme'nin iddeti içinde olduğunu mukir ve mu'terif iken sûret-i meşrû'adaki davası şer'an mer'î olmamakla ancak halvet-i sahîhanın vukû'una mebnî müvekkilinin nikâh eylediği cihetle iddet lâzım gelmeyüp mehr-i misl ve mûmâsilden ekal olan üçyüz kuruşu mezbûreye i'tâsına tenbih olunduktan sonra müdde'î vekîli Ethem Efendi'nin ber-vech-i muharrer

(...) (...) 'akd-i nikâh müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta zabt-ı cerîdesinde isimlerini kaydettirmiş olduğu şuhûddan (...) mezbûreyi 'ârifân mezkûr Toklugüman Karyesi ahâlîsinden Hacı oğlu Monla Süleyman bin Yusuf bin Osman ve Değirmenci oğlu Ali Efendi bin Bekir bin Ali nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup münferiden istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka (...) iden binüçyüzyirmiiki sene-i mâliyesi Eylülü'nün onyedinci Pazar günü nehâren mezbûre Ganîme Hâtûn vekîl mûmâ ileyh Ethem Efendi'nin müvekkili Ali'ye nefsinin tezvîc ve tenkîh itmek üzere karyemiz ahâlîsinden Musa Kâhya bin Ömer'i bizim huzurumuzda tarafından bi't-tevkîl oldahî ba'de'l-kabul mezbûre Ganîme'nin makbûzu bulunan yediyüz kuruş mehr-i mu'accel ve gayr-ı makbûzu bulunan yediyüz kuruş mehri müeccel tesmiyeleriyle vekîl mûmâ ileyh Musa Kâhya karyemizde vâki' harman yerinde bi'l-vekâle müvekkilesi mezbûre Ganîme Hâtûn'u vekîl mûmâ ileyh Ethem Efendi'nin müvekkili Ali'ye bizim huzurumuzda tezvîc ve tenkîh eylediğinde müdde'î Ali tarafından vekîli bulunan karyemiz ahâlîsinden karındaşı İbrahim olvecihle bi'l-vekâle tezevvüc ve tenekküh ve kabûl eyledi biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdetdahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itdüklerinde şâhidân-ı merkûmân evvelen bâ varaka-i mahtûme mensup oldukları zîr-i mestûreye vaz'-ı imza iden karye-i mezkûre imamı Abdullah Efendi ibn-i Hasan Efendi ve muhtar-ı sâni'si Hacı İbrahim Ağa bin Halil ibn-i Osman Efendi ve ihtiyar a'zâsından Ali bin Mehmed bin Mürsel nâm müzekkîlerden sirran ve ba'dehû merkûmûnla karye-i mezkûre ahâlîsinden (...) Efendi bin Abdulkadir bin Hüseyin ve Kara Nasuh oğlu Süleyman bin Ali bin Hüseyin ve Kel Hasan oğlu Mehmed bin Hüseyin bin Abdullah nâm kimesnelere dahî bi'l-vâcih 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunduktan sonra müdde'â 'aleyh vekîli Lion Efendi'nin müvekkili Hasan'ın nikâhı iddet içinde olduğundan bâtil olduğu vekîl-i mezbûr Lion Efendi'ye ba'de't-takdîm müdde'î vekîli mûmâ ileyh Ethem Efendi'nin müvekkili Ali'nin nikâhı şer'an sâbit olmagın mûcebince zevci müdde'î Ali'nin mezkûr Toklugüman Karyesi'nde vâki' muvâfık mesken-i şer'îsi olan menziline varıp hukûk-ı zevciyyete murâ'ât eylemesi lüzûmu mezbûre Ganîme Hâtûn'a kibel-i şer'den tenbih olduğu tescîl ve bi'l-iltimas Kırşehrî mahkeme-i şer'îyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min şehri rabî'i'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 29 Nisan 323

- Önce davayı kısaca özetleyelim:

Ganime isimli kadının kocası, 5 Mayıs 1322’de vefat etmiş ve Ganime, 20 Ağustos 1322’de Hasan isimli birine kendini nikâhlanmış, aralarında zifaf ve halvet de vuku bulmuştur. Bundan sonra, Hasan’ın vekili Lion Efendi’nin ifadesine göre Ganime’nin annesi Rahime, kızını kandırarak Hasan’ın evinden çıkarmış ve Toklumen Köyü’ne götürüp burada Ali’yle nikâhlamıştır. Ganime’nin Ali’yle nikâhlandığı tarih ise, Ali’nin vekili Ethem Efendi’nin ifadesine göre 17 Eylül 1322’dir. Ancak Ganime, Ali’yle nikâhlandıktan 20 gün sonra evi terk etmiştir.

Olayın arka planı bu şekilde iken, Ali’nin vekili Ethem Efendi mahkemeye davacı olarak Ganime’nin, nikâhlısı Ali’nin evine geri dönmesi konusunda uyarılmasını istemekte; Hasan’ın vekili Lion Efendi de Ganime’nin daha önce Hasan’la nikâhlandığını, bu nikâhın, Ganime’nin iddei içinde akdedildiğini, fakat sonra Ganime’nin annesi tarafından götürülerek Ali’yle nikâhlandığını, bu sebeple haklarındaki şer’î hükmün verilmesini talep etmektedir.

- Mahkeme öncelikle Ganime’nin, Ali’yle olan evliliğinin batıl olduğuna hükmetmiştir. Çünkü ilk kocasının vefat iddeti bitmeden Ali’yle nikâh kıyılmıştır. Normalde Ganime’nin beklemesi gereken süre 4 ay 10 gündür. Ali’yle nikâhlandığında ise henüz 3 ay 15 gün geçmiştir. Bu durumu taraflar da kabul ettikleri için, “*Lion Efendi’nin müvekkili Hasan’ın nikâhu iddet içinde olduğundan bâtil olduğu*” belirtilmiştir. Bâtil evlilik bir hüküm ifade etmemektedir. Ancak yukarıda da zikrettiğimiz gibi Ebu Hanife, böyle bir durumda eğer zifaf olmuşsa mehr-i mislin gerektiğini söylemektedir. Mahkeme de bu görüş doğrultusunda hüküm vermiş ve nikâh bâtil olmasına rağmen “*halvet-i sahîhanın vukû’una mebnî müvekkilinin nikâh eylediği cihetle iddet lâzım gelmeyüp mehr-i misl ve mümâsilden ekal olan üçyüz kuruşu mezbûreye i’tâsına*” hükmedilmiştir.

- Ganime, Ethem Efendi’nin nikâh iddiasını reddedince mahkeme Ethem Efendi’den delil getirmesini istemiş, Ethem Efendi de nikâh şahidi olan iki kişiyi mahkemeye getirerek şehâdette bulundurmuş, şahitlerin şehâdetleriyle durum açıklığa kavuşunca “*Ethem Efendi’nin müvekkili Ali’nin nikâhu şer’an sâbit olmagın*” denilerek, Ganime’nin de “*müdde’î Ali’nin menziline varıp hukûk-ı zevciyyete murâ’ât eylemesi*” gerektiği hükmüne varılmıştır.

4.5.1.4. Evliliğin Sonuçları

Mehir: Erkeğin evlenirken kadına verdiği veya vermeyi taahhüt ettiği mal veya paraya mehir denmektedir.¹⁰⁷

Mehir nikâhın şartlarından değil, neticelerinden biridir. Bu yüzden nikâh esnasında belirtilmemiş olsa, hatta verilmeyeceği açıkça söylenmiş olsa bile kadın yine mehre hak kazanır. Mehir doğrudan doğruya kadının malıdır, bir başkasının ortaklığı söz konusu değildir. Diğer mallarında olduğu gibi onda da dilediği gibi tasarruf eder.¹⁰⁸

Mehrin asgarî miktarı hususunda farklı görüşler vardır. Hanefî mezhebine göre bu miktar on dirhem gümüştür. Mehrin azamî sınırı içinse herhangi bir miktar belirtilmemiştir.¹⁰⁹

Mehir; mehr-i müsemâmâ ve mehr-i misil şeklinde ikiye ayrılır. Mehr-i müsemâmâ (belirlenmiş mehir), tarafların konuşarak miktarını belirledikleri ve üzerinde anlaştıkları mehirdir. Mehr-i misil (benzer/denk mehir) ise, mehrin belirlenmediği durumlarda, kızın babası tarafından akrabaları arasında, kendi özelliklerine yakın kadınlar için belirlenmiş mehir göz önüne alınarak takdir edilen miktardır.¹¹⁰

Mehrin tamamı peşin ödenebileceği gibi, bir kısmı peşin bir kısmı da daha sonra ödenebilir. Peşin ödenen mehre mehr-i mu‘accel, ödemesi sonraya bırakılan mehre de mehr-i müeccel denir. Tatbikat genelde mehrin bir kısmının peşin, bir kısmının daha sonra ödenmesi şeklinde olmuştur.¹¹¹

Kadının mehrin tamamına hak kazanabilmesi için; cinsel birleşmenin olması veya henüz birleşme olmadan önce kocanın vefat etmesi ya da sahih halvetin meydana gelmesi gerekir. Nikâhtan sonra fakat zifaf veya sahih halvetten önce ayrılık vuku bulur da bu ayrılığa koca sebep olursa, kadın mehrin yarısına hak kazanır. Şayet kadın sebep olmuşsa veya erkek bülûğ muhayyerliğinden dolayı nikâhı feshettirmişse bu durumda kadın mehir namına hiçbir şey alamaz.¹¹²

Mehirle ilgili olarak sicilimizdeki 72 numaralı davayı burada zikredebiliriz:

¹⁰⁷ Erdoğan, “Mehr Maddesi”, s.356; Bilmen, c.2; s.115-150.

¹⁰⁸ Aydın, s.31; Yaman, s.48.

¹⁰⁹ Mevsîfî, c.3, s.101; Bilmen, c.2, s.116.

¹¹⁰ Aydın, s.31-32; Yaman, s.48-49.

¹¹¹ Aydın, s.32.

¹¹² Mevsîfî, c.3, s.101-103; Aydın, s.32.

Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Dinekağ Mahallesi sâkinlerinden iken tarih-i vesîkadan beş mâh mukaddem (...) binüçyüzyirmiki sene-i rûmîsi tişrîn-i evvel mâhı ibtidâsında vefât iden (...) oğlu İsmail bin Hüseyin'in zevce-i menkûha-i metrûkesi zâtı ta'rifü's-şer'î ile mu'arrefe iddeti münkaziye olduğu mukir ve mu'terife bulunan Hatice Hanım bint-i İbrahim medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'îyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde 'an asl Hacıbehtaşlı olup onbeş seneyi mütecâviz mezkûr Dinekağ Mahhallesi'nde mukîm işbu bâ'isü'l-kitâb (...) oğlu Mustafa bin Hasan mahzarında bi-tav'iha ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp mezbûr Mustafa beni tezevvüce tâlib ve râğb olmakla bendahî hüsnü rızâmla beşyüz kuruş mehr-i mu'accel ve beşyüz kuruş mehr-i müeccel tesmiyeleriyle işbu meclis-i şer'de nefsimi hâzır merkûm Mustafa'ya bi'l-isâle 'akd u tezvîc eylediğimde oldahî ber-vech-i muharrer tezevvüc ve zabt eyledi deyû mukirre-i mezbûre Hatice Hatun'u sâdır olan cemî' kelimât-ı meşrû'asında mezbûr Mustafa vicâhen takdîm itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 8 Mart 323

• Davada dul bir kadın, vefât eden eşinden dolayı beklemesi gereken iddet süresinin tamamlandığını ifade ederek, kendisine talip olan erkeğin bu talebini kabul ettiğini beyan etmiş, mehr-i mu'accel ve mehr-i müeccelin de belirlenmesiyle nikâh akdinin yapıldığı belirtilmiştir.

Nafaka: Nafaka, başkasının yaşamasını temin için kişinin yüklendiği masraflardır. Burada kocanın, karısı ve çocuklarının geçimi için yüklendiği masraflar söz konusudur. Kocanın nafaka borcuyla mükellef olması için zengin olması gerekmediği gibi, kadının da fakir olması gerekmez. Kadın zengin bile olsa nafaka kocaya aittir.¹¹³

Nafakanın normal olarak temini, kocanın evinin ihtiyaçlarını gidermesi şeklindedir. Koca bu vazifeyi yerine getirmezse kadın mahkemeye müracaatla nafaka takdir ettirebilir.¹¹⁴

Hâkimin nafakayı farz ve takdir etmesinde, miktarı belirlenmiş bir durum söz konusu değildir. Hal ve zamanın icabına göre miktar artırılıp eksiltilebilir.¹¹⁵

¹¹³ Aydın, s.32; Yaman, s.50-51; Bilmen, c.2, s.446-447.

¹¹⁴ Aydın, s.33.

¹¹⁵ Bilmen, c.2, s.447.

Hâkim nafakaları, nafaka verecek kimseye kolaylık sağlayacak şekilde farz ve takdir eder. Mesela; nafaka verecek kişi gündelikle çalışanlardan ise günlük, haftalıkla çalışanlardan ise haftalık, tüccarlardan ise aylık, ziraatle uğraşanlardan ise senelik olarak farz ve takdir eder.¹¹⁶

Sicilimizdeki davalardan 76 numaralı davada bununla ilgili bir örnek bulunmaktadır:

*Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî kurâsından Erevik Karyesi sâkinelerinden sâhibe-i arzuhâl işbu bâ'isetü'l-vesîka zatı medîne-i mezkûre mahallâtından Medrese Mahallesi ahâlîsinden piyâde zabt neferâtından İbrahim Ağa bin Ömer Çiftlik Karyesi ahâlîsinden Yakup Onbaşı bin Abdullah ta'rifleriyle mu'arrefe **Hayriye Hanım bint-i Halil** medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde Erevik Karyesi ahâlîsinden olup **medîne-i mezkûre hapishânesinde cinâyetle mevkûf mahkeme-i şer'iyeye celb olunan zevc-i dâhili Alabacak oğlu Ârif bin Ali** muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idiüp zevcim hâzır-ı merkûm Ârif'in firâşından hâsıl ve benden mütevellid bi hakkı'l-hidâne hâlen hacr u terbiyemde olan sulbiy-yi sağîr oğlu birbuçuk yaşında Ahmed'le nafaka ve kisve bahâya eşed ihtiyaçla muhtaç bulunan zevcim hâzır-ı merkûm Ârif üzerine kibel-i şer'den mikdâr-ı kifâye nafaka farz ve takdîr buyrulmak matlûbumdur didikte zevc-i merkûm Ârif dahî cevâbında müdde'iyeye-i mezbûre zevce-i menkûhası medhûlün bihâsı ve sağîr Ahmed oğlu olduğunu tav'an ikrâr etmesi üzerine bi'r-rıza zevcesi Hayriye ve sağîr oğlu Ahmed'e kibel-i şer'den zevc-i merkûm Ârif üzerine işbu târîh-i vesîkadan i'tibâren beher yevm yirmişer paradan şehri otuz kuruş nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru harc u sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve 'inde'z-zafer zevc-i mezbûr üzerine rucû'a zevce-i mezbûre Hatice Hanım'a kibel-i şer'den izin verilmesine mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb u imlâ olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işr min şehri saferi'l-cüz li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.*

- Kocasını cinayet suçundan hapishaneye girmiş olan bir kadın, kendisi ve oğlunun nafakaya ihtiyaç duyduğunu belirterek mahkemeye başvurmuş, mahkeme de kocanın bu konudaki ikrarını aldıktan sonra kocanın üzerine, eşi ve çocuğu için günlük yirmişer paradan aylık otuz kuruş nafaka takdir etmiştir.

¹¹⁶ Bilmen, c.2, s.448.

Sicilimizde ayrıca, kocası vefat etmiş ve bu sebeple mehir ve nafaka hakkı elde etmiş, ancak bu hakları, kocasının akrabaları tarafından gasbedilerek kendisine verilmeyen kadının, bu sebeple mahkemeye başvurarak hakkını istediği dava örnekleri de mevcuttur. 140 numaralı dava buna örnek olarak gösterilebilir:

*Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehirî mahallâtından Ahi Evran Karyesi sâkinelerinden zâtı ta'rîfî'ş-şer'î ile marife **Ayşe bint-i Hamdi** medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'işerîf-i enverde **karındaşı Ali Efendi** muvâcehesinde **ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp** Bekirkadı Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden zevc ve mûrisim **Hacı Mehmed bin Halil'in emvâl-i menkûl ve gayr-ı menkûlesine kız karındaşları Ganîme ve Zeynep vâzı'atü'l-yed iderek hisse-i irsiyyemle mehir ve nafakamı virmekten imtinâ' itmekte bulduklarından mezbûretân ve bâ-vekîlileriyle ait olduğu mehâkim-i şer'iyye ve hukûk ve ceza ve mülkiyede bidâyeten ve i'tirâzan ve istînâfen ve temyizen ve i'âdeten muhâkeme ve muhâsama ve redd-i cevâba sulh u ibrâya tahlîf ve istihlâfa tebliğ ve tebellüğe ahz u kabza ve makbûzun bana irsâl ve îsâle kendi imzâsıyla her nev' istid'â ve levâyih tanzîm ve devâir-i 'âidesine takdîme leh ve aleyhimde vukû'bulmuş ve bulacak de'âvînin küllîsine **tarafımdan hâzır mûma-ileyh karındaşım Ali Efendi'yi vekâlet-i 'âmmе-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl ve nâib-i münâb nasb ve ta'yîn eyledim** didikte oldahî ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesini kemâ yenbeğî edâ ve îfâya ta'ahhüd ve iltizam itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis min şehri cemâzi'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 31 Temmuz 323***

- Davada, davacı kadın, vefat eden eşinden kalan menkul ve gayrı menkullere eşinin kız kardeşlerinin el koyduğunu ve kendi hissesine düşen kısım la mehir ve nafakasını da vermediklerini ifade ederek, eşinin kız kardeşlerinin ait oldukları mahkemede yargılanmalarını; yargılama sırasında yapılacak işlemlerde ve sonrasında hissesine düşen kısımları alma ve kendisine ulaştırma konusunda erkek kardeşini vekil tayin ettiğini bildirmekte, kardeşi Ali Efendi de söz konusu vekâleti kabul etmektedir.

4.5.2. Talak

Talak, nikâh akdini belirli bir lafız ile derhal ya da gelecekte ortadan kaldırmak ve izale etmektir.¹¹⁷

4.5.2.1. Talakın Çeşitleri

Talak; dönülebilir olup olmamasına göre “ric’î talak” ve “bâin talak”; Sünnet’e uygunluğuna göre de “sünnî talak” ve “bid’î talak” kısımlarına ayrılır.

Dönülebilir Olup Olmamasına Göre

Ric’î Talak: Kocaya, iddet süresi sonuna kadar, yeni bir nikâha ihtiyaç duymaksızın boşadığı eşine dönme imkânı veren boşama şeklidir.¹¹⁸

Ric’î talak sonunda, boşama sayısı eksilmiş olur. Koca, eşini bir ric’î talakla boşamışsa iki boşama, iki ric’î talakla boşamışsa bir boşama hakkı kalır. Koca, yeni bir nikâh akdine ve yeni bir mehir belirlemeye gerek olmadan eşine dönebilir. Evlilik bağı iddet sonuna kadar devam eder. İddet süresi içinde eşlerden biri ölürse diğeri ona mirasçı olur. Mehrin vadesi boşanmaya kadar tanınmışsa vadesi gelmiş sayılmaz, ancak iddet bitiminde mehrin vadesi gelmiş olur.¹¹⁹

Bâin Talak: Boşama sırasında evliliği sona erdiren ve kocaya, boşadığı eşine ancak yeni bir nikâhla dönme imkânı veren boşama şeklidir.¹²⁰

Bir kadın üçten az, yani bir veya iki bâin talakla boşanmış ise kocası onunla iddeti içinde ve iddetten sonra yeniden nikâhlanmak suretiyle evlenmek hakkına sahip olur.¹²¹

Bu, beynûnet-i suğrâdır (küçük ayrılık).

Üç bâin talakla boşama vuku bulduğunda ise (tek seferde üç defa veya ayrı zamanlarda üç defa) bu, beynûnet-i kübrâ (büyük ayrılık) olur. Bu durumda kadın, iddetini tamamlayıp başka bir erkekle sahih bir evlilik gerçekleştirip cinsel birleşme olduktan

¹¹⁷ Erdoğan, “Talak Maddesi”, s.542; Bilmen, c.2, s.175.

¹¹⁸ Aydın, s.39; Döndüren, c.2, s.100.

¹¹⁹ Aydın, s.39-40; Döndüren, c.2, s.104-105.

¹²⁰ Aydın, s.40; Döndüren, c.2, s.106.

¹²¹ Mevsîfî, c.3, s.150.

sonra, ölüm, boşanma vb. bir nedenle ikinci kocasından ayrılarak ondan olan iddetini de tamamlamadıkça ilk kocasına dönemez.¹²²

Sünnet'e Uygunluğuna Göre

Sünnî Talak: Kur'an'da ve Rasulullah'ın sünnetinde belirlenen esaslara uygun olarak yapılan boşamaya sünnî boşama denir.¹²³ Buna göre bir boşamanın sünnî sayılabilmesi için, kadının hayız görmediği ve son hayızından itibaren cinsel ilişkide bulunmadığı bir dönemde yapılması ve talakın da ric'î talak olması gerekir.¹²⁴

Bid'î Talak: Sünnî talak niteliklerini taşımayan talak çeşididir. Kadını hayızlı iken veya temizlik döneminde ama cinsel ilişkide bulunulduktan sonra boşamak ya da bir temizlik devresinde birden fazla boşama hakkını kullanmak bid'î talaktır.¹²⁵

4.5.2.2. Talakın Neticeleri

İddet: Evliliğin, ölüm, boşanma veya fesih sebeplerinden birisiyle sona ermesi durumunda, kadının veya erkeğin bir başkasıyla ve bazı durumlarda da birbirleriyle yeniden evlenebilmeleri için beklemek zorunda olunan süreye iddet denmektedir.¹²⁶

Boşanmış kadının iddeti, hamile değil ve normal olarak hayız görüyorsa üç hayız süresince beklemektir. **Kocası vefat eden kadının iddeti,** hamile ise doğumla biter. Değilse idetin süresi dört ay on gündür. **Hamile kadının iddeti,** gerek kocasının ölümü, gerek boşama neticesinde olsun, doğumla birlikte biter. **Küçüklerin ve yaşlıların iddeti** ise üç aydan ibarettir. Küçükten kasıt, bâliğ olmamış; yaşlıdan kasıt da hayızdan kesilmiş (Hanefilere göre 55 yaş) kadındır.¹²⁷

Mehir konusunda zikrettiğimiz 72 numaralı davada, kocası vefat etmiş bir kadının, yeni bir nikâh için iddetinin bittiğini söylediği görülmektedir. Davanın başında belirtildiğine göre kocanın ölüm tarihi 1322 senesi Tışrîn-i Evvel ayının ilk günleridir. Davanın kayıt

¹²² Mevsîfî, c.3, s.150; Döndüren, c.2, s.106.

¹²³ Döndüren, c.2, s.112.

¹²⁴ Mevsîfî, c.3, s.121-122; Aydın, s.40; Yaman, s.71; Bilmen, c.2, s.210-212.

¹²⁵ Mevsîfî, c.3, s.122-123; Aydın, s.41; Yaman, s.72; Bilmen, c.2, s.212-215; Döndüren, c.2, s.114-118.

¹²⁶ Bilmen, c.2, s.368; Döndüren, c.2, s.191.

¹²⁷ Döndüren, c.2, s.193-200.

tarihi ise 8 Mart 1323'tür. Aradaki mesafe takriben 5 ay kadardır. Yani iddet süresinin bitiminden kısa bir süre sonra kadın yeni bir nikâhla başka bir erkekle evlenmiştir.

Hidâne: Kendi işlerini göremeyecek çağdaki çocuğa, yetkili olan kimsenin muayyen süresi içinde bakması ve onu terbiye etmesi hak ve görevine İslâm hukukunda hidâne denmektedir.¹²⁸ Çocuğun belli bir yaşa kadar bakımı ilk önce anaya verilmiştir. Ana yoksa çocuğun bakımı ananın akrabalarına ve kadınlara öncelik verilerek diğer akrabalara verilir. (Öncelikle sırasıyla anneanne, babaanne, öz kız kardeş..., daha sonra baba, dede, erkek kardeş...)¹²⁹

Nafaka bölümünde örnek olarak verdiğimiz 76 numaralı davada kadın, bakmakla yükümlü olduğu çocuğunu; "**bi hakkı'l-hidâne hâlen hacr u terbiyemde olan sulbiy-yi sağîr oğlu birbuçuk yaşında Ahmed**" şeklinde tanıtmaktadır.

Bu bilgilerden sonra sicilimizdeki talakla ilgili birkaç dava örneğini inceleyebiliriz:

İlk olarak kocasının kendisini üç talakla boşadığını iddia eden bir kadının, mahkemeye başvurarak bu iddiasını isbatlaması ve böylece kocasının vekîlinin şer'î mu'ârazadan men' olunmasıyla ilgili 196 numaralı davayı ele alacağız. Ayrıca bu dava, davalının gıyabında hüküm verme konusunda da örnek olabilecek bir davadır:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

*Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Ceceli Karyesi sâkinelerinden sâhibe-i 'arz u hâl zâtı ta'rîfî'ş-şer'î ile mu'arrefe olan **Zekiye Hatun bint-i Mehmed** medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'imizde karye-i mezkûre sâkinlerinden **Mehmed bin Hasan muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târîh-i i'lâmdan üç sene mukaddem nefsimi hâzır-ı merkûm Mehmed'e üçyüz kuruş mehr-i mü'eccel ve ol-mikdâr mehr-i mu'accel tesmiyeleriyle mahzar-ı şuhûdda tezvîc ve tenkîh ol-dahî tezvîc ve tenkihi kabûl idüp ol-vecihle zevc-i medhûlüm olmuşken her nasıl ise **beynimizde vukû'bulan 'adem-i hüsn-i mu'âşeretten dolayı (...)** iden binüçyüzyirmüç senesi şa'bân-ı şerîf mâhında karyemizde vâki harman yerinde Pazarertesî günü mahzar-ı şuhûdda zevcim hâzır-ı mezbûr Mehmed beni üç talak ile tatlîk idüp bu sûretle mutallaka bulunmamla vâki' olan müdâhalesinin men'î matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ zevc-i merkûm Mehmed***

¹²⁸ Erdoğan, "Hadâne/Hidâne Maddesi", s.166.

¹²⁹ Aydın, s.54; Yaman, s.93.

*dahî cevâbında müdde'iyeye-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer müdde'âsını külliyyen inkâr itmekle müdde'iyeye-i mezbûre Zekiye Hatun'dan ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta zabt-ı cerîdesinde isimlerini kaydettirmiş olduğu şuhûddan dâ'î-yi mezbûreyi 'ârifân Kayabaşı Mahallesi ahâlîsinden Hayrat oğlu Şakir Ağa bin Mehmed bin Mehmed ve Örcün Karyesi ahâlîsinden Topal Ali oğlu Halil bin Ali bin Yusuf nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup tarafeyn muvâcehesinde iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka işbu hâzıra-i mezbûre Zekiye Hatun'u zevci müdde'î aleyh Mehmed Ceceli Karyesi'nde vâki harman yerinde (...) iden binüçyüzyirmiüç senesi şa'bân-ı şerîf mâhında Pazarertesi günü bizim huzûrumuzda mezbûre hâzıra olduğu halde üç talak ile tatlik eyledi bu hususta bu vecih üzre şâhidiz şehâdetdahî iderüz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevdû'asına tatbîken evvelen bâ-varaka-i mestûre zîr-i mestûreye vaz'-ı imzâ iden Kayabaşı Mahallesi imamı Mehmed Efendi bin Mehmed ve muhtâr-ı evveli Hacı Asım Efendi bin Abdullah ve Örcün Karyesi muhtâr-ı evveli Hidayet Ağa bin Yusuf ve ihtiyar azasından Hasan Çavuş bin Ömer nâm-ı müzekkîlerden sirran ve ba'dehû 'alenen **tezkiyeleri icrâ olunacağı sırada müdde'î-aleyh merkûm Mehmed meclis-i hükmden tegayyüb eyledikte (...) ta'yîn olunan mahkeme-i şer'iyeye mülâzımlarından İhsan Efendi bin Hasan muvâcehesinde Mecelle-i Celîle'nin binsekizyüzotuzuncu maddesinin fıkra-i ahîresi mücebince merkûm Mehmed'in gıyâbında medîne-i mezkûre mahallâtından Bağbaşı Mahallesi ahâlîsinden Cabir Beyefendi ibn-i Mehmed Efendi ve Âşıkpaşa Mahallesi'nden İsmail bin İbrahim'den tezkiye-i 'aleniyyelerle bi'l-icrâ 'adl ve makbûlü's-şehâde idükleri iş'âr ve ihbâr olunmakla şehâdetleri şer'an makbûle olmagın mücebince mezbûre Zekiye bint-i Mehmed zevc-i merkûm Mehmed bin Hasan'dan ber-minvâl-i meşrûh üç talakla mutallaka olduğu şer'an sâbit olduğundan müdde'î-aleyh merkûm Mehmed'e bi'l-izâfe vekîl (...)mûmâ-ileyh İhsan Efendi mezbûre Zekiye Hatun'a (...) şer'î mu'ârazadan men'olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs Kırşehir mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu. 26 Zi'l-ka'de 1325 / 18 Kânûn-ı evvel 323***

- Davada, davacı Zekiye Hanım, eşi Mehmetle üç sene önce evlendiğini, ancak yakın zamanda aralarında baş gösteren geçimsizlik nedeniyle kocasının kendisini şahitler huzurunda üç talakla boşadığını iddia etmekte ve kocasının kendisine olan müdahalesinin kaldırılmasını talep etmektedir.

• Kocası, Zekiye Hanım'ın üç talak iddiasını inkâr etmekte, bu sebeple mahkeme Zekiye Hanım'dan iddiasına mutabık delil getirmesini istemektedir. Zekiye Hanım da mahkemeye iki şahit getirmekte, şahitlerin dinlenmeleri ve tezkiyelerinin de tamamlanmasıyla şahitliklerinin makbul olduğu belirtilmekte ve kocasının “*mezbûre Zekiye Hatun'a şer'î mu'ârazadan men'olunduğu*” kararı verilmiştir.

• Davanın sonunda kararın, Mecelle'nin 1830. maddesi gereğince davalı Mehmed'in gıyabında verildiği belirtilmektedir. Mecelle'nin ilgili maddesi şu şekildedir:

Madde 1830: Hîn-i hükmde tarafeynin huzuru şarttır.

Yani tarafeyn bi'l-muvâcehe muhâkeme edildikten sonra hükmolunacağı vakit meclis-i hükmde hâzır olmaları lâzımdır. Fakat bir kimse diğerinden bir hususu dava edip de müdde'â-'aleyh dahî ikrar ettikten sonra kable'l-hükm meclis-i hükmde gâib olsa hâkim ânın gıyabında ikrarına binâen hükmedebilir. Kezâlik müdde'â-'aleyh müdde'ânın davasını inkâr edip de müdde'î bi'l-müvâcehe müdde'âsına ikâme-i beyyine ettikten sonra kable't-tezkiye ve'l-hükm müdde'â-'aleyh meclis-i hükmde tegayyüb eylese hâkim ânın gıyabında beyyineyi tezkiye ve hükmedebilir.

Talak konusuyla ilgili inceleyeceğimiz diğer dava, talak iddiasında bulunan bir kadının, iddiasını isbat edememesi üzerine kocasının yanına gönderilmesi hakkındadır. 110 numaralı dava:

Ma'rûz-ı dâ'î-yi kemîneleridir ki

*Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî kurâsından Hacı Mirza Karyesi sâkinlerinden sâhib-i 'arzuhâl Murtaza Çavuş oğlu **Ahmed bin Murtaza** medîne-i mezkûre mahkeme-i şer'iyyesine mahsus odada ma'kûd meclis-i şer'imizde karye-i mezkûre sâkinelerinden zâtı ta'rîfu's-şer'î ile mu'arrefe **Ayşe bint-i Ömer muvâcehesinde karye-i mezkûr sâkinlerinden Musa oğlu Ömer bin Musa hâzır olduğu halde da'vâ ve takrîr-i kelâm idüp târîh-i i'lâmdan iki sene mukaddem hâzıra-i mezbûre Ayşe'yi ikiyüzelli kuruş mehr-i mu'accel ve ol-miktar mehr-i mü'eccel tesmiyeleriyle mahzar-ı şuhûdda nefsinı bana tezvîc ve tenekküh idüp ben-dahî tezvîc ve tenkîhi kabûl itmemele ol-vecihle zevce-i menkûha-i medhûlün-bihâm olmuşken tarihten yirmi gün mukaddem zevcem mezbûreyi hâzır-ı merkûm **Ömer işfâl iderek hanemden götürüp (...)** birlikte bulduklarını (...) (...) vukû' bulan mürâca'atım üzerine mezbûre ile merkûm **Ömer (...)** idülüp mahkeme-i cezâ'iyyece muhâkememiz ru'yet***

*olunmakta iken şimdi zevcem mezbûre bana itâ'at ve hukûk-ı zevciyyete murâ'ât itmek üzre hâzıra-i mezbûreye kibel-i şer'den tenbih olunmak matlûbumdur deyû ba'de'd-da'vâ ol-dahî cevâbında müdde'î zevc-i merkûm Ahmed'in ber-vech-i muharrer zevce-i menkûha-i medhûlün-bihâsı olduğunu tav'an ikrâr ve i'tirâf idüp lâkin (...) iden binüçyüzyirmiiki sene-i mâliyesi Şubat mâhının onaltıncı Salı günü nehâren zevc-i merkûm Ahmed karyelerinde vâki' mesken-i şer'î olan hânelerinde Hacı Mirza Karyesi'nden Hacı oğlu Mehmed ve Deveci Karyesi'nde (...) Hasan Efendi Durmuşlu Karyesi ahâlîsinden Ali oğlu İsmail'den mâ-'adâ kimse olmadığı halde **bunların huzurunda zevcim merkûm Ahmed beni talâk-ı selâse ile tatlık idüp kendüsünden mutallaka bulunmama bihakkın itaat ve hukûk-ı zevciyyete murâ'attan imtinâ' iderim** deyû ber-vech-i muharrer zevciyyet müdde'âsını def' zevc-i merkûm Ahmed dahî cevabında zevce-i mezbûre Ayşe'nin ber-vech-i muharrer talâk-ı selâse müdde'âsını inkâr itmekle dâfi' mezbûre Ayşe'den ber-vech-i muharrer talâk-ı selâse müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta zabt-ı cerîdesinde isimlerini zapdettirmiş olduğu şuhûddan yalnız Durmuşlu Karyesi ahâlîsinden Ali oğlu İsmail bin Ali bin Musa'yı li-ecli'ş-şehâde ikâme etmiş ise de davaya gayr-ı muvâfık şehâdet itmekle diğer şâhitlerini ikâmeden izhâr-ı acz ile zevc-i merkûm Ahmed'in tahlîfe tâlip olmakla **mezbûrenin talebiyle zevc-i merkûm Ahmed tahlîf olmanın mücebince mezbûre Ayşe zevc-i merkûm Ahmed'in Hacı Mirza Karyesi'nde vâki' mesken-i şer'î olan hânesine gidüp itâ'at ve hukûk-ı zevciyyete murâ'ât itmek üzre mezbûre Ayşe'ye tenbih olunduğu** tescil ve bi'l-iltimas Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi's-sâlis-i 'aşar min şehri cemâzi'l-evvel li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf.*

13 Haziran 323

- Bu davada davacı Ahmet, iki sene önce evlendiği hanımı Ayşe'yi, aynı köyde ikamet eden Ömer'in kandırarak kendi evine götürdüğünü ve birlikte olduklarını, bu olaydan dolayı Ömer ve Ayşe'yle birlikte ceza mahkemesindeki davalarının devam ettiğini belirterek, bu zaman zarfı içerisinde hanımı Ayşe'nin kendi evine gelerek evlilik hayatını devam ettirmesini talep etmektedir.
- Ahmet'in bu ifadesinden sonra mahkeme Ayşe'yi dinlemiş, Ayşe ise Ahmet'le evli olduğunu kabul etmiş ancak 16 Şubat 1322'de Ahmet'in üç kişi huzurunda kendisini

talak-ı selâse (üç talak) ile boşadığını, dolayısıyla bu durumda evliliğe devam edemeyeceğini ifade etmiştir.

- Ayşe'nin talak iddiasını Ahmet inkâr edince, mahkeme Ayşe'den iddiasını isbatlamasını istemiş, Ayşe ise isimleri zikredilen üç kişiden sadece birini mahkemeye getirebilmiş, diğerlerini getirememiştir. Ancak şahitlik için gelen kişi de davaya muvafık şahitlikte bulunmayınca Ayşe iddiasını isbat edememiştir. Daha sonra Ayşe, Ahmet'e yemin ettirilmesini talep etmiş, Ahmet de hâkim huzurunda yemin edince, "Ahmed'in Hacı Mirza Karyesi'nde vâki' mesken-i şer'î olan hânesine gidüp itâ'at ve hukûk-ı zevciyyete murâ'ât itmek üzere mezbûre Ayşe'ye tenbih olunduğu" hükmüne varılmıştır.

Talak konusunda son olarak inceleyeceğimiz dava, bir kadının talak-ı selâse davasının reddi hakkındaki 142 numaralı davadır:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

*Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Mecidiye Kazâsı kurâsından Derefaıklı Karyesi sâkinlerinden zâtı ta'rîfî's-şer'î ile mu'arrefe sâhibe-i arzuhâl Ayşe bint-i Yusuf Kurşehrî mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd meclis-i şer'imizde medîne-i mezkûre kurâsından Sarıcalar Köşker Karyesi sâkinlerinden Hacı Abdurrahman oğlu Süleyman bin Hacı Abdurrahman muvâcehesinde üzerine dava ve takrîr-i kelâm idüp tarihten tahmînen ikibuçuk sene mukaddem hâzır merkûm Süleyman'a üçyüz kuruş mehr-i müeccel ve olmiktar mu'accel tesmiyeleriyle nefsimi 'akd u tezvîc idüp oldahî zevc ve kabûl iderek zevc-i dâhilim olmuşken (...) iden binüçyüzyirmiiki sene-i mâliyesinin güz mevsiminde tarihten on mâh mukaddem ay ve gününü der-hâtır idemediğim bir gün öğle vakti karyelerinde vâki' hânelerinde **beni talâk-ı selâse ile tatlîk idüp kendisine mutallaka bulunmuşken şimdi müdâhale-i nikâhta bulunduğundan vâki' olan müdâhalenin men'i matlûbumdur** deyû ba'de'd-dava ve'l-istintâk **oldahî cevâbında** hâzıra-i mezbûre Ayşe zevce-i menkûha-i medhûlün-bihâm iken tarihten bir mâh mukaddem zevcem hâzıra-i mezbûre Ayşe ile vâlidem ve karındaşım ve karındaşım zevcesinden bî-huzûr kaldığından cihetle mahkeme-i şer'iyyede ikâme ettiği (...) başka mesken-i şer'î hâne davası üzerine taraf-ı şer'den mahkeme-i şer'iyye başkâtibi Mehmed Efendi me'zûnen karyemize (...) olunup muvâfık sûrette (...) başka bir vecih mesken-i şer'î hâne tedârik ve tehiye edildiğini ra'yü'l-'ayn mu'âyene ve müşâhade ettiğini hâzır-ı şer'deki ikrârı üzerine mezbûrenin itâ'atine*

kıbel-i şer'den tenbîh olunmuşken sümme't-tedârik aleyhimde talâk-ı selase ile tatlîk davasında bulunduğundan şu halde davasında tenâkuz vâki' olmakla itâ'atine tenbih olunmasını talep iderim didikte kütüb-i fıkhiyyeye bi'l-mürâca'a mezbûrenin talâk-ı selase davasının reddiyle zevc-i merkûm Süleyman'ın karyesinde vâki' hânesine gidüp itâ'at ve hukûk-ı zevciyyete murâ'ât eylemesi lüzûmu mezbûre Ayşe'ye kıbel-i şer'den tenbîh olduğu tescil ve bi'l-iltimas Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri recebi'l-müşerref li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 5 Ağustos 323

- Davacı Ayşe, davadan ikibuçuk sene önce evlendiği eşi Süleyman'ın, yaklaşık on ay önce kocasının kendisini üç talakla boşadığını, ancak kendisine halen evliymiş gibi muamelede bulunmak istediğini belirterek, Süleyman'ın söz konusu muameleden men edilmesini talep etmektedir.
- Süleyman ise ifadesinde, davadan bir ay önce aynı evde kaldıkları annesi, kardeşi ve kardeşinin eşiyle Ayşe arasındaki huzursuzluk sebebiyle Ayşe'nin mahkemeye başvurarak ayrı bir ev talep ettiğini, mahkeme-i şer'iyeye başkâtibi Mehmed Efendi'nin de müşâhadesiyle Ayşe'ye ayrı bir ev tedarik edildiğini ve mahkeme tarafından evlilik sorumluluğunu yerine getirmesi gerektiğinin kendisine söylendiğini, ancak Ayşe'nin şimdi de kendisini on ay önce boşadığını iddia ederek çelişkiye düştüğünü ifade etmiş ve gerekli uyarının yapılmasını talep etmiştir.
- Her iki tarafı da dinleyen hâkim, Ayşe'nin iddiasını reddederek kocası Süleyman'ın evine gidip evliliğe devam etmesi gerektiğine hükmetmiştir.
- Davanın sonunda bu hükmün, fıkıh kitaplarına başvurarak (*kütüb-i fıkhiyyeye bi'l-mürâca'a*) verildiği belirtilmektedir.

4.6. VAKIFLAR

4.6.1. Vakfın Tanımı ve Rükünleri

Vakıf, bir mülkün menfaatini halka tahsis edip, aynını Allah Teâlâ'nın mülkü hükmünde olarak temlik ve temellükten müebbeden men etmektir. Bu tarif İmâmeyn'e

göredir.¹³⁰ İmam-ı Azam'a göre ise vakıf, bir mülkün aynı sahibinin mülkü hükmünde kalmak üzere, menfaatinin bir cihete tasadduk edilmesi demektir.¹³¹

Vakfeden kişiye vâkıf, vakfedilen şeye mevkûf, bir malın kendisine vakf ve tahsis edildiği şahsa veya mahalle mevkûfun-‘aleyh, meşrûtu-leh ya da mesârif-i vakf denir.¹³²

Vakfın rükünleri; vâkıf, mevkûf, mevkûfun-‘aleyh ve vakıf sığası olmak üzere dört tanedir. Bir vakfın gerçekleşebilmesi için vakfın rükünlerinden olan vakıf sığasının veya söz yerine geçebilecek bir hareketin vakfeden kimse (ehl-i vakf) tarafından sâdır olup, vakfın hükmünü kabil olacak bir mahalle (mâl-i mütekavvim) yönelik olması gerekmektedir. Ehliyeti hâiz olan bir kimse, kendisinin mütekavvim bir malı hakkında “ben bu malımı filan cihete vakfettim” dediğinde vakıf mün‘akid olmuş olur.¹³³

Ehl-i vakf, hür, âkil, bâliğ olan kimsedir.¹³⁴

Hâkimin kararıyla tescil edilmedikçe yahut vakfeden kimse “öldüğüm zaman malım vakıftır” diye vasiyette bulunmadıkça vakıf geçerli olmaz.¹³⁵

Vakıf olan mal satılamaz ve bir kimseye mülk olarak verilemez.¹³⁶

4.6.2. Vakfın Sıhhat Şartları

Vakfın sıhhatinde aranan şartlar şunlardır:¹³⁷

- Vâkıfın temlik ve teberrüye ehil olması şarttır. Çocukların, mecnunların, matuhların ve rakîklerin vakıfları sahih olmaz.
- Vâkıfın vakfa rızası şarttır. Cebir ve ikrah ile yapılan vakıf sahih olmaz.
- Vâkıfın, borcundan veya sefehinden dolayı mahcur bulunmaması gerekir. Böyle bir borçlunun yapacağı vakıf feshedilip borcu için satılır.
- Vakfın münecciz (kesinlik arzeden, şart koşulmadan) olması şarttır.

¹³⁰ Bilmen, c.4, s.284.

¹³¹ Mevsîfî, c.3, s.40; Karaman, c.1, s.216; Erdoğan, “Vakf Maddesi”, s.595.

¹³² Bilmen, c.4, s.284.

¹³³ Bilmen, c.4, s.297.

¹³⁴ Bilmen, c.4, s.297.

¹³⁵ Mevsîfî, c.3, s.40.

¹³⁶ Mevsîfî, c.3, s.43.

¹³⁷ Bu bölümde zikredilenler için bkz. Bilmen, c.4, s.311-318.

- Vakfın belli bir süreyle sınırlanmaması, ebedî olması (te'bîd) gerekir. Muvakkat olan bir vakıf sahih olmaz.
- Vakıf için müebbed bir masraf tayini yani vakfın gelirinin sürekli olarak sarfedilebilecek bir yere tahsisi şarttır. Fakir fukaraya, camilere, mesâlih-i harameyn-i muhteremeyne tahsis gibi.
- Vakfedilen şeyin ayn olması şarttır.
- Vakfedilecek malın akar olması şarttır.
- Vakfedilecek binalarla ağaçların, yıkılı sökülmesini gerektirecek bir durum olmamalıdır. Gasbedilen bir arazideki bina ve ağaçlar gibi.
- Vakfedilen şeyin muayyen ve malum olması şarttır.
- Vakfedilen şeyin vakıf ânında vâkıfın mülkünde bulunması şarttır.
- Vakıfta şart-ı hıyâr bulunmamalıdır.
- Vakfın nereye veya kime yapılacağı kat'î sûrette tayin edilmelidir.
- Vakfedilen kimsenin gayrimüslim olmaması gerekir.

4.6.3. Vakıfların Çeşitleri

İslâm tarihi boyunca çeşitli amaçlara yönelik vakıflar tahsis edilmiştir. Bu vakıflar genelde aşağıdaki türden vakıflar olmuştur:¹³⁸

- Camiler, mescidler, kırlarda yapılan musallâlar, namazgâhlar.
- Medreseler, mektepler, kütüphaneler, zâviyeler, ribatlar, dergâhlar.
- Çeşmeler, sebiller, sarnıçlar, kuyular, göller, yolların tamirleri, tesviyeleri.
- Kervansaraylar, hastaneler, Müslümanların defnedilmeleri için hazîreler, makberler, zayıf hayvanların otlayıp beslenmeleri için meralar, çayırlar.
- Mekke-i Mükerrerme ve Medine-i Münevvere ahâlîsinden fakir olanlara, hac yolunda parasız kalanlara ve huccâc-ı kirâma su ve şerbet dağıtılmasına mahsus vakıflar.

¹³⁸ Bu bölümde zikredilenler için bkz. Bilmen, c.4, s.302-308.

- Camilerde vaaz edilmesi, fıkıh, tefsir, hadis okutulması, fakir mektep çocuklarına Kur'an-ı Kerim okutulması ve Kur'an-ı Kerim'i hatmeden çocuklara bir miktar para verilmesi için kurulan vakıflar.
- Ramazan-ı şerif ve diğer mübarek gün ve gecelerde cemaate hurma, zeytin, su dağıtımı için kurulmuş vakıflar.
- Fakirlere zaman zaman ve bilhassa Ramazan ayında, mübarek günlerde para veya erzak dağıtmak, fakir kızlara çeyiz tedarik etmek, fakir cenazelerini kaldırmak, yetim yoksul çocuklara, fakir dul kadınlara bayram elbisesi satın almak, çalıştıkları yerde bardak, sürahi vs. kıran hizmetçilerin kırdıkları şeylerin benzerlerini hemen almak için kurulmuş vakıflar.
- Yolculara yardım etmek, esirleri azad etmek, mükâtiblerin kitâbet bedelini ödemek, azad edilmiş kölelere, cariyelere yardım etmek için kurulmuş vakıflar.

4.6.4. Vakıf Akdinin Akd-i Lâzım Olup Olmadığı Meselesi

“Lüzûm” kelimesi burada “gereklilik veya ihtiyaç” manasında değil de fıkıh usûlündeki ıstılâhî manasında kullanılmış ve “kişileri bağlayıcı, hükümlerine riâyet gerekli olup olmamak” mefhumu kastedilmiştir.¹³⁹

Vakıf akdinin İslâm hukukunda caiz olmakla beraber aynı zamanda teşvik edilen bir husus olduğu, kurbiyyet içeriğini de haiz olduğundan güzel bir faaliyet olarak görüldüğü bir gerçektir. Ancak bu akdin caiz ve usûlüne göre yapıldığında sahih olması yanında her durumda geçerli bir akd-i lâzım (vakfedilen bir malın, vâkıf veya onun vârisleri tarafından tekrar mülkiyete döndürülememesi) olup olmadığı hususunda bazı ihtilaflar olmuştur. Ancak şu dört yoldan biriyle yapılan vakfın lâzım olduğu konusunda Hanefî âlimler arasında ittifak vardır:¹⁴⁰

1- Bir kimse bir mülkünü usûlünce bir cihete vakfedip, vakfın lüzûmuna hükmedebilecek bir hâkim tarafından onaylandığında bu bir vakf-ı lâzım olmuş olur. Artık bundan dönülemez.

¹³⁹ Karaman, c.1, s.217.

¹⁴⁰ Bu dört husus ve ihtilaflı konuların izahı için bkz. Bilmen, c.4, s.329-339.

2- Bir kimse, vefatından sonraya izafe ederek “ben öldüğüm zaman şu mülküm falan cihete vakfolsun” deyip bu sözünden dönmeden vefat etse, terikesinin sülüsünden muteber olmak üzere lâzım olur. Çünkü böyle bir vakıf vasiyet hükmündedir.

3- Bir kimse “şu malımı hayatımda ve vefatımdan sonra falan cihete müebbeden vakfettim” deyip bu sözünden dönmeden vefat etse, bu vakıf, hayatında nezir, vefatından sonra vasiyet hükmünde bulunacağından, terikesinin sülüsünden muteber olmak üzere lâzım olur.

4- Bir kimsenin vakfederek, içinde namaz kılınması için insan insanların hizmetine sunduğu bir mescidde bir kere olsun ezan ve kametle birlikte cemaatle alenî namaz kılınsa söz konusu vakfiyet kesb-i kat’iyet etmiş (kesinlik kazanmış) olur. Artık bu vakıftan dönülemez.

Şâfiî, Mâlik ve Ahmed b. Hanbel’in ctihadları da Ebû Yusuf’unki gibidir.¹⁴¹

Bu sayılan dört şekilden biriyle yapılan bir vakfın lüzûmunda İmam-ı Azam ile imâmeyn arasında ihtilaf yoktur. Ancak vakıflarla ilgili aşağıdaki meselelerde ihtilaf mevcuttur:

- İmam-ı Azam’a göre hâkimin lüzûmuna hükmetmediği veya ölümden sonraya izafe edilmeyen veya mescidden ibaret olup içinde bir kere olsun cemaatle namaz kılınmamış bulunan bir vakıf lüzûm ifade etmez. Böyle yapılan bir vakıftan vâkıf dilerse rücû‘ edebilir.

- İmam Ebu Yusuf’a göre bir mülk, sahibi tarafından mücerred vakfedilmekle lüzûm ifade eder. Mâlikin mülkünden çıkar, başkasının mülküne girmez, belki tahsis edildiği cihete, mesela ammenin menfaatine ait olup hâssaten mülk-i ilâhî hükmünde bulunur. Artık vâkıf bunu mülküne ircâ edemez, vefatından sonra da bu mal vârislerine intikal etmez. Akdin lâzım olması için hükme ihtiyaç olmadığı gibi başkasına tevdi ve teslim de ihtiyaç yoktur. Yine mesela vakfedilen bir mescidin, insanların namaz kılmalarına hazır bir vaziyette bulunması bir vakf-ı lâzımdır. Orada bi’l-fiil namazın kılınmış olması gerekmez.

- İmam Muhammed’e göre bir mülk, mücerred vakıf ve başkasına teslim edilmekle lüzûm ifade eder. Şöyle ki; vakfedilen bir mal, akar kâbilinden olup mütevelliyeye teslim edilirse veya mescid olup da içinde bir kere olsun ezan ve kametle ve cehren cemaatle

¹⁴¹ Karaman, c.1, s.217.

namaz kılınırsa veya bu mescid mütevellîye veya hâkime veya nâibine teslim edilirse vakf-ı lâzım olmuş olur.

Bu saydığımız ihtilaflardan dolayı mahkemelerde vakıf davaları öteden beri şu şekilde görülmüştür:

Bir kimse bir mülkünü vakfedince bunu tescil için bir mütevellîye teslim eder. Sonra da bu vakıftan rücû' edeceğini söyler. Mütevellî ise razı olmaz, imtina eder. Mahkeme için durumu, hükme salâhiyeti olan bir hâkime arz ederler. Hâkim de vakıfların lüzûm ve adem-i lüzûmuna dair müctehidler arasındaki ihtilafı bilip lüzûmuna kâil olanların icthatlarıyla vakfın lüzûmuna hükmeder. Bu şekilde ihtilaf ortadan kalkmış olur. Vakıf lâzım ve tamam olarak rücû'a ihtimal kalmaz.

4.6.5. Mütevellîlere Dair Hükümler

Mütevellî, şer'î hükümlere ve vakfın şartlarına göre vakfı idare eden kimsedir. Mütevellîlerle ilgili aşağıdaki hükümler geçerlidir:¹⁴²

- Mütevellînin, akli başında, güvenilir, iyi ahlâklı ve vakfı idareye muktedir bir kişi olması gerekir. Bu vasıflara sahip olmayan kimseler mütevellî nasb edilemezler. Mütevellîde bülûğ şart değildir.
- Mütevellîyi tayin salâhiyeti sırasıyla vâkıfa, vâkıfın vasiyy-i muhtârına, vâkıfın şartları içinde ismi geçen mütevellînin vasîsine ve salâhiyetdâr olan hâkime aittir.
- Vâkıf mütevellî için bir ücret tayin etmiş ise mütevellî bu ücrete hak kazanır. Ücret tayin edilmemiş ise hâkim takdir hakkını kullanarak ücreti tesbit edebilir.
- Mütevellîler vakıfları tamir eder, korur, vakıfların bir kısım akarlarını kiraya verir, kira paralarını toplar veya toplatır, bir kısım vakıfların ferâğ ve tefvîz muâmelelerine izin verir, vakıfların hukukunu korumak için gerektiğinde dava açar, vakıfların gelirlerini şart koşulan yerlere sarf ve tevzî eder.
- Mütevellîler kendi salâhiyetleri dâhilinde bulunan işleri bizzat yapar veya yaptırırlar. Hâkimin reyine bırakılan hususları ise ona götürürler. Hâkim bunların îfâsı için isterse mütevellîye salâhiyet verebilir.

¹⁴² Karaman, c.1, s.220.

4.6.6. Sicilde Vakıflarla İlgili Örnek Davalar

Vakıflarla ilgili olarak fıkıh kitaplarında daha geniş malumat elde edilebilir. Biz burada bu kadarla yetinerek, sicilimizdeki dava örneklerini incelemeye geçmek istiyoruz. Sicilimizdeki vakıfla ilgili davaları; malın vakfedilmesi, vakıf camilerinin imam-hatipleriyle ilgili işlerin yürütülmesi ve tekke, türbe, zâviye gibi yerlerin tevliyet ve zâviyedârlık görevlerinin düzenlenmesiyle ilgili olmak üzere üç başlık altında ele alabiliriz:

4.6.7. Malın Vakfedilmesiyle İlgili Davalar

Bu tür davalar kişinin, sahip olduğu malın tamamını ya da bir kısmını, belli bir yere ya da kişiye vakfettiğini gösteren davalardır. Bunlara örnek olarak sicilimizdeki 173 numaralı davayı inceleyebiliriz. Dava metni şu şekildedir:

Elhamdülillâhillezî e'azze 'ibâdihî bi-sarfî emvâlihîm ile'l-hayrâti ve e'ânehüm 'ale'l-iktisâbi ez'âfi'l-mehâmid ve's-salâtü ve's-selâmü 'alâ hâtim-i rusulihî Muhammedin hayru'l-beriyât ve 'alâ âlihî ve eshâbihî ilâ yevmin yestezillü'l-mer'u tahte's-sadakâti emmâ ba'd işbu vakfiye-i şer'iyenin tahrîr ve inşâ ve testîr ve imlâsına bâdî ve bâ'is olduğu tahakkuk-ı 'özü-i şer'iyeye mebnî husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr ve istimâ için savb-ı şer'-i'l-enverden me'zûnen bi'l-hükm irsâl olunan mahkeme-i şer'iyeye başkâtibi Mehmed Efendi bin Mehmed Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde Medîne-i Kırşehrî mahallâtından Kayabaşı Mahallesi'nde vâkî medîne-i mezkûre jandarma yüzbaşısı Hacı Süleyman Ağa'nın sâkin olduğu menziline varup 'akd-i meclis-i şer'i'âlî ittikde meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zâtı ta'rîfü'ş-şer'î ile mu'arref ve mu'arrefeler mahalle-i mezkûrede sâkin ve sâkineler sâhibu'l-hayrât ve râğibu'l-hasenât bâ'isü'l-kitâbi'l-müstetâb mûmâ-ileyh Yüzbaşı Hacı Süleyman Ağa bin Hacı Hasan bin Hacı Mehmed ve zevcesi Asiye Hanım ve kız karındaşları Nesibe ve Vâhide bintân-ı Osman meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda zikr-i âti vakfa li-eclî't-tescîl mütevellî nasb ve ta'yîn eyledikleri mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Korkor oğlu Hasan Efendi bin Ali Ağa muvâcehesinde mûmâ-ileyh Hacı Süleyman Ağa ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp atyeb mâlumdan ifrâz eylediğim medîne-i mezkûre çarşısında bedestân civârında bir taraftan Nalbant Hacı Mehmed dükkânı bir taraftan Yüncü Kara oğlu Mustafa dükkânı bir taraftan bedestân bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd üçbin kuruş kıymetinde (...) dükkânımı hisbeten lillâhi'l-ferdi's-samed vakf-ı sahîh-i

müebbed ile vakf u haps idüp yine meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mûmâ-ileyh Hacı Süleyman Ağa zevcesi Asiye Hanım ve kız karındaşları mezbûre Nesibe ve Vâhide bintân-ı Osman'dan her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp atyeb mâlümüzdan ifrâz eylediğimiz medîne-i mezkûre çarşısında iki taraftan Semerci oğlu Karabet dükkânları bir taraftan Mahsar oğlu Hacı Recep dükkânı bir taraftan tarîk-i 'âm ile mahdûd dokuzyüz kuruş kıymetinde (...) dükkânda olan hisse-i şâyi'amızı hisbeten lillâhi'l-ferdi's-samed vakf-ı sahîh-i müebbed ile vakf u haps idüp şöyle şart eyledi ki 'alâ vech-i helâl bâ-yed-i mütevellî rehn-i kavî veyâ kefil-i mel'î ile zuhûr eyleyecek müste'cirîne icâr olunup hâsıl olan icârdan murûr-ı eyyâm ile harâb ve muhtâc-ı ta'mîr olup bir kere mûmâ-ileyh Hacı Süleyman Ağa tarafından müceddeden ta'mîr ve inşâ olunan Kayabaşı Mahallesi'nde vâki' Âşık Himmetoğlu Câmî-i Şerîfi'nde ikiyüz kuruş imam olan zâta ve yüz kuruş da müezzin olana mütebâkîsi câmi-i şerîfin ta'mîr ve termîmine sarfoluna yine meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda mûmâ-ileyh Hacı Süleyman Ağa ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüp ve biz lâbis-i libâs-ı hayât oldukça vakf-ı mezkûrun tevliyeti bana ve hanımdan sonra tevliyeti mezkûreye ve erşed zukûr evlâdım evlâdımın evlâd-ı evlâd-ı evlâdı batnen ba'de batnin mutasarrıf olalar ve me'âzallah-i te'âlâ ba'de'l-inkırâz tevliyet-i mezkûre mahallemiz ahâlîsinden mevsûku'l-keîm olanları ma'rifetiyle ve hâkim-i şer'in izin ve icâzetiyle bir mütevellî ola ve bi-emrillah-i te'âlâ murûr-ı eyyâm ile icrâ-yı şerâit-i mezkûre mu'tezira olur ise icâr-ı mezkûr mutlaka fukarâ-i müslimîne sarfoluna deyû şart ve kuyûd bedeli fâriğan 'ani's-şevâğil mütevellî merkûma def' u teslîm eylediğimizde ol-dahî ber-vech-i muharrer teslîm vesâir mütevellîleri tasarruf ve kabûl eyledi didiklerinde ğibbe't-tasdîki's-şer'î vâkıf-ı mezbûr ve mezbûreler butlân-ı vakf-ı nukûda ve zımnında olan kuyûd ve şurûta ve sonra da kabûl-i 'adem-i lüzûmunu tesbit idüp dükkâneyn-i mezkûreyi istirdâda tâlib ve mütevellî mezbûr dahî sıhhat ve lüzûmuna zâhib olan eimme-i dîn kavilleriyle mukâbele ve dükkâneyn-i mezkûreyi redd ü teslîmden imtinâ' ile meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda şer'işerîf garrâ-yı bedr-i münîrde müterâfi'ân ve her biri münîfâsınca fasl ve hisseme tâlibân olduklarından 'âlimen bi'l-hilâf beyne'l-eimme-i'l-eslâf kibel-i şer'den dahî ba'de't-teemmül tarafeynin edillesine nazaran mubtıl-ı hayr olmadıkça (...) olup cânib-i vakfî tercih ile vakf-ı mezbûrun evvelen zımnına ve ba'dehû lüzûmuna hükm-i sahîh-i şer'î ve kazây-ı sarîh-i mer'î olmagın ol-vecihle vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım ve min ba'd nakzı ve ibtâli mümteni'u'l-ihtimâl oldu deyû kâtib mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve me'an meb'ûs-i meclis-i şer'e gelüp

'alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr itmegin mâ vaka'a bi't-taleb ketb u imlâ olundu cerâ zâlik tahrîran fi'l-yevmi's-sâdis-i 'işrîn min şehri ramazânî'l-mübârek li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 19 Tişrîn-i evvel 323

- Bu bir vakfiye örneğidir. Mahkeme-i şer'iyeye başkâtibi Mehmed Efendi, vâkıfın evine giderek söz konusu vakfiyeyi burada kayıt altına almıştır. Vâkıflar; Hacı Süleyman Ağa, eşi Asiye Hanım ve kız kardeşleri Nesibe ve Vâhide Hanımlardır.
- Önce Hacı Süleyman, yerini tarif ettiği dükkânını vakfettiğini söylemiş, daha sonra da eşi ve kızkardeşleri dükkânlarını tarif ederek her biri kendi hissesine düşen kısmı vakfettiklerini söylemişlerdir.
- Dükkânların kullanımı ile ilgili şöyle bir şart koşmuşlardır: Dükkânlar mütevellî aracılığıyla kiraya verilecek, kiradan elde edilen gelirden, mahallelerindeki Âşık Himmetoğlu Camii imamına 200 kuruş, müezzine 100 kuruş verilecek, geri kalan kısmı da caminin tamir ve bakımına harcanacaktır.
- Vakfın tevliyeti konusunda Hacı Süleyman, kendileri hayatta oldukları sürece tevliyetin kendisi ve eşine ait olduğunu, sonra reşit olan çocuklarına, sonra onların çocuklarına, sonra o çocukların çocuklarına şekline devam etmesini, bu zürriyetten kimse kalmadığı takdirde, mahalledeki ehil kimseler aracılığıyla ve hâkimin izin ve icâzetiyle bir mütevellî tayin edilmesini ve zaman içinde bu şartların uygulanmasını imkânsız kılacak bir durum olduğunda da elde edilen gelirin fukârâ-i müslimîne sarfedilmesini şart koşmaktadır.
- Bundan sonra akdin lüzûmu için yukarıda zikrettiğimiz ihtilafın giderilmesi işlemi yapılmaktadır. Bundan sonra hâkim *"vakf-ı mezbûr sahîh ve lâzım ve min ba'd nakzı ve ibtâli mümteni'u'l-ihimâl oldu"* diyerek vakfın lüzûmuna hükmetmekte ve vakfiye bu şekilde kayıt altına alınmaktadır.

4.6.8. Vakıf Camilerinin Görevlileriyle İlgili Davalar

Bu tür davalar, vakıf camilerinde görevli imam-hatiplerin, ya vefatlarıyla veya görevi yapmalarına engel olacak bir hastalıktan dolayı yerlerine göreve getirilecek kişinin tesbiti ve bir sınav neticesinde görev yapacak olana bir belge verilmesini konu alan davalardır.

Bu tür durumlarda vefat eden ya da hastalanan görevlinin yerine eğer oğulları varsa bunlardan büyük olanları arasından sınavla biri seçilerek görev ona verilmektedir. Büyüklerden hiçbiri gerekli ehliyet ve liyakate sahip değilse, görev küçük olan çocuklara geçmekte, fakat küçük oldukları için, görevi yapabilecek olgunluğa erişinceye kadar yerine başka biri sınavla alınmaktadır. Eğer görevlinin hiç çocuğu yoksa bu defa göreve talip olanlar arasından sınavla biri seçilmekte ve görev yapabileceğine dair belge kendisine verilmektedir. Sicilimizdeki 83 numaralı davada usûlün böyle olduğuna dair bir ifade yer almaktadır (*bu gibi hitâbet ciheti mutasarrıflarından vefât idenlerin ciheti-ı mahlûlelerinin evlâd-ı kibârının ehline müreccih olup ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân olanın tercihi nizam ve usûle iktizâsından olmakla*).

Bizim burada örnek olarak inceleyeceğimiz dava, 91 numaralı dava olup metni şu şekildedir:

Der-devletmekîne arz-ı kemîneleridir ki

*Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde merkez-i livâ olan medîne-i Kırşehri'nde vâki ' **Cacabey Câmî'-i Şerîfi** dimekle ma'rûf câmî'-i şerîfin imâmet ve hitâbet cihetlerine yevmi dört akçe vazîfe ile bâ-berât-ı şerîf-i 'âlîşân mutasarrıf olan medîne-i mezkûre mahallâtından Yenice Mahallesi ahâlîsinden **Kasapzâde Mustafa Efendi ibn-i Ahmed bin Mehmed sulbiy-yi kebîr oğlu Mehmed ve sağîr oğlu Kasım'ı terkle vukû'-ı vefâtına mebnî yeri hâlî ve hizmet-i lâzimesi mu'attla kalmış olmakla** bi'l-imtihân imâmet ve hitâbet cihetlerine ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân olan ibn-i kebîr merkûm Mehmed Efendi uhdesine tavsiye buyrulmak husûsu bi'l-i'lâm ve mazbata der-bâr-ı şevketkarâra 'arz u inhâ olunmuş ise de berât-ı şerîf-i 'âlîşânsız fütûh ve sudûr itmeksizin mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'nin bilâ veled vukû'-ı vefâtına mebnî imâmet ve hitâbet cihetleri mahlûl ve mu'attla kalmış olmakla sağîr-i merkûm Kâsım mezkûr imâmet ve hitâbet cihetlerine ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân oluncaya değin bi'n-niyâbe îfâ-yı hizmet itmek üzre tahrîr-i nüfûs-ı cerîdde madîne-i mezkûre mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi'nin yüzaltmışüçüncü hânesinde binikiyüzyetmişiki tevellüdlü olarak ellibir yaşında mukayyed olduğu ve kur'a bekâyâ ve asker firârîsi ve ilişiği olmadığı mahallî nüfus memurluğundan mu'tî künye pusulasıyla Kırşehrî birinci redîf taburu zâbütanı tarafından mevrûd bir kıt'a mazbata me'allerinden müstebân olan işbu bâ'isü'l-'arza sahib-i 'arzuhâl Recepzâde Nuri Efendi ibn-i Mehmed Efendi dâ'ileri medîne-i mezbûre*

meclisinde ma'kûd meclis-i şer'îşerîf-i enverde evkâf müdîri Hasan Necib Efendi ibn-i Raif Efendi hâzır olduğu halde lede'l-ımtihan tecvîden ve kırâeten imâmet ve hitâbet cihetlerine ehliyet ve istihkâkı zâhir ve nümâyân olan mûmâ-ileyh Nuri Efendi dâ'ilerine sağır-i mezbûr Kasım'ın sene-i rüşde vusûliyle bi'n-nefs edâ-yı hizmete kesb iktidar edinceye değin bi'n-niyâbe îfâ-yı hizmet ettirmek üzere sâlifü'l-'arza imâmet ve hitâbet cihetlerine babası müteveffâ-yı merkûm Mustafa Efendi mahlûlünde vazîfe-i mersûmesiyle şurût-ı mukarrere nizâmiyesine tevfiiken sağır-i merkûm Kasım uhdesine teveccühle yedine müceddeden bir kut'a berât-ı şerîf-i 'âlîşân sarf u ihsân buyrulmak husûsu bi'l-iltimas huzûr-ı meyâmenşûr-ı 'âlîlerine 'arz u i'lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i veliyyu'l-emrindir tahrîran fi'l-yevmi's-sâdis min şehri rabî'i'l-âhir li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 5 Mayıs 323

- Davada, Kırşehir merkezinde bulunan Cacabey Camii'nde günlüğü dört akçeye imam-hatiplik görevini ifâ eden Kasapzâde Mustafa Efendi'nin vefatı sebebiyle söz konusu göreve getirilecek kişiyle ilgili bir tesbit yapılmaktadır.
- Mustafa Efendi'nin Mehmet ve Kasım adında iki oğlu vardır. Mehmed büyük, Kasım küçüktür. Dolayısıyla imamet ve hitabet görevi büyük oğlu Mehmet'e intikal etmiştir. Ancak Mehmet de vefat etmiş ve çocuğu olmadığı için görev, Mustafa Efendi'nin küçük oğlu Kasım'a geçmiştir. Fakat Kasım küçük olduğundan, görev yapabilecek seviyeye gelene kadar yerine başka birinin seçilmesi gerekmektedir.
- Göreve talip olan Recepzade Nuri Efendi hakkında nüfus müdürlüğünden, askeriyeden gerekli bilgiler alınarak, vakıflar müdürünün nezaretinde bir sınav yapılmaktadır. Tecvid ve kıraat yönünden yeterliliği sınanan Nuri Efendi, imam-hatiplik için yeterli görülmekte ve Mustafa Efendi'nin küçük oğlu Kasım'ın rüşdüne ve görevi yürütebilecek seviyeye gelene kadar caminin imâmet ve hitâbet görevlerini yerine getirebileceği bildirilerek kendisine belge verilmektedir.

4.6.9. Vakıfların Tevliyet ve Zâviyedârlık Görevleriyle İlgili Davalar

Vakıfların tevliyet, zâviyedârlık ve nezâretinin kimlere ait olduğü vakifyelerde belirtilmektedir. Buna göre mütevellilerden veya zâviyedârlardan biri vefat ettiğinde bu görevin kime ya da kimlere devredileceği hususu vakfiyede belirtildiği üzere halledilir.

Bu konuyla ilgili olarak sicilimizdeki 189 numaralı davayı inceleyebiliriz. Dava metni şu şekildedir:

Der-devletmekîne ‘arz-ı dâ‘î-yi kemîneleridir

*Nezâret-i Evkâf-ı Humâyûn-ı Mülûkâneye mülhak evkâftan Ankara Vilâyet-i Celîlesi dâhilinde medîne-i Kırşehrî (...) vâki‘ **Ahî Evran-ı Velî kuddise sirruhu‘l-celî Hazretleri zâviyesi vakfunun nısfıtan rub‘ hisse tevliyet ve zâviyedârlık ve nezâret cihetlerine bâ-berât-ı şerîf-i ‘âlîşân mutasarıfı olan evlâd-ı vâkıftan Şeyh Abdullah Efendi‘den inhilâl iden sâlifü‘z-zikr nısfıtan rub‘ hisse tevliyet ve zâviyedârlık ve nezâret cihetleri ber-mûceb-i ta‘lîmât-ı seniyye üzerlerine tevcîhi ve yedlerine berât-ı şerîf-i ‘âlîşân sadaka ve inâyet buyrulması husûsuna dâir binüçyüzonbeş sene-i hicriyyesi cemâzi‘l-âhîrinin beşinci günü tarihiyle müverrih ve sicilde mukayyed olan i‘lâm-ı şer‘î takdîm olunduğu kuyûdât-ı şer‘iyye tetkîkâtından anlaşılmuştur binâenaleyh berât-ı şerîf-i ‘âlîşân (...) itmeksizin mûmâ-ileyh Şeyh Salih sulb-i kebîr oğlu Şeyh Musa ve sağîr oğlu Cemal‘i ve Şeyh Cemal dahî sağîr oğlu İsmail‘i terkle binüçyüzyirmiiki senesinde yekdiğerini müteâkib vukû‘-ı vefâtlarına binâen ba‘dehû sağîr-i mezbûr İsmail dahî binüçyüzyirmiüç senesinde vefât idüp ciheteyn-i mezkûreteyni mahlûl ve hizmet-i lâzimeleri mu‘attıla kalmış ve müteveffâ-yı mezbûr Şeyh Salih Efendi‘nin sulb-i kebîr oğlu Şeyh Musa ve sağîr oğlu Cemal mevcûd olup lede‘t-tahakkuk müteveffâ-yı evvel Şeyh Abdullah Efendi‘nin nâmına olan berât-ı şerîf-i ‘âlîşân zâyi‘ olmuş ise de vakf-ı mezkûrun vakfiyesi elde mevcûd cihât ve hizmâtı mine‘l-kadîm evlâd-ı zukûra tevcîhi müte‘âmil ve meşrûat idüğü tetkîkât-ı vâkıa ile kuyûdât-ı şer‘iyyeden münfehim ve zâviye-i mezkûre el-yevm mevcûd ve ma‘mûr olup te‘âmül-i vecihle âyende ve revendeye it‘âm-ı ta‘âm ve bu sûretle şart-ı vâkıfın icrâsına ihtimâm olunmakta olduğu zâhir bulunduğundan ve muhâsebe-i lâzimesi binüçyüzyirmiiki senesi nihâyetine değin şer‘i şerîf ve evkâf memuru marifetleriyle ru‘yet olunduğu muhâsebe koçanı (...) müstebân olduğundan (...) te‘âmül ve meşrûatunu vecihle babaları ve ‘amûceleri müteveffâ-yı mûmâ-ileyhâdan inhilâl iden ciheteyn-i mezkûreteyn sağîr-i mezbûr Cemal‘in kesb-i iktidârına kadar tarafından bi‘n-niyâbe îfâ-yı hizmete karındaşı mûmâ-ileyh Şeyh Musa Efendi müteahhid olmagın mücebince sağîr-i mezbûr Cemal ba‘de‘l-bülûğ bi‘n-nefs edâ-yı hizmete kesb-i iktidârına değin ehliyeti tebeyyün iden karındaşı mûmâ-ileyh Şeyh Musa Efendi bi‘l-isâle ve bi‘n-niyâbe edâ-yı hizmet etmek üzere sâlifü‘l-‘arz ciheteyn-i mezkûreteynin babaları ve ‘amûceleri müteveffâ-yı mûmâ-ileyhâ***

Şeyh Salih ve Şeyh Cemal Efendiler mahlûlünden vazîfe-i mersûmeleriyle bermûceb-i te'âmül ve meşrûtuna ibn-i kebîr Musa ve saġîr Cemal Efendiler ibnetân-ı Şeyh Salih uhdelerine seviyen ve müştereken tevcihîyle yedlerine bir kut'a berât-ı şerîf-i 'âlîşân sadaka ve inâyet buyrulmak niyâzıyla bi'l-iltimâs huzûr-ı meyâmenşûr-ı 'âfîlerine arz u i'lâm olundu bâkî emr u fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri zi'l-ka'deti's-şerîf li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 27 Tişrîn-i sâni 323

- Kırşehir'deki Ahi Evran-ı Veli zâviyesi vakfının mütevellîsi olan Şeyh Abdullah Efendi vefat edince tevliyet, oğulları Şeyh Salih ve Şeyh Cemal'e intikal etmiş, ancak 1322 senesinde ikisi de vefat etmiştir. Böyle olunca tevliyet, Şeyh Salih'in büyük oğlu Şeyh Musa ve küçük oğlu Cemal ile Şeyh Cemal'in küçük oğlu İsmail'e intikal etmiştir. Şeyh Cemal'in oğlu İsmail de 1323 senesinde vefat edince tevliyet büyük çocuk Şeyh Musa'yla küçük çocuk Cemal'e kalmıştır.
- İlk vefat eden Şeyh Abdullah Efendi adına verilmiş olan berat kaybolmuş ise de vakfın vakfiyesi mevcut olduğundan ve tevliyetin neseben devam edeceği vakfiyede yer aldığından, ayrıca vakfın geliri, gelip giden misafirlere, yolculara yemek vermek için harcadığından tevliyet hususuna önem verildiği, bu sebeple mezkûr şahısların tevliyeti hususunda şüphe olmadığı belirtilmektedir.
- Cemal'in küçük olması tevliyete mani olduğundan, rüşdüne kadar tevliyeti abisi Musa'nın niyâbeten üstleneceği bildirilmiştir. Sonuç olarak vakfın tevliyetiyle ilgili berat, Şeyh Salih Efendi'nin çocukları Musa ve Cemal'e verilmiştir.

4.7. LUKATA

Lukata; buluntu, kaybolmuş, düşürülmüş mal, canlı cansız yitik mal, yolunu şaşırılmış hayvan, ziyan olabilecek herhangi bir değerli mal anlamlarına gelir.¹⁴³ Böyle bir malı bulup alan kimseye "lâkit" ya da "mültekit", bulup almaya da "iltikat" denir.¹⁴⁴

Lukataları, görüldükleri yerden alıp saklamak, hiç dokunmadan bırakmaktan daha efdal görülmele birlikte¹⁴⁵ bazen mubah, bazen mendub, bazen vacib, bazen de haram olur. Şöyle ki;

¹⁴³ Erdoğan, "Lukata Maddesi", s.329.

¹⁴⁴ Bilmen, c.7, s.242.

- Terkedildikleri takdirde zayi olmalarından korkulmayan, mesela başka emin bir kimse tarafından iltikat edileceği malum olan bir lukatayı alıp saklamak mubahtır.
- Terkedildikleri takdirde zayi olma ihtimali olan bir lukatayı sahibi için alıp saklamak mendubdur. Çünkü böylece sahibinin malı ihya edilmiş, hain birinin eline geçmesi ihtimali ortadan kaldırılmış olmaktadır.
- Görüldüğü yerde bırakıldığı takdirde zayi olacağından korkulan bir lukatayı sahibinin namına iltikat etmek vacibdir.
- Herhangi bir lukatayı sahibine vermeyip kendi menfaati için almak ise haramdır. Çünkü bu takdirde iltikat, bir gasb mahiyetindedir.¹⁴⁶

Lukatayı bulan kimse, onu sahibine vermek üzere almış olduğuna dair bazı kimseleri şahit tutmalıdır. Bundan sonra da sahibinin bulunması için insanların duyacağı şekilde ilanının yapılması gerekir.¹⁴⁷

Lukataların, bulduklarında beytûlmâle ya da hâkime de teslim edilebilir. Hâkim dilerse lukatayı hazine görevlilerine verebilir. Ya da “zâbit-i lukata” denilen memurlar lukataları beytûlmal namına hıfz ederler.¹⁴⁸

Lukatanın ilanı yapıldıktan sonra, bulunan malın kendisine ait olduğunu iddia eden biri mahkemeye başvurur ve malın kendisine ait olduğunu isbat ederse mal kendisine verilir. Ancak malın kendisine ait olduğuna dair bir delil getirmeyip sadece malın birkaç özelliğini zikrederek almak isterse bu durumda malı bulan kimse muhayyerdir, dilerse malı verir, dilerse vermez.¹⁴⁹

Sicilimizde lukatalarla ilgili birkaç dava mevcuttur. Bunlardan, 156 numaralı davayı inceleyebiliriz. Dava metni şu şekildedir:

Mecidiye Kazası kurâsından Tepecik Karyesi sâkinlerinden hüviyeti Kırşehrî mahallâtından Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Ethem Efendi ibn-i Hacı Ahmed bin Abdullah ve İmaret Mahallesi ahâlîsinden Şeyh Mehmed Efendi ibn-i Şeyh Hasan Efendi bin Şeyh Osman Efendi ta'rifleriyle mu'arref sâhib-i arzuhâl Mehmed Çavuş bin Süleyman ibn-i Abdullah Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesine mahsûs odada ma'kûd

¹⁴⁵ Bilmen, c.7, s.245; Mevsilî, c.3, s.32.

¹⁴⁶ Bilmen, c.7, s.244-245; Mevsilî, c.3, s.32.

¹⁴⁷ Bilmen, c.7, s.247-251; Mevsilî, c.3, s.32.

¹⁴⁸ Bilmen, c.7, s.251-252.

¹⁴⁹ Bilmen, c.7, s.254-257; Mevsilî, c.3, s.35.

meclis-i şer'îşerîf-i enverde Kırşehrî muhâsebecisi ve beytü'l-mâl memuru İzzetlû Ataulah Efendi tarafından zıkr-i âtî davaya husûmet ve redd-i cevâba vekîl muhâsebe-i livâ ketebesinden Asım Efendi bin Hasan muvâcehesinde **nitâcen malım olan altı yaşında boz ala tonunda bir re's beşyüz kuruş kıymetinde öküzümü tarihten altı gün mukaddem zâyi' idüp taharrî üzre iken yâve olmak üzre hükümete teslim olunup vekîl mûmâ-ileyh Asım Efendi vâzı'u'l-yed itmekte bulunduğundan bi's-su'âl mezkûr öküzün bana teslîmine mûmâ-ileyh Asım Efendi'ye tenbih olmak matlûbumdur** deyû ba'de'd-da'vâ ol-dahî cevâbında mevsûf-ı mezkûr öküze bi'l-emâne hisbe'l-me'mûriyye bi'l-vekâle vâzı'u'l-yed ider olduğunu ikrâr lâkin müdde'î merkûmun ber-vech-i muharrer müdde'âsını inkâr itmekle müdde'î merkûmdan ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukta Mecidiye Kazası'ndan Mehmed oğlu Hasan bin Mehmed bin Yusuf kazâ-i mezkûr kurâsından (...) Karyesi ahâlîsinden Ali bin Hüseyin bin Bekir nâm kimesneler li-eclî's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup iştihâd olunduklarında fi'l-hakîka işbu mahkeme-i şer'iyye havlusuna ihzâr olunup re'yü'l-'ayn mu'âyene ve müşâhede eylediğimiz altı yaşında boz ala tonunda bir re's öküz müdde'î Mehmed Çavuş'un nitâcen malı olduğunu biliriz biz bu hususta bu vecih üzere şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyû her biri müttefeku'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet itmeleriyle şâhidân-ı merkûmân usûl-i mevzû'asına tevfiken evvelen bâ varaka-i mahtûme zîr-i mestûreye vaz'-ı imzâ iden Kırşehrî mahallâtından İmaret Mahallesi ahâlîsinden Şeyh Mehmed Efendi ibn-i Şeyh Hasan Efendi bin Hacı Osman Efendi ve Kayaşeyhi Mahallesi ahâlîsinden Ethem Efendi bin Hacı Ahmed Efendi ibn-i Abdullah nâm müzekkîlerden siren ve ba'dehû Kırşehrî jandarma süvari zabtiye neferâtından Salim Ağa bin Ömer Ağa ibn-i Ali ve Yağmurlu Ali Ağa bin Abdullah bin Ahmed nâm kimesnelere dahî 'alenen lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr ve iş'âr olunmagın şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmakla mücebince **ba'de't-tahlîf mezkûr öküzün müdde'î merkûm Mehmed Çavuş'a hâlen teslîm lüzûmu vekîl mûmâ-ileyh Asım Efendi'ye tenbih olunduğu** tescil ve bi'l-iltimas Kırşehrî mahkeme-i şer'iyyesinden huzûr-ı 'âlîlerine i'lâm olundu tahrîran fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-'işrîn min şehri recebi'l-ferd li seneti hamsin ve 'işrîn ve selâsi mi'etin ve elf. 22 Ağustos 323

- Davada, Mehmed Çavuş bin Süleyman ibn-i Abdullah isimli şahıs, davadan altı gün önce, onaltı yaşında, boz ala tonunda bir baş öküzünü kaybettiğini, öküzün buluntu hayvan olarak hükümete verildiğini ve halen Asım Efendi'nin elinde bulunduğunu bildirerek kendisine verilmesini talep etmektedir.

- Asım Efendi de söz konusu özelliklere sahip öküzün kendisinde emanet olarak bulunduğunu, Mehmed Çavuş'un, öküzün kendine ait olduğunu isbatlamak için delil getirmesi gerektiğini söylemektedir.
- Mehmed Çavuş'un şahit olarak getirdiği iki kişi de öküzün Mehmed Çavuş'a ait olduğunu söyleyince, şahitlerin tezkiyelerinin ardından söz konusu öküzün Mehmed Çavuş'a verilmesinin karara bağlandığı bildirilmektedir.

4.8. RU'YET-İ HİLÂL

Bilindiği gibi kamerî aylar, başlangıç ve bitişi Ay'ın hareketlerine göre belirlenen aylardır. Her ay hilâlin görülmesiyle başlar ve hilâl görüldüğünde, ardından başlayacak yeni gün, yeni ayın ilk günüdür.

İslâm dünyasında özellikle Ramazan, Şevval ve Zilhicce aylarının başlangıç günlerinin belirlenmesi ayrı bir titizlikle yapılmaktadır. Zira Ramazan hilâliyle oruca başlanmakta, Şevval hilâliyle bayram edilmekte, Zilhicce hilâlini takip eden onuncu gün de kurban bayramının ilk günü olarak belirlenmektedir.

Sahip olduğu bu öneme rağmen İslâm dünyasında konuyla ilgili uzun zamandan beri süregelen ihtilaf hâlen devam etmektedir. Ru'yet-i hilâl meselesinde hilâlin bizzat gözle görülmesi mi yoksa Astronomi ilminin verileri mi dikkate alınmalıdır, ya da yeryüzünün herhangi bir yerinde görülen hilâlin, diğer yerlerde görülmemesi durumunda (ihtilâf-ı metâli) neye itibar edilmelidir gibi soruların cevaplarında bir ittifak sağlanamamıştır.¹⁵⁰

Biz burada bu ihtilafı konuları zikrederek meseleyi uzatmak istemiyoruz. Konuyla alakalı olarak sicilimizdeki tek örnek olan 205 numaralı belgeyi inceleyerek, o zamanki uygulama hakkında ufak bir bilgiyi elde etme imkânı bulabiliriz. Belgenin metni şu şekildedir:

Ma'rûz-ı dâ'îleridir

İşbu binüçyüzyirmibeş sene-i hicrîsi zi'l-ka'deti's-şerîfesinin gurresi Cuma ertesi gününden mu'teber (...) şehri mezkûrun selhi addolunan Pazar gecesine sene-i mezkûre zi'l-hiceti's-şerîfesinin hilâli ber-nehc-i şer'-i şerîf ru'yet olunamadığına binâen

¹⁵⁰ *İlmihal*, D.İ.B. Yayınları, Ankara 2006, c.1, s.391-394.

tekmîl-i selâsîn i'tibâriyle Pazar ertesi günü ibtidâsı olduğu cihetle mârru'z-zıkr şehri zi'l-hicce'ti's-şerîfesinin dokuzuncu Salı gününü takib iden Çarşamba günü 'ıyd-i sa'îd-i edhâ olmakla keyfiyetinin ol-vecihle i'lân ve işâ'ası için lâzım gelenlere irâde buyrulması 'arz u i'lâm olundu ol-bâkî emr u fermân hazret-i men lehü'l-emrindir.

9 Zi'l-hicce 325

- Dava, hicrî 1325 yılının Kurban Bayramı'nın ilk gününün tesbiti ile ilgilidir.
- Zilkade ayının sonu olan Pazar gecesi, zilhicce ayının hilâli görülememiş ve zilkade ayının otuza tamamlanması kararlaştırılmış olduğundan, zilhiccenin dokuzuncu günü olan Salı gününü takip eden Çarşamba gününün, Kurban Bayramı'nın ('ıyd-i sa'îd-i edhâ) ilk günü olduğu belirtilerek, görevlilerin durumu halka duyurabileceği, bir üst makama bildirilmiştir.

SONUÇ

18 numaralı Kırşehir şer‘iyye sicilinin transkripsiyon ve değerlendirmesini yaptığımız bu çalışmada, Osmanlı döneminde İslâm hukukunun nasıl uygulandığını, fikhî hükümlerin mahkemelerdeki davalarda nasıl tatbik edildiğini görmeye çalıştık.

18 numaralı Kırşehir sicilinde; vekâlet, velâyet, vesâyet, verâset, aile hukuku (nikâh, talak, iddet, nafaka vs.), vakıf, lukata, ru’yet-i hilâl gibi konularda farklı dava örnekleri mevcuttur.

Bu davaların hepsi de belirli usûllere göre görülmekte, ihtiyaç duyulduğunda şahitler dinlenmekte, yine ihtiyaç halinde şahitlerin bir nevi güvenlik soruşturması yapılmakta, davalar büyük bir titizlikle kayıt altına alınmaktadır.

Sicildeki vekâlet davalarında yer alan bilgilere bakıldığında genel olarak vekâlet verilecek kişinin, vekâletin konusuna göre seçildiği görülmektedir. Eğer vekâlet dava için verilecekse vekilin “*vükelây-ı de‘âvîden*” olmasına, yani hukuk bilgisine sahip kimselerden olmasına dikkat edilmiştir. Şahsa verilecek vekâletlerde ise daha çok yakın akrabadan veya vekâlet verenin tanıyıp güvendiği kimselerden biri seçilmiştir.

Verâset davalarında, vefat eden kişinin vârislerinin, mahkemeye başvurarak iki şahitle verâseti ispat ettikleri, bundan sonra da eğer varsa mûrise ait alacakları tahsil için de yeni bir işlem başlattıkları görülmektedir.

Velâyet ve vesâyetle ilgili davalarda velî ve vasî tayin edilen kimselerin, İslâm hukukundaki esaslara göre uygun akrabalar arasından seçildiği ve velî ve vasîlerin, yetki alanlarına giren görevleri rahatlıkla yerine getirdikleri görülmektedir. Özellikle velâyet konusunu işlerken incelediğimiz 115 numaralı dava, bülüğ muhayyerliğinin nasıl kullanıldığını göstermesi bakımından dikkatimizi çekmiştir.

Aile hukuku alanındaki davalara bakıldığında, nikâh, talak, iddet, nafaka gibi konularda verilen kararların, o dönemde meşhur olan fıkıh kitaplarındaki hükümlere göre verildiği görülmektedir. Mecelle’de aile hukuku ile ilgili hükümlerin yer almaması ve Aile

Hukuk Kararnamesi'nin sonraki yıllarda yürürlüğe girmiş olması, bu alandaki hükümlerin fıkıh kitaplarından alınmasını gerekli kılmıştır.

Sicilimizde göze çarpan önemli mevzulardan biri de kadınlarla ilgili davalardır. Zira incelediğimiz sicildeki belgelerde de görüldüğü üzere, kadınlar gerek davacı, gerek davalı, gerek şahit olarak davalara katılabilmekte, herhangi bir davada vekil tayin edilebilmekte, mirastan payına düşen kısmı ya da hakkı olduğu halde kendisine verilmeyen mehri almak veya istemediği bir evlilik akdini feshettirmek için mahkemeye bizzat başvurabilmekte, kendisi ve çocuğu için nafaka talebinde bulunmakta, malını istediği gibi vakfedebilmekte ve daha birçok hukûkî faaliyette aktif bir şekilde yer alabilmektedir. Tabi bu saydıklarımız sadece 18 numaralı Kırşehir sicilindeki örneklerdir. Şer'iyeye sicillerinin tamamı ele alındığında bunlara benzer ve bunlardan çok farklı yüzlerce örneğin bulunabileceği bilinmelidir.

Osmanlı'da vakıf kurumuna verilen önemin ne kadar büyük olduğu, sicilimizde incelediğimiz davalardan da anlaşılmaktadır. Vakıflarla ilgili davalarda gösterilen titizlik, vakıfnâmelerin hazırlanmasında, vakıfnâmelerin başında zikredilen dualarla hem dünyevî hem de uhrevî bir amacın gerçekleştiğinin belirtilmesinde, vâkıfların vakfettikleri şeylerle ilgili şartlarını tek tek kaydetmelerinde ve bu şartlara riayet hususunda sergilenen gayrette kendini göstermektedir.

Lukata (buluntu mal) ile ilgili davalara bakıldığında, Osmanlı'da lukata ile ilgilenen memurların olduğu anlaşılmakta ve bu memurların, bulunup kendilerine getirilen malları beytülmal adına alıp muhafaza ettikleri ve sahipleri mahkemeye müracaat ederek malın kendilerine ait olduğunu ispat etmeleri halinde kendilerine teslim ettikleri görülmektedir.

Ru'yet-i hilâl meselesinde de günümüzde hesaba dayalı olarak yapılan belirlemelerin o dönemde bizzat gözlemlenildiği ve bu gözlem sonuçlarının mahkemede tescilinden sonra halka duyurulduğu görülmektedir.

Sonuç olarak; tamamen İslâm hukukuna dayalı olarak hazırlanmış olan Mecelle'nin yürürlükte olduğu dönemde kayıt altına alınmış olan bu sicilde yer yer Mecelle'deki maddelere atıfta bulunulduğu, bazı davalarda ulemânın görüşlerine ve fıkıh kitaplarına başvurulduğu, kısaca incelenen davaların hepsinde verilen kararların, İslâm hukukundaki kaideler göz önüne alınarak verildiği görülmüştür.

BİBLİYOGRAFYA

- Akgündüz, Ahmet; *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri*, İstanbul, 1990.
- _____; *Şer'îyye Sicilleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 1988.
- _____; “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri”, *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, Ekim 2009, sa.14, s.13-48.
- Aktan, Ali; *Osmanlı Paleografyası ve Siyasi Yazışmalar*, Osmanlılar İlim İrfan Vakfı, İstanbul 1995.
- Ali Haydar Efendi; *Dureru'l-Hukkâm Şerh-i Mecelleti'l-Ahkâm*, Şirket-i Mertebîyye Matbaası, İstanbul 1317.
- Apaydın, Yunus; “İslâm Hukukunda Mevkuf Akitler (Bağlı Akit Teorisi)”, *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Kayseri 1989, sa.6, s.177-200.
- Armağan, Servet; *İslam Hukukunda Temel Hak ve Hürriyetler*, DİB Yayınları, Ankara 2004.
- Aslan, Nası; “Klasik Dönem Ceza Kanunnameleri Bağlamında Osmanlı Hukukunun Şer'îliği Üzerine”, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Temmuz-Aralık 2003, c.3, sa.2, s.17-44.
- _____; *İslâm Yargılama Hukukunda Şuhûdü'l-Hâl -Jüri- Osmanlı Devri Uygulaması*, Beyan Yayınları, İstanbul 1999.
- _____; *İslâm Hukukunda Yargılama Etiği ve İlkeleri*, İlahiyat Yayınları, Ankara 2005.
- Atar, Fahrettin; *İslam Adliye Teşkilatı*, Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1991.
- Aydın, Mehmet Akif; *İslam – Osmanlı Aile Hukuku*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul, 1985.
- Aziz, Çavuşzâde Mehmed; *Dürri's-Sukûk*, Matbaa-i Âmire 1288.
- Barkan, Ömer Lütfi; *XV ve XVI. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğu'nda Zirâh Ekonominin Hukuki ve Mâlî Esasları, c.1*, İstanbul 1943.
- Bayındır, Abdulaziz; *İslam Muhakeme Hukuku (Osmanlı Devri Uygulaması)*, İSAV Yayınları, İstanbul 1986
- Berki, Ali Himmet; *Açıklamalı Mecelle*, Hikmet Yayınları, İstanbul 1978.

- Bilge, Necip; *Hukuk Başlangıcı*, Turhan Kitabevi, Ankara, 2003.
- Bilmen, Ömer Nasuhi; *Hukuku İslamiyye ve Istilâhât-ı Fıkhiyye Kamusu*, İstanbul 1969.
- Cici, Recep; “Osmanlı Hukuk Düşüncesini Etkileyen Başlıca Kaynaklar”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, c.8, sa.8, 1999, s.215-246.
- Cihan, Avşar; *Kırşehir ve İlçeleri*, Özgün Matbaacılık, Ankara, 1990.
- Cin, Halil – Akgündüz, Ahmet; *Türk – İslam Hukuk Tarihi*, Timaş Yayınları, İstanbul, 1990.
- Devellioğlu, Ferit; *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara 1993.
- Döndüren, Hamdi; *Delilleriyle Aile İlmihali*, Erkam Yayınları.
- Düstur*, Matbaa-i Âmire, İstanbul 1289.
- Ekin, Ümit; “Sakk Mecmualarının Tarih Araştırmalarında Kaynak Olarak Kullanılması Üzerine Bir Deneme”, *BİLİG Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanlığı, sayı 53, s.115-138.
- Ekinci, Ekrem Buğra; “Osmanlı Devletinde Mahkemeler ve Kadılık Müessesesi Literatürü”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c.3, sa.5, s.417-439.
- Erdoğan, Mehmet; *Fıkıh ve Hukuk Terimleri Sözlüğü*, Ensar Yayınları, İstanbul 2010.
- Fındıkoğlu, Ziyaeddin Fahri; *İctimâiyat*, İstanbul 1947.
- Gedikli, Fethi; “Şer‘iye Sicillerinin Hukuk Tarihi Açısından Önemi ve Sicillere Dayalı Araştırmalar”, *Dünden Bugüne Osmanlı Araştırmaları*, İSAM, İstanbul, Aralık 2007, s.73-96.
- Gülhâne Hatt-ı Hümayûnu*, Takvimhane-i Âmire, İstanbul 1267.
- Hacı Reşid Paşa; *Râhu’l-Mecelle*, Dâru’l-Hilâfeti’l-Âliyye, 1326.
- Halaçoğlu, Yusuf; *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlı’da Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, TTK Basımevi, Genişletilmiş 2. Baskı, Ankara 1995.
- Halebî, İbrahim; *Mülteka’l-Ebhur*, Terc. Nedim Yılmaz, İlmî Neşriyat, İstanbul 1993.
- İhsanoğlu, Ekmeleddin (Editör); *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi*, İstanbul, 1998.
- İlmihal*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2006.

İslam Ansiklopedisi, Maârif Vekâleti, İstanbul 1955.

İslâm Ansiklopedisi, T.D.V., İstanbul.

Karaman, Hayrettin; *Mukayeseli İslam Hukuku*, Nesil Yayınları, İstanbul 1991.

Kaya, Süleyman; “Mahkeme Kayıtlarının Kılavuzu: Sakk Mecmuaları”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, c.3, sa.5, s.379-416.

Kaşıkçı, Osman; *İslâm ve Osmanlı Hukukunda Mecelle*, OSAV Yayınları, İstanbul 1997.

Kazıcı, Ziya; *İslam Müesseseleri Tarihi*, Kayıhan Yayınevi, İstanbul 1991.

Merğînânî, Ali b. Ebî Bekr; *el-Hidâye*, Terc. Ahmet Meylânî, Kahraman Yayınları, İstanbul 1986.

Mevsîf, Abdullah b. Mahmud el-Hanefî; *el-İhtiyar li Ta’lîli’l-Muhtar*, Kahire, 1951.

Moğol, Hasan; *Şer’iye Sicilleri Sözlüğü*, Mehter Yayınları, Ankara 1997.

Öztürk, Osman; *Osmanlı Hukuk Tarihinde Mecelle*, İSAV Neşriyatı, İstanbul 1973.

Öztürk, Said; *İstanbul Tereke Defterleri*, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1995.

Pakalın, Mehmet Zeki; *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, M.E.B. Yayınları, İstanbul 1993.

Sami, Şemsettin; *Kâmûs-ı Türkî*, İkinci Basım, Çağrı Yayınları, İstanbul 1987.

Serahsî, Muhammed Ahmed b. Ebi Salih; *el-Mebsût*, Dâru’l-Ma‘rife, Beyrut 1989.

_____; *el-Mebsut*, Terc. Ed.: Mustafa Cevat Akşit, Gümüşev Yayınları, İstanbul 2008.

Şener, Abdulkadir; “İctimâî Usûl-i Fikh Tartışmaları”, *AÜİF İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi* V, Ankara 1982, s.231-247.

Türer, Osman; “Eski Harfli Türkçe Metinleri Transkribe Etme Usulleri Üzerine Bir Etüd”, *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Erzurum 1991, sa.10, s.21-50.

Yaman, Ahmet; *İslam Aile Hukuku*, Yediveren Yayınları, Konya 2002.

EK

18 NUMARALI KIRŞEHİR ŞER'İYYE SİCİLİNİN ORİJİNAL METNİ

MİLLÎ KÜTÜPHANE BAŞKANLIĞI

Ş.S.D.:

İLİ: KIRŞEHİR

No : 18

Poz.No:

1
 No. 18
 بزم صحیفہ دربارت اہلب اہل سنت و جماعت
 امدان گنگا

1
 No. 18

حضرت علی رضی اللہ عنہ و جیس علی الخاتیم اولی السیاق و علی علیہ السلام اولی السیاق
 حضرت علی رضی اللہ عنہ و جیس علی الخاتیم اولی السیاق و علی علیہ السلام اولی السیاق
 حضرت علی رضی اللہ عنہ و جیس علی الخاتیم اولی السیاق و علی علیہ السلام اولی السیاق

بورو

الفتح ولا بد جلیل / و الفتح مدینه بقرینہ مدینہ اخلا و اولیہ اہلبیت علیہم السلام و اولی السیاق و علی علیہ السلام
 مدینہ مدینہ و الفتح مدینہ بقرینہ مدینہ اخلا و اولیہ اہلبیت علیہم السلام و اولی السیاق و علی علیہ السلام
 ولا بد جلیل / و الفتح مدینہ بقرینہ مدینہ اخلا و اولیہ اہلبیت علیہم السلام و اولی السیاق و علی علیہ السلام
 الفتح ولا بد جلیل / و الفتح مدینہ بقرینہ مدینہ اخلا و اولیہ اہلبیت علیہم السلام و اولی السیاق و علی علیہ السلام
 الفتح ولا بد جلیل / و الفتح مدینہ بقرینہ مدینہ اخلا و اولیہ اہلبیت علیہم السلام و اولی السیاق و علی علیہ السلام

تفسیر و شرح

ملکات اوقات جمیع امور و نمانند او زمانه فقره و دولت جلیل و اعلیٰ صید غیر شهری و آنست که بطور اتم بر سره موفقیه میاید
 وکلمات ممانت جوئی باینکه با برات شریف عالمی است که صفوف او در قرینه مذکور در احکام است که کتاب اجماع عرفی است که از سرین جانش او بوده
 انجمن که خاسته بر سره فقره و خدای مصلحتی و صاحب کسب او نظیر می علی و محمود با بره علی و درینا اهل ایزد که بر سره جلد نه در ایضا
 و کلمات اوقات و جمیع شریف جانش طرفه و صنف برینا همای کسب شایسته و کسب شایسته است که در آن روزی که آن کلمات اعلیٰ
 نماید از این دعا که باینست او در آن طاموری یکبار تلف در کتاب است که کلمات قدسه و غیره کلمات این جزو فقره است که جویند و درین
 در آن فقره در آن کلمات جویند کلمات اوصاف و غیره که در آن روزی که بر سره طمس است که در آن کلمات جویند و در آن کلمات
 و نظیر در آن وقت فرار و غصه و آنرا او آنست که برات شریف عالمی است که در صورت و آنست که بر سره طمس است که در آن کلمات جویند
 نیک ای دولت و نورش که بنا برین مذکور یا است که علم است که نوبه اوله که باینکه حقیر و فراموشی و باینکه در آن وقت ای درین وقت که درین
 مصلحتی که در آن علم بود که جمیع کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت
 یک روزی که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت
 مصلحتی که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت
 در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت
 آنروز که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت
 ایضا همیشه در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت
 در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت
 در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت که در آن کلمات جویند که در آن وقت

گور

انچه و بلاد جلیله سن و قدنه معدینه فرمترو کلاته ن اور چون سگله سیا اهاگسنه ن ایله بوته ن وقامه ایه ن
 بود با ن حبیب غیا ن افغانه رها بی ن غیا ن سید ایله سید ایله نیا غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن
 نو سده سن سگله سیا اهاگسنه ن تیغی اهر ارفه ابر حسیه افغانه و غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن
 معدنه سوخان غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن
 بود معدینه معدنه سگله سیا اهاگسنه ن ادره معدنه سگله سیا اهاگسنه ن ادره معدنه سگله سیا اهاگسنه ن ادره
 نو سده سن سگله سیا اهاگسنه ن ادره معدنه سگله سیا اهاگسنه ن ادره معدنه سگله سیا اهاگسنه ن ادره
 و تقدیر کلام ایله صیب قوتتو سگله سیا اهاگسنه ن ادره معدنه سگله سیا اهاگسنه ن ادره
 صلویه لیره خردی ناچه دایره دهور غیا ن با حبت شرعیه و کسرتو اور چون سگله سندن بانق علم او غیا ن غیا ن غیا ن
 انامه ایله ای صوفی قهره عاظه اولان خان و غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن
 ساکنان افغانه ایله عاظه اولان غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن
 معدنه انامه سنو در شیخایه علمه و شیخایه صحیح و بر پایه نبایه و تلفظ و اعطف و استغناء عن الخا و غیره
 خبره لقب و نمیه و هنر و کشفه ایضا سببه هر نوع استعداد اوایه تنظیم و در او عاظه کشفه مکتوبه حقه
 لایزاله شیخایه دعوت و دعوت و غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن
 استعداد سببه عاظه اولان صیفا که در قلب و عوا به افغانه و عیبه و فضولین نیرم ایسا ک و ایضا لایزاله و علم غیا ن
 در عیبه السیر و سوره صف و سوره کسین سببه علم غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن
 کبریا قبه به و کماله علمه ایله و کسین و نائب مناسب و نصیب و نصیب ایله ک و بید کسین و اوله صیبه و وجه مکتوبه و کماله غیا ن
 قبول و قدوت لایزاله در کسین و اوله صیبه و نصیب ایله ک و بید کسین و اوله صیبه و وجه مکتوبه و کماله غیا ن
 اب س عشرین شهر بیع اولان غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن غیا ن

سید محمد علی

7

اور بھی لکھو

میرے

انفک و لا ید علیہ سے دفعہ مدنیہ فرمائی ہوئی ہے نہ دفعہ سے کہ جس سے انفک سے مراد ہے انہما قدن علیہ القادس اور سے
 نہ جس سے ان قبلی مدنیہ مذکورہ ہوئی ہے نہ دفعہ سے کہ جس سے انفک سے مراد ہے انہما قدن علیہ القادس اور سے
 اب وہ مدنیہ مذکورہ ہوئی ہے نہ دفعہ سے کہ جس سے انفک سے مراد ہے انہما قدن علیہ القادس اور سے
 کہ جس سے ان قبلی مدنیہ مذکورہ ہوئی ہے نہ دفعہ سے کہ جس سے انفک سے مراد ہے انہما قدن علیہ القادس اور سے
 وہاں کہ شریف و حقوق سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 مختلف و ہستی سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 طلب و غنا سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 تفسیر و صما کہ ان سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 و تو عیونہ و بولہ جہی دعا و نہ کہ جس سے انفک سے مراد ہے انہما قدن علیہ القادس اور سے
 اندر و اعتراف سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 و کمال سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 نہ ہر بیچ اول سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے

انفک و لا ید علیہ سے دفعہ مدنیہ فرمائی ہوئی ہے نہ دفعہ سے کہ جس سے انفک سے مراد ہے انہما قدن علیہ القادس اور سے
 نہ جس سے ان قبلی مدنیہ مذکورہ ہوئی ہے نہ دفعہ سے کہ جس سے انفک سے مراد ہے انہما قدن علیہ القادس اور سے
 اب وہ مدنیہ مذکورہ ہوئی ہے نہ دفعہ سے کہ جس سے انفک سے مراد ہے انہما قدن علیہ القادس اور سے
 کہ جس سے ان قبلی مدنیہ مذکورہ ہوئی ہے نہ دفعہ سے کہ جس سے انفک سے مراد ہے انہما قدن علیہ القادس اور سے
 وہاں کہ شریف و حقوق سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 مختلف و ہستی سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 طلب و غنا سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 تفسیر و صما کہ ان سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 و تو عیونہ و بولہ جہی دعا و نہ کہ جس سے انفک سے مراد ہے انہما قدن علیہ القادس اور سے
 اندر و اعتراف سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 و کمال سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے
 نہ ہر بیچ اول سے ہے انہما ایہ باقی و ہوئے نہ انہما قدن علیہ القادس اور سے

انظار انچه در علم و کمال الهی و غیره که در این مکتب است
 از رویه فنی خانون جنتی انچه غریبه است و اقیانوس
 حسیه نفس نزدیک و تنگ اینجکه موکل حسد و حق و
 اولی نفس بدین که در هیچ اولان بسوی خود نشانی
 ابوسا بیارنده ز نفاق و هلاکت و طرد عیال و فرار
 غیره که در کتب موصی البید اولی اقتضای هر چه در حق
 و نجات و کسب کور و نموده فنی مدینه با اینچه اولی
 اولی مصلحت آئین هلاکت صحیح نه و فرقه منی موکل
 اولان اینگونه خود در روز بجا به اعطای تنبه اولی
 عطف و طایفه مدعیان مطایب بنی طلب اولی که در طایفه
 عارفان مد کور طوفان کسب سا اهل کینه نه چنان
 به علم نیک که در هر حال از راه محبت مشرفان اولی
 اولی که در هر حال از راه محبت مشرفان اولی که در طایفه
 مدینه نفس نزدیک و تنگ اینجکه موکل حسد و حق و
 زبوره فنی نه مضبوط بولمان مدینه بوی خود در هر
 موصی البید کسب کور و نفاق هر زمان بر نهه بالوکی
 موکل علی به بزم حضور فرود نزدیک و تنگ اینجکه
 اینهم اولی که در هر حال از راه محبت مشرفان اولی
 هر چه در منطق و لفظ و مطنس با الواجب به تراش
 اولی که در هر حال از راه محبت مشرفان اولی که در طایفه
 این عتقاد اقیاف و قضا اعم است نه علم به هر چه
 به عبد القادر به حبیه و ذوق ظهور انچه سلیمان به علم
 علمانی که ترکیب عدل و حصول التوازه ابر و اولی انچه
 حسد نگاه عتاد ایمنه اولی مقتضای باطل اولی که در هیچ
 موکل علی به بزم حضور فرود نزدیک و تنگ اینجکه
 شریک اولی که در هر حال از راه محبت مشرفان اولی
 شکیب و با لاکانی فرزند شریک شریک مستطیع مستطیع
 من شریک اولی که در هر حال از راه محبت مشرفان اولی

15

کتاب

انما خلقنا من ابد جسد من زلفه و عدتیه جز مرتبه که داشته تا بر وفق محمّد س الهالکین انما یوحی فیهم و قیامه ابدی
 من اهل اربعه سادات ... هجرت منین مسخر او شکر زینال و صلیت منیره قرنی فظلم نه وقت رسته و سده و لرزه و کینه نسوینه
 امور برین قبیل شرحه تا بر وجه لقب و تقیبه او کس القم و الزیم اولیغه اما تکه معروف و استخفاضه میسوف و کروج پله
 امور و معانی بر رویت و نسویم هفتصد بر ایه رک و ذیل و شفقده که کس که اهل اربعه بر ایه محمّد س الهالکین
 مورد و در زمان مندرجاته تا در ان شرح ظاهر و نمایان اولاد ان صفیران فرجوار نه و ایدری مکتبته کور الهالکین
 نیز ان اربعه سادات به عینه لرمان صفیران مدتها نه وقت رسته و سده و لرزه و کینه نسوینه امور برین قبیل شرحه تا بر
 رتبه و تقیبه اولیغه و منوع هجرتی و فی بر وجه کس و صاحب من کوی با قبول و هذ من لاد سن ک بقیه از و اربعه نسویم
 و التزم انبیا ما وقع بالطلب کین و اعدا لرشدی کسرا فی البیع الثالث من شهر ریح الا فرستاده و ساریه و ساریه و اوقت
 ماسرین

اوره اشکبلی

در دو تکلمه عرصه کثیره بود که

نظارت از قاف همایون ملوکانه مکنه لوفانده با فقره و در بیت چندی و اخص مرکز اولی و سینه افروزه و قاف همایون ملوکانه مکنه
 در کتاب معروف باین سرفراز امامت و خطابت جلال سیرت و در بیت آنچه و طبع ایدیم بارت شریف عالیشان و در کتب و کتب و کتب
 محدود به یکی که در کتاب آفتاب نام در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا
 رخصت و از هر که خطبه فاطمه اولی با او جمع امامت و خطابت هر یک از اهل بیت و استحقاقی ظاهر و نمایان بود که در هر یک از
 خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا
 در هر یک از خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا
 ناکر که در امامت و خطابت هر یک از اهل بیت و استحقاقی ظاهر و نمایان بود که در هر یک از خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا
 شریف نفسی که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا
 از هر یک از خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا
 نیز سندی بر هر یک از خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا
 خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا
 از هر یک از خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا
 اینها همه است اینها همه است اینها همه است اینها همه است اینها همه است اینها همه است اینها همه است اینها همه است اینها همه است
 در هر یک از خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا
 و اما در هر یک از خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا
 که در هر یک از خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا که در هر صحنی که در خطبای افضا ابدا

عصره کثیره بود که

17

الفقه وادب وبلد من مدینه که در تفریق کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم
 پیشین به عبارت همان به علی مدینه در صحیفه شرحه کلماتی، او طره مضمون صحیح شرحه کلمات
 افزاینده و تقدیر کلام از وجه جمله از کلمات آن آنچه بودند از قدم و قاعه ای که در ملاحظه او علم سلیمان به جسم
 به صورت اولی که در تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 کلامه تفسیر حسیه و تفسیره تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 استوار است شرحه کلمات اولی که در تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 مورد است امثال غیر منقول شده از اولی که در تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 مورد تفسیر است او غیر منقول شده از اولی که در تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 اکبر او طره شامل بر باب منزل مشرف فرمایند و محتاج به تفسیر اولی که در تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 بودند بقدر تفسیر به راه اندازدن غیر معاصره اولی که در تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 بودند تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 صفحان تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 بقدر ابرار تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 با بر سبب مطلق کلام در کلام و حال و در تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 به تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 و کلمات کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 و کلمات کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 به تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 احیای در تفسیر کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم
 اسامی کلمات از کلمات کتب تفسیر او علم سلیمان به جسم

و در تفسیر

19

بر وجه
 از آنکه خاتم و غیره است محمد و اندکی به بالوانا به برودند پس ای که حکم و موکلا ایضا حکم خاتم و غیره بر صورت صریح ابرام و از آنکه
 عمل در آنکه نفی و الزام الی و بر آنکه غلبه انصاف است علی حادقیه با طلب کتب و احادیث و نه بر آنکه ابرام
 از آنکه به حدیث الی الاثر است محمد و غیره بین و نایافته و الص

انقرض و لو بنا علی سبب و احسن مدینه غیره که ما بخود شده در سبب علم کسی سبب که در آنجا برود از آنکه و نایافته
 حاصل می شود بر او افاضه به حاجی نامان سبب صیغه اقرض می شود به وقت روزه و از آنکه و نایافته سبب صیغه اقرض
 قبل از آنکه به نایافته سبب و نایافته اقرض و نایافته امانت اید در روز و نایافته سبب صیغه اقرض و نایافته
 امر در سبب و نایافته سبب به نایافته اید و نایافته و نایافته و نایافته سبب به نایافته اید بر سبب اید
 نایافته از آنکه نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته
 اولاً صیغه اقرض بر او افاضه به حاجی نامان سبب صیغه اقرض می شود به وقت روزه و از آنکه و نایافته
 و نایافته سبب صیغه اقرض بر او افاضه به حاجی نامان سبب صیغه اقرض می شود به وقت روزه و از آنکه
 نایافته و نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته
 نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته

سبب صیغه اقرض

انقرض و لو بنا علی سبب و احسن مدینه غیره که ما بخود شده در سبب علم کسی سبب که در آنجا برود از آنکه و نایافته
 حاصل می شود بر او افاضه به حاجی نامان سبب صیغه اقرض می شود به وقت روزه و از آنکه و نایافته سبب صیغه اقرض
 قبل از آنکه به نایافته سبب و نایافته اقرض و نایافته امانت اید در روز و نایافته سبب صیغه اقرض و نایافته
 امر در سبب و نایافته سبب به نایافته اید و نایافته و نایافته و نایافته سبب به نایافته اید بر سبب اید
 نایافته از آنکه نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته
 اولاً صیغه اقرض بر او افاضه به حاجی نامان سبب صیغه اقرض می شود به وقت روزه و از آنکه و نایافته
 و نایافته سبب صیغه اقرض بر او افاضه به حاجی نامان سبب صیغه اقرض می شود به وقت روزه و از آنکه
 نایافته و نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته
 نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته نایافته

سبب صیغه اقرض

تور

انفق و مدد به میدهد و فتنه و عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 مدتی مدتی در میان خود عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 آنچه بجز آن اقدام و فتنه و عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 کبر و غرور و فتنه و عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 امور بزرگ و عظیم و فتنه و عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 غیر مضمون شده تا اولی که مدتی مدتی در میان خود عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست
 در میان مشرف فریب و کینه و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 صاعه اولی که مدتی مدتی در میان خود عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 بالخریبه و عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 به و مدتی مدتی در میان خود عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 یا که از آن اعطای سوا به عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 فتنه و عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 محمد سوا به عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 تا به الفتنه و عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 حاصل شده است از آن که سوا به عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود
 ما و فتنه و عجز و غرور و کینه و انرا نه که سوا هاست از آن که در میان خود

۲۴

اور نو ذوقی حکم و حکم

لہذا
۱۱۹

انفک و دبا بہ جلیبہ سی ڈ فلندہ مدینہ فرمودہ فراسندن اور وین علی اور کافی فرمایا اھلکندن طریقال اور با علی بہ الہی
 مدینہ مذکورہ صحتہ ستر جہ سنہ گلگون اور طہ وہ معقول و محبس ستر شتر برف الزورہ عدینہ مذکورہ مذکورہ مذکورہ مذکورہ
 مدینہ سی اھلکندن اور علی افق ابن علی احمد افق مزاجہ سنہ انور از علی و تقیر لکھن ایہ وہ بہ فرمایا اھلکندن
 منو علی اخی صاحب بہ صدای علی علی مدینہ فرمودہ حقوق صحتہ سنہ اولیہ ایہ علی ستر و الہی و ستر مدینہ
 طولا بہ منوع و با و کلیبہ عامہ اولدین صحتہ ستر جہ و حقوقہ وہ بیہ حق و اعترافنا و استیفا و ستر اولیہ و ستر جہ
 و مدافہ بانہ ستر مدینہ منلیف و استیفا وہ داعف و استیفا عن الحاکمہ منلیف و ستر جہ اھلکندن اھلکندن اھلکندن
 لقب و نصیبہ و عزتہ منلیف و ستر جہ صحتہ سنہ ایہ علی اھلکندن اھلکندن اھلکندن اھلکندن اھلکندن اھلکندن
 مرخصہ مذکورہ منقض اولدین امور کلبی ایضا لڑخندن حاکم و ستر جہ اولیہ افق بہ و ستر جہ منلیف اھلکندن
 ستر جہ ایہ و ستر جہ منلیف و نصیبہ ایلیہ و بیگنہ اولدین بر و مدینہ و کالت مذکورہ مذکورہ مذکورہ مذکورہ
 کاستفہ از و ایضا بقدرہ و التزم ایضا مذکورہ بالطلب کتب اولدین فی ستر جہ ایضا ستر جہ مذکورہ مذکورہ مذکورہ
 و ستر جہ و ایضا

لہذا

انفک و دبا بہ جلیبہ سی ڈ فلندہ مدینہ فرمودہ فراسندن اور وین علی اور کافی فرمایا اھلکندن طریقال اور با علی بہ الہی
 مذکورہ صحتہ ستر جہ سنہ گلگون اور طہ وہ معقول و محبس ستر شتر برف الزورہ عدینہ مذکورہ مذکورہ مذکورہ مذکورہ
 مدینہ سی اھلکندن اور علی افق ابن علی احمد افق مزاجہ سنہ انور از علی و تقیر لکھن ایہ وہ بہ فرمایا اھلکندن
 منو علی اخی صاحب بہ صدای علی علی مدینہ فرمودہ حقوق صحتہ سنہ اولیہ ایہ علی ستر و الہی و ستر مدینہ
 طولا بہ منوع و با و کلیبہ عامہ اولدین صحتہ ستر جہ و حقوقہ وہ بیہ حق و اعترافنا و استیفا و ستر اولیہ و ستر جہ
 و مدافہ بانہ ستر مدینہ منلیف و استیفا وہ داعف و استیفا عن الحاکمہ منلیف و ستر جہ اھلکندن اھلکندن اھلکندن
 لقب و نصیبہ و عزتہ منلیف و ستر جہ صحتہ سنہ ایہ علی اھلکندن اھلکندن اھلکندن اھلکندن اھلکندن اھلکندن
 مرخصہ مذکورہ منقض اولدین امور کلبی ایضا لڑخندن حاکم و ستر جہ اولیہ افق بہ و ستر جہ منلیف اھلکندن
 ستر جہ ایہ و ستر جہ منلیف و نصیبہ ایلیہ و بیگنہ اولدین بر و مدینہ و کالت مذکورہ مذکورہ مذکورہ مذکورہ
 کاستفہ از و ایضا بقدرہ و التزم ایضا مذکورہ بالطلب کتب اولدین فی ستر جہ ایضا ستر جہ مذکورہ مذکورہ مذکورہ
 و ستر جہ و ایضا

روز آفتاب

۱۶۶

مردمان داعی طنبیه لریدر

انقره دولت جلیله و اهلین مدینه قیامتهای فراموشی که در فکرها و کلامها از برای اهل بیت سر جسد علی علیه السلام
 به محمد مدینه ز کوره کما از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد
 دعوی و تقرب کلام ابد قاب فرزند کوره اهل بیت است که بفرموده اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 بنام خانیانه علی علیه السلام و اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 بزودی جسدی و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 اولاد جسد ابد قاب کما از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 و اسرار اولاد علی بر این جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 خواجا افرام که در این جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 مطابق بینه طلب اولاد جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 بکم طریقه اولاد جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 پس جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 اولاد جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 سزا داشته در این جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 نطقاً سزا داشته در این جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 متوقای جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 بعد از حکم و التیبه فکس در این جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت
 در این جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت علی او در جسد جلیله بر خیزد و از برای اهل بیت

محمد بن علی

اور ز سکن کج عجب

علا

۱۶۲

عزلت و عزلت

انفک و رویتا جبلیسی افاضل و منزه قیر شکر کلمه نه نه عید به محمد من سکنه صریحاً ذکر کرده است و کلمه سا یعنی کلمه زودت و غیره
 سینه مذکور و حکایت زینب کبری از طرم مصلح و مجلسی که عظیم و عظیمه و غیره ذکر کرده اند و در حدیثی است که میگوید
 به زیارت عجم و در وقت که در آن روز بود که از آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 اندوخته از آن عظیمه بنت خرمه که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 منون که در آن روز است که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 و آن سینه بردار و غیره و در وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 سکنی این عجمی که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 به زیارت منون که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 آن روز که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 نسبتاً از آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 مواجبه سینه است که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 زوجه سینه بنت خرمه که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 در آن روز که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 در آن روز که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 وضع ارض است که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 نام آن کلمه است که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 سینه در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 و سینه سینه است که در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است
 سینه در آن وقت که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است که در آن روز است

علا

در وقت عالی و دانشمندی که در این فرقه است ...
 سادات و اولاد ایشان که به علم و ادب و تقوا در راه حق ...
 که در این راه با او بودند ...
 که در این راه با او بودند ...
 که در این راه با او بودند ...
 که در این راه با او بودند ...

(Handwritten signature or note in a separate block)

۱۶۰ شرح ولایه علیہ ص و فلسفہ مدینه قرطوبہ فریاض منیہ فی سائر کتب التفسیر علی البیضاوی
 خطبه بنت محمد مدینه مذکورہ صحیح است و فی بعض نسخ مشرقیہ اور ذراہ بعض نسخ مشرقیہ التورہ علی بن ابی طالب
 بنی ارفیہ بدرالکلی ملاحظہ سندہ بالاطلاع والیہ اقرار علیہ و فی بعض نسخ مشرقیہ ابی طالب بنی ارفیہ
 ابیہ بودند ان ذراہ و قاض ابیہ بن زور علی ابی طالب بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 عمیرہ س حبیبہ کہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 و غیرہ و عبارتوں اصابت ابیہ بن حبیبہ و فی بعض نسخ مشرقیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 شریح و حقیقہ و جزو مدلیہ مذکورہ بہ بیخ و اعترافاً و استنباطاً و غیر ذلک و در بعض نسخ مشرقیہ
 کلمتہ و اسمیہ در صحاح و ابوابہ شیخ و بیاض کنندہ اصحاب کثیران است و فی بعض نسخ مشرقیہ
 عند الابیہ بن عقیبہ یا سحابیہ کہ لکنہ و فی بعض نسخ مشرقیہ اولیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 و عا و بنیہ کلمتہ فرمودن حافظ سہمی البرجی بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 و نصیبہ الیہم و دیگرہ اولیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 ائیکہ موقوف بالطلب کتب اولیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ

۱۶۱ شرح ولایه علیہ ص و فلسفہ مدینه قرطوبہ فریاض منیہ فی سائر کتب التفسیر علی البیضاوی
 خطبه بنت محمد مدینه مذکورہ صحیح است و فی بعض نسخ مشرقیہ اور ذراہ بعض نسخ مشرقیہ التورہ علی بن ابی طالب
 بنی ارفیہ بدرالکلی ملاحظہ سندہ بالاطلاع والیہ اقرار علیہ و فی بعض نسخ مشرقیہ ابی طالب بنی ارفیہ
 ابیہ بودند ان ذراہ و قاض ابیہ بن زور علی ابی طالب بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 عمیرہ س حبیبہ کہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 و غیرہ و عبارتوں اصابت ابیہ بن حبیبہ و فی بعض نسخ مشرقیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 شریح و حقیقہ و جزو مدلیہ مذکورہ بہ بیخ و اعترافاً و استنباطاً و غیر ذلک و در بعض نسخ مشرقیہ
 کلمتہ و اسمیہ در صحاح و ابوابہ شیخ و بیاض کنندہ اصحاب کثیران است و فی بعض نسخ مشرقیہ
 عند الابیہ بن عقیبہ یا سحابیہ کہ لکنہ و فی بعض نسخ مشرقیہ اولیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 و عا و بنیہ کلمتہ فرمودن حافظ سہمی البرجی بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 و نصیبہ الیہم و دیگرہ اولیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ
 ائیکہ موقوف بالطلب کتب اولیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ بنی ارفیہ

واقف ۲۱ کو = ۲۶۴

الذکر فی شرح

انما اصل استفودر ا در ابتدا جلد سزا قضی قبله ای میسز به و صاحب این شرح افکار و رویت جلیله می دانند
 به منتز قیمنهای زائده در جانور ای قوما که در حبه حسن از قیام به تفصیل کتب مرتب کرده اند که در شرحی
 مطهر و کلیه شرحه در روزم او را زینم و نظیر کلوم از صحنه کبری میگویند و در این باب از کتابت بنام
 خانه معلوم کرده و باینست خوانند که در کتب که در وقت کبری در این باب گفته اند و در طایفه آن
 در وقت زینم و این خودی جانورین حاصل از اینست که اولی آنست که در این باب در این کتاب
 در این باب خوانند که قضی قیامت بار در عهده سزده کاره معلوم از این در این کتاب در این باب
 خانه ای بر عهده زینم که زینم سیم خوانند سزایان فرقی که در حله و جمله در این باب در این کتاب
 سنگ صخره کلبی ظاهر شده باشد و این است که در این باب و ظهور و جمله در این کتاب در این باب
 و نیز او که در این باب در این کتاب در این باب در این کتاب در این کتاب در این کتاب در این کتاب
 حامل طبع صلیح و ای بر این تبلیغ و تبلیغ و کند از این است که در این باب در این کتاب در این کتاب
 استخوانی است که در این باب در این کتاب در این کتاب در این کتاب در این کتاب در این کتاب
 زینم در این کتاب در این کتاب در این کتاب در این کتاب در این کتاب در این کتاب در این کتاب
 استفودر م و لا یقتد به درسی و کتب از این خودی قضی قبیله قیوم قیوم از این است که در این کتاب
 ضایع نصیب و نصیبه ای در این باب در این کتاب در این کتاب در این کتاب در این کتاب در این کتاب
 الفوتی است که در این باب در این کتاب در این کتاب در این کتاب در این کتاب در این کتاب

در این باب در این کتاب

الاصول

شهر
۶۹

مورثا واحدی

انفرد ولایت جدیدی داشتند مدینه فیه ترو فرانسج هینج چون ابرو فریم اهل بیته علیهم السلام حاکم ارض و اهل بیت علیهم السلام
 فرزند بلید و فانی ایچ ایشی اولی حق به موساند و فرزند پاکیزه بیات و درین بدو مشهوره اولاد کف تمام حاکم
 در انتریم عدل و فضل الرعوه ابرو کلری اجبار ارض قش و در اهل بیته علیهم السلام بی بی مع و اسیه به معنی بلید
 نام کنه را اید ابان اجدله مو جیب ابرو فریم موساند و راسته حکم اولاد بی بی مع و اسیه به معنی بلید
 حضرت عالیین اهل بیت علیهم السلام

شهر
۱۶۹

نطق و لا به جلیله سر و صلیبه مدینه فیه ترو فرانسج هینج چون ابرو فریم اهل بیته علیهم السلام حاکم ارض و اهل بیت علیهم السلام
 نه تیه مذکور است شریعت علیهم السلام اولاد و معهود و محیس شریعتی انورم اقرانم و فرزند کلام اید معنی فرزند علیهم السلام
 حکم و سنه ناکامی نفعی و سرفند و ولایت بر ایدین و عو سنه ناکامی نفعی اید معنی حکم اید معنی حاکم ارض و اهل بیت علیهم السلام
 بعدن اید اید معنی فریب و نطق و لا به جلیله اولاد بی بی مع و اسیه به معنی بلید و اهل بیت علیهم السلام اولاد بی بی مع و اسیه به معنی بلید
 در مدینه و ولد و الحاحه غیا که طینه بنایه و بنیله راحضا و اشکاء عن الکلمه اهل بیت علیهم السلام اولاد بی بی مع و اسیه به معنی بلید
 اید و عبادت و محاکم سرتجه و صفوه و نجاره و دیگر حکم لرزه و فریب و طینه و اولاد بی بی مع و اسیه به معنی بلید
 بالبر صیه تدبیر لایحه و اید اید معنی و اید معنی اولاد بی بی مع و اسیه به معنی بلید
 کبر قریه و ولد اسبانه طرفین و اید معنی و اید معنی و اید معنی اولاد بی بی مع و اسیه به معنی بلید
 سینه اولاد بی بی مع و اید معنی و اید معنی و اید معنی اولاد بی بی مع و اسیه به معنی بلید

۱۶۹

مشهد برآمد

مرد در دو لیست عصبه او می کند مرید

نظر به اوقات و تقاضای حق که در این اوقات از اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 قدس سره الحامد حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین
 منتهی اولاد و واقعه ای که در این اوقات از اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین
 از این لیست که در این اوقات از اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 نه تقاضای حق که در این اوقات از اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 رنج و محنت و سختی که در این اوقات از اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 بعد از حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین
 مدخلی قاضی و متوفای زبور تیغ صاحب ائمه نه صلی الله علیه و آله و سلم و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین و حضرت زین العابدین
 اول تیغ حیاتی که در این اوقات از اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 رنج و محنت و سختی که در این اوقات از اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 این معجزه و معجزه اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 طاهر بود و معجزه و معجزه اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 این اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 از این معجزه و معجزه اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 سرس البه تیغ مسر از اولاد و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم و اولادیه علی بن ابراهیم
 متوفای مسر البه تیغ صاحب و تیغ جمال اقتدای محمولین و طایفه فرسودار بر مویجه لقاضی و مستر و طایفه آن که در این اوقات
 جمال اقتدای مسر البه تیغ صاحب و تیغ جمال اقتدای محمولین و طایفه فرسودار بر مویجه لقاضی و مستر و طایفه آن که در این اوقات
 بنا شده بالادنی مسر البه تیغ صاحب و تیغ جمال اقتدای محمولین و طایفه فرسودار بر مویجه لقاضی و مستر و طایفه آن که در این اوقات
 من تهری القعدة الشریفه و غیره دست آرد و افسانیه که در این اوقات

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله حقا
 كما اتقوا من قبله ان كنتم تعلمون
 ان الله هو الغني العزيز
 الذي خلق السموات والارض
 في ستة ايام ثم استراحت
 في اليوم السابع
 فاستراح الله
 والارض والسموات
 في يومين
 والارض والسموات
 في يومين
 والارض والسموات
 في يومين
 والارض والسموات
 في يومين

تفسير سورة البقرة

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله حقا
 كما اتقوا من قبله ان كنتم تعلمون
 ان الله هو الغني العزيز
 الذي خلق السموات والارض
 في ستة ايام ثم استراحت
 في اليوم السابع
 فاستراح الله
 والارض والسموات
 في يومين
 والارض والسموات
 في يومين
 والارض والسموات
 في يومين
 والارض والسموات
 في يومين

اولاً من سبب خروج اسنخا و خروج جشم و در اعانه ...
 و سبب خروج و خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...
 و سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...
 و سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...
 و سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...

کتاب در طب

بسم الله

اولاً من سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...
 و سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...
 و سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...
 و سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...
 و سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...

اطراف و درجه

بسم الله

اولاً من سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...
 و سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...
 و سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...
 و سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...
 و سبب خروج اسنخا و سبب خروج جشم ...

روز ۴

الفه و دولت جلیله و اهلند همدینه فرزندش گداخته به عاصمه بنی هاشم و بجای آن به حکیمه و صفیه زنی
 مصطفی صیدان نوره هکله شریفی که مخصوص او طهر بود و عاصمه بنی هاشم از آن نام و نظیر مکرر است
 و بعد از آن عاصمه بنی هاشم را در پیشگاه امیر مومنان علیه السلام در حضور حضرت علی بن ابی طالب و حضرت زین العابدین
 علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب و حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن محمد
 علیه السلام در حضور حضرت موسی بن جعفر علیه السلام در حضور حضرت اسماعیل علیه السلام در حضور حضرت
 علی بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام
 در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت
 جعفر بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب
 علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب علیه السلام
 در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت
 جعفر بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب
 علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب علیه السلام

الحاکم بن علی

روز ۵

الفه و دولت جلیله و اهلند همدینه فرزندش فراسنه به بیضند و در آنجا عاصمه بنی هاشم و بجای آن به حکیمه و صفیه زنی
 مصطفی صیدان نوره هکله شریفی که مخصوص او طهر بود و عاصمه بنی هاشم از آن نام و نظیر مکرر است
 و بعد از آن عاصمه بنی هاشم را در پیشگاه امیر مومنان علیه السلام در حضور حضرت علی بن ابی طالب و حضرت زین العابدین
 علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب و حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن محمد
 علیه السلام در حضور حضرت موسی بن جعفر علیه السلام در حضور حضرت اسماعیل علیه السلام در حضور حضرت
 علی بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام
 در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت
 جعفر بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب
 علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب علیه السلام
 در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت
 جعفر بن ابی طالب علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب
 علیه السلام در حضور حضرت محمد باقر علیه السلام در حضور حضرت جعفر بن ابی طالب علیه السلام

100

با در نظر گرفتن عبارت امداد است و عبارت کسب و کار

اماره
کسب و کار

ÖZ GEÇMİŞ

Gümüşhaneli bir ailenin çocuğu olarak 1983 yılında Üsküdar'da doğdu. İlk ve ortaokulu Kütahya, Yozgat ve Kırşehir'de tamamladı. 2000 yılında Kırşehir İmam-Hatip Lisesi'nden, 2004 yılında Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İlahiyat Bölümü'nden mezun oldu.

Üç sene kadar Kırşehir'in farklı köylerinde imam-hatiplik yaptıktan sonra 2009 yılı Haziran ayında Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Dairesi İrşat Hizmetleri Şubesi memurluğuna görevlendirildi. Hâlen aynı memuriyete devam etmektedir.

Evli ve bir çocuk babasıdır.

İletişim Bilgileri

Adres : Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No:147/A
06800 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 505 505 99 35

E-mail : allahinnuru@hotmail.com